ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ «ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυρ.ῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1952

ΕΤΟΣ Γ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 64 (16)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000

Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000

Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.

Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Βασίλειος Παπαχρίστος μὲ ἐρωτᾶ:
1) Τί ξέρετε γιὰ τὸν Λόρδο Βύρωνα;
2) Πότε εὑρέθη τὸ κινίνο;
3) Τί ἦταν τὰ Ἀνθεστήρια;

Ἀπάντηση: 1) Τὸ ἀκριβὲς ὄνομα τοῦ Βύρωνος εἶναι Γεώργιος Γέρδων λόρδος Μπάϊρον. Γεννήθηκε στὶς 22 Νοεμβρίου 1778 στὸ Λονδῖνο καὶ πέθανε στὸ Μεσολόγγι στὶς 19 Ἀπριλίου 1824. Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ φοιτητικὴ ζωή, πραγματικὰ γεμάτη περιπέτειες, ταξίδεψε στὴ Νότιο καὶ Νοτιοανατολικὴ Εὐρώπη, ἔμεινε δὲ καὶ στὴν Ἑλλάδα ἀρκετὸ καιρό! Ἀφοῦ γύρισε στὴν Ἀγγλία δημοσίευσε τὸ μεγάλο του ποίημα «Τσάϊλδ Χάρολδ» ποὺ τὸν ἔκαμε διάσημο. Τὸν ἄλλο χρόνο ὁ Βύρων δημοσίευσε τὸν «Γιαούρ», τὴν «Νύμφη τῆς Ἀβύδου», τὸν «Λάραν» καὶ τὸν «Κουρσάρον».

Στὰ 1815 παντρεύτηκε τὴν Ἄννα Ἰσαβέλλαν Μίλβανκ. Μετὰ ἕνα χρόνο ὅμως ἡ γυναίκα του τὸν ἐγκατέλειψε καὶ ὁ Βύρων ἐπεχείρησε νέο ταξίδι, αὐτὴ τὴ φορὰ στὸ Βέλγιο, στὸ Ρῆνο καὶ στὴ Γενεύη. Ἐκεῖ βρῆκε τὸν Ἄγγλο ποιητὴ Σέλλεϋ μὲ τὸν ὁποῖον συνδέθηκε διὰ στενῆς φιλίας. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἔγραψε τὸ τρίτο μέρος τοῦ «Τσάϊλδ Χάρολδ», τὸν «φυλακισμένον τοῦ Chillon», τὸ «ὄνειρον», τὸ «σονέττον εἰς τὴν λίμνην Λέμαν» κλπ. Κατόπιν ταξίδεψε στὴν Ἰταλία ὅπου εἶχε πολλὲς περιπέτειες, κυρίως στὸ αἰσθηματικὸ πεδίο! Τότε ἔγραψε τὸν «Μανφρέδον», τὸ τέταρτον μέρος τοῦ «Τσάϊλδ Χάρολδ», τὸν «Δὸν Ζουάν», τὸν «Μαζέππαν», τὸν «Μαρῖνον Φαλιέρον» καὶ τὴν «Ὠδὴν εἰς τὴν Βενετίαν».

Στὴν Πίζα συνάντησε, στὸ σπίτι τοῦ Σέλλεϋ τὸν Ἕλληνα πολιτικὸ Ἀλέξανδρο Μαυροκορδᾶτο τὸν ὁποῖον ἄκουσε νὰ μιλῆ μὲ ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση. Κατενθουσιασμένος πῆγε στὴν Κεφαλλωνιὰ (1823) καὶ ἀπὸ κεῖ πέρασε στὸ Μεσολόγγι, ὅπου ἔφθασε στὶς 4 Ἰανουαρίου 1824. Μόλις ἔφθασε ἄρχισε νὰ ἐργάζεται γιὰ τὸν ἑλληνικὸ ἀγῶνα. Προσπάθησε νὰ ἐπιβάλη κάποια πειθαρχία στὰ στρατεύματα, ποὺ στοὺς κόλπους τους ἐπικρατοῦσε ἀναρχία, νὰ συμφιλιώση τοὺς ὁπλαρχηγοὺς ποὺ καυγάδιζαν καὶ νὰ ὀχυρώση τὴν πόλη. Καὶ πραγματικὰ κατάφερε πολλά. Γιατὶ μπόρεσε νὰ συγκροτήση στρατὸ ἀπὸ 3.000 παλληκάρια καὶ ἐξασφάλισε τὴν συντήρησή τους μὲ δικά του χρήματα.

Οἱ κόποι του ὅμως, οἱ κακουχίες, τὸ ὑγρὸ κλῖμα τοῦ Μεσολογγιοῦ, ἐπέδρασαν τρομερὰ στὴν ὑγεία του. Στὶς 15 Φεβρουαρίου ἔπαθε σφοδρὰ νευρικὴ κρίση μὲ ὅλα τὰ συμπτώματα τῆς ἐπιληψίας. Ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἔπεσε μὲ πυρετὸ καὶ στὶς 7/19 Ἀπριλίου 1824, τὴν ἄλλη μέρα δηλαδὴ ἀπὸ τὸ Πάσχα, πέθανε.

Ὁ Λόρδος Βύρων θεωρεῖται σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἔξοχους φιλέλληνες.

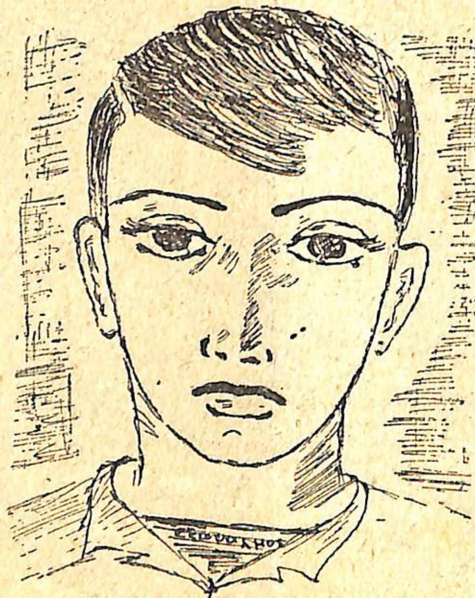
2) Τὸ κινίνο - κινίνη — εἶναι τὸ σπουδαιότερο ἀλκαλοειδὲς τῆς κιγχόνης (κίνας) καὶ βρίσκεται στὴ φλούδα της σὲ μεγάλη ποσότητα.

Παρασκευάστηκε γιὰ πρώτη φορὰ σὲ ἀκατέργαστη κατάσταση στὰ 1792 ἀπὸ τὸν Φουρκρουὰ γάλλο χημικό. Στὰ 1820 ὁ Πελετιὲ καὶ ὁ Καβαντὸν ἀπεμόνωσαν ἀπὸ αὐτὸ δυὸ ἄλλα ἀλκαλοειδῆ τὰ ὁποῖα ὠνόμασαν κινίνη καὶ κιγχόνη.

Ἡ κινίνη βγαίνει κυρίως ἀπὸ τὸ φλοιὸ ἀφοῦ αὐτὸς ἀποσπασθῆ ἀπὸ τὸ δέντρο καὶ ξεραθῆ στὸν ἥλιο. Ὁ φλοιὸς γίνεται σκόνη μέσα στὴν ὁποία βάζουν διάλυμα ἀσβέστου καὶ καυστικοῦ νατρίου. Τὰ ἀλκαλοειδῆ παίρνωνται ἀπὸ ἐκεῖ δι' ἐκχειλίσεως μὲ θερμὸ πετρέλαιο μέσα σὲ εἰδικὰ δοχεῖα εἰς τὰ ὁποῖα διοχετεύεται ἀτμὸς καὶ γίνεται ἰσχυρὰ ἀνατάραξη τοῦ περιεχομένου. Τὰ εἰς τὸ πετρέλαιο ἐκχειλίσματα ἐκχειλίζονται κατόπιν μὲ ἀραιὸ θειϊκὸ ὀξὺ μέσε σὲ μολυβένιο δοχεῖο καὶ ἀπὸ τὸ ὕδαρὲς ὑγρὸν ποὺ θὰ παραμείνη παραλαμβάνονται τὰ ἄλατα τῆς κινίνης.

3) Τὰ ἀνθεστήρια ἦταν γιορτὴ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἀφιερωμένη στὸ Διόνυσο. Τὰ ἀνθεστήρια ἦταν ἕνα μέρος τῆς γιορτῆς τῶν Διονυσίων. Ἐτελοῦντο τότε δραματικὲς παραστάσεις γιατὶ ὁ Διόνυσος ἐθεωρεῖτο ὡς προστάτης τοῦ θεάτρου, τὸ δράμα δὲ γεννήθηκε ἀκριβῶς εἰς τὰ Διονύσια. Στὴν Ἀθήνα οἱ γιορτὲς τοῦ Διονύσου γίνονταν τέσσερες φορὲς τὸ χρόνο. Καὶ ἦσαν· 1) τὰ μικρὰ ἢ τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια, ἐγένοντο κατὰ τὸν μῆνα Ποσειδεῶνα (Δεκέμβριο). 2) Τὰ Λήναια τὰ ὁποῖα ἐγένοντο κατὰ τὸν Γαμηλιῶνα μῆνα (συμπίπτει πρὸς τὸ δικό μας Φεβρουάριο). Στὶς γιορτὲς αὐτὲς ἐγίνετο μουσικός, λυρικὸς καὶ δραματικὸς ἀγὼν εἰς τὸ Λήναιον. Τὸ Λήναιον ἦταν περιοχὴ στὶς ἀρχαῖες Ἀθῆναις μὲ μεγάλο περίβολο μέσα στὸν ὁποῖον βρισκόταν τὸ ἱερὸ τοῦ Διονύσου. 3) Τὰ ἀνθεστήρια ποὺ ἐγίνοντο στὴν ἐποχὴ τῶν πολλῶν ἀνθέων καὶ 4) Τὰ μεγάλα ἐν Ἄστει Διονύσια τὰ ὁποῖα ἐγένοντο τὸν Ἐλαφηβολίωνα δηλαδὴ στὰ τέλη τοῦ Μαρτίου.

Κατὰ τὶς γιορτὲς αὐτὲς ἐγίνοντο οἱ δραματικοὶ ἀγῶνες, ἐπαίχθηκαν δὲ σ' αὐτὲς οἱ τραγωδίες καὶ οἱ κωμωδίες τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλῆ, τοῦ Εὐριπίδη, τοῦ Ἀριστοφάνη.

ΤΥΦΛΟ!...
(Σκίτσο τοῦ Ἐξάψαλμου)

Ὁ Μαῦρος Πειρατὴς μὲ ἐρωτᾶ:
Τὰ ζῶα ἔχουν ψυχὴ καὶ λογική; Ἐὰν δὲν ἔχουν γιατὶ τότε δὲν λέγονται ὅλα τὰ ζῶα ἄλογα; παρὰ μόνον οἱ ἵπποι; (ἄλογα).

Ἀπάντηση: 1) Τὰ ζῶα δὲν ἔχουν λογικὴ ἀλλὰ οὔτε καὶ ἐκεῖνο ποὺ λέμε ψυχή. Ἔχουν φυσικὰ καὶ τὰ ζῶα τὸν ἐσωτερικό τους κόσμο, δὲν στεροῦνται νοημοσύνης, ἀλλὰ δὲν ἔχουν τὴν δυνατότητα τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως ὅπως ὁ ἄνθρωπος. Ἡ ὀνομασία τῶν ἵππων εἰς ἄλογα εἶναι καθαρῶς συμπτωματική. Ὅλα γενικῶς τὰ ζῶα λέγονται «μὴ λογικά», ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἄνθρωπον ποὺ εἶναι «ζῶον λογικόν».

Ὁ Νικόλαος Πετρόπουλος μὲ ἐρωτᾶ:
Πῶς μποροῦν νὰ ἐξαφανισθοῦν τὰ σημάδια τῆς εὐλογιᾶς; Ὑπάρχει δηλαδὴ τρόπος πρακτικός, φάρμακα κλπ. γιὰ νὰ τὰ ἐξαφανίση;

Ἀπάντηση: Δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει τρόπος. Ὅλες γενικῶς οἱ τραυματικὲς οὐλὲς δὲν ἐξαφανίζονται.

Ὁ Δ. Κωστόπουλος μὲ ἐρωτᾶ:
Τί εἶναι ἀντικατοπτρισμός;

Ἀπάντηση: Ὁ ἀντικατοπτρισμὸς ἢ κατοπτρισμὸς εἶναι φαινόμενο ἀτμοσφαιρικῆς διαθλάσεως διὰ μέσου στρωμάτων ἀέρος διαφόρου πυκνότητος, συνήθως στὶς θερμὲς χῶρες καὶ ἰδιαίτερα στὶς ἀμμώδεις πεδιάδες τῆς Αἰγύπτου. Ἀντικείμενα ποὺ βρίσκονται μακρυά, φαίνεται ἀναποδογυρισμένα καὶ προκαλοῦν τὴν ἀπατηλὴ ἐντύπωση τῆς ὑπάρξεως τῶν ἱπταμένων ὑδάτων ἢ αἰωρουμένων ἀντικειμένων.

Ἡ προσευχὴ τοῦ κοριτσιοῦ

ΕΙΝΑΙ μερικὰ παλιὰ ποιήματα, μὲ τὰ ὁποῖα γαλουχήθηκαν οἱ περασμένες γενιές. Τὸ ποίημα τοῦ 'Ανδρέα Μαρτζώκη, ποὺ δημοσιεύουμε μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου — ἔχει συγκινήσει τοὺς προγόνους μας. Καὶ ὅμως θὰ μποροῦσε νὰ συγκινήσῃ, ἔπειτα ἀπὸ 80 περίπου χρόνια ποὺ γράφτηκε καὶ τοὺς σημερινοὺς μας νέους. Στὴν ἁπλότητά του εἶναι τόσο ἀνθρώπινο.

Γλυκὸ τοῦ κόσμου στήριγμα
'Αθάνατη Μαρία.
'Εσὺ π' ἀκοῦς τὴ δέηση
ποὺ ὑψώνουν τὰ παιδιά,

"Ακου κι' ἐμᾶς ποὺ ὑψώνουμε
σ' ἐσὲ τὴν προσευχή μας
ποὺ ἀπ' τὴν πιστὴ ψυχή μας
βγαίνει γιὰ σὲ θερμά!

"Εχε, κυρὰ στὴ σκέπη σου,
τὴν πικραμένη χήρα.
Στὸν πεινασμένο ἄνοιγε
ἐσπλαχνικὴ τὴ θύρα.

Δόσε τοῦ σκλάβου, Δέσποινα,
ἐλεύθερη πατρίδα,
τοῦ ναύτη τὴν ἐλπίδα
ποὺ πλέει στὴν ξενητειά.

Εὐλόγησε τ' ὀνείρατα
τοῦ βρέφους ποὺ κοιμᾶται,
ὡδήγησε τὰ βήματα
τῆς κόρης ποὺ φοβᾶται.

Στεῖλε δροσιὰ κι' ἀνάπαυση
στ' ἄρρωστου τὸ κλινάρι
ἔχε στὴ θεία σου χάρη
τὰ μαῦρα τὰ φτωχά!

Τὴ μάνα παρηγόρησε
πώχει παιδὶ στὰ ξένα,
καὶ χύσε μιὰν ἀχτίνα σου
εἰς τον τυφλό, Παρθένα.

Κράτει τὸ γάλα ἀμίαντο
τοῦ βρέφους ποὺ βυζαίνει.
Στρέψε στὴν οἰκουμένη
τὸ βλέμμα ἐσπλαχνικό.

Στεῖλε σεμνὴ Βασίλισσα
στὸ πλάσμα σου γαλήνη.
Χύσε στὰ στήθη τ' ἄκαρδα
ἀγάπη, ἐλεημοσύνη.

Χάρισε τὸ χαμόγελο
στὰ μαραμμένα χείλη.
Κάμε νὰ γίνουν φίλοι
ὁ ἐχθρὸς μὲ τὸν ἐχθρό!

Τ' ἀνδρόγυνο ποὺ ἐχώρισε
'Εσύ, Κυρά, ἕνωσέ το
Διῶξε μακρυὰ τὴν ἔχθρα του
καὶ πάλι εὐλογησέ το.

'Ανάπαυσε τὰ χώματα
ποὺ κλεῖ βαθειὰ τὸ χῶμα
καὶ ζέστανε τὸ στρῶμα
τῆς μάνας, τοῦ παιδιοῦ.

Δέξου στὰ οὐράνια στήθη σου
τ' ἀνήλικα, Παρθένα,
ποὺ παρατοῦν τὴ μάνα τους
γιὰ νἄλθουνε σὲ σένα.

Τὸ χέρι 'κεῖνο ἀντάμειψε
ποὺ τ' ὀρφανὸ χορταίνει,
ποὺ τὸ κορμὶ θερμαίνει
τοῦ μαύρου, τοῦ γυμνοῦ.

Εὐλόγησε τὰ δάκρυα
καλή μας Παναγία
ὁποὺ μὲ πάθος χύνονται
ἐμπρὸς στὴ δυστυχία.

Συγχώρεσε καὶ φώτισε
ἐκεῖνον ποὺ πλανήθη
καὶ χύσε του στὰ στήθη
τὴν πίστη τὴ γλυκειά.

Λυπήσου τὴν 'Ελλάδα μας
τὴν ἄτυχη πατρίδα
πάλι στὸν κόσμο δεῖξε τη
μὲ σκῆπτρο μὲ χλαμίδα!

Κάμε νὰ σφύξῃ ἐλεύθερα
εἰς τὴν θερμὴ ἀγκαλιά της
τὰ μαῦρα τὰ παιδιά της
ποὺ κλαῖνε στὴ σκλαβιά!...

Καὶ ἀξίωσε τὰ τέκνα σου,
ποὺ σὲ παρακαλοῦνε.
μὲ τῆς λαμπρᾶς τὸ φόρεμα
τὴν "Ηπειρο νὰ ἰδοῦνε!

Νὰ πλέξουν τὴν εἰκόνα σου
μ' ἐλεύθερα λουλούδια
κι' ἐλεύθερα τραγούδια
νὰ ψάλλουνε γλυκά!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΤΑ ΕΡΗΜΟΚΛΗΣΙΑ

Εἶναι στὰ ἐρημοκλήσια ποὺ γκρεμίζον-(ται
θλιμένες Παναγιές, χλωμὲς εἰκόνες,
καὶ μοναχὰ ἀγαπᾶνε τ' ἀγριολούλουδα:
κρινάκια, κυκλαμιές, σπαρτά, ἀνεμῶνες.

Σὰ θυμιατήρια ἀγροτικὰ κι' ἐφήμερα,
σκόρπια ἢ δεμένα σ' ἄτεχνο στεφάνι,
τὴν ἄνθινή τους τὴν ψυχὴ σκορπίζουνε
ψυχομαχῶντας σ' ἄϋλο λιβάνι!

"Αχ, ὅποιος πάει ἐκεῖ μὲ τ' ἀγριολού-(λουδα
στὸ πρῶτο ἄγγιγμά του ἀνοίγει ἡ πόρ-(τα,
ποὺ ὁλόγυρα οἱ φωλιὲς τὴν ἐπλουμί-(σανε,
τῆς λησμονιᾶς τὴν κέντησαν τὰ χόρτα.

'Ανοίγει ἡ πόρτα, ἔτσι ὅπου συνήθισε
νὰ τὴν ἀνοίγη μόνο ὁ ἀγέρας,
σάμπως νὰ τὴν ἀνοίγῃ ἡ Παναγιὰ
μὲ τὴν ἀνησυχία γλυκιᾶς μητέρας,

Χαροκαμένης γρηᾶς, ποὺ τὴ λησμόνησαν
στὸ ἔρημο φτωχικό της καὶ προσμένει
κάποιους νὰ ρθοῦνε πέρ' ἀπὸ τὴ θά-(λασσα
αἰώνια σκοτεινὴ φουρτουνιασμένη.

Λ. ΠΟΡΦΥΡΑΣ

ΣΑΒΒΑΤΟΒΡΑΔΟ

'Εσπερινὸ σημαίνουν οἱ καμπάνες,
τὸ σπιτάκι μου λάμπει καθαρό.
Ν' ἀνάψω τώρα τὴ μαβιὰ καντήλα
καὶ νὰ καθήσω γιὰ νὰ τὸ χαρῶ.

Τὸ πάτωμα φλουρὶ λαμποκοπάει
μοσχοβολοῦν τὰ ροῦχα στὸ συρτάρι
τί ὄμορφα ἡ καμπάνα ὅπου χτυπάει,
κι' ὅλα τὴ γλύκα γύρω ἔχουνε πάρει!

Κορμὶ λουσμένο μέσ' στὸ χλιὸ νερὸ
ψυχὴ λουσμένη μέσα στὴ δουλειὰ
νοιώθω ἀνάλαφρη σὰν τὸ φτερὸ
στοῦ μπάτη βρίσκομαι τὴν ἀγκαλιά.

ΑΥΓΕΡΗ ΠΗΛΙΟΥ

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΑΡΑΠΑΚΟΣ

Ζοῦσε κάποτε, ἕνας μικρός, φτωχὸς ἀραπάκος. Ὁ πατέρας κι' ἡ μητέρα ἦσαν ἄσπροι· μὰ ἐκεῖνος γεννήθηκε ἔτσι, μαῦρος, πίσσα. Ἀλλὰ τοὐλάχιστο, νὰ ἔμενε μαῦρος!... Ὁ καϋμένος ἐξέβαφε λίγο - λίγο. Τὸ βράδυ, ὅταν ἔβγαζε τὸ πουκαμισάκι του, ὁ γιακᾶς του ἦταν πάντα κατάμαυρος καὶ σὰν ἔπιανε τὴ μητέρα του ἀπ' τὸ φουστάνι, ἔβλεπες ἐπάνω του τὶς μαυριδερὲς δαχτυλιές του. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ μητέρα του δὲν τὸν ἄφινε νὰ ζυγώση κοντά της καὶ τὸν ἀπόπαιρνε, ὅπως ἔκανε κι' ὁ πατέρας του. Μὲ τὸν ἄλλο κόσμο, ἦταν ἀκόμα χειρότερα. Κανένας δὲν τοὔδειχνε λίγη ἀγάπη. Ὅλοι τὸν ἔδιωχναν καὶ τὸν περιφρονοῦσαν.

Ὅταν ἔγινε δώδεκα χρονῶν, οἱ γονεῖς του ἀποφάσισαν νὰ τὸν στείλουν νὰ δουλέψη, γιὰ νὰ βγάζη τὸ ψωμί του, γιατὶ αὐτοὶ δὲν μποροῦσαν πιὰ νὰ τὸν ταΐζουν.

Ὁ καϋμένος ὁ Ἀραπάκος, μεγάλη ἐπιθυμία εἶχε νὰ γίνη μουσικός. Ἦταν τὸ μόνο ἐπάγγελμα ποὺ ἀγαποῦσε. Μά, ποῦ νὰ τολμήση νὰ πῆ τέτοιο πρᾶμα στοὺς γονεῖς του, ποὺ θὰ τὸν ἔπαιρναν μὲ τὸ σκουπόξυλο...

Ἐγύριζε λοιπὸν στὰ διάφορα ἐργαστήρια. καὶ τοὺς ζητοῦσε νὰ τὸν πάρουν γιὰ παραγυιό. Κανεὶς ὅμως δὲν ἀποφάσιζε νὰ πάρη στὴ δουλειά του ἕναν ἀράπη. Ὥς ποὺ μιὰ μέρα, καθὼς ἔβγαινε ἀπὸ ἕνα τέτοιο ἐργαστῆρι, τὸν πρόσεξε ἕνας καλοντυμένος καὶ ἀξιοσέβαστος κύριος. Τὸν πλησιάζει καὶ ἄρχισε νὰ τὸν παρατηρῆ ἀπ' τὴν κορφὴ ὣς τὰ νύχια. Φάνηκε ὅτι εὐχαριστήθηκε ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐξέταση, γιατὶ τοῦ πρότεινε ἀμέσως, ἂν ἤθελε, νὰ πάη μαζί του.

— Δὲν θάχης νὰ κάνης σπουδαῖα πράγματα, τοῦ λέει. Θὰ στέκεσαι, μόνο, στὸ πίσω μέρος τῆς ἅμαξας, ὅταν θὰ βγαίνουμε μὲ τὴ γυναίκα μου περίπατο.

Εἶχε σκεφθῆ, πολὺ σωστά, ὁ ἀξιοσέβαστος κύριος, ὅτι ὁ κόσμος θὰ καταλάβαινε τί μεγάλος ἄρχοντας θὰ ἦταν, ἀφοῦ εἶχε γιὰ λακὲ στὸ ἁμάξι του, ἕναν ἀράπη!

Εἶναι περιττὸ νὰ ποῦμε, πὼς ὁ Ἀραπάκος δὲν χρειαζόταν πολλὰ παρακάλια. Ἀκολούθησε, λοιπόν, τὸν κύριο στὸ ἀρχοντικό του.

Στὶς ἀρχές, ὅλα πήγαιναν καλά. Ἡ γυναίκα τοῦ κυρίου του ἦταν πολὺ καλὴ καὶ τοὔδειχνε μεγάλη συμπάθεια· κάπου - κάπου, μάλιστα, περνώντας ἀπὸ κοντά του, τοῦ χάϊδευε λίγο τὸ μάγουλο, πρᾶμα ποὺ δὲν τοὖχε συμβῆ ὣς τὰ τώρα!

Μιὰ μέρα ὅμως ποὺ βγῆκαν, ὅπως συνήθως, περίπατο, τοὺς ἔπιασε μιὰ φοβερὴ καταιγίδα. Ἡ βροχὴ ἔπεφτε μὲ τὸ τουλοῦμι καὶ ἔδερνε τὸν Ἀραπάκο, ποὺ ὡστόσο, ἐστεκόταν ἀκλόνητος στὴ θέση του. Ὅταν μετα κάμποση ὥρα ἔφτασαν στὸ σπίτι, ὁ κύριος εἶδε μὲ κατάπληξη, ὅτι τὸ ὡραῖο του τὸ ἁμάξι στὸ πίσω μέρος, ἦταν λερωμένο καὶ μουτζουρωμένο. Ἅρπαξε τὸν Ἀραπάκο ἀπὸ τ' αὐτὶ καὶ τὸν τράνταξε:

— Βρωμιάρη! τοῦ φώναξε. Ἀπὸ πότε ἔχεις νὰ πλυθῆς; Τί χάλια εἶναι αὐτὰ ἐδῶ;

Ὁ κακομοίρης τἄχασε. Ἀπὸ τὴ σαστισμάρα του δὲν ἤξερε πῶς νὰ δικαιολογηθῆ.

— Τὰ σύννεφα ἦταν τόσο μαῦρα καὶ βέβαια γι' αὐτὸ ἔρριξε καὶ μαύρη βροχή, τραύλισε τρέμοντας σύγκορμος.

— Ἀλλοῦ νὰ τὰ πουλᾶς αὐτά. Σὲ μένα δὲν περνοῦνε!

Καὶ σὰν κάτι νὰ σκέφτηκε ἐκείνη τὴ στιγμή, βγάζει τὸ μαντῆλι του, τὸ σαλιώνει καὶ τρίβει μ' αὐτὸ τὸ μέτωπο τοῦ Ἀραπάκου

Ἕνας μαῦρος λεκὲς φάνηκε στὸ κάτασπρο μαντῆλι.

— Καλὰ τὸ ὑποψιάστηκα ἐγὼ πὼς μὲ γέλασες, φώναξε κατακόκκινος ἀπὸ θυμό. Γιατὶ δὲ μοῦ τὦπες ἀπὸ τὴν ἀρχή, πὼς εἶσαι ψεύτικος ἀράπης! Γκρεμίσου γλήγορα ἀπὸ 'δῶ!

Τί νὰ κάμη ὁ κακομοίρης ὁ Ἀραπάκος, ἐμάζεψε τὰ λιγοστὰ πραματάκια του καὶ ἦταν ἕτοιμος νὰ φύγη, ὅταν ἡ κυρία, ποὺ εἶχε ἀντιληφθῆ τὴ σκηνή, τὸν φώναξε:

— Κρῖμα, καϋμένο παιδί, ποὺ δὲν εἶπες στὸν ἄντρα μου ὅτι δὲν εἶσαι ἀληθινὸς ἀράπης. Ἐγὼ ὅμως τὸ εἶχα καταλάβει, ἀλλὰ δὲν εἶπα τίποτα. Τώρα δὲν μπορῶ πιὰ νὰ σὲ κρατήσω. Τὸ μόνο ποὺ μπορῶ νὰ κάμω γιὰ σὲ—τοῦ εἶπε χαϊδεύοντάς του τὸ μάγουλο — εἶναι νὰ σοῦ χαρίσω αὐτὸ τὸ βιολὶ κι' αὐτὸν τὸν ἀσημένιο καθρέφτη.

Καὶ δίνοντας αὐτὰ τὰ δυὸ πράγματα στὸν Ἀραπάκο, τοῦ πρόσθεσε:

— Μάθε νὰ παίζης καλὰ βιολί, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ ξεχνᾶς νὰ γυαλίζεσαι στὸν καθρέφτη μιὰ φορὰ τὴ βδομάδα.

Ἔφυγε λοιπὸν ὁ Ἀραπάκος καὶ τράβηξε γιὰ καινούργιες πολιτεῖες. Ἐμάθαινε νὰ παίζη βιολί, στὸ διάστημα αὐτό. Δάσκαλο, βέβαια δὲν εἶχε, γιατὶ ὁ δάσκαλος ἤθελε λεφτὰ κι' αὐτὸς δὲν εἶχε δεκάρα. Εἶχε ὅμως ἄλλους δασκάλους, καλλίτερους.

Εἶχε τὸ κελάδημα τῶν πουλιῶν, τὸ μουρμούρισμα τοῦ ρυακιοῦ, τὸ βούϊσμα τοῦ ἀέρα ἀνάμεσα στὶς φυλλωσιές. Ἄκουγε ἀκόμα πῶς σιγομιλοῦσαν τὰ δέντρα, πῶς τραγουδοῦσαν τὰ λουλούδια καὶ τί μουσικὴ ἔπαιζαν τ' ἀστέρια τὰ μεσάνυχτα, ἐκεῖ ψηλὰ στὸν λαμπερὸ οὐρανό.

Ὅλες αὐτὲς τὶς παράξενες μελωδίες τὶς ἀφουγκραζόταν μὲ προσοχὴ κι' ὕστερα προσπαθοῦσε νὰ τὶς ἀποδίδη στὶς τέσσερες χορδὲς τοῦ βιολιοῦ του. Αὐτό, βέβαια, δὲν ἦταν εὔκολο γιὰ τὸν καθένα. Γιὰ τὸν Ἀραπάκο ὅμως, ποὺ ἀπὸ μικρὸς ἦταν τ' ὄνειρό του νὰ γίνη μουσικός, κατάντησε μὲ τὴ μεγάλη του ὑπομονή, παιγνίδι.

Ὁ καιρὸς περνοῦσε κι' αὐτὸς ἐγύριζε ἀπὸ πολιτεία σὲ πολιτεία, παίζοντας μὲ τὸ βιολί του τέτοια δύσκολα καὶ ὄμορφα κομμάτια, ποὺ σιγὰ - σιγὰ ἔγινε ξακουσμένος.

* * *

Εἶχαν περάσει πιὰ πέντε χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ἔφυγε ἀπ' τὸ σπιτι τοῦ ἀξιοσέβαστου κυρίου μὲ τ' ἁμάξι. Εἶχε γίνει ἕνα γεροδεμένο, μελαχροινὸ παλληκάρι καὶ ἦταν διάσημος πιὰ γιὰ τὴν τέχνη του στὸ βιολί, ὅταν ἔφτασε σὲ μιὰ πολιτεία, ποὺ βασίλευε μιὰ κατάξανθη πριγκήπισσα.

Ἦταν πολὺ ὄμορφη καὶ πολὺ πλούσια, ἀλλὰ τόσο περήφανη καὶ ἀκατάδεχτη, ποὺ οἱ ὑπήκοοί της παρακαλοῦσαν μέρα καὶ νύχτα τὸ Θεὸ νὰ στείλη ἕνα καλὸ παλληκάρι νὰ τὴν παντρευτῆ, γιὰ νὰ πάψη νὰ κυβερνᾶ αὐτή.

Πολλὰ ἀρχοντόπουλα εἶχαν πάει ἐκεῖ γιὰ νὰ τὴν ζητήσουν καὶ νὰ τὴν πάρουν γυναίκα τους. Ἦσαν τὰ περισσότερα, λεβεντόπαιδα, πλούσια καὶ παλληκάρια. Αὐτὴ τὰ ἐξέταζε μὲ προσοχή, ἀπὸ τὴν κορφὴ ὣς τὰ νύχια, καὶ στὸ τέλος τὰ ἔδιωχνε, γιατὶ δὲν εὕρισκε κανένα νὰ εἶναι τοῦ γούστου της. Καὶ μιὰ φορά, ποὺ εἶχαν παρουσιαστῆ ἔξη μαζὶ τέτοιοι ὑποψήφιοι γαμπροί, αὐτή, ἀφοῦ ἔκαμε τὴ συνηθισμένη της ἐξέταση, ἐσούφρωσε περιφρονητικὰ τὰ χείλια, ἐσήκωσε μ' ἀλαζονεία τὴ μυτίτσα της καὶ εἶπε:

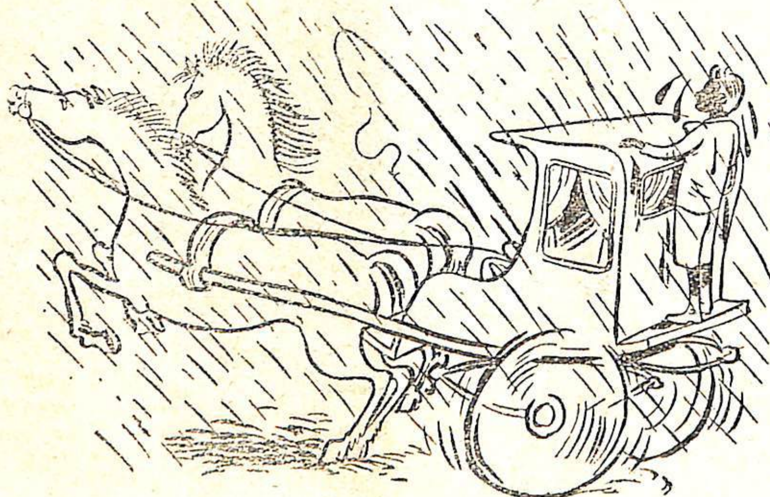
Ὁ πρῶτος εἶναι καμπούρης
Ὁ δεύτερος κοντός.
Ὁ τρίτος στραβοκάνης,
Ὁ τέταρτος χοντρός.
Ὁ πέμπτος δὲν ἀξίζει!
Ὅσο γιὰ τὸν ἕκτο...
Κουτσαίνει καὶ γκαβίζει!...

Ἔφτασε, λοιπόν, στ' αὐτιὰ καὶ τοῦ Ἀραπάκου μας ἡ ἱστορία τῆς ὄμορφης, ξανθῆς πριγκηποπούλας, κι' ἀμέσως ἐβάλθηκε νὰ κατορθώση νὰ τὴν ἰδῆ. Ἄλλο μέσον δὲν εἶχε παρὰ τὴν τέχνη του. Ἐπήγαινε, λοιπόν, κάθε βράδυ κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ παλατιοῦ κι' ἔπαιζε τὰ πιὸ μελωδικὰ καὶ πιὸ γλυκὰ κομμάτια ποὺ ἤξερε. Ὥς ποὺ μιὰ μέρα, ἡ πριγκήπισσα διέταξε νὰ τῆς φέρουν τὸν περίφημο βιολιστή, ποὺ ἔπαιζε ἐκεῖνες τὶς θαυμάσιες μελωδίες, κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά της.

Εὑρέθηκε, λοιπόν, ὁ Ἀραπάκος μπροστὰ στὴν ὄμορφη πριγκήπισσα μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιά. Ἐσάστισε τόσο πολύ, μόλις τὴν ἀντίκρυσε, ἀπ' τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὸ μεγαλεῖο της, ὥστε χωρὶς καλὰ - καλὰ νὰ τὸ καταλάβη τῆς ἐπρότεινε νὰ δεχτῆ νὰ τὴν πάρη γυναίκα του.

Ὅλο τὸ παλάτι τραντάχτηκε ἀπὸ τὰ γέλια τῆς ἀκολουθίας τῆς πριγκήπισσας, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς ἴδιας. Δὲν χρειάζεται νὰ ποῦμε, ὅτι ἔπειτα ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴ αὐτὴ στὴν ἀναπάντεχη πρότασή του γιὰ γάμο, ὁ Ἀραπάκος κατέβηκε τρία - τρία τὰ σκαλοπάτια τοῦ παλατιοῦ, καὶ τρέχοντας διέσχισε ὅλη τὴν πολιτεία, ὡς ὅτου λαχανιασμένος, ἔφτασε σ' ἕνα δάσος, ὅπου ἔπεσε ξερὸς ἀπὸ κούραση.

(Συνέχεια στὴ σελ. 432)

Ἡ βροχὴ ἔδερνε τὸν Ἀραπάκο ποὺ στεκόταν ἀκλόνητος στὴ θέση του...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΤΕΧΝΑΣΜΑ ΤΟΥ ΔΙΑ

Τὰ τέσσερα παιδιὰ — τὰ τρία ἀδέλφια καὶ ὁ Ἀντωνάκης ποὺ ἦρθε ἀπὸ τὴν Ἀθήνα—σηκώθηκαν σήμερα πρωΐ - πρωί. Εἶχαν νὰ κάμουν πολλὲς δουλειές. Θὰ πήγαιναν στὸ μποστάνι μὲ τὸν παπποὺ νὰ βοηθήσουν στὸ πότισμα.

Μὰ μόλις σηκώθηκαν βρῆκαν τὸν παπποὺ νὰ τοὺς περιμένει καθισμένος σ' ἕνα πεζοῦλι τῆς αὐλῆς. Κοντά του εἶχε κι' ὅλας ἕνα φλιτζάνι μυρωδᾶτο καὶ ἀχνιστὸ καφέ.

— Σᾶς πρόλαβα, εἶπε καὶ στὰ τέσσερα παιδιά, ποὺ τὸν χαιρετοῦσαν μὲ ἀληθινὴ ἀγάπη καὶ σεβασμό! Εἴπατε χθὲς πὼς θὰ ξυπνούσατε πρῶτα κι' ἀπ' τὸν παπού. Κι' ὅμως ὁ ἥλιος σᾶς πρόλαβε. Κι' ἔχει κι' ὅλας φωτίσει τὶς ἀντικρυνὲς κορφές.

— Μὰ ξέρετε, παπού... πῆγε νὰ δικαιολογηθῆ ὁ Γιῶργος...

—Ἄσε, Γιῶργο, τὶς δικαιολογίες, διέκοψε ὁ παπούς. Ἔτσι εἶναι. Τὰ παιδιὰ νὰ κοιμοῦνται. Οἱ γέροι δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ πολὺ ὕπνο. Δὲν τὸ λέει κι' ἡ παροιμία;

— Τὴν ξέρω, εἶπε ὁ Ἀντωνάκης. Καὶ ἀπάγγειλε μὲ στόμφο:

Ἀλὶ στὸ νιὸ ποὺ ξαγρυπνᾶ
στὸ γέρο ποὺ κοιμᾶται.

—Ἀκριβῶς εἶπε, ὁ παπούς, μὰ δὲν πρόφτασε νὰ συνεχίση γιατὶ ὁ Κωστάκης συμπλήρωσε:

—Ὑπάρχει κι' ἄλλη παπού παροιμία: Καὶ εἶπε κι' αὐτὸς μὲ τὸν ἴδιο στόμφο τοῦ Ἀντωνάκη:

Ὁ ὕπνος τρέφει τὰ παιδιὰ
κι' ὁ ἥλιος τὰ μοσχάρια.

—Ἐγὼ ὅμως τὴν ξέρω ἀλλιῶς τὴν παροιμία, εἶπε ἡ Τασία.

Ἀλὶ στὸ νιὸ τὸν ἄϋπνο
στὸ γέρο τὸν κοιμήση...

— Δὲν ἔχει σημασία αὐτὸ παρατήρησε ὁ παπούς. Ἐκεῖνο ποὺ ἔχει σημασία εἶναι ἄλλο! Πῶς ὅλες αὐτὲς οἱ παροιμίες παραδέχονται ἀκριβῶς τὸ ἴδιο πρᾶγμα. Ὅ,τι δηλαδὴ ὁ νιὸς ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ περισσότερο ὕπνο, ἐνῶ ὁ γέρος ἀπὸ λιγότερο. Ἦταν λοιπὸν φυσικὸ νὰ σηκωθῶ ἐγὼ πιὸ πρῶτα ἀπὸ σᾶς. Ἄς εἶναι. Ἄς ξεκινήσουμε τώρα γιὰ τὸ μποστάνι...

...Σὲ μιὰ ὥρα ἦταν κι' ὅλας πίσω στὸ σπίτι. Κι' εἶχαν καθήσει στὸ τραπέζι. Κι' εἶχαν καὶ οἱ πέντε μιὰ τρομερὴ ὄρεξη. Ἔτρωγαν σὰν λιμασμένοι!

— Δὲν εἶναι πιὸ γλυκὸ τὸ ψωμὶ παρὰ ὅταν τὸ τρῶς ἔπειτα ἀπὸ κόπο!... Ἡ πρωϊνὴ δουλειὰ μᾶς ἄνοιξε τόσο τὴν ὄρεξη... εἶπε ὁ παπούς...

— Κι' αὐτὴ ἡ ἀγροτικὴ ἐργασία, εἶπε ὁ Γιῶργος μᾶς ἄνοιξε τὴν ὄρεξη καὶ γιὰ λίγη πνευματικὴ τροφή...

— Καὶ γιὰ λίγη... μυθολογία, ἔκαμε κλείνοντας πονηρὰ τὸ μάτι ἡ Τασία...

—Ἀλήθεια! Καὶ τὸ ξεχνοῦσα. Εἶναι σήμερα ἡ μέρα τῆς μυθολογίας. Ἡ Τασία δὲν τὸ ξεχνᾶ... Κι' ἔχουμε νὰ ποῦμε γιὰ τοὺς ἀγῶνες τοῦ Δία νὰ ἐπιβληθῆ σὰν Θεὸς — Βασιλιᾶς τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων... εἶπε ὁ παπούς.

Σὰν ξεκαθάρισε, λοιπόν, ὁ Δίας τοὺς λογαριασμούς του μὲ τὸν πατέρα του τὸν Κρόνο ἄρχισε νὰ βάνη σὲ τάξη τὸ μεγάλο του Βασίλειο! Κι' αὐτὸ εἶχε τέσσερα νὰ ποῦμε μικρότερα Βασίλεια! Ἦταν τὰ Βασίλεια τοῦ Οὐρανοῦ, τῆς Γῆς, τῆς Θάλασσας καὶ τοῦ Ἄδη. Μὰ ἦταν τρία ἀδέλφια ποὺ ἔπρεπε νὰ τὰ μοιράσουν. Ἔπιασαν λοιπὸν τὴ συζήτηση καὶ στὸ τέλος συμφώνησαν στὴ μοιρασιά.

—Ὅπως γίνεται μὲ τὴν Κυβέρνηση ποὺ μοιράζει τὰ ὑπουργεῖα, διέκοψε ὁ Ἀντωνάκης.

— Κάτι τέτοιο, γίνηκε, εἶπε γελώντας ὁ παπούς. Ἀλλὰ στὴν περίπτωσή μας ἡ συμφωνία ἦταν ἡ μοιρασιὰ νὰ γίνη μὲ κλῆρο, ἀφοῦ ἀποφάσισαν νὰ βασιλέψουν κι' οἱ τρεῖς ἀπὸ κοινοῦ στὴ γῆ. Κι' ὅταν λέμε γῆ, ἐννοοῦμε τὴν ξηρά! Ὁ κλῆρος λοιπὸν μοίρασε τὰ Βασίλεια: Ὁ Δίας πῆρε τὸ Βασίλειο τοῦ Οὐρανοῦ, ὁ Ποσειδώνας τὸ Βασίλειο τῆς Θάλασσας καὶ ὁ Πλούτων τοῦ Ἄδη. Ἐπίσης εἶχαν κοινὸν καὶ τὸν Ὄλυμπο ἀφοῦ ἐκεῖ πάνω ἦταν τὸ παλάτι τοῦ Δία καὶ οἱ κατοικίες τῶν θεῶν. Κάθε θεὸς εἶχε τὰ ἰδιαίτερα παλάτια του. Ὁ ἕνας στὸν Ὄλυμπο, ὁ ἄλλος στὸν Ἄδη καὶ ὁ Ποσειδῶν στὴ θάλασσα. Μὰ τὸ μεγάλο συμβούλιο ἦταν στὸν Ὄλυμπο.

Τὰ πράγματα πηγαίναν καλά. Κι' ὁ Δίας ἀφοῦ τακτοποίησε «τὰ τοῦ οἴκου του» ἀποφάσισε νὰ παντρευτῆ. Καὶ πῆρε γυναίκα του τὴν θυγατέρα ἐπίσης τοῦ Κρόνου, τὴν Ἥρα. Μὰ μεταξὺ τῶν θεῶν ἄρχισε ἡ ζήλεια νὰ κάνη τὰ θαύματά της. Καὶ ξεσηκώθηκαν κατὰ τοῦ Δία οἱ Γίγαντες, ὁ Τυφῶν καὶ οἱ Ἀλωεῖδαι...

— Τί ἦταν αὐτοὶ πάλι; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

—Ἀλωεῖδαι ἢ Ἀλωάδες ἦταν ὁ Ὦτος καὶ ὁ Ἐφιάλτης· παιδιὰ τοῦ Ἀλωέα. Αὐτοὶ ἐπιχείρησαν νὰ ἐκθρονίσουν τὸν Δία βάζοντας τὸ Πήλιο πάνω στὴν Ὄσσα γιὰ νὰ φτάσουν ψηλότερα ἀπὸ τὸν Ὄλυμπο! Οἱ Γίγαντες ἦταν ἀτίθασσα ὄντα καὶ ρωμαλαῖα. Ζήλευαν τοὺς θεοὺς καὶ ἤθελαν νὰ τοὺς ἐξοντώσουν. Οἱ Γίγαντες αὐτοὶ εἶναι παιδιὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ θνητοί, μὰ βρίσκονταν πιὸ κοντὰ στοὺς θεοὺς ἀπὸ ὅτι οἱ ἄνθρωποι! Ὅταν ἀποπειράθηκαν νὰ κατακτήσουν τὸν Ὄλυμπο γιὰ νὰ ἐξολοθρέψουν τοὺς θεοὺς νικήθηκαν κι' ἔπαθαν ἀληθινὴ πανωλεθρία. Ὁ Τυφῶν ἦταν ἕνα τρομερὸ τέρας. Θέλησε νὰ πολεμήση κι' αὐτὸ τὸ Δία. Μὰ κεραυνοβολήθηκε ἀπ' αὐτὸν καὶ τάφηκε κάτω ἀπὸ τὴν Αἴτνα.

Μὰ ἂν καὶ νικήθηκαν καὶ οἱ Γίγαντες, καὶ ὁ Τυφῶν καὶ οἱ Ἀλωεῖδαι, ὁ οὐρανὸς πέρασε τρομερὴ δοκιμασία.

—Ὅπως σὲ κάθε πόλεμο, εἶπε ὁ Γιῶργος.

— Βέβαια. Κάθε πόλεμος φέρνει καταστροφὲς καὶ δοκιμασίες.

— Μὰ ὁ πόλεμος, μοῦ ἔλεγε ὁ μπαμπᾶς, εἶπε ὁ Ἀντωνάκης, εἶναι ἀναγκαῖος ὅταν πρόκειται νὰ ὑπερασπίση κανεὶς τὴν τιμή του καὶ τὴν ἐλευθερία του.

—Ἔχει πολὺ δίκιο ὁ μπαμπᾶς σου, εἶπε ὁ παπούς. Ἔτσι εἶναι. Ὁ πόλεμος εἶναι κακός! τὸ ἀνθρώπινο αἷμα εἶναι πολύτιμο καὶ δὲν πρέπει νὰ χύνεται μάταια. Μὰ ὅταν χύνεται πρέπει νὰ χύνεται γιὰ σκοπὸ δίκαιο καὶ ἱερό.

— Καὶ σκοπὸς δίκαιος καὶ ἱερὸς εἶναι καὶ ὁ ἀγῶνας γιὰ τὴν ἐλευθερία, εἶπε ὁ Γιῶργος.

—Ἀκριβῶς. Δὲν ὑπάρχει πολυτιμώτερο πρᾶγμα ἀπὸ τὴν ἐλευθερία. Ἀλλὰ τὴν ἐθνικὴ καὶ τὴν πνευματική. Νὰ εἴμαστε ἐλεύθεροι σὰν ἔθνος καὶ νὰ ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ σκεφτόμαστε ἐλεύθερα...

— Πρᾶγμα ποὺ οἱ κομμουνισταὶ δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν! εἶπε ὁ Γιῶργος.

— Ναί. Αὐτοὶ — συνέχισε ὁ παποὺς — καταργοῦν καὶ τὴν ἐθνικὴ ἐλευθερία τῶν λαῶν ἀλλὰ καὶ τὴν πνευματική. Κανένας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πῆ σὲ κομμουνιστικὸ κράτος ἰδέες ἀντίθετες ἀπὸ ἐκεῖνες τοῦ ἐρυθροῦ δικτάτορα. Ὁ κομμουνισμὸς εἶναι ἡ κατάργηση κάθε ἐλευθερίας. Πρέπει ὅμως νὰ σᾶς πῶ πὼς ἐλευθερία δὲν εἶναι κάτι τὸ ἀπόλυτο. Δὲν θὰ πῆ ὅτι καθένας εἶναι ἐλεύθερος νὰ κάνη ὅτι τοῦ καπνίση. Στὶς κοινωνίες τῶν ἀνθρώπων πρέπει νὰ εἶναι κανεὶς ἐλεύθερος νὰ κάνη ὅ,τι θέλει φθάνει αὐτὸ τὸ «ὅ,τι» νὰ μὴ βλάπτει τοὺς ἄλλους. Θὰ μποροῦσα μάλιστα νὰ σᾶς πῶ κάτι ποὺ εἶπε κάποτε ἕνας Ἕλληνας πολιτικός: Εἶναι αὐτὸ κατασταλαγμα πολιτικῆς σοφίας:

— Τί εἶπε παπού, ρώτησαν καὶ τὰ τέσσερα παιδιὰ σχεδὸν ὅλα μαζί.

— Κανείς μας δὲν εἶναι ἐλεύθερος. Εἴμεθα ὅλοι ὑπηρέται τῆς πατρίδος...

— Πολὺ σωστό, εἶπε ὁ Γιῶργος. Γιατὶ ὅταν ὑπηρετοῦμε τὴν πατρίδα ἀγωνιζόμαστε γιὰ τὴν διατήρηση τῆς Ἐθνικῆς μας ἐλευθερίας.

— Μπράβο Γιῶργο. Αὐτὸ εἶναι. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ποὺ τὸ βρῆκες! Καὶ ὁ Δίας γι' αὐτὴ τὴν ἐλευθερία του ἀγωνίσθηκε. Δὲν ἄφηκε νὰ πατήσουν πόδι στὴ χώρα του ξένοι κατακτητές! Καὶ εἶναι ἀξιοσημείωτο τὸ γεγονὸς αὐτό. Γιατὶ μαρτυράει ὅτι οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι εἶχαν βαθειὰ ριζωμένη στὴν ψυχή τους τὴν ἰδέα τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας. Καὶ γι' αὐτὸ κήρυτταν, πὼς ὁ θάνατος γιὰ τὴν πατρίδα, ποὺ συμβολίζει τὴν ἐθνικὴ ἐλευθερία, εἶναι ὁ καλλίτερος κι' ὁ ἐνδοξότερος θάνατος.

Ἔτσι παιδιά μου, ὁ Δίας, ἐξασφάλισε τὴν ἐλευθερία του. Καὶ ζοῦσε μὲ ἡσυχία καὶ ἀσφάλεια... Μὰ ἂν καὶ θεὸς εἶχε κι' αὐτὸς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες! Μὲ τὶς ἀλλεπάλληλες νίκες καὶ ἐπιτυχίες πῆραν τὰ μυαλά του ἀέρα. Κι' ἄρχισε νὰ φέρεται ἀλαζωνικὰ πρὸς τοὺς ἄλλους θεούς. Τοὺς ἔβλεπε ὅλους μὲ περιφρόνηση καὶ τοὺς ἐφέρετο μὲ αὐστηρότητα. Μιὰ μέρα μάλιστα, ἡ Ἥρα, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ὑποφέρη τὴ διαγωγὴ τοῦ ἀνδρός της, ἔφυγε ἀπὸ τὸν Ὄλυμπο καὶ κατέβηκε στὴ Βοιωτία. Ὁ Δίας θέλησε νὰ συμφιλιωθῆ μὲ τὴ Ἥρα, ἀλλὰ δὲν τὰ κατάφερε. Καὶ γιὰ νὰ τὴν ἐξαναγκάση νὰ ξαναγυρίση...

—...Στὴ «συζυγικὴ στέγη» ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα διάκοψε ὁ Ἀντωνάκης.

—Ἀκριβῶς. Γιὰ νὰ τὴν ἀναγκάση λοιπὸν νὰ ξαναγυρίση στὸν Ὄλυμπο μεταχειρίστηκε ἕνα περίφημο καὶ ἐξυπνότατο τέχνασμα.

Κατέβηκε κι' αὐτὸς στὴ Βοιωτία. Πῆγε στὸ Βασιλιὰ τῶν Πλαταιῶν τὸν Κιθαιρώνα κι' αὐτὸς τὸν συμβούλεψε.

— Δηλαδὴ τὸ τέχνασμα ἦταν τοῦ Κιθαιρώνα καὶ ὄχι τοῦ Δία; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

—Ἔτσι φαίνεται. Πῆρε ὁ Δίας, κατὰ τὴ συμβουλὴ τοῦ Βασιλιᾶ τῶν Πλαταιῶν, ἕνα ξύλινο ἄγαλμα, τοῦ ἔβαλε πλούσια φορέματα, γυναικεῖα φυσικά, καὶ τὸ τοποθέτησε δίπλα του στὸ ἁμάξι του. Καὶ ἄφησε νὰ νομίση ὁ κόσμος πὼς τὸ ξύλινο αὐτὸ ὁμοίωμα γυναικὸς ἦταν ἡ Πλαταιά, ἡ ὄμορφη καὶ περίφημη κόρη τοῦ Κιθαιρῶνα. Καὶ ἀκόμα πὼς τὴν ἔπαιρνε μαζί του στὸν Ὄλυμπο γιὰ νὰ τὴν στεφανωθῆ.

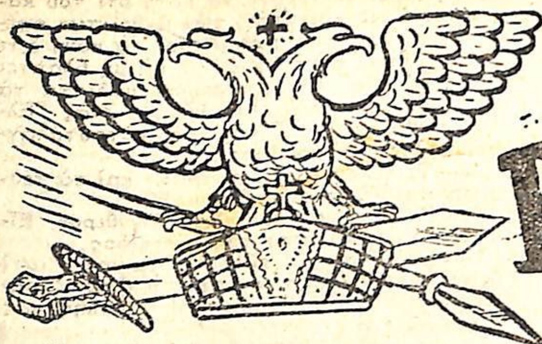
Μόλις ἔμαθε αὐτὸ ἡ Ἥρα γίνηκε ἔξω φρενῶν. Κι' ἔτρεξε γρήγορα - γρήγορα. Ἔφτασε τὸ «ταιριαστὸ» ζευγάρι καὶ ρίχτηκε κατὰ τῆς γυναίκας ποὺ ἐπρόκειτο νὰ τὴν ἀντικαταστήση κοντὰ στὸ Δία. Θυμωμένη καθὼς ἦταν ἄρχισε νὰ τῆς ξεσχίζη τὰ φορέματα. Μὰ ὁ θυμός της ἔσβυσε ὁλότελα ὅταν ἀντελήφθη τὸ τέχνασμα καὶ τὸ πάθημά της. Μὰ τῆς ἄρεσε πολὺ αὐτὸ ποὺ ἔκαμε ὁ Δίας καὶ συμφιλιώθηκε ἀμέσως μαζί του. Καὶ μάλιστα γιὰ ἀνάμνηση αὐτοῦ τοῦ γεγονότος οἱ Πλαταιεῖς καθιέρωσαν τὴ γιορτὴ Δαίδαλα. Καὶ τοῦτο γιατὶ οἱ Ἀρχαῖοι ἔλεγαν τὰ ξόανα Δαίδαλα.

— Καὶ τί εἶναι τὰ ξόανα παπού; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Ξόανα ἦταν τὰ ἁπλὰ ξύλινα εἴδωλα. Τὰ πρῶτα ξόανα ἦσαν κορμοὶ δέντρων μὲ γενικὴ μορφὴ ἀνθρωπίνου σώματος.

Ἀλλὰ ἡ ὥρα πέρασε παιδιά μου. Καιρὸς εἶναι τώρα νὰ διορθώσουμε ὅλοι μαζὶ τὴν αὐλή. Ἡ Τασία θὰ σαρώση. Ὁ Γιῶργος θὰ περάση μὲ ἀσβέστη τὶς λιθιές. Κι' ἐμεῖς οἱ ἄλλοι θὰ περιποιηθοῦμε τὰ λουλούδια καὶ τὰ δέντρα.

Α. Κ. Μ.

Τόν καιρό τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

40όν.

— Χειρότερα παρὰ ποτέ, ἀποκρίθηκε.

— Καὶ γι' αὐτὸ τὸν συνοδεύεις;

— Ναί... γι' αὐτό, καὶ γιὰ νὰ βρίσκομαι πάντα κοντὰ στὸν Αὔγουστο, ἀκόμα καὶ σὰ λείπει ὁ Μιχαήλ.

— Μὲ ποιὸ σκοπό;

— Θέλω νὰ δῶ τὸν Γίνο Βούγα.

Ὁ Νικήτας ξιπάστηκε.

— Ποῦ τὸν ξέρεις τὸν Γίνο Βούγα; ρώτησε.

— Δὲν τὸν ξέρω, μὰ τὸν ἀκούω. Ὁ Μιχαὴλ ὡς τώρα εἶχε ἀτυχία, καὶ δὲν κατάφερε ποτὲ νὰ τὸν δεῖ. Πάντα τύχαινε νὰ λείπει σὰν ἔρχουνταν ὁ ἥρωας.

Ὁ Νικήτας σηκώθηκε καὶ πῆγε πάλι στὸ παράθυρο.

— Γιατί θέλετε νὰ δεῖτε τὸν Γίνο Βούγα ὁ Μιχαὴλ κι ἐσύ; ρώτησε χωρὶς νὰ γυρίσει.

— Φαντάστηκε ὁ Μιχαὴλ πὼς ὁ Κωνσταντῖνος μπορεῖ νὰ πῆγε στὸ σῶμα του.

Ὁ Νικήτας ἔμεινε σιωπηλός.

Καὶ ἡ Ἀλεξία ἄρχισε πάλι νὰ τρίβει ἀργὰ - ἀργὰ τὸ τραπέζι.

— Σοῦ ζήτησε ὁ Μιχαὴλ νὰ πᾶς μαζί του; ρώτησε ὁ Νικήτας.

—Ὄχι. Ἐγὼ τοῦ τὸ πρότεινα.

Ὁ Νικήτας γύρισε ἀπότομα καὶ ἦλθε κοντά της.

— Σὰ φθάσει ὁ Αὔγουστος στὰ Βοδενὰ καὶ σὲ πάρει, μὴν τὸν ἀφήσεις πιὰ οὔτε βῆμα, εἶπε.

— Γιατί, Νικήτα;

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἡ πόρτα τῆς μεγάλης σάλας ἄνοιξε καὶ ὁ Αὐτοκράτορας μπῆκε μέσα.

Ἦταν ἕτοιμος γιὰ τὴν ἐκστρατεία, μὲ τὸ σπαθὶ στὸ πλευρό. Φοροῦσε τὸ πολεμικό του χαμηλὸ στέμμα, τὸ θώρακά του, καμωμένο ἀπὸ χρυσὲς λεπίδες, τὰ κόκκινα κεντημένα καμπάγια [1], καὶ στοὺς ὤμους εἶχε κρεμασμένη τὴ γαλάζια κοντὴ χλαμύδα.

Ἔπιασε τὴν Ἀλεξία ἀπὸ τὸ χέρι τὴν ὥρα ποὺ πήγαινε νὰ προσκυνήσει καὶ τὴ σήκωσε.

— Λέγε, Νικήτα, εἶπε, καὶ κάθησε σὲ μιὰ πολυθρόνα κοντὰ στὸ τραπέζι. Λέγε γρήγορα, τί νέα φέρνεις; Πότε ἔφθασες;

— Εἶναι λίγη ὥρα, Δέσποτα. Ἦλθα ἴσια ἐδῶ.

— Εἶδες τὸν Δαβὶδ Ἀριανίτη; [2].

— Τὸν εἶδα, Δέσποτα. Ἔφευγε ἀπὸ τὰ Βοδενὰ μὲ τὸν Κωνσταντῖνο Διογένη, καὶ κατὰ τὴ διαταγή σου, διευθύνουνταν κατευθεῖαν στὴν πεδιάδα τῆς Πελαγονίας, ὅπου θὰ διοργανωθοῦν γιὰ νὰ χτυπήσουν συγχρόνως ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς τοὺς ἐπαναστατημένους βολιάδες.

— Πόσοι μένουν ἀκόμα καὶ ποιοὶ εἶναι;

— Εἶναι πολλοί. Ὁ Ἰβάτζης μάζεψε γύρω του πλῆθος ὁπλαρχηγοὺς ποὺ εἶχαν πάρει τὰ βουνά, καὶ κατέβηκε πάλι στὴν Πελαγονία, ὅπου ὁ Νικουλιτσὰς τρέχει, μεταμφιεσμένος, ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριό, καὶ ξυπνᾶ καὶ

— Καὶ σὰ γυρίσει στὸ μοναστήρι θὰ πάω μαζί του...

τοὺς πιὸ δειλούς, καὶ τοὺς παρακινεῖ σ' ἐπανάσταση.

Ὁ Βασίλειος εἶχε ἀκουμπήσει στὴ ράχη τῆς πολυθρόνας του, ὅπου ὁ βυζαντινὸς ἀετὸς ἅπλωνε φαρδιὰ τὰ χρυσωμένα του φτερά.

Συλλογισμένος περνοῦσε καὶ ξαναπερνοῦσε τὸ χέρι του στὰ μαῦρα μαλλιὰ τῆς Ἀλεξίας, ποὺ εἶχε καθήσει σ' ἕνα μαξιλάρι στὰ πόδια του.

—Ἂν ξαναπέσει ὁ Νικουλιτσὰς στὰ χέρια μου, εἶπε, θὰ μοῦ πληρώσει ἀκριβὰ τὶς ἁμαρτίες του. Μὰ τὸν Ἰβάτζη...— σήκωσε τὴ γροθιά του, τὰ μάτια του τοῦ ἔβγαζαν σπίθες· βαστάχθηκε καὶ εἶπε μόνο: Ὅποιος μοῦ τὸν φέρει, ζωντανὸ ἢ πεθαμένο, θὰ κάνει τὴν τύχη του!

Μιὰ στιγμὴ ὁ Νικήτας δίστασε. Ὕστερα εἶπε:

— Εἶναι λίγες μέρες, ἀπὸ τρίχα νὰ τὴν πάθει.

— Ποιός, ὁ Ἰβάτζης;

— Ναί, Δέσποτα! Κάποιος, ποὺ ἀπὸ μῆνες καὶ χρόνια τὸν κυνηγᾶ, ρίχθηκε ἀπάνω του μὲ μετρημένους ἄντρες, κατάκοψε τοὺς ἀκολούθους του, ὅρμησε στὸν Ἰβάτζη, καὶ χωρὶς ἄλλο θὰ τοῦ ἔμπηγε τὸ μαχαίρι στὴν καρδιά, ἂν γιὰ κακή του τύχη, δὲν ἔπεφτε κείνη τὴ στιγμὴ τὸ ἄλογό του νεκρό. Καὶ πάλι τοῦ ξέφυγε ὁ Ἰβάτζης.

— Μὰ τὸν Ἅη - Γιώργη, τοῦ παλικαριοῦ τ' ὄνομα ξέχασες νὰ μοῦ πεῖς, Νικήτα! ἀναφώνησε ὁ Βασίλειος.

Ἡ Ἀλεξία εἶχε μισοσηκωθεῖ, τρέμοντας ὅλη.

Ὁ Νικήτας τὴν εἶδε, δίστασε, καὶ σὰ νὰ πῆρε τὴν ἀπόφασή του, εἶπε ἥσυχα:

—Ἦταν ὁ Γίνος Βούγας.

Ἡ Ἀλεξία στέναξε μὲ καημό. Ἄλλο ὄνομα εἶχε ἐλπίσει...

—Ὁ Γίνος, πάλι! εἶπε ὁ Βασιλέας. Τὸν εἶδες;

—Τὸν ἀπάντησα τὶς προάλλες, Δέσποτα. Ἐκεῖνος μοῦ ἔδωσε τὶς εἰδήσεις ποὺ σοῦ εἶπα.

Ὁ Βασιλέας γύρισε στὴν Ἀλεξία.

— Τοῦ ἀξίζει ἀμοιβή, παιδούλα, τί λές; εἶπε μισογελώντας. Μιᾶς κι ἔρχεσαι μαζὶ στὴν ἐκστρατεία αὐτή, δὲν παίρνεις καὶ τὰ νυφικά σου στέφανα; Ἔχω τὴν ἰδέα πὼς δὲ θὰ πεῖ ὄχι ὁ γενναῖος μου Βούγας, σὰ δεῖ τὴ λυγερὴ ποὺ τοῦ κρυφοφυλάγω. Κι ἐσύ, παιδὶ τοῦ βουνοῦ καὶ τῆς ρεματιᾶς...

Ἔκοψε ξαφνικὰ τὴ φράση του:

—Τί ἔχεις, Ἀλεξία ; ρώτησε ἀνήσυχα.

Ἡ κόρη εἶχε ἀνασηκωθεῖ, καὶ κατάχλωμη ἀκούμπησε στὸ τραπέζι νὰ στηριχθεῖ.

— Αὔγουστε, εἶπε μὲ φωνὴ ποὺ μάταια γύρευε νὰ τὴ στερεώσει. Σοῦ ζήτησα τὴ μεγάλη χάρη νὰ σὲ ἀκολουθήσω σ' αὐτὴ τὴν ἐκστρατεία, καὶ σὺ μοῦ τὸ ἐπέτρεψες. Καὶ στὴ μεγαλοψυχία σου οὔτε κἂν μὲ ρώτησες γιατί θέλω νὰ φύγω. Μὰ τὴν αἰτία, Δέσποτα, χρεωστῶ νὰ σοῦ τὴν πῶ. Εἶμαι ἀρραβωνιασμένη μὲ τὸν Κωνσταντῖνο Κρηνίτη, καὶ πηγαίνω νὰ τὸν ξαναβρῶ.

Μιὰ στιγμὴ ἔμεινε ἄφωνος ὁ Αὐτοκράτορας καὶ κοίταξε τὴν κόρη ποὺ ὁλότρε""η ἔστεκε μπροστά του. Ὕστερα τὴν τράβηξε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴ φίλησε στὸ μέτωπο.

— Θὰ πᾶς, κόρη μου, εἶπε συγκινημένος, καὶ ἡ φωνή του, σοβαρὴ καὶ δυνατή, ἔδινε στὰ λόγια του βαρύτητα

1 Καμπάγια: ἔτσι λέγουνταν τὰ κόκκινα ποδήματα τῶν Αὐτοκρατόρων, ὅπου ὁ αὐτοκρατορικὸς ἀετὸς ἦταν κεντημένος μὲ μαργαριτάρια, μὲ χρυσὸ καὶ πετράδια.

2 Δαβὶδ Ἀριανίτης: στρατηγὸς τοῦ Βουλγαροκτόνου.

ἱερῆς ὑπόσχεσης. Θὰ μὲ ἀκολουθήσεις ὅπου καὶ ἂν πάγω. Καὶ μαζὶ θὰ γυρέψομε τὸν ἄξιο γιὸ τοῦ γενναίου μου Κατεπάνω, ὥσπου νὰ τὸν ξαναβροῦμε.

Πῆρε στὰ δυό του χέρια τὸ δακρυσμένο της πρόσωπο καὶ τῆς χαμογέλασε. Καὶ τὸ χαμόγελό του, τὸ τόσο σπάνιο, ἔχυσε στ' αὐστηρά του χαρακτηριστικὰ ἀσυνήθιστη γλύκα.

— Τὸ ἕνα παλικάρι δὲν πρέπει νὰ μᾶς κάνει νὰ ξεχνοῦμε τὸ ἄλλο, πρόσθεσε. Θὰ τὸν βροῦμε τὸν ἀρραβωνιαστικό σου. Καὶ ὅπου τύχει καὶ εἴμαστε, ἐγὼ μὲ τὸ χέρι μου θὰ σᾶς στεφανώσω.

Καὶ γυρνώντας στὸν Νικήτα, ποὺ εἶχε ἀποτραβηχθεῖ στὸ παράθυρο:

— Σὲ σένα, Νικήτα, εἶπε, ἀναθέτω τὴ φροντίδα νὰ τὸν βρεῖς. Ὡστόσο δῶσε διαταγὴ νὰ ἑτοιμάσουν εὐθὺς τὸ φορεῖο τῆς πατρικίας Ἀλεξίας Ἀργυρῆς. Θὰ ἔλθει μαζί μας στὴ Μοσυνούπολη.

Καὶ σὰ βγῆκε ὁ Νικήτας, καὶ ἡ κουρτίνα σκέπασε τὴν πόρτα:

— Τί ἔπαθε ὁ χαλκέντερος στρατιώτης μου; εἶπε ὁ Βασίλειος. Εἶναι πρώτη φορὰ ἀφότου τὸν γνωρίζω, ποὺ εἶδα τὸν Νικήτα νὰ κλαίγει.

Μὲ τὴ συνηθισμένη του γρηγοράδα, ὁ Βασίλειος ξεκίνησε ἀπὸ τὴ Μοσυνούπολη, ἔφθασε στὸ Λογγό, πολιόρκησε καὶ πῆρε τὸ κάστρο, τὸ κατάκαψε, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους τοὺς μοίρασε δούλους στοὺς στρατιῶτες του.

Ἀπὸ κεῖ, χωρὶς ἀναβολή, προχώρησε ὡς τὴν Καστοριὰ καὶ τὴν πολιόρκησε καὶ αὐτήν.

Ἦταν πρώτη φορά, ὕστερα ἀπὸ χρόνια ποὺ πατοῦσε Βυζαντινὸς στρατιώτης τὰ βουνίσια ἐκεῖνα μέρη, ποὺ ἦταν πιὰ τὰ τελευταῖα χαρακώματα τῶν Βουλγάρων ἀρχόντων.

Ἡ Καστοριὰ ὅμως, χτισμένη στὴν εἴσοδο τῆς χερσονήσου ποὺ προχωρεῖ ὡς μέσα στὴν ὁμώνυμη λίμνη, ἦταν ὀχυρωμένη περισσότερο ἀπ' ὅ,τι περίμενε ὁ Αὐτοκράτορας. Μὲ ὅλες τὶς ὑπεράνθρωπες προσπάθειες τοῦ γενναίου του στρατοῦ, καὶ μὲ ὅλες τὶς αἰφνίδιες προσβολὲς καὶ τὶς ἀδιάκοπες ἐπιθέσεις, τὸ φρούριο ἔμεινε ἀπόρθητο.

Ἔξαφνα, μαθαίνει ὁ Βασίλειος ἀπὸ τὸν Τσιτζίκιο, στρατηγὸ τοῦ Δορύστολου [1], πὼς ὁ Ἰωάννης Βλαδισλὰβ συνεννοήθηκε μὲ τὸν Κρακρὰ καὶ συμμάχησαν μὲ τοὺς Πετσενέγους [2], καὶ πὼς μὲ μεγάλες δυνάμεις ἑτοιμάζονται νὰ κατέβουν ἀπὸ τὸ βοριά.

Εὐθὺς λύνει ὁ Βασίλειος τὴν πολιορκία τῆς Καστοριᾶς, γυρίζει πίσω, παίρνει καὶ καταστρέφει τὰ Βοσόγραδα, φρούριο κοντὰ στὴν Καστοριά, ὀχυρώνει τὴ Βέρροια, καὶ φθάνει στ' Ὄστροβο, ἀφοῦ πρῶτα κυρίευσε κι ἔκαψε ὅσα βουλγάρικα κάστρα βρίσκουνταν ἀκόμα στὴν περιφέρεια αὐτή.

Ἐκεῖ μαθαίνει τὴν καλὴν εἴδηση πὼς οἱ Πετσενέγοι, κατατρομαγμένοι μὲ τὰ κατορθώματά του, ἀρνήθηκαν νὰ ἑνωθοῦν μὲ τοὺς Βουλγάρους.

Ἀλλάζοντας τότε τὴν πορεία του, φεύγει πάλι ὁ Βασίλειος, τρέχει καὶ πολιορκεῖ τὴ Σέταινα, τὴ μεγάλη παρακαταθήκη γεννημάτων τῶν Βουλγάρων, ὅπου ἦταν καὶ παλάτια μεγάλα καὶ θησαυροὶ τῶν Τσάρων, καὶ χωρὶς μεγάλη δυσκολία, τὴν κυριεύει καὶ καίει τὰ παλάτια.

Ὅλην αὐτὴ τὴν ἐκστρατεία τὴν εἶχε ἀκολουθήσει ἡ Ἀλεξία, χωρὶς ν' ἀπομακρυνθεῖ ποτὲ ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα. Πότε κατὰ διαταγή του τὴν κουβαλοῦσαν δοῦλοι στὸ χρυσωμένο της φορεῖο μὲ τὶς μεταξωτὲς πολύχρωμες κουρτίνες, πότε καβάλα στὸ πλάγι τοῦ Βασιλέα πήγαινε ἡ «πατρικία», ἐνῶ πίσω ἀκολουθοῦσαν οἱ γυναῖκες τῆς συνοδείας της.

Μελαγχολικὰ κοίταζε ἡ κόρη τὰ μέρη ὅπου διάβαινε τώρα μὲ τόση πολυτέλεια, καὶ τῆς φαίνουνταν πὼς καὶ τὶς πέτρες τοῦ κάμπου τὶς ἤξερε, πὼς κάθε δέντρο, κάθε βράχο, κάθε ρυάκι τ' ἀναγνώριζε πάλι σὰν παλιοὺς φίλους, ποὺ ἀνάμεσά τους εἶχε μεγαλώσει.

Καὶ λαχταροῦσε νὰ τρέξει στῶν ρεματιῶν τὰ χαμόδεντρα, νὰ κρυφθεῖ μὲς στὰ κλαδιά τους, καὶ ὅπως στὰ περασμένα χρόνια νὰ τοὺς πεῖ τὸν πόνο τῆς καρδιᾶς της.

Γιατὶ ὁ πόνος της ἦταν βαρύς, καὶ ἡ καρδιά της ἦταν μαύρη.

Ἑβδομάδες καὶ μῆνες εἶχαν περάσει, καὶ ἀκόμα οὔτε ἴχνος δὲν εἶχαν ἀνακαλύψει τοῦ Κωνσταντίνου.

Δυὸ - τρεῖς φορὲς κατάσκοποι εἶχαν φθάσει, σταλμένοι ἀπὸ τὸν Γίνο Βούγα. Μὰ ὁ Γίνος ὁ ἴδιος ποτὲ δὲν εἶχε ἔλθει. Καὶ κάθε φορὰ ποὺ ὁ Μιχαὴλ ρωτοῦσε τοὺς κατασκόπους ἂν μεταξύ τους ἦταν κανένας μὲ τ' ὄνομα Κρηνίτης, αὐτοὶ ἀποκρίνουνταν ἀρνητικά. Τέτοιο ὄνομα δὲν τὸ εἶχαν ἀκούσει.

Ὡστόσο ἡ Ἀλεξία δὲν ἀποθαρρύνουνταν.

Ὅσο δὲν εἶχε ρωτήσει τὸν ἴδιο τὸν Γίνο Βούγα, τῆς ἔμενε ἡ πίστη πὼς στὸ σῶμα του ἦταν ὁ Κωνσταντῖνος.

Ὁ Μιχαὴλ ὅμως εἶχε χάσει τὶς ἐλπίδες του. Κάθε μέρα μαραίνουνταν περισσότερο, καὶ πάλι τὸν ἔπιαναν οἱ σκοτεινές του μελαγχολίες ποὺ μαύριζαν τὴν καρδιὰ τῆς κόρης.

Καθισμένη κοντά του, στὸ ἰδιαίτερο διαμέρισμα, ποὺ μὲ πλούσια περσικὰ χαλιὰ καὶ μεταξωτὰ ὑφάσματα τῆς εἶχαν φτιάσει μέσα στὴ βασιλικὴ σκηνή, ἡ κόρη ζητοῦσε ἕνα πρωὶ νὰ τὸν ἐγκαρδιώσει, νὰ τὸν πείσει πὼς δὲν εἶχε αἰτία νὰ χάνει ἔτσι τὸ θάρρος του, ἀφοῦ ἀκόμα δὲν εἶχαν δεῖ τὸν Γίνο Βούγα.

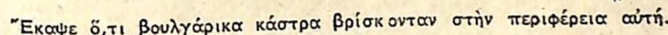
Μὰ σιωπηλὰ ἄκουε ὁ Μιχαὴλ τὴ φωνή της χωρὶς νὰ προσέχει στὰ λόγια της.

Ἡ κόρη εἶδε πὼς ὁ νοῦς του ἦταν ἀλλοῦ καὶ σώπασε κι ἐκείνη.

Στὸ πλαγινὸ διαμέρισμα, ὁ Αὐτοκράτορας μιλοῦσε καὶ συζητοῦσε μ' ἕνα - δυὸ στρατηγούς του. Καὶ ὅταν ὕψωνε τὴ φωνή, κάθε λέξη ἀκούονταν στὸ καμαράκι τῆς Ἀλεξίας.

— Μιχαήλ, φώναξε σιγὰ ἡ κόρη.

Σήκωσε τὰ μάτια του μὰ δὲν ἀποκρίθηκε.

Ἔκαψε ὅ,τι βουλγάρικα κάστρα βρίσκονταν στὴν περιφέρεια αὐτή.

— Πές μου τουλάχιστον τί σκέπτεσαι, εἶπε πάλι ἡ Ἀλεξία. Μὲ πονεῖ ἡ σιωπή σου!

Ὁ Μιχαὴλ ἀνορθώθηκε.

— Ὄχι, ὄχι, μὴ λὲς πὼς σὲ πονῶ, παρακάλεσε. Καὶ δὲ θέλω νὰ μὲ συλλογίζεσαι καθόλου. Κάνε σὰ νὰ ἔχω βγεῖ κιόλα ἀπὸ τὴ ζωή σου.

Ἡ Ἀλεξία ἔσκυψε κοντά του καὶ τὸν κοίταξε στὰ μάτια.

— Τί ἐννοεῖς; ρώτησε.

Ὁ Μιχαὴλ γέλασε καὶ κοίταξε ἀλλοῦ. Ἀφηρημένα πῆρε τὸ μαξιλάρι ὅπου ἀκουμποῦσε καὶ ἄρχισε νὰ ξεφτᾶ τὴ χρυσὴ φούντα τῆς ἄκρης.

— Θυμᾶσαι τὸ γερο - Εὐθύμιο, Ἀλεξία; εἶπε στὸ τέλος. Θυμᾶσαι τὸ γερο - Ἡγούμενο ποὺ μὲ φρόντισε στὸ φρούριο τοῦ Ὄστροβου;

— Θυμοῦμαι, ἀποκρίθηκε ἡ Ἀλεξία κάπως ταραγμένη μὲ τὸ ὕφος του. Ποῦ τὸν συλλογίστηκες τώρα;

— Ἔφθασε σήμερα. Εἶναι δῶ.

— Τὸν ζήτησες ἐσύ;

— Ναί!... Καὶ σὰ γυρίσει στὸ μοναστήρι, θὰ πάγω μαζί του.

— Ἐσύ; Θὰ γίνεις μοναχός;

— Ναί! εἶπε σοβαρά.

Σήκωσε τὰ μάτια του.

Τῆς φάνηκε ἔξαφνα σὰ ν' ἄλλαξε κάτι, σὰ νὰ ἔβλεπε τὸν Μιχαὴλ γιὰ πρώτη φορά. Καὶ πρώτη φορὰ τῆς ἦλθε ἡ ὑποψία πὼς πίσω ἀπὸ τὴν πληγωμένη του φιλία, πίσω ἀπὸ τὴν ἄγνωστη παρεξήγησή του μὲ τὸν Κωνσταντῖνο, κρύβουνταν ἴσως καὶ ἄλλο μυστικό, καμμιὰ μεγάλη λύπη, βαθιά, τραγικὴ ποὺ δὲν τὴ φαντάζουνταν, ποὺ δὲν τὴ γνώριζε, καὶ ὅμως ποὺ τὸν ἔσπρωχνε στὸ μοναστήρι, τὸ νέον αὐτὸ στρατιώτη, στὴν ἀρχὴ ἀκόμα τῆς ζωῆς του, μὲ τὸ λαμπρὸ στάδιο ποὺ ἀνοίγουνταν μπροστά του...

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τῆς κουρτίνας ἡ φωνὴ τοῦ Αὐτοκράτορα ὑψώθηκε ἐπιτακτική. Καὶ πάλι χαμήλωσε. Καὶ κάποιος ἄρχισε νὰ διαβάζει μιὰν ἀναφορά.

— Μιχαήλ, εἶπε σιγὰ ἡ Ἀλεξία, ἔχεις καὶ ἄλλη λύπη στὴν καρδιά! Καὶ δὲ μοῦ τὴν εἶπες ποτέ. Κι' ἐγὼ δὲν τὴ φαντάστηκα ὡς τώρα!...

Σήκωσε τὸ κεφάλι ξαφνισμένος.

Μὰ ὄχι... Ἀπὸ τὸ ὕφος της εἶδε πὼς τὴν ἀλήθεια ἡ κόρη δὲν τὴ μάντευε.

Δάκρυα πλημμύρισαν τὰ μάτια της.

— Τὸ μυστικό σου αὐτό, δὲν μπορεῖς νὰ μοῦ τὸ ἐμπιστευθεῖς; ρώτησε.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

1 Δορύστολο: πόλη βυζαντινὴ στὸ Δούναβη.

2 Πετσενέγοι: λαὸς Σλοβακικὸς ποὺ βρίσκουνταν πέρα ἀπὸ τὸ Δούναβη.

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμὸ

Ἡ 15η Ὀλυμπιὰς τοῦ Ἐλσίνσκι

Η ΕΝΑΡΞΗ

Κάτω ἀπὸ ἕνα βροχερὸ οὐρανὸ καὶ μὲ πολὺ κρύο, στὸ μεγαλοπρεπὲς Στάδιο τοῦ Ἐλσίνσκι — πρωτεύουσα τοῦ Φινλανδικοῦ κράτους — ἔγινε στὶς 19 Ἰουλίου ἡ ἔναρξη τῆς 15ης Ὀλυμπιάδος.

Ἑκατοντάδες ἀθλητῶν καὶ ἀθλητριῶν ποὺ ἀντιπροσώπευαν τὰ 69 συμμετέχοντα ἔθνη ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμο, ἀγωνίσθηκαν γιὰ τὸν κότινο τῆς νίκης.

Ἡ εἴσοδος τῶν ἀθλητῶν στὸ Ὀλυμπιακὸ Στάδιο τοῦ Ἐλσίνσκι ἔγινε ὑπὸ ραγδαιωτάτη βροχὴ μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν Ἑλληνικὴ ὁμάδα, ποὺ εἶχε ὡς σημαιοφόρο τὸν πρωταθλητὴ τῆς δισκοβολίας Ν. Σύλλα. Μετὰ τὴν παρέλαση ἀκολούθησε ἡ παράταξη τῶν ἀθλητῶν, ὁ Ὀλυμπιακὸς ὕμνος καὶ ἡ κήρυξη τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγώνων ὑπὸ τοῦ Φινλανδοῦ προέδρου κ. Πaασικήβι. Μετὰ τὴν ἔπαρση τῆς σημαίας μπῆκε μέσα στὸ στίβο ὁ ὀλυμπιονίκης Πάαβο Νοῦρμι, ποὺ ἔφερε καὶ ἄναψε τὴν ὀλυμπιακὴ φλόγα.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Ἕναν πραγματικὸ καὶ ἄνευ προηγουμένου θρίαμβο ἐπέτυχαν οἱ ἀμερικανοὶ ἀθληταὶ εἰς τὰ ἀγωνίσματα τοῦ στίβου ὅπου ἐπὶ 22 ἀγωνισμάτων ἀπέσπασαν 14 πρῶτες νίκες.

Οἱ ἀθληταὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν συναγωνιζόμενοι τοὺς συναθλητάς τῶν 69 ἄλλων κρατῶν κατόρθωσαν νὰ ὑπερισχύσουν καὶ νὰ ἀποδείξουν ἔτσι ὅτι σήμερα βρίσκονται εἰς τὴν πρώτη θέση ἀπὸ ἀπόψεως ρεκόρ.

Οἱ ἀμερικανοὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὶς 14 νίκες ποὺ ἀπέσπασαν ἐδημιούργησαν 9 νέα ὀλυμπιακὰ ρεκὸρ καὶ ἰσοφάρισαν ἀκόμη 2. Ἀπὸ τοὺς ἀθλητὰς τῶν ἄλλων κρατῶν πραγματικὰ ἥρως ὑπῆρξε ὁ Τσεχοσλοβάκος Ἐμὶλ Ζάτοπεκ. Ὁ Ζάτοπεκ ἔκανε ἕνα ἀληθινὸ ἆθλο κερδίζοντας συγχρόνως στὰ 5.000 μ. στὰ 10.000 μ. καὶ στὸν Μαραθώνιο δρόμο. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ Τσέχου ἀθλητοῦ τὸν καθιστᾶ τὸν καλύτερο ἀθλητὴ ὅλων τῶν ἐποχῶν.

Οἱ Ρῶσοι ἀθληταὶ ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ ἔπαιρναν μέρος σὲ ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες, δὲν κατώρθωσαν νὰ δικαιώσουν τὴ φήμη τους καὶ τὰ προγνωστικὰ τοῦ παγκόσμιου τύπου, ὅτι διέθεταν ἱκανὰ στελέχη. Στὰ ἀγωνίσματα στίβου δὲν μπόρεσαν νὰ ἐπιτύχουν καμμιὰ πρώτη νίκη.

Μόνο στὰ ἀγωνίσματα γυναικῶν διεκρίθησαν.

Ἀναλυτικὰ νικηταὶ στὰ διάφορα ἀγωνίσματα στίβου ἀνεδείχθησαν οἱ ἑξῆς ἀθληταί: (Σημ. Τὸ Ι.Ο.Ρ. σημαίνει ἰσοφάρηση ὀλυμπιακοῦ ρεκόρ. Τὸ Ν.Ο.Ρ. σημαίνει νέο ὀλυμπιακὸ ρεκόρ. Καὶ τὸ Ν.Π.Ρ. νέο παγκόσμιο ρεκόρ).

ΝΙΚΑΙ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ

100 μ. Ρεμιτζίνο 10΄΄4.

200 μ. Στάνφιλντ 20΄΄7 (Ι.Ο.Ρ.).

800 μ. Οὐάϊτφιλντ 1΄49΄΄2 (Ι.Ο.Ρ.).

110 Ἐμπόδια: Ντίλλαρν 13΄΄7 (Ν.Ο.Ρ.).

400 Ἐμπόδια: Μοὺρ 50΄΄8 (Ν.Ο.Ρ.).

3.000 Στήπλ: Ἀσενφέλτερ 8΄45΄΄4 (Ν.Ο.Ρ.).

4Χ100 μ. Η.Π.Α. 40΄΄1.

Ὕψος: Νταίβις 2 μ. 04 (Ν.Ο.Ρ.).

Μῆκος: Μπίφλ 7 μ. 57.

Κοντῶ: Ρίτσαρντς 4 μ. 55 (Ν.Ο.Ρ.).

Ἀπὸ τὸν τελικὸ τοῦ δρόμου 800 μ. τῆς Ὀλυμπιάδος. Προηγεῖται ὁ τελικὸς νικητὴς Ἀμερικανὸς Γουαῖτφίλντ, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τοὺς μαῦρον Γουΐντ, Οὔχτσιαϊμερ (Γερ.), Νίλσον (Δαν.), Γουέμπτσερ (Ἀγγλ.).

Σφαῖρα: Ο' Μπράϊεν 17 μ. 41 (Ν.Ο.Ρ.).

Δίσκος: Ἴνες 55 μ. 03 (Ν.Ο.Ρ.).

Ἀκόντιον: Γιοὺγκ 73 μ. 78 (Ν.Ο.Ρ.).

Δέκαθλον: Ματάϊς 7.887 β. (Ν.Ο.Ρ.).

ΝΙΚΑΙ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ

400 Ρόουντεν (Ζαμ.) 45΄΄9 (Ν.Ο.Ρ.).

4Χ400 μ. (Ζαμ.) 3΄03΄΄9 (Ν.Ο.Ρ.).

5.000 μ. Ζάτοπεκ (Τσεχ.) 14΄06΄΄6 (Ν.Ο.Ρ.).

10.000 μ. Ζάτοπεκ. (Τσεχ.) 29΄17΄΄ (Ν.Ο.Ρ.).

Μαραθώνειος: Ζάτοπεκ (Τσ. 2 ὥρ. 23΄03΄΄2 (Ν.Ο.Ρ.).

1.500 μ. Μπαρτὲλ (Λουξ.) 3΄45΄΄2 (Ν.Ο.Ρ.).

Τριπλοῦν: Ντὰ Σίλβα (Βρ.) 16 μ. 22 (Ν.Π.Ρ.).

Σφῦρα: Τζέρμακ (Οὐγγ.)60 μ. 34 (Ν.Π.Ρ.).

ΓΕΝΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Ὁ θρίαμβος τῶν ἀθλητῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν φαίνεται καθαρὰ καὶ ἀπὸ τὴν γενικὴ βαθμολογία ὅπου συγκέντρωσαν 229,5 βαθμοὺς ἔναντι 91,5 μόνον τῶν Ρώσων.

Ἡ Γενικὴ βαθμολογία τοῦ στίβου ἔχει ὡς ἑξῆς:

1)	Ἡν. Πολιτεῖται ..	229,5
2)	Ρωσία	91,5
3)	Βρεταννία	47
4)	Τσεχοσλοβακία..	45
5)	Γερμανία	43,5
6)	Ζαμάϊκα	39
7)	Οὐγγαρία	28
8)	Σουηδία	27
9)	Αὐστραλία	26
10)	Γαλλία	18
11)	Βραζιλία	17
12)	Ἰταλία	16
—	Φινλανδία	16

ΤΑ ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Στὰ 9 ἀγωνίσματα στίβου γυναικῶν ἡ Αὐστραλία ἐκέρδισε τρεῖς πρῶτες νίκες, οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες δύο, ἡ Ρωσία 2, ἡ Τσεχοσλοβακία 1 καὶ ἡ Ν. Ζηλανδία 1.

Οἱ νικήτριες ἦσαν οἱ ἑξῆς: Δρόμος 100 μ. Τζάκσον (Αὐστραλία) 11΄΄5. Δρόμος 200 μ. Τζάκσον (Αὐστρ.) 24΄΄4. Δρόμος 80 μ. μετ' ἐμποδίων Στρίκλαντ (Αὐστραλ.) 10΄΄8. Σκυταλοδρομία 4Χ100 μ. ὁμὰς Η.Π.Α. 45΄΄9. Ἅλμα εἰς ὕψος Κῶτσμαν (Η.Π.Α.) 1. μ. 67. Ἅλμα εἰς μῆκος: Οὐΐλλιαμς (Ν. Ζηλανδία) 6 μ. 24. Σφαιροβολία: Ζυμπίνα (Ρωσία) 15 μ. 28. Δισκοβολία: Ρομάσκοβα (Ρωσία) 51 μ. 42. Ἀκοντισμός: Ζατόπκοβα (Τσεχ.) 50 μ. 47.

Ἡ νικήτρια τοῦ ἀκοντισμοῦ Ζατόπκοβα εἶναι ἡ γυναίκα τοῦ Ζάτοπεκ.

ΜΠΑΣΚΕΤ — ΜΠΩΛ

Οἱ Ἀμερικανοὶ ἐθριάμβευσαν στὸ ὀλυμπιακὸ τουρνουᾶ μπάσκετ - μπὼλ κερδίσαντες τὴν πρώτη θέση, ἀφοῦ ἐνίκησαν στὸν τελικὸ τὴν ὁμάδα τῆς Ρωσίας μὲ 35 - 26. Ἡ κατάταξη τῶν 8 πρώτων ὁμάδων στὸ τουρνουᾶ ἔχει ὡς ἑξῆς:

1) Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι.
2) Ρωσία.
3) Οὐρουγουάη.
4) Ἀργεντινή.
5) Χιλή.
6) Βραζιλία.
7) Βέλγιον.
8) Γαλλία.

ΚΟΛΥΜΒΗΣΗ

Νικηταὶ καὶ νικήτριαι στὰ ἀγωνίσματα κολυμβήσεως ἀνεδείχθησαν οἱ ἑξῆς:

Ἀγωνίσματα ἀνδρῶν: 100 μ. ἐλευθέρως: Σὸλς (Ἡν. Πολιτεῖαι) 57΄΄4. 400 μ. ἐλευθέρως: Μπουατὲ (Γαλλία) 4΄30΄΄7. 1.500 μ. ἐλευθέρως: Φὸρντ Κόννο (Ἡν. Πολιτεῖαι) 18΄30΄΄. 200 μ. προσθίως: Τζὼν Νταίηβις (Αὐστραλία) 2΄34΄΄4. 100 μ. ὑπτίως: Ὀγιακάβα (Ἡν. Πολιτεῖαι) 1΄05΄΄4. Ὁμαδικὴ λύμβηση 4Χ200 μέτρα: (Ἡν. Πολιτεῖαι) 8΄31΄΄1. Καταδύσεις (ἀπὸ 10 μέτρων): Σὰμ Λὴ (Ἡν. Πολιτεῖαι).

Ἀγωνίσματα γυναικῶν: 100 μ. ἐλευθέρως: Σζάκε (Οὐγγ.) 2΄06΄΄8. 200 μ. προσθίως: Σέκελυ (Οὐγγ.) 2΄51΄΄7. 400 μ. ἐλευθέρως: Γκυένγκε (Οὐγγ.) 5΄14΄΄3. 100 μ. ὑπτίως: Χάρρισον (Νότιος Ἀφρικὴ) 1΄14΄΄3. Ὁμαδικὴ κολύμβηση 4Χ100 μ.: (Οὐγγαρία) 4΄24΄΄4. Καταδύσεις (ἀπὸ 10 μ.) Πατρίτσια Μὰκ Κόρμικ (Ἡν. Πολ.). Καταδύσεις (ἀπὸ 5 μέτρων) Πατρίτσια Μὰκ Κόρμικ (Ἡν. Πολιτεῖαι).

ΓΟΥΩΤΕΡ — ΠΟΛΟ

Πρωταθλήτρια στὸ Γουῶτερ-πόλο ἀναδείχθηκε ἡ Οὐγγαρία μὲ δεύτερη τὴ Γιουγκοσλαβία, τρίτη τὴν Ἰταλία, τετάρτη τὴν Ἀμερική, πέμπτη τὴν Ὁλλανδία, ἕκτο τὸ Βέλγιο, ἑβδόμη τὴ Ρωσία καὶ ὀγδόη τὴν Ἰσπανία.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

Ἡ ὁμάδα τῆς Οὐγγαρίας ἐκέρδισε τὴν πρώτη θέση στὸ ὀλυμπιακὸ ποδοσφαιρικὸ τουρνουᾶ ἐπιβληθεῖσα τῆς Γιουγκοσλαβίας μὲ 2 - 0. Ἡ Σουηδία κατετάγη τρίτη νικήσασα μὲ 2 - 9 τὴ Γερμανία.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΠΡΩΤΟΙ

Κατὰ τὴν ἀνεπίσημο τελικὴ βαθμολογία ἐπρώτευσαν οἱ Ἀμερικανοὶ μὲ 490,5 βαθμοὺς ἔναντι 486 τῶν Ρώσων, 264 τῶν Οὔγγρων, 230 τῶν Σουηδῶν, 164 τῶν Γερμανῶν, 145 τῶν Φινλανδῶν, 138 τῶν Ἰταλῶν, 123 τῶν Γάλλων καὶ 106 τῶν Ἄγγλων. Αἱ Ἡνωμ. Πολιτεῖαι ἀπέσπασαν τὴν πρώτη θέση ἀπὸ τὴ Ρωσία χάρις στὶς νίκες τους στὴν κολύμβηση καὶ τὰς καταδύσεις, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὴν πυ-

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Φιλαργυρία ἢ οἰκονομία;

Κάποιος, σὲ μιὰν ἄλλη ἐπιστολή του, μὲ ρωτάει: «Ἡ οἰκονομία εἶναι φιλαργυρία; Ἤ, ἡ φιλαργυρία δὲν εἶναι οἰκονομία; Τί διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ αὐτῶν;

Καὶ ἡ Θρησκευτική μας Στήλη ἔχει μιὰν ἀπορία: Ἀλήθεια, αὐτὸς ποὺ γράφει δὲν καταλαβαίνει τί διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς φιλαργυρίας; Ἀλλά, ἂς εἶναι. Μιὰ ποὺ δίνεται ἀφορμή, ἂς μιλήσουμε γιὰ τὸ θέμα.

Πρῶτα - πρῶτα, ἡ οἰκονομία εἶναι ἀρετή. Καὶ εἶναι ἀρετὴ γιατὶ χρησιμοποιεῖ τὸ χρῆμα ὡς μέσον γιὰ τὴ ζωή. Ὁ οἰκονόμος, δηλαδή, ἄνθρωπος χρησιμοποιεῖ τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ ζήση καὶ αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του καὶ οἱ ἄλλοι ποὺ εἶναι γύρω του.

Ἂς ρίξωμε ὅμως καὶ μιὰ ματιὰ στὸν τρόπο ποὺ ἐκδηλώνεται ἡ ἀρετὴ αὐτὴ τῆς οἰκονομίας. Ἐκεῖνο ποὺ κοιττάζει ὁ οἰκονόμος ἄνθρωπος εἶναι τὰ ἔξοδά του νὰ μὴ εἶναι περισσότερα ἀπὸ τὰ ἔσοδά του. Δηλαδή, ρυθμίζει τὰ ἔξοδά του ἀναλόγως μὲ τὰ ἔσοδα καὶ ἔτσι, κόβοντας ἀπὸ δῶ, κόβοντας ἀπὸ κεῖ, προσπαθεῖ νὰ εἶναι πάντοτε μέσα στὰ ὅρια, ποὺ τοῦ ἐπιτρέπουν τὰ ἔσοδά του. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖται σ' αὐτό. Προσπαθεῖ ν' αὐξήση τὰ ἔσοδά του μὲ κάθε τίμιο καὶ ἠθικὸ τρόπο ποὺ τοῦ εἶναι δυνατόν. Δὲν περιορίζεται σὲ μιὰ ἐργασία. Ἂν δῆ ὅτι ἔχει ἀνάγκες ἀπολύτως ἀπαραίτητες, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὶς ἱκανοποιήση μὲ τὰ τακτικὰ ἔσοδα ποὺ ἔχει, προσπαθεῖ νὰ βρῆ καὶ ἄλλους τίμιους καὶ νόμιμους τρόπους, γιὰ ν' αὐξήση τὰ ἔσοδά του.

Κατόπιν, ὁ οἰκονόμος ἄνθρωπος ξοδεύει τὰ χρήματά του λογικὰ καὶ μετρημένα. Ἀρχίζει, δηλαδή, καὶ ἱκανοποιεῖ πρῶτα τὶς πιὸ ἀπολύτως ἀπαραίτητες ἀνάγκες: τὸ φαγητό, τὸ ντύσιμο, τὴν κατοικία καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Δὲν κάνει σπατάλες, ἀλλὰ τὰ ρυθμίζει ἔτσι, ποὺ προχωρεῖ ἀπὸ τὰ πιὸ ἀναγκαῖα στὰ λιγώτερο ἀπαραίτητα.

Ἐπίσης, ὁ οἰκονόμος ἄνθρωπος προσπαθεῖ νὰ κάμη κάποια ἀποταμίευση γιὰ ὥρα ἀνάγκης: γιὰ μιὰ ἀσθένεια, γιὰ γηρατειά, γιὰ νὰ παντρέψη τὸ κορίτσι του, νὰ σπουδάση τὸ παιδί του καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἀλλὰ καὶ κάτι πολὺ σπουδαῖο, ποὺ δὲν ὑπάρχει καθόλου στὸν φιλάργυρο. Γιατὶ αἰσθάνεται πολὺ βαθειά, ὅτι δὲν εἶναι ἰδιοκτήτης τῶν χρημάτων καὶ γενικὰ τῆς περιουσίας ποὺ ἔχει, ἀλλὰ διαχειριστής, καὶ ὅτι αὐτὰ εἶναι δωρεὲς τοῦ Θεοῦ. Αὐτό, ἄλλωστε, σημαίνει καὶ ἡ λέξις «οἰκονόμος». Διαχειριστὴς σημαίνει. Διαχειριστὴς ποὺ μιὰ μέρα θὰ δώση λόγο στὸ Θεό, γιὰ τὸ πῶς διαχειρίσθηκε αὐτὰ ποὺ τοῦ χάρισε. Τὰ ξόδεψε κατὰ καλὸ τρόπο, καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό του, καὶ γιὰ τὴν οἰκογένειά του, καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους, ἢ τὰ ἐσπατάλησε;

Αὐτοὶ εἶναι οἱ τρόποι, μὲ τοὺς ὁποίους ἐκδηλώνεται ἡ ἀρετὴ τῆς οἰκονομίας.

Ἡ φιλαργυρία, ἀντιθέτως, εἶναι ἀ γ ά π η π ρ ὸ ς τ ὸ χ ρ ῆ μ α. Τὸ λέει, ἄλλωστε, ἡ λέξη. Τὸ χρῆμα, δηλαδή, γίνεται σ κ ο π ό ς, δὲν εἶναι πιὰ τὸ μέσον.

Γι' αὐτό, ὅσα καὶ ἂν ἔχη ὁ φιλάργυρος ἄνθρωπος, τὰ θεωρεῖ ὅτι εἶναι λίγα. Τοῦ ἀρέσει νὰ τὸ βλέπη ἐκεῖ καὶ νὰ τὸ καμαρώνη. Τὰ ἀγαπᾶ περισσότερο ἀπὸ κάθε δικό του, περισσότερο καὶ ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, περισσότερο καὶ ἀπὸ τὰ παιδιά του. Ὁ μοναδικός του λογισμὸς εἶναι πῶς νὰ τὰ αὐξήση. Δὲν τὸν νοιάζει πῶς θὰ παραγνωρίζη καὶ τὶς πιὸ στοιχειώδεις του ἀνάγκες. Ἂν τοῦ εἶναι δυνατόν, νὰ μὴ ξοδέψη τίποτε, οὔτε καὶ γιὰ τὰ πιὸ ἀπαραίτητα πράγματα, οὔτε καὶ γιὰ τὸ φαγητό. Ἂν πῆτε καὶ γιὰ τὰ ροῦχα του καὶ γιὰ τὰ ἄλλα του ἔξοδα, τίποτε, τίποτε ἀπολύτως.

Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο γίνεται ὁ βασανιστὴς τῆς οἰκογενείας του, μὲ τὶς ἀκατάπαυστές του γκρίνιες καὶ μὲ τὰ ἐπεισόδια ποὺ κάνει, γιατὶ τοῦ ξόδεψαν κάτι. Ἄλλωστε εἶναι φυσικό, ἀφοῦ δὲν σκέπτεται τὶς ἀνάγκες τὶς δικές του, πῶς θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ σκεφθῆ τὶς ἀνάγκες τῶν ἄλλων καὶ μάλιστα ἐκείνων ποὺ εἶναι πιὸ πέρα ἀπὸ τὴν οἰκογένειά του, ποὺ τοῦ εἶναι λίγο πιὸ ξένοι;

Ἔτσι, ὁ φιλάργυρος δὲν εἶναι πιὰ δ ι α χ ε ι ρ ι σ τ ὴ ς τῶν δώρων τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἕνας κ λ έ φ τ η ς αὐτῶν ποὺ τοῦ δίνει ὁ Θεός. Τὰ κατακρατεῖ ὅλα καὶ τὰ σφίγγει μέσα στὸ χέρι του, μὴ ἀφίνοντας νὰ γίνη καμμιὰ χρήση, οὔτε καλή, οὔτε κακή.

Ὕστερα ἀπὸ αὐτά, πιστεύω πιὰ νὰ μὴ ἔχη μείνει στὸν ἀγαπητό μου ἀναγνώστη καμμιὰ ἀπορία σχετικὰ μὲ τὴ διαφορὰ ποὺ ἔχει ἡ φιλαργυρία ἀπὸ τὴν οἰκονομία.

Ο ΠΑΤΗΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

γμαχία ὅπου παρὰ τὰς ἀντιθέτους προβλέψεις τῶν εἰδικῶν ἀνεδείχθησαν ὀλυμπιονίκαι ἓξ Ἀμερικανοὶ πυγμάχοι.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Στὴν Ὀλυμπιάδα τοῦ Ἑλσίνσκι ἡ Ἑλλάδα ἀντιπροσωπεύθηκε ἀπὸ ὁμάδες στίβου, ποδοσφαίρου, μπάσκετ - μπώλ, πάλης, σκοποβολῆς, ἱστιοπλοΐας καὶ κωπηλασίας.

Δυστυχῶς ὅμως οἱ Ἕλληνες ἀθληταὶ παρὰ τὶς προσπάθειές τους δὲν κατόρθωσαν νὰ παρουσιάσουν τὰ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα.

Μ π ά σ κ ε τ - μ π ώ λ : Ἡ Ἐθνικὴ ὁμάδα μπάσκετ - μπὼλ ἔδωσε τρεῖς προκριματικοὺς ἀγῶνες. Ἐνίκησε τὴν Ἐθνικὴ τοῦ Ἰσραὴλ μὲ 54 - 52 καὶ ἡττήθη δυὸ φορὲς ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Οὐγγαρίας μὲ 75 - 38, καὶ 47 - 43. Ἔτσι ἀποκλείσθηκε ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀγῶνες.

Π ο δ ό σ φ α ι ρ ο : Στὸν πρῶτο προκριματικὸ ἀντιμετώπισε τὴν Ἐθνικὴ Δανίας, ἀπὸ τὴν ὁποία καὶ νικήθηκε μὲ 2 - 1.

Σ τ ῖ β ο ς : Στὸ ἀγώνισμα τοῦ δρόμου 100 μ. πῆρε μέρος ὁ Πετράκης. Στὸν προκριματικὸ ἔτρεξε μαζὶ μὲ τοὺς Μὰκ Ντόναλντ Μπέϊλυ (Μ. Βρετανία), Μοντανάρι (Ἰταλ.) Καζάτζεφ (Ρωσ.), Χαράλθεσυ (Ἰσ.). Ὁ Πετράκης ἔκανε μιὰ πολὺ κακὴ ἐκκίνηση — κόλλησε κυριολεκτικὰ στὴν ἀφετηρία — καὶ κατετάγη τελευταῖος μὲ 11΄΄2. Ἦταν μιὰ ἀληθινὴ ἀτυχία γιατὶ πρὶν λίγες μέρες ὁ ἴδιος ἀθλητὴς στὴ Γερμανία εἶχε σημειώσει στὰ 100 μ. 10΄΄5. Οἱ ἄλλοι συναθληταί του ἐπέτυχαν 10΄΄4. (Μπέϊλυ), 10΄΄9 (Μοντανάρι), (Καζάτζεφ) 10΄΄9.

Στὰ 400 μ. (ἐμπόδια) συμμετέσχε ὁ Φ. Κοσμᾶς. Ὁ φιλότιμος αὐτὸς ἀθλητὴς τῆς Θράκης κατώρθωσε στὸν προκριματικὸ νὰ προκριθῆ μὲ χρόνο 53΄΄ Κουρασμένος ὅμως ἔτρεξε τὴν ἄλλη μέρα στὴν Ε΄ σειρὰ τῶν ἡμιτελικῶν καὶ παρὰ τὴν προσπάθειά του ἀπεκλείσθη σημειώνοντας χρόνο 55΄΄3.

Ὁ Μαυροειδῆς ἐπῆρε μέρος στὸν δρόμο τῶν 800 μ. Στὸν προκριματικὸ ὅμως ἔκανε κι' αὐτὸς σὰν τὸν Πετράκη ἄσχημη ἐκκίνηση. Στὰ πρῶτα 200 μ. ἦταν τρίτος, στὰ 400 μ. τέταρτος ἀλλὰ στὴ συνέχεια οἱ ἄλλοι δρομεῖς τὸν ἐπέρασαν καὶ ἔτσι ὁ Μαυροειδῆς ἐτερμάτισε τελευταῖος μὲ 1΄58΄΄7, χωρὶς ἔτσι νὰ κατορθώση νὰ προκριθῆ.

Στὴ σφαιροβολία ὁ Γιαταγάνας ἔρριξε στὸν προκριματικὸ 14.05 μ. ἀποκλεισθεὶς εἰς τὰ τελικά.

Οἱ Εὐσταθιάδης καὶ Μπαλάφας κατέλαβαν στὸ ἅλμα ἐπὶ κοντῷ τὴν 14ην καὶ 15ην θέση πηδῶντας 3 μ. 95 καὶ 3 μ. 80.

Στὰ 200 μ. οἱ Πετράκης, Σύλλης ἐσημείωσαν στοὺς προκριματικούς, χρόνους 22΄΄4 καὶ 22΄΄7 ἀποκλεισθέντες.

Στὸ ἅλμα τριπλοῦν ὁ νεαρὸς Σακελλαράκης πήδησε μόνο 14,05 ἐνῶ τὸ ὅριο προκρίσεως ἦταν 14 μ. 30.

Στὸν ἀκοντισμὸ ὁ Α. Ρουμπάνης ὑποφέρων ἀπὸ ψῦξη τῆς ὠμοπλάτης του ἀπέτυχε.

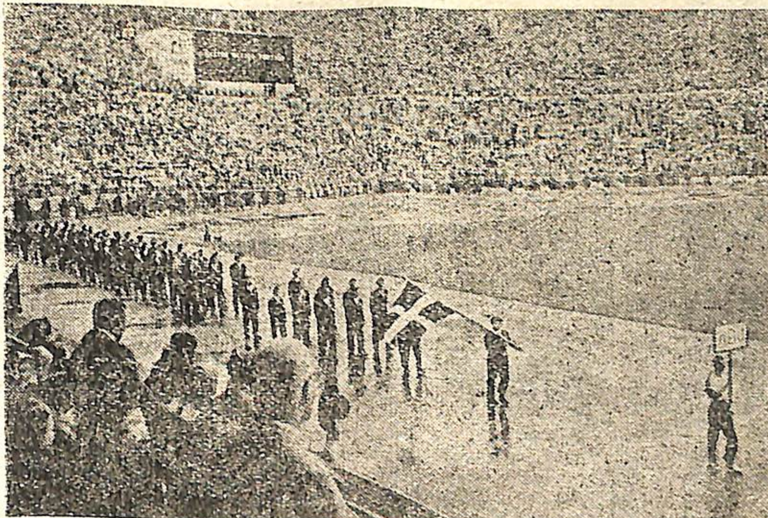
Τὴν μόνη ἑλληνικὴν νίκη στὰ ἀγωνίσματα στίβου ἐσημείωσε ὁ ἀγέραστος πρωταθλητὴς τῆς δισκοβολίας Ν. Σύλλας καταλαβὼν τὴν 8η θέση μὲ βολὴν 48 μ. 99.

Ἱ σ τ ι ο π λ ο ΐ α : Στοὺς ἀγῶνες ἱστιοπλοΐας ὁ Μοδινὸς κατετάγη 25ος στὴ κατηγορία σκαφῶν «Φὶν» καὶ ὁ Ραζέλος 18ος στὴν κατηγορία τῶν σκαφῶν «Στάρ».

Κ ω π η λ α σ ί α : Ἡ δίκωπος τῆς Θεσσαλονίκης μὲ πλήρωμα τοὺς Κλάγκαν - Νικολάου ἀπέτυχε στὸν προκριματικὸ τῶν 2.000 μ.

Σ κ ο π ο β ο λ ή : Ὁ σκοπευτὴς Ι. Κούτσης ἀνεδείχθη 6ος ὀλυμπιονίκης στὴ σκοποβολὴ κατὰ πηλίνων δίσκων.

Π ά λ η : Ὁ Γεργούλης κατέλαβε τὴν 6ην θέση στὴ κατηγορία βαρέων - βαρῶν.

Ἀπὸ τὴν μεγαλοπρεπῆ ἔναρξη τῆς 15ης Ὀλυμπιάδος στὸ Ἑλσίνκι. Οἱ ὁμάδες τῶν 69 κρατῶν εἰσέρχονται στὸ Στάδιο μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν Ἑλληνικὴ ὁμάδα ποὺ σημαιοφόρος της εἶναι ὁ Ν. Σύλλας.

Μιὰ ἐπεξήγηση τοῦ χάρτη τοῦ ἐξωφύλλου μας

Ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος

Ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος, ἔμεινε ἀθάνατος ἐξαιτίας τῆς θαυμάσιας περιγραφῆς του ποὺ ἔκανε ὁ μεγαλύτερος ποιητὴς τοῦ κόσμου, ὁ Ὅμηρος, στὸ ξακουστὸ ποίημά του, τὴν «Ἰλιάδα».

Ὁ πόλεμος αὐτὸς ἔγινε ἀνάμεσα στοὺς Τρῶες, τοὺς κατοίκους τῆς Τροίας ποὺ βρίσκεται στὶς ἀκτὲς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ στοὺς Ἕλληνες, τοὺς «Ἀχαιοὺς» ὅπως τοὺς ὀνομάζει ὁ Ὅμηρος.

Ἡ Τροία ἦταν μιὰ ξακουστὴ καὶ ὄμορφη πολιτεία ποὺ τὴν ἔζωναν ψηλὰ τείχη... Ὅταν ὁ Τρὼς ἔγινε βασιλιὰς τῆς Φρυγίας καὶ παντρεύτηκε τὴν Καλλιρόη τὴν θυγατέρα τοῦ θεοῦ τῶν ποταμιῶν Σκαμάνδρου, ἀπόκτησε κι' ἕνα γιὸ ποὺ τὸν ἔλεγαν Ἶλο. Αὐτὸς ὁ Ἶλος ὅταν ἀργότερα ἔγινε βασιλιάς, ἔχτισε τὴν πόλη ποὺ ὀνομάστηκε στὴν ἀρχὴ «Ἴλιον» καὶ κατόπιν ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα τοῦ Ἴλου, Τρῶ, «Τρωὰς» ἢ Τροία... Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ὅμηρος ὀνόμασε τὸ ποίημά του ὅπου περιγράφεται ὁ τρωϊκὸς πόλεμος «Ἰλιάδα». Τὸν καιρὸ ποὺ ἔγινε ὁ πόλεμος, στὴν Τροία, στὸ «Ἴλιον» βασίλευε ὁ Πρίαμος ποὺ εἶχε γυναίκα τὴν Ἑκάβη, παιδιὰ τὸν Ἕκτορα, τὸν Πάρι, κι' ἄλλους ὀχτὼ γιούς, καὶ θυγατέρες τὴν Κρέουσα, τὴν Λαοδίκη, τὴν Πολυξένη καὶ τὴν Κασσάνδρα. Ἐκείνη τὴν ἐποχή, στὴν Σπάρτη τῆς Ἑλλάδας, βασίλευε ὁ Μενέλαος, ποὺ εἶχε γιὰ γυναίκα τὴν ὡραιότερη πριγκηπoπούλα τοῦ κόσμου: τὴν Ἑλένη.

Ἡ Ἑλένη διάλεξε τὸν Μενέλαο ἀνάμεσα σὲ ὅλα τ' ἄλλα βασιλόπουλα ποὺ τὴν ζήτησαν. Ὁ Ὀδυσσέας, ὁ βασιλιὰς τῆς Ἰθάκης ποὺ ἦταν κι' αὐτὸς ἀνάμεσα στοὺς μνηστῆρες, ἔβαλε ὅλα τ' ἄλλα βασιλόπουλα νὰ ὁρκιστοῦν πὼς θὰ ἦταν πάντα πρόθυμα νὰ βοηθήσουν ἐκεῖνον ποὺ θὰ διάλεγε γιὰ ἄντρα της ἡ Ἑλένη, ὅταν καὶ σὲ ὁποια περίπτωση θὰ τοὺς τὸ ζητοῦσε. Τὰ βασιλόπουλα ὁρκίστηκαν πρόθυμα γιὰ τὸ χατίρι τῆς ὄμορφης κόρης.

Ἡ Ἑλένη λοιπὸν διάλεξε τὸν Μενέλαο κι' ἔγινε βασίλισσα τῆς Σπάρτης.

Πέρασαν χρόνια. Κάποτε ὁ Μενέλαος ἔφυγε γιὰ τὴν Κρήτη, καὶ στὴν Σπάρτη πῆγε τὸ βασιλόπουλο τῆς Τροίας ὁ Πάρις. Κι' ὁ Πάρις αὐτός, καταπατώντας ὅλους τοὺς ἱεροὺς νόμους τῆς φιλοξενίας, ἔκανε κάτι φριχτό: ἔκλεψε τὴν ὡραία Ἑλένη, καὶ τὴν πῆγε στὴν Τροία...

Ὅταν ὁ Μενέλαος γύρισε στὴν Σπάρτη, κι' ἔμαθε τὴν προσβολὴ ποὺ τοῦ εἶχε γίνει, πῆγε στὸν μεγαλύτερο ἀδερφό του τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τὸν ἐξόρκισε νὰ τὸν βοηθήση νὰ ξεπλύνη τὴν ντροπή. Βοηθοὺς σ' αὐτὸ τὸ ἔργο, θὰ εἶχαν ὅλα τὰ βασιλόπουλα τῆς Ἑλλάδας ποὺ εἶχαν κάποτε ὁρκιστῆ νὰ τὸν βοηθήσουν ὅταν θὰ τοὺς τὸ ζητοῦσε.

Ὁ Ἀγαμέμνονας μαζὶ μὲ τὸν βασιλιὰ τοῦ Ναυπλίου Παλαμήδη ξεκίνησαν πρῶτα καὶ πῆγαν στὴν Ἰθάκη, γιὰ νὰ ξεσηκώσουν τὸν Ὀδυσσέα, ποὺ ἦταν ἱκανός, ἔξυπνος καὶ περίφημος ναυτικός. Ὁ Ὀδυσσέας ὅμως δὲν εἶχε καμμιὰ ὄρεξη ν' ἀφήση τὴν εὐχάριστη ζωή του στὴν Ἰθάκη κοντὰ στὴν ἀγαπημένη του γυναίκα Πηνελόπη καὶ τὸν μικρό του γιὸ τὸν Τηλέμαχο. Γιὰ νὰ μὴν τὸν παραξορίση ὅμως ὁ Ἀγαμέμνονας, ἔκανε τὸν τρελλό: ἔζεψε τὰ βόδια στὸ ἀλέτρι, κι' ἔκανε τάχα ὅτι σπέρνει ἁλάτι. Ὁ Παλαμήδης γιὰ νὰ τὸν δοκιμάση, ἔβαλε μπροστὰ στὸ ἀλέτρι τὸν μικρὸ Τηλέμαχο. Ἂν ὁ Ὀδυσσέας ἦταν πράγματι τρελλός, δὲν θὰ λογάριαζε τὴν ζωὴ τοῦ παιδιοῦ του. Ὅπως ὅμως δὲν ἦταν, μέριασε τὸν Τηλέμαχο καὶ πέρασε. Κι' ἔτσι πιάστηκε... Ὡστόσο ὁ μάντις Κάλχας εἶχε πῆ πὼς γιὰ νὰ ἐπιτύχη ἡ ἐκστρατεία τῶν Ἑλλήνων, ἔπρεπε νάχουν κοντά τους καὶ τὸν Ἀχιλλέα. Ὁ Ἀχιλλέας ἦταν γιὸς μιᾶς θεᾶς, τῆς Θέτιδος, καὶ τοῦ βασιλέα Πηλέα. Ἡ μητέρα του γιὰ νὰ τὸν κάνη ἀθάνατο τὸν εἶχε βυθίση στὰ νερὰ τῆς Στυγός, ὅπως ὅμως τὸν κρατοῦσε ἀπὸ τὸ πόδι, οἱ φτέρνες του δὲν βράχηκαν καὶ τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ σώματος του μποροῦσε νὰ πληγωθῆ. Ἡ Θέτις εἶχε ἀκούσει ἕναν χρησμὸ πὼς ὁ γιός της θὰ σκοτωθῆ σὲ πόλεμο. Γι' αὐτὸν τὸν ἔντυσε μὲ γυναικεῖα ροῦχα, τὸν ὀνόμασε «Πύρρα» καὶ τὸν ἔστειλε στὸν βασιλιὰ τῆς Σκύρου, νὰ τὸν ἀναθρέψη μαζὶ μὲ τὶς θυγατέρες του. Ὁ πανοῦργος Ὀδυσσέας, ἀνέλαβε νὰ τὸν ἀνακαλύψη. Φορτώθηκε πραμάτειες καὶ κάνοντας τὸν ἔμπορο πῆγε στὴ Σκύρο. Ἔδειξε στὰ κορίτσια διάφορα γυναικεῖα εἴδη, ποὺ ἀνάμεσά τους ὅμως εἶχε κρύψει ἕνα σπαθί. Ὅταν ὁ Ἀχιλλέας εἶδε τὸ σπαθί, ἐπήδησε ἀπὸ χαρά, κι' ὁ Ὀδυσσέας κατάλαβε πὼς αὐτὸς ἦταν τὸ κρυμμένο βασιλόπουλο! Τοῦ μίλησε, κι' ὁ νέος ὁλοπρόθυμα δέχτηκε νὰ λάβη μέρος στὴν ἐκστρατεία.

Πρὶν ὅμως, ὁ Ὀδυσσέας μὲ τὸν Μενέλαο, πῆγαν στὴν Τροία καὶ ζήτησαν νὰ γυρίση σπίτι της ἡ ὡραία Ἑλένη μὲ τὸ καλό. Ὁ Πάρις ὅμως ὄχι μόνον ἀρνήθηκε ν' ἀφήση τὴν Ἑλένη νὰ φύγη ἀλλὰ ἔβαλε τὸ φίλο του τὸν Ἀντίμαχο νὰ πείση τοὺς Τρῶες νὰ σκοτώσουν τοὺς δυὸ βασιληάδες.

Ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ οἱ Ἕλληνες πῆραν τὴν ἀπόφαση νὰ κάνουν μὲ τοὺς Τρῶες πόλεμο, καὶ νὰ πάρουν πίσω τὴν Ἑλένη μὲ τὸ ἄγριο.

Ἄρχισαν νὰ ἑτοιμάζονται γιὰ τὴν ἐκστρατεία. Ὁ Ἀχιλλέας ἔφερε τοὺς Μυρμηδόνες του μὲ 50 πλοῖα. Μαζί του ἦρθε κι' ὁ Πάτροκλος, φίλος καὶ συγγενής του. Ἦταν ὕστερα ὁ Αἴας ὁ μεγάλος γιὸς τοῦ βασιλιὰ τῆς Σαλαμίνας. Ὁ Αἴας ὁ μικρὸς ὁ μικρὸς γιὸς τοῦ βασιλιὰ τῆς Λοκρίδας. Ὁ Ἰδομενέας ὁ βασιλιὰς τῆς Κρήτης, μὲ τὸν ἀνεψιό του Μηριόνο. Ὁ Διομήδης, ὁ γιὸς τοῦ βασιλιὰ τῆς Καλυδῶνας. Ὁ βασιλιὰς τοῦ Ναυπλίου Παλαμήδης. Ὁ βασιλιὰς τῆς Πύλου, ὁ σεβάσμιος καὶ σοφὸς Νέστορας. Ὁ βασιλιὰς τῆς Ἰθάκης Ὀδυσσέας. Τὸ ἀρχοντόπουλο τῆς Θεσσαλίας Πρωτεσίλαος. Οἱ γιατροὶ καὶ χειροῦργοι Μαχάων καὶ Ποδαλείριος (γιοὶ τοῦ θεοῦ τῆς ἰατρικῆς Ἀσκληπιοῦ). Ὁ Φιλοκτήτης ποὺ κατεῖχε τὸ τόξο τοῦ Ἡρακλῆ. Καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐκστρατείας, ὁ ξακουστὸς βασιλιὰς τῶν Μυκηνῶν Ἀγαμέμνονας.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ βασιληάδες μὲ τὸν στρατὸ καὶ μὲ τὸ στόλο τους, ἦρθαν κι' ἄραξαν στὸ λιμάνι τῆς Αὐλίδας, ἀντίκρυ στὴ νῆσο Εὔβοια, στὸ πορθμὸ ποὺ χωρίζει τὴν Βοιωτία ἀπ' αὐτήν. Ἀπὸ κεῖ ἔλεγαν νὰ ξεκινήσουν γιὰ τὸ Ἴλιο ὅταν θὰ φυσοῦσε ὁ κατάλληλος ἄνεμος.

Τί ἔγινε ὅμως κατόπιν, θὰ σᾶς τὸ πῶ στὸ ἐρχόμενο...

Ἡ θειὰ ΕΙΡΗΝΗ

ΠΑΛΙΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Ο ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ

— Γιωργάκη, πάλι μ' ἄρχισες
τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια...
Μάθαινε πρῶτα σὰ νερὸ
τὸ μάθημά σου καὶ καιρὸ
θὰ ἔχης γιὰ παιγνίδια.
Αὐτὰ καὶ ἄλλα ἔλεγε
στὸ Γιῶργο ἡ μαμά του
μὰ ὁ Γιωργάκης ὅλ' αὐτὰ
τὰ νόμιζε γιὰ χωρατὰ
καὶ δὸς του τὴ δουλειά του.
Κάποια βραδυὰ τὸν ἔκαμαν
καὶ στρατηγὸ οἱ ἄλλοι
μὲ ξύλινο σπαθὶ κοντὸ
καὶ μὲ χαρτένιο τρικαντὸ
ἐπάνω στὸ κεφάλι!
Τότε νὰ βλέπατε χαρὲς
ὁ Γιῶργος καὶ καμάρι!
Ἐκείνη τὴ χρυσὴ βραδιὰ
τὸν λέγαν ὅλα τὰ παιδιὰ
τὸ πρῶτο παλληκάρι.
Μὰ μόλις μπῆκε σπίτι του
κουνώντας τὰ φτερά του
μὲ ἕνα ξύλο νὰ καὶ νὰ
τὸν ἔκαμε στ' ἀληθινὰ
Στρατάρχη ἡ μαμά του.

Γ. Χ. ΣΟΥΡΗΣ

Η ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

(συνέχεια)

Λάζαρος Κουντουριώτης · Ἰωάννης Καποδίστριας · Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης · Διονύσιος Σολωμός

ΕΛΛΑΣ 1830 1930 — ΔΡ. 4 · ΔΡ. 3 · 5 ΔΡ · 10 ΔΡ · 15 ΔΡ

Ἀδαμάντιος Κοραῆς · Ἔξοδος τοῦ Μεσολογγίου → · Ἁγία Λαύρα

ΕΛΛΑΣ 1830 1930 — 25 · ΔΡ. 50

Μὲ τὰ γραμματόσημα ποὺ παραθέτουμε τὶς εἰκόνες τους συμπληρώνεται ἡ σειρὰ τῆς Ἑκατονταετηρίδος. Ὅπως βλέπετε οἱ κυριώτεροι ἀγωνισταὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἀντιπροσωπεύονται εἰς τὴν σειρὰν αὐτήν, ἡ ὁποία ἐπαναλαμβάνωμεν εἶναι ἀπὸ τὰς ὡραιοτέρας σειρὰς ἑλληνικῶν γραμματοσήμων.

Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον σᾶς συμβουλεύομεν, ὅσοι θέλετε νὰ κάμετε συλλογὴν νὰ προμηθευθῆτε τὰ πρῶτα 13 γραμματόσημα τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ σχετικῶς φθηνά.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει τί λέει τὸ Σύνταγμα γιὰ τὸν Τύπο

— Μοῦ ἔταξες παπού, εἶπε ὁ Θάνος, νὰ μοῦ πῇς τί λέει τὸ Σύνταγμά μας γιὰ τὰ ἔντυπα— δηλαδὴ γιὰ τὰ τυπωμένα βιβλία, περιοδικὰ ἢ ἐφημερίδες.

— Καθὼς εἴχαμε πῇ, Θάνο μου, τὸ τυπωμένο χαρτὶ εἶναι δίκοπο μαχαίρι... ἔκανε ὁ παπούς. Γιατὶ σ' αὐτό, εἶναι γραμμένοι οἱ στοχασμοὶ τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ καλὸς ἄνθρωπος, ὁ τίμιος, ὁ ἀγαθός, ἔχει καλοὺς στοχασμούς, ὡραίους, ὑψηλούς. Ἂν τοὺς γράψη στὸ χαρτί, κι' ἂν τοὺς τυπώση, ἐκεῖνοι ποὺ θὰ τοὺς διαβάσουν θὰ διδαχτοῦν πολλά, θὰ δοκιμάσουν ὡραῖες καὶ ὑψηλὲς συγκινήσεις μὲ ἄλλα λόγια θὰ ὠφεληθοῦν.

— Καὶ τὸ Εὐαγγέλιο, βιβλίο τυπωμένο εἶναι! εἶπε ὁ Θάνος.

— Πολὺ σωστὰ παιδί μου! Καὶ τὸ Εὐαγγέλιο, καὶ ἡ Σύνοψη, κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα βιβλία καλὰ κι' ὠφέλημα. Ἀπὸ τὰ σχολικά σου βιβλία ποὺ σοῦ δίνουν τόσο χρήσιμες γνώσεις καὶ σὲ βοηθοῦν νὰ γίνης ἄνθρωπος, ὡς τὰ βιβλία ἐκεῖνα ποὺ σὲ συγκινοῦν: σ' αὐτὰ εἶναι γραμμένα τὰ δημοτικὰ μας τραγούδια λόγου χάριν, τὰ τραγούδια τοῦ Ρήγα Φεραίου, ὁ Ὕμνος στὴν Ἐλευθερία τοῦ Σολωμοῦ, ὁ Ἐθνικός μας ὕμνος.. Αὐτὰ εἶναι βιβλία καλά, ποὺ μᾶς ἀνοίγουν τὰ μάτια τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς, γραμμένα ἀπὸ ἀνθρώπους καλοὺς κι' εὐλογημένους. Ὅμως κι' οἱ κακοὶ ἄνθρωποι στοχάζονται. Καὶ οἱ στοχασμοὶ τῶν κακῶν, εἶναι κι' αὐτοὶ κακοὶ σὰν τοὺς ἴδιους, γιατὶ τὸ βιβλίο εἶναι ὁ ἀντίλαλος ἐκείνου ποὺ τὸ ἔγραψε, ὁ πραγματικὸς καθρέφτης τῆς ψυχῆς του. Καὶ κανένας δὲν μπορεῖ νὰ ἐμποδίση τὸν κακὸ ἄνθρωπο νὰ γράψη ὅτι τοῦ κατέβη, κι' ἀφοῦ τὸ γράψει, νὰ τὸ τυπώση κιόλα. Εἴπαμε ὅτι τὸ Κράτος μας ἐλεύθερο καὶ δημοκρατικὸ καθὼς εἶναι, δίνει στὸν καθένα τὸ δικαίωμα νὰ σκέπτεται καὶ νὰ λέη τὶς σκέψεις του ἐλεύθερα.

— Ναὶ παπού, θυμᾶμαι! ἔκανε ὁ Θάνος. «Ἕκαστος δύναται νὰ δημοσιεύη προφορικῶς, ἐγγράφως, καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμούς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος». Τὸ εἶδα γραμμένο στὸ Σύνταγμά σου! Ἕνα ὅμως δὲν καταλαβαίνω: πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ «δημοσιεύη» «προφορικῶς» κάτι;

— Ἄ! ἔκανε ὁ παπούς γελῶντας. Τὸ πρόσεξες; Ἐδῶ τὸ «δημοσιεύω» δὲν σημαίνει «τυπώνω». Ἀλλὰ κάνω δημόσιο κάτι. Κάνω γνωστὸ στοὺς ἄλλους, κάτι. Καὶ μπορῶ νὰ κάνω γνωστὸ αὐτὸ ποὺ θέλω, εἴτε λέγοντάς το («προφορικῶς») εἴτε γράφοντάς το μὲ τὸ χέρι μου σ' ἕνα κομμάτι χαρτὶ («ἐγγράφως») εἴτε τυπώνοντάς το: («διὰ τοῦ τύπου»).

— Ἄ! Κατάλαβα! εἶπε ὁ Θάνος.

— Ὅταν τὸ κράτος μας δὲν κινδυνεύει οὔτε ἀπὸ ἐξωτερικοὺς οὔτε ἀπὸ ἐσωτερικοὺς ἐχθρούς, (ὁπότε βρίσκεται «εἰς κατάστασιν πολιορκίας» ὅπως λέει τὸ Σύνταγμα) δὲν ἐπιτρέπεται ἡ λογοκρισία.

— Τί εἶναι λογοκρισία παπού;

— Νὰ διαβάζωνται πρὶν τὰ χειρόγραφα ἀπὸ μιὰ ειδικὴ ὑπηρεσία τοῦ Κράτους, κι' αὐτὴ νὰ δίνη τὸ δικαίωμα νὰ τυπωθοῦν. Λοιπὸν σὲ κανονικὲς περιστάσεις, ἡ λογοκρισία ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὸ Σύνταγμα. Ἀκόμη ἀπαγορεύεται ἡ κατάσχεση τῆς ἐφημερίδας ἢ τοῦ βιβλίου.

— Τί παναπῆ κατάσχεση;

— Ἀφοῦ δημοσιευθῆ κάτι σὲ μιὰ ἐφημερίδα, σ' ἕνα περιοδικὸ ἢ ἕνα βιβλίο, τὸ Κράτος νὰ πιάση ὅλα τὰ φύλλα ἐκείνης τῆς ἐφημερίδας ἢ τοῦ περιοδικοῦ καὶ ὅλα τ' ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου, καὶ ν' ἀπαγορέψη νὰ πουληθοῦν. Ἡ λογοκρισία, γίνεται π ρ ὶ ν δημοσιευθῆ κάτι. Ἡ κατάσχεση, γίνεται μ ε τ ά. Ὡστόσο ἐνῶ τὸ Σύνταγμά μας σὲ ὁμαλὲς γιὰ τὸν τόπο περιστάσεις ἀπαγορεύει τὴν λογοκρισία, τὴν κατάσχεση τὴν ἐπιτρέπει σὲ ὡρισμένες περιστάσεις καὶ τὶς λέει μιὰ - μιά.

— Ὥστε τὸ Κράτος παπού, δὲν δίνει «ἀπόλυτη» ἐλευθερία στοὺς πολίτες του νὰ γράφουν ὅτι θέλουν, ἀφοῦ ἐπιτρέπει τὴν κατάσχεση...

— Δὲν ἔχεις δίκηο Θάνο μου. Τὸ Κράτος ἔχει τὸ ὅσια καὶ τὰ ἱερά του. Ἔχει ἀκόμη τὴν ἀξιοπρέπειά του. Καὶ κοντὰ σ' αὐτά, πρέπει νὰ φροντίση γιὰ τὴν ὕπαρξή του, γιὰ τὴν ἀσφάλειά του, τὴν ἀσφάλεια τῶν συνόρων του. Ὄχι; Εἶναι λοιπὸν ὡρισμένα πράγματα, ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ ἐπιτρέψη: Ἂν ἔρθη κάποιος σπίτι μας καὶ ἀρχίσει νὰ βρίζη τὴν μητέρα σου, θὰ τὸν πετάξης ἔξω μὲ τὶς κλωτσιές. Τὸ ἴδιο ἂν μιλήση ἄπρεπα, μὲ χοντρὰ λόγια. Εἶναι σὰ νὰ μὴ σέβεται τὸ σπίτι μας, σὰν νὰ μὴ σέβεται ἐμᾶς ὅλους. Καὶ γι' αὐτὸ δικαιολογημένα θὰ τὸν στείλουμε ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ ἦρθε. Τὸ Κράτος, εἶναι ὑποχρεωμένο νὰ κάνη τὸ ἴδιο. Γι' αὐτὸ στὸ Σύνταγμά μας εἶναι γραμμένο ὅτι «Ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαίρεσιν» ἡ κατάσχεση κάθε λογῆς ἐντύπων, μετὰ τὴν δημοσίευση, στὶς ἑξῆς περιπτώσεις:

1. Ἕνεκα προσβολῆς τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας». Εἶναι ἡ ἐπίσημη θρησκεία μας, Θάνο μου, δὲν μποροῦμε νὰ ἐπιτρέψουμε στὸν καθένα νὰ μιλήση ἄπρεπα γι' αὐτήν. Εἶναι κάτι ποὺ μᾶς θίγει ὅλους, ποὺ θίγει τὸ σύνολο!

— Βεβαίως! φώναξε ὁ Θάνος θυμωμένα. Καὶ μόνον αὐτὸ παπού; Ἕνας ποὺ θὰ κανε ἕνα τέτοιο πρᾶγμα, θάπρεπε νά... τὸν σπάσουν στὸ ξύλο!

— Δὲν σπάζουν πιὰ στὸ ξύλο κανέναν παιδί μου! ἔκανε χαμογελῶντας ὁ παπούς. Γι' αὐτὸ εἶναι οἱ νόμοι. Γιὰ νὰ τιμωροῦν τὸν φταίχτη μὲ φυλάκιση καὶ πρόστιμο... Προχωρῶ ὡστόσο, τὶ ἀπαγορεύεται νὰ τυπωθῆ, κι' ἂν τυπωθῆ γίνεται κατάσχεση τοῦ ἐντύπου:

2. «Ἄσεμνα δημοσιεύματα ποὺ προσβάλλουν τὴν δημοσία αἰδῶ, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένας περιπτώσεις». Τὸ Σύνταγμα, δὲν λέει περισσότερα. Ὑπάρχει ὅμως ὁ νόμος περὶ Τύπου, ποὺ ἐξηγεῖ λεπτομερῶς ποιὰ εἶναι τὰ «ἄσεμνα δημοσιεύματα». Συνεχίζομε τώρα.

3. Κατάσχεση ἀκόμα ἐπιτρέπεται «ἕνεκα προσβολῆς τοῦ Προσώπου τοῦ Βασιλέως, τοῦ Διαδόχου, τῶν συζύγων καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν». Καθὼς καταλαβαίνεις παιδί μου, δὲν μποροῦμε μέσα στὸ ἴδιο μας τὸ Κράτος νὰ ἐπιτρέψουμε νὰ μὴν δείχνουν τὸν πρεπούμενο σεβασμὸ στὸν Βασιλέα, στὴν Βασίλισσα, στὸν Διάδοχο καὶ στ' ἄλλα μέλη τῆς Βασιλικῆς οἰκογένειας. Καὶ προχωροῦμε.

4. «Ἂν τὸ περιεχόμενο τοῦ δημοσιεύματος εἶναι φύσεως τοιαύτης, ὥστε:

α) νὰ ἀποκαλύπτη κινήσεις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων στρατιωτικῆς σημασίας, ἢ ὀχυρώσεις τῆς χώρας.

— Μὰ αὐτὸ εἶναι ἔγκλημα ἐσχάτης προδοσίας! φώναξε ὁ Θάνος. Νὰ γράφης γιὰ νὰ τὰ διαβάζη ὁ ἐχθρός, στρατιωτικὰ μυστικά! Καὶ βέβαια ποὺ πρέπει ν' ἀπαγορεύεται! Κι' ὅποιος κάνει ἕνα τέτοιο κρίμα, πρέπει νὰ τιμωρῆται αὐστηρά!

— Βλέπεις Θάνο πόσο φριχτὰ πράγματα μποροῦν νὰ κάνουν οἱ ἄνθρωποι ὅταν τίποτε δὲν τοὺς ἀπαγορεύεται;

— Τὸ εἶδα παπού. Γι' αὐτὸ ἀναγνωρίζω πῶς μίλησα λίγο πιὸ πρὶν ἄστοχα! Συγχώρεσέ με!

— Παιδί μου ἔτσι ἄστοχα μιλοῦν κι' ἕνα σωρὸ ἄμυαλοι ἄνθρωποι, πολὺ μεγαλύτεροί σου στὰ χρόνια. Συγχωρεμένος λοιπὸν νἆσαι! Τὸ παρακάτω, εἶναι συνέχεια τοῦ πρώτου. β) νὰ εἶναι (τὸ περιεχόμενο δηλαδὴ) προφανῶς στασιαστικόν, ἢ νὰ στρέφεται κατὰ τῆς ἐθνικῆς ἀκεραιότητος ἢ ν' ἀποτελῆ πρόκλησιν εἰς διάπραξιν ἐγκλήματος ἐσχάτης προδοσίας...». Γιὰ τὸ «στασιαστικό», καταλαβαίνεις πῶς τὸ Σύνταγμα δὲν μπορεῖ νὰ ἐπιτρέψη ἀνταρσίες. Δόξα σοι ὁ Θεός, εἴμαστε ἕνας λαὸς ἐλεύθερος, καὶ μόνοι μας διαλέμε τοὺς ἀντιπροσώπους μας, τοὺς βουλευτὲς ποὺ φτιάνουν τοὺς νόμους. Ὅτι θέλομε, μποροῦμε νὰ τὸ ἐπιτύχωμε εὔκολα, χωρὶς βία... Καὶ κανένας, δὲν μᾶς ἐμποδίζει νὰ βγάλωμε ἀντιπρόσωπο ἐκεῖνον ποὺ ἐκτιμοῦμε, καὶ ποὺ εἴμαστε βέβαιοι ὅτι θὰ κάνη αὐτὸ ποὺ νομίζομε σωστό. Ἔτσι λοιπόν, ἂν σ' ἕνα ἔντυπο δημοσιευθῆ κάτι ἀπὸ τὰ παραπάνω, γίνεται κατάσχεση. Ἡ ἀστυνομία πηγαίνει καὶ πιάνει ὅλα τὰ ἔντυπα ποὺ δημοσιεύτηκαν, καὶ ἀπαγορεύει νὰ πουληθοῦν στὸ κοινό. Τώρα ὅμως νὰ δῇς, τί ἐλευθερίες δίνει στοὺς πολίτες τὸ Σύνταγμά μας! Γιὰ τὸ φόβο μήπως γίνουν ἀδικίες ἢ παρεξηγήσεις, τὸ Σύνταγμα γράφει πῶς μέσα σὲ 24 ὧρες, ὁ εἰσαγγελέας (ποὺ εἶναι ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ ποὺ ἀντιπροσωπεύει τὸ Κράτος) ποὺ διέταξε νὰ γίνη ἡ κατάσχεση, ὀφείλει νὰ ὑποβάλη τὴν ὑπόθεση στὸ δικαστικὸ συμβούλιο. Δηλαδὴ πρέπει σὲ 24 ὧρες, νὰ πῆ σ' ἕνα συμβούλιο ἀπὸ δικαστὲς «Ἔτσι εἶναι ἡ ὑπόθεση. Αὐτὴ ἡ ἐφημερίδα ἔγραψε τὸ καὶ τό. Κι' ἐγὼ διέταξα νὰ γίνη κατάσχεση. Ἔκανα καλά;» Τὸ δικαστικὸ συμβούλιο, θὰ μελετήση τὴν ὑπόθεση, καὶ ὀφείλει σὲ 24 ὧρες νὰ βγάλη ἀπόφαση. Δηλαδὴ νὰ πῆ:

— Ἔπρεπε νὰ γίνη ἡ κατάσχεση! Ὁπόταν τὸ ζήτημα τελειώνει. Ἢ νὰ πῆ:

— Κακῶς ἔγινε ἡ κατάσχεση. Τὸ δημοσίευμα δὲν ἦταν κακό. Τὸ παρεξήγησαν! Ὁπόταν ἡ κατάσχεση σταματάει, καὶ τὸ ἔντυπο πουλιέται καὶ πάλι ἐλεύθερα. Βλέπεις πόσο φροντίζει τὸ Σύνταγμα νὰ μὴν ἀδικηθῆ κανένας του πολίτης, παρὰ μόνο νὰ τιμωρῆται ὁ πραγματικὸς φταίχτης. Ἂν ὅμως ἡ ἴδια ἐφημερίδα ἢ τὸ περιοδικὸ τρεῖς φορὲς καταδικαστῆ σὲ κατάσχεση, «τὸ δικαστήριο διατάσσει τὴν ὁριστικὴν ἢ προσωρινὴν παῦσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐντύπου». Δηλαδὴ κλείνει τὴν ἐφημερίδα ἢ τὸ περιοδικό. Κι' ἂν ἡ κατηγορία εἶναι βαρειά, ἀπαγορεύει καὶ τὴν ἄσκηση τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος σ' ἐκεῖνον ποὺ ἔγραψε τὸ βλαβερὸ δημοσίευμα. Δηλαδὴ τοῦ ἀπαγορεύει νὰ κάνη πιὰ τὸ δημοσιογράφο. Ὅμως τὸ Σύνταγμα λέει κι' ἄλλα γιὰ τὰ ἔντυπα. Αὐτὰ ὅμως θὰ τὰ ποῦμε καμμιὰ ἄλλη φορά!

— Ναὶ παπού, ἀλλὰ σύντομα! Μ' ἀρέσουν πάρα πολὺ αὐτὰ ποὺ λέμε γιὰ τὸ Σύνταγμα. Βρίσκω πῶς εἶναι πολὺ ἐνδιαφέροντα!

— Ἂς ἀφήσουμε πῶς εἶναι κι' ἀπαραίτητο νὰ τὰ ξέρης! Ὁ κάθε Ἕλληνας πολίτης — μεγάλος ἢ μικρὸς — πρέπει νὰ ξέρη τὸ Σύνταγμα τῆς χώρας του.

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

Τί πρέπει νὰ κάνουμε

ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ

Εἶναι πολλοὶ οἱ τρόποι ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ καῇ: μπορεῖ ν' ἁρπάξουν τὰ ροῦχα του φωτιά, ἢ νὰ ζεματιστῇ μὲ καυτὸ νερό. Ἀκόμη μπορεῖ νὰ πάθη ἐγκαύματα ἀπὸ διάφορες χημικὲς οὐσίες (χημικὰ ἐγκαύματα). Ἢ νὰ περάση ἀπὸ τὸ σῶμα του ἠλεκτρικὸ ρεῦμα, κλπ.

Ἀπὸ τὶς στατιστικὲς μαθαίνομε πὼς τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ μικρὰ παιδιὰ ποὺ πεθαίνουν ἀπὸ ἀτυχήματα, παθαίνουν ἐγκαύματα. Γι' αὐτὸ τὸ μικρὸ παιδὶ θέλει παρακολούθηση. Πρέπει νὰ τὸ κρατᾶμε μακριὰ ἀπὸ τὴ φωτιά, τὸ βραστὸ νερό, καὶ νὰ μὴν τ' ἀφήνωμε νὰ παίζη μὲ τὰ σπίρτα.

Τὰ ἐγκαύματα, δὲν εἶναι πάντα θανατηφόρα. Ὑπάρχουν κι' ἐγκαύματα ἐλαφρά. Ποιὸς ἀπὸ μᾶς δὲν ἔτυχε νὰ καῇ ἢ νὰ ζεματιστῇ μιὰ καὶ δυό, καὶ πολλὲς φορές;

Ἀνάλογα ὅμως μὲ τὴ σοβαρότητά τους, τὰ ἐγκαύματα χωρίζονται σὲ βαθμούς.

Ἐγκαύματα πρώτου βαθμοῦ: εἶναι τὰ πιὸ ἐλαφρά. Τὸ δέρμα κοκκινίζει μόνο.

Δευτέρου βαθμοῦ: Στὸ δέρμα σχηματίζονται φυσαλίδες (φοῦσκες).

Τρίτου βαθμοῦ: Τὸ κρέας ἔχει σχεδὸν ψηθῆ (νέκρωση).

Συμπτώματα: Ἀνάλογα μὲ τὴ σοβαρότητα καὶ τὴν αἰτία ποὺ προκάλεσε τὸ ἔγκαυμα, παρουσιάζεται ἡ κοκκινίλα, ἢ σηκώνονται φοῦσκες, ἢ νεκρώνεται μιὰ ἐπιφάνεια τοῦ σώματός μας ἀπὸ τὸ κάψιμο.

Ὁ πόνος ποὺ προκαλεῖ τὸ κάψιμο, εἶναι ὁ μεγαλύτερος πόνος ποὺ νοιώθει ὁ ἄνθρωπος. Ἂν τὸ ἔγκαυμα εἶναι μεγάλο, παρουσιάζεται συνήθως «σόκ». (Ἔχομε μιλήσει γιὰ τὸ «σόκ» στὰ προηγούμενα). Ἂν αὐτὸς ποὺ κάηκε πάθη «σόκ» ἡ κατάστασή του εἶναι πολὺ σοβαρή, καὶ ἡ ζωή του βρίσκεται σὲ κίνδυνο.

Ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος ἀπὸ τὰ ἐγκαύματα, εἶναι:

Πρῶτα τὸ «σόκ».

Ἔπειτα ἡ μόλυνση.

Ὁ ἄρρωστος ποὺ πεθαίνει τὴν πρώτη μέρα ἢ τὴν ἄλλη ἀφοῦ κάηκε, πάει ἀπὸ «σόκ». Ἂν πεθάνη ἀργότερα, σημαίνει πὼς μολύνθηκαν οἱ πληγές του.

Τὸ χρέος ἐκείνου ποὺ δίνει τὶς πρῶτες βοήθειες, εἶναι νὰ λιγοστέψη τὸν πόνο. Νὰ γιατρέψη τὸ «σόκ», καὶ νὰ προφυλάξη αὐτὸν ποὺ κάηκε ἀπὸ τὴν μόλυνση.

Πρέπει νὰ ἔχομε ὑπ' ὄψη μας πὼς ὁ κίνδυνος ἀπὸ ἕνα μικρὸ ἔστω καὶ βαθὺ ἔγκαυμα (σὰν τὴν παλάμη λ. χ.) εἶναι μικρότερος ἀπὸ ἕνα πιὸ ἐπιπόλαιο ἀλλὰ πολὺ ἁπλωμένο (ποὺ πιάνει λ. χ. ὅλο τὸ στῆθος ἢ ὅλη τὴν κοιλιά).

Τὰ ἐγκαύματα ποὺ πιάνουν λίγο τόπο, ὅσο βαθειὰ καὶ νὰ εἶναι σπάνια προκαλοῦν «σόκ». Κι' ἂν προκαλέσουν, δὲν εἶναι καὶ τόσο σοβαρό. Αὐτὰ ποὺ λέμε παρακάτω γιὰ τὰ ἐκτενῆ ἐγκαύματα, ὠφελοῦν καὶ γιὰ τὰ περιορισμένα. Ἂν τὸ ἔγκαυμα εἶναι πρώτου βαθμοῦ, (κοκκινίλα χωρὶς νάχη φύγει τὸ πετσὶ καὶ χωρὶς φοῦσκες), μποροῦμε νὰ βάλωμε ἐπάνω ἐλαιόλαδο, ἢ ὁποια δήποτε ἀλοιφὴ γιὰ ἐγκαύματα ἔχομε. Ἕνα πρώτης τάξεως φάρμακο γιὰ τὰ μικρά, πρόχειρα ἐγκαύματα, εἶναι νὰ ρίξωμε λίγο ἄσβυστο ἀσβέστη σὲ λάδι κοινοῦ τοῦ φαγητοῦ, καὶ μ' αὐτὸ τὸ λάδι ν' ἀλείψωμε τὸ κάψιμο, καὶ νὰ βάλωμε ἐπάνω ἀποστειρωμένη γάζα ἢ καθαρό, φρεσκοσιδερωμένο μαντήλι.

Ἐκεῖνα ὅμως, ποὺ εἶναι σοβαρά, εἶναι καθὼς εἴπαμε τὰ ἐκτενῆ ἐγκαύματα (ποὺ ἁπλώνονται δηλαδὴ πολύ). Ἕνα ἔγκαυμα πρώτου βαθμοῦ μεγάλο, εἶναι πιὸ ἐπικίνδυνο ἀπὸ ἕνα τρίτου βαθμοῦ μικρό.

Ἂν πάθουν ἐγκαύματα τὰ 2)3 τοῦ κορμιοῦ, ὅσο κι' ἐλαφρὸ νὰ εἶναι τὸ ἔγκαυμα, ὁ ἄρρωστος δὲν μπορεῖ νὰ ζήση.

Στὰ «ἐκτενῆ» ἐγκαύματα, ἀποφεύγομε τὶς ἀλοιφές, τὸ λάδι, κλπ. ποὺ μεταχειριζόμαστε στὰ μικρά.

Πρῶτα, βγάζομε ὅλα τὰ ροῦχα ποὺ σκεπάζουν τὸ ἔγκαυμα. Ἀλλὰ δὲν ξεκολλᾶμε τὰ ὑφάσματα ποὺ ἔχουν κολλήσει: τὰ κόβομε γύρω γύρω καὶ περιμένομε νὰ ἔλθη ὁ γιατρὸς νὰ τὰ ξεκολλήση ἐκεῖνος.

Ἀφοῦ κόψωμε λοιπὸν τὰ ροῦχα γύρω ἀπὸ τὶς καψιές, βάζομε ἀμέσως νερὸ νὰ βράση. Ὡς νὰ κρυώση κάπως καὶ νὰ γίνη χλιαρό, ρίχνομε λίγο οἰνόπνευμα σὲ μιὰ λεκάνη, τὸ ἀνάβομε (γιὰ ν' ἀποστειρωθῇ) καὶ ρίχνομε ὕστερα τὸ νερό. Γιὰ κάθε ποτήρι τοῦ νεροῦ, ἀνακατεύομε καὶ δυὸ κουταλάκια τοῦ γλυκοῦ σόδα. (Ἂν εἶναι δύσκολο νὰ ἔχωμε βραστὸ νερὸ ἀμέσως, χρησιμοποιοῦμε νερὸ τρεχούμενο τῆς βρύσης (καθαρό)). Ὅταν εἶναι χλιαρό, (στὴν θερμοκρασία τοῦ σώματος) βουτᾶμε ἕνα πολὺ καθαρὸ μαντήλι στὸ νερὸ καὶ τὴ σόδα, καὶ μ' αὐτὸ μουσκεύομε τὶς πληγὲς (ἂν ἔχομε ἀποστειρωμένη γάζα τόσο τὸ καλύτερο!) Ἂν τὰ ροῦχα κολλήσουν, βάζομε στὴν πληγὴ βρεμμένο ἐπίδεσμο μὲ νερὸ καὶ σόδα καὶ τὴν τυλίγομε ἐλαφρὰ μὲ ἄλλον, κι' ὕστερα μὲ κουβέρτα γιὰ νὰ εἶναι ζεστή. Φροντίζομε ὁ πρῶτος ἐπίδεσμος νὰ εἶναι διαρκῶς βρεμμένος.

Αὐτὸ ἀνακουφίζει πολὺ τοὺς πόνους. Ἂν τὸ κάψιμο εἶναι σὲ μέρος ποὺ νὰ μπορῆ νὰ βυθιστῇ σὲ νερὸ (χέρι, πόδι, πρόσωπο), τὸ βουτᾶμε κατευθεῖαν στὴ λεκάνη μὲ τὸ χλιαρὸ νερὸ καὶ τὴν σόδα. (Προσοχὴ τὸ νερὸ νὰ μὴν εἶναι ζεστό!)

Σὲ περίπτωση παιδιοῦ μὲ ἐκτενῆ ἐγκαύματα, ξεντύνομε τὸ παιδὶ γρήγορα, τὸ τυλίγομε μὲ καθαρὸ σεντόνι μουσκεμένο σὲ χλιαρὴ διάλυση σόδας, καὶ κατόπιν σὲ κουβέρτα γιὰ νὰ εἶναι ζεστό.

Ἀλλὰ γιὰ τὰ ἐγκαύματα θὰ μιλήσουμε καὶ στὸ ἄλλο τεῦχος.

Ὁ Γιατρὸς Κ.

Ὁ ἄσπρος Ἀράπης

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 424)

Ἐπέρασαν ἀκόμη μερικὰ χρόνια, καὶ ὁ Ἀραπάκος, ποὺ δὲν εἶχε ἀφίσει πιὰ γωνιὰ τῆς γῆς, ποὺ νὰ μὴν εἶχε πάει, παίζοντας μὲ τὸ μαγικό του βιολὶ τὶς μελωδίες του, ἄρχισε νὰ βαρυέται τὴν αἰώνια αὐτὴ περιπλάνηση. Ἐνοστάλγησε τὴν πατρίδα του κι' ἀποφάσισε νὰ γυρίση ἐκεῖ καὶ νὰ ἡσυχάση.

Δὲν ἦταν πιὰ ἀραπάκος, ἀλλὰ ἕνα ὄμορφο, νεοσδεμένο παλληκάρι, ἄσπρο σὰν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Ἀπὸ πλούτη; Ἄλλο τίποτα, γιατὶ ξακουσμένος, ὅπως ἦταν, ἐπληρωνόταν ἁδρὰ ἀπὸ τοὺς πλουσίους ἄρχοντες, ποὺ ἤθελαν νὰ τὸν ἀκούσουν νὰ παίζη ἐκεῖνα τὰ θαυμάσια κομμάτια μὲ τὸ βιολί του.

Ἐγύρισε, λοιπόν, στὴν πατρίδα του πλούσιος καὶ ἔνδοξος καὶ πρὸ πάντων ἀγνώριστος, γιατὶ εἶχε φύγει ἕνα ἀραπόπαιδο καὶ ἐγύριζε τώρα πιὸ ἄσπρος ἀπὸ τοὺς συντοπίτες του.

Ὁ πατέρας του καὶ ἡ μάνα του ζοῦσαν ἀκόμη καὶ δὲν πίστευαν τὰ μάτια τους γιὰ τὸ χρῶμα καὶ τὸ χρῆμα τοῦ γυιοῦ τους. Δὲν τὸν ἀπόπαιρναν, βέβαια, τώρα πιά, οὔτε κι' ἡ μάννα του ἀπόφευγε νὰ τῆς πιάση μὲ τὸ χέρι τὸ φουστάνι, ὅπως ὅταν ἦταν μικρός, ποὺ ἄφινε τὶς δαχτυλιὲς ἀπάνω του. Ἦσαν περήφανοι γιὰ τὸ γυιό τους καὶ μετάνοιωσαν πικρὰ γιὰ τὴ συμπεριφορὰ ποὺ τοὔδειξαν, ὅταν ἦταν χωρὶς καθόλου νὰ φταίη ὁ ἴδιος—ἕνα ἀραπάκι...

Ἡ μεγαλύτερη ὅμως ἱκανοποίηση ποὺ πῆρε, ἦταν ἀπὸ τὴν πόλη ποὺ γεννήθηκε. Τὸν περιέβαλλε μὲ ἄπειρες τιμὲς καὶ τοῦ χάρισε, γιὰ νὰ μείνη ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα μέγαρα.

Ἀλλὰ κι' αὐτός, βέβαια, ἀνταπόδωσε μὲ τὸ παραπάνω, τὴ δωρεὰ αὐτὴ τῆς πολιτείας του, γιατὶ ἀπὸ τὴ φήμη ποὺ εἶχε ἀποκτήσει, ὡς ὁ καλλίτερος βιολιστὴς τοῦ κόσμου, χιλιάδες ξένοι ἐρχόντουσαν συνέχεια ἐκεῖ γιὰ νὰ τὸν ἀκούσουν κι' ἄφιναν πολλὰ λεπτά, σὲ σημεῖο, ποὺ σὲ λίγα χρόνια ἡ πόλη αὐτὴ ἔγινε μιὰ ἀπὸ τὶς εὐτυχέστερες ὅλου τοῦ κόσμου. Κι' αὐτὸ τὸ χρεωστοῦσε σ' ἐκεῖνο τὸ μικρό, φτωχὸ καὶ καταφρονεμένο ἀπὸ ὅλους ἀραπάκι!...

Θέλετε τώρα νὰ μάθετε καὶ τὸ τέλος τῆς ὄμορφης ξανθῆς πριγκήπισσας; Ὁ ἕνας τῆς μύριζε, ὁ ἄλλος τῆς βρωμοῦσε. τὰ χρόνια περνοῦσαν, αὐτὴ γερνοῦσε καὶ μυαλὸ δὲν ἔβαζε. Ὡς ποὺ κάποια μέρα οἱ ὑπήκοοί της ξεσηκώθηκαν ἀπὸ τὴν κακία της, τὴν ἔδιωξαν καὶ ἔβαλαν στὸ θρόνο της ἕνα μυαλωμένο γέρο στρατηγό.

(Διασκευὴ ἀπὸ τὸ Γερμανικό).

Φ. Μ.

Προαιρετικὲς εἰσφορὲς

Ἐλάβαμε τὴν παρακάτω προαιρετικὴ εἰσφορά:

Δημήτριος Κουρούς (27-36) 1.000

Ἔγκριση ψευδωνύμων

Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα:

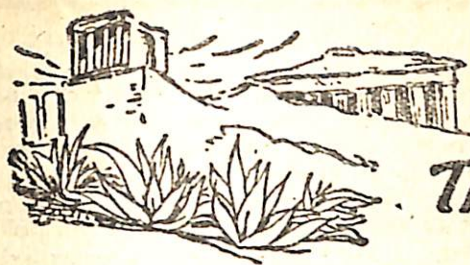
Γκρώντον Ρέξ, Μασκότ, Μίκης, Ζέζας, Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ, Παιδὶ τῆς Μακεδονίας, Τρεῖς Καμπαλέρο, Ἁγνὸς Θρὰξ καὶ Μπάρμπα Μέντωρ.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Πότα: Γιατί, Χρυσοῦλα, τὰ λουλούδια τὸ πρωῒ εἶναι γεμάτα δάκρυα;

Χρυσοῦλα: Γιατὶ φοβοῦνται τὴ νύχτα καὶ κλαῖνε.

ΣΟΦΙΑ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Κάτω ἀπ' τὸν ἴσκιο τοῦ Βέρμιου

Κοιμηθήκαμε κεῖνο τὸ βράδυ, στὴν Ἔδεσσα, ἕναν ὕπνο δροσιᾶς καὶ γαλήνης. Δὲν ἔβαλα ξυπνητήρι γιὰ τὸν περίπατο ποὔχαμε ἀποφασίσει γιὰ τ' ἄλλο πρωΐ. Εἶχα πιὰ τὴν πεῖρα πὼς κάποιος ἀνήσυχος τῆς παρέας θὰ μᾶς ξυπνοῦσε ἀχάραγα, κουρντισμένος ἀπ' τὴ λαχτάρα του.

Πραγματικά, πρωτοῦ σκάση ἡ αὐγούλα, τὸ κοκοράκι μας λάλησε:

— Ξύπνα, θεία, εἶν' ὥρα.

Ἀνοίγω τὰ μάτια καὶ τὸ παράθυρο. Θαμποφέγγει, μὰ μέσ' στὴ νύστα μου ὅλα φαίνονται πίσσα, σκοτάδι.

— Γελάστηκα, Φάνη, εἶναι ἀκόμα μεσάνυχτα.

Σκάζει στὰ γέλια. Σὰν ἐπιβεβαίωση, νὰ κι' ἡ Μυρτὼ ποὺ χτυπᾶ τὴν πόρτα.

— Ἀκόμα κοιμᾶστε; Εἴπαμε πὼς θὰ πᾶμε στὴν Ἄγρα μὲ τὴ δροσιὰ τῆς αὐγῆς.

Τί νὰ κάνουμε ὁ Λεωνίδας κι' ἐγώ; Σ' ἕνα τέταρτο σκίζουμε «τὸ δρόμο τοῦ παραδείσου». Ἔτσι λέει αὐτὴ τὴν πορεία ὁ Γιάννης Παναγιωτόπουλος, σ' ἕνα του ὡραῖο βιβλίο, «Μορφὲς τῆς Ἑλληνικῆς Γῆς». Καὶ ἀκοῦστε πῶς μᾶς τὴν περιγράφει:

«Δὲ μπορῶ ν' ἀφήσω, λέει, τὴν Ἔδεσσα, χωρὶς νὰ περιγράψω αὐτὸ τὸ θαῦμα ποὺ λέγεται Ἄγρα σήμερα, (τιμὴ καὶ δόξα τοῦ Καπετὰν Ἄγρα ποὺ μαρτύρησε στὰ χώματα τοῦτα γιὰ τὸ καλὸ τῆς Μακεδονίας) καὶ ποὺ λεγόταν Βλάντοβο προτήτερα. Ὁ δρόμος ποὺ ὁδηγεῖ ἀπὸ τὴν Ἔδεσσα στὴν Ἄγρα εἶναι ὁ δρόμος τοῦ παραδείσου. Καλοκαμωμένος, ἀναπαυτικός, πλημμυρισμένος ἀπὸ δροσερὴ σκιὰ καὶ νεροκελαδήματα ἀνάμεσα στοὺς εὐωδιασμένους θάμνους, στὶς πλατύφυλλες μουριές, τὶς καρπερὲς συκιὲς καὶ τὶς σκιερὲς καρυδιές. Τὰ νερὰ κυλιοῦνται μακάρια, πέφτουν ἀπὸ ψηλὰ μὲ παφλασμό, περνοῦν ἀνάμεσα ἀπὸ πράσινα καλάμια, σχηματίζουν δροσερὰ κουπάκια σπασμένα στὸ ἀνθισμένο διάστημα κι' ἀστραφτερὰ μέσα στὸ φῶς τοῦ μακεδονικοῦ καλοκαιριοῦ...».

— Θεία, σταμάτα παρακαλῶ, ἀκούω τὸ Λεωνίδα νὰ μοῦ φωνάζη, θέλω νὰ δῶ τὴ μαγευτικὴ αὐτὴ φύση μὲ τὰ δικά μου τὰ μάτια κι' ὄχι μ' ἑνὸς ἄλλου κι' ἂς εἶναι καὶ ποιητής.

— Ὁ αἰώνιος Λεωνίδας, εἶπε ἡ Μυρτώ... Τί ὡραία ποὺ ἤταν αὐτὴ ἡ περιγραφὴ καὶ τὴν ἔκοψες.

— Μὰ μπορεῖς νὰ τὴ συνεχίσης ἀπλούστατα. Εὐτυχῶς ποὺ ἀλλάζει τὸ σκηνικό. Δέστε σύννεφα! Σίγουρα θὰ βρέξη... Θἆναι πολὺ μεγαλόπρεπο θέαμα νὰ θαυμάζη κανένας, μὲ τὴ βροχή, ἕναν καταρράχτη.

Ἀλήθεια, ὁ κάμπος κάτω καὶ πέρα μακρυά, ἔχει πλημμυρίσει ἀπὸ τὸ μήνυμα τῆς βροχῆς. Πλησιάζει κι' ἐδῶ. Ὅπου νἆναι μᾶς φτάνει. Τρέχουμε τώρα γιὰ νὰ προλάβουμε. Μπαίνουμε στὴν Ἄγρα. Τὰ δρομάκια της συνοδεύονται ἀπὸ τ' ἄφθονα τῶν νερῶν ποὺ κυλοῦν σὲ ρυάκια καὶ ποταμάκια. Ἡ βροχὴ τάχει κάνει θολὰ καὶ τὰ εἴδωλα τῶν σπιτιῶν ποὺ καθρέφτιζαν ἔχουν σβύσει...

Παίρνουμε τῶν νερῶν τὴν κατεύθυνση καί, περνῶντας ἀνάμεσα ἀπὸ κήπους, μὲ τὶς ψάθες μας γιὰ ὀμπρέλες, φτάνουμε σ' ἕνα πλάτωμα κι' ἀπομένουμε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό. Μιὰ χαράδρα πυκνόφυτη ἔχει γίνει ἀπὸ αἰῶνες, ἡ κοίτη τοῦ πιὸ μεγάλου ἑλληνικοῦ καταρράχτη. Ἀπὸ πούθε ἀναβρύζει αὐτὴ ἡ πελώρια δύναμη τοῦ νεροῦ, ποὺ σκορπάει τὴ γοητεία του ἀπὸ ὕψη ἀπρόσιτα σὰ θεριὸ μανιασμένο;

Ἡ βροχὴ ἔχει δυναμώσει, μὰ ποιὸς τὴν αἰσθάνεται. Ἡ Μυρτὼ ἔχει παλαβώσει. Φωνάζει, πηδᾶ, πάει κι' ἔρχεται ἀπ' τὸν ἕνα στὸν ἄλλο, τὴν ἔχει τρελλάνει τ' ἀπίστευτο δράμα. Μὰ τί λέει; Κανεὶς δὲν ξέρει. Ὁ καταρράχτης τοῦ Ἄγρα ἀφρίζει κι' ἀναπηδᾶ βουερός, καταπνίγοντας κάθε ἄλλον ἦχο.

— Τί λές, Μυρτώ;

— Εἶναι θαῦμα! Ὄνειρο! Παραμύθι! μοῦ ψιθυρίζει στ' αὐτί.

Τί φιλῶ ἐνθουσιασμένη κι' ἐγώ. Πῶς ἀλλιῶς νὰ τῆς δείξω τὴ χαρά μου;

Ἔχουμε ὁλότελα ξεχαστῆ, κοιτάζοντας τὴν ἐξαίσια τούτη εἰκόνα, τὴν πιὸ ζωντανὴ ποὺ μπορεῖ νὰ μᾶς δώση ἡ φύση.

Θυμᾶμαι πάλι τὸ συγγραφέα μου καὶ τὶς σκέψεις ποὺ κάνει μπροστὰ στὸ ἀτίθασσο αὐτὸ ἄλογο, ὅπως λέει τὸν καταρράχτη, ποὺ χλιμιντράει, πηδῶντας ἀγριεμένο στὴν καταπράσινη κοίτη:

Ἀπὸ ποιά, ἀλήθεια, ἀνήλιαγα βάθη, ἀπὸ ποιὲς σπηλιὲς κι' ἀγκαλιὲς βουνῶν, νἄρχεται τὸ νερὸ τοῦτο, μὲ τὴν αἰώνια κι' ἀκατάλυτη δύναμη, σκεπασμένο μὲ «τὰ διάφανα ἀπείραχτα λουλούδια τοῦ κάτασπρου ἀφροῦ του;».

Καὶ χαίρεται ἐδῶ τὴν περήφανη μοναξιά του καὶ παρακάτω ἀλλάζει τὸν ἄγριο παφλασμό του σ' ἕνα τραγούδι εἰρηνικὸ καὶ κυλᾶ ἕνα ἥσυχο ποτάμι στὸν κάμπο, ποτίζοντας τὸ λουλούδι, τὸ λάχανο καὶ τὸ δέντρο...

— Χά! χά! χά!

Ἕνα γέλιο κρυστάλλινο, ποὺ συναγωνίζεται τὸ νερὸ στὴ δροσιὰ καὶ στὴ μουσικότητα, μᾶς ξυπνᾶ ἀπὸ τ' ὄνειρο.

— Γίναμε μούσκεμα, λέει ὁ Λεωνίδας. Μᾶς πῆραν τὰ παιδιὰ στὴν κοροϊδία. Μὰ δέστε ἀλήθεια. Πῶς εἴμαστε!

Κοιταζόμαστε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο κι' ἕνα ἀκράτητο κῦμα ἀπὸ καλόβρεχα γέλια μᾶς συνεπαίρνει. Ἀπ' τὰ ψαθάκια μας ποὔχουν σχηματίσει κανάλια, τρέχουν τὰ νερὰ τῆς βροχῆς καὶ μᾶς ἔχουν μουσκέψει. Τὰ πόδια μας εἶναι κολλημένα στὴ λάσπη κι' ὅταν τὰ κινοῦμε σηκώνουν μεγάλο βάρος καὶ μᾶς καρφώνουν ξανὰ στὴ γῆ.

Τὰ παιδιὰ ποὺ γέλασαν προτήτερα, στ' ἀντίκρυσμά μας, τσακίζονται τώρα καλόκαρδα νὰ μᾶς ὁδηγήσουν ἀπὸ πιὸ σίγουρα μονοπάτια.

Στὴν πλατεία τῆς Ἄγρας, βρίσκουμε ἕνα μικρὸ αὐτοκίνητο. Μπαίνουμε μέσα καὶ λέμε στὸν ὁδηγὸ νὰ μᾶς πάη στὴν Ἔδεσσα. Ὁ «δρόμος τοῦ παραδείσου» δὲ θἆναι καὶ τόσο εὐχάριστος ὕστερα ἀπ' τὴν τόση οὐράνια εὐλογία.

Κάτω ἀπ' τὸν ἴσκιο τοῦ Βέρμιου! Ἔτσι θάπρεπε νὰ τιτλοφορήσουμε τὴν ἐπίσκεψή μας, σὲ τοῦτα τὰ μέρη μὲ τὴν ἐξαίσια ὀμορφιά. Ναί, τὸ Βέρμιο εἶναι ἕνα βουνὸ ποὺ τὸ βάζεις ἀμέσως μέσ' στὴν καρδιά σου. Δὲν εἶναι καθόλου κουραστικὸ νὰ τὸ βλέπης ἀδιάκοπα δίπλα σου, καθὼς ταξιδεύεις στὴ δυτικὴ Μακεδονία! Ἔδεσσα - Νάουσα - Βέροια. Οἱ τρεῖς αὐτὲς μαγικὲς θυγατέρες τοῦ Βέρμιου ζοῦνε κάτω ἀπ' τὸν ζείδωρο ἴσκιο του. Ἐκεῖνος τοὺς δίδει τὰ πλοῦτη τους καὶ τὴ χάρη τους. Ἐκεῖνο τὶς ντύνει μὲ τὶς βελουδένιες φορεσιὲς καὶ στολίζει τὴν ὄψη τους μὲ διαμάντια καὶ μὲ μπριλάντια. Ἀπ' τὰ στήθη τοῦ Βέρμιου ἀναβρύζουν τ' ἀκένωτα τοῦτα ποτάμια ποὺ τὶς δροσίζουν καὶ γίνονται κινητήρια δύναμη γιὰ τὰ ὑφαντά τους. Οἱ καταρράχτες τοῦ Βέρμιου εἶναι ὁ πολύτιμος «λευκὸς ἄνθραξ» ποὺ κάνει τόσο δραστήρια τὴ ζωὴ στὶς χαρούμενες αὐτὲς πολιτεῖες μὲ τὰ πολλὰ ἐργοστάσια τῆς νηματουργίας κι' ὑφαντουργίας.

Ἀνάμεσα στὶς ἀτέλειωτες πρασινάδες τοῦ Βέρμιου ξεχωρίζεις, ἐδῶ κι' ἐκεῖ, καπνοδόχες ποὺ στέλνουν τὸ γκρίζο καπνό τους στὸν ἀκηλίδωτο οὐρανὸ τοῦ καλοκαιριοῦ.

Πόσα χωριὰ καὶ πολιτεῖες δὲν ἔχουν κουρνιάσει στὶς δασωμένες πλαγιές του! Καὶ σ' ὅλα εἶναι πατέρας φιλόστοργος τὸ ἐξαίσιο τοῦτο βουνὸ τῆς Μακεδονίας. Τὸ τρανὸ σκίζει τὰ σπλάχνα του, μέσα ἀπὸ σύντομα, μεγαλόπρεπα τοῦνελ, ἡ σιδερένια στὶς ὁλάνθιστες πλαγιές του, σὰ γοητευτικὸ παιχνιδάκι, περνῶντας πάνω ἀπὸ γέφυρες ποὺ σοῦ φέρνουν τὸν ἴλιγγο νὰ τὶς βλέπης ἀπὸ μακρυά.

— Ὄμορφο βουνό, λέει ὁ Λεωνίδας. Δὲ μοιάζει διόλου μὲ τὸν Ταΰγετο τὸ δικό μας!

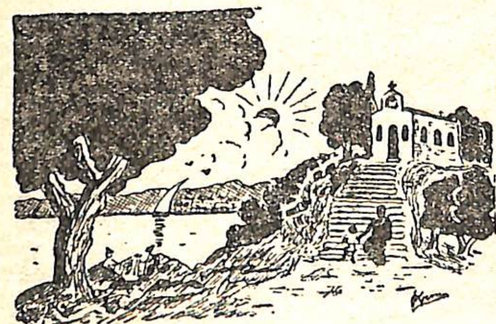
— Τὸ βρίσκεις ἀνώτερο δηλαδή; τὸν ἀντίσκοψε ἡ Μυρτὼ πειραγμένη.

— Βάλε στὴ θήκη τὴ μάχαιρα, ἀποκρίνεται ὁ Λεωνίδας. Ὁ ὀμορφιὰ ἔχει μύριες ὄψεις. Ὁ Σπαρτιάτης Ταΰγετος εἶναι ἄγριος, μεγαλόπρεπος, κάτι σὰν ἀπέραντο τεῖχος ἀνάμεσα σ' οὐρανὸ καὶ γῆ. Τὸ καταλαβαίνεις πώς, ἀπ' τὴν ὄψη του, βγῆκαν νόμοι σκληροὶ ποὺ ζητοῦσαν νὰ κάμουν τὸν ἄνθρωπο δυνατὸ σὰ Θεό. Κοίτα τώρα τὸ Βέρμιο, τί ἐγκάρδιο ποὔναι, μὲ τὴν ἀτέλειωτη βλάστησή του, τὴ δροσεράδα του, τὴν ὁλάνθιστη καὶ γλυκειά του μορφή! Κάθε του πλαγιὰ κι' ἕνα κάλεσμα, κάθε του χαράδρα καὶ μιὰ γοητεία. Τὸ Βέρμιο δὲ χωρίζει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ Θεό. Τοῦ θυμίζει, ἀντίθετα, πὼς ὁ πλάστης τὸν νοιάζεται σὰν πατέρας.

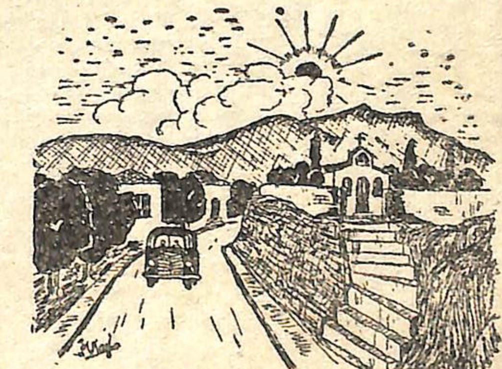
— Ἀπίστευτο τοῦτο τὸ θαῦμα, εἶπε ὁ Φάνης σιγὰ σὰν σὲ ὄνειρο. Τὸ Βέρμιο ἔδωσε οἶστρο καὶ στὸν πεζὸ Λεωνίδα!

— Δὲν ἔχεις ἄδικο, εἶπε ἐκεῖνος. Ἂς πᾶμε λοιπὸν πιὸ κοντά του. Στὴ Νάουσα καὶ ἀκόμα ψηλότερα: Στὶς πηγὲς τῆς Ἀραπινίτσας, στὸν Ἅγιο Νικόλα.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

«ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ»
(Σκίτσο τοῦ Κων. Χατζηγεωργίου)

ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Σκίτσο τοῦ Κων. Χατζηγεωργίου)

Τό ΑΙΜΑ

Η κυρὰ Σταθοῦλα εἶχε νὰ πάῃ βίζιτες. Κυριακὴ ἀπόγεμα, δεύτερη μέρα τοῦ Ἅϊ - Θυμιοῦ, δὲ μποροῦσε νὰ μὴν πάῃ γιὰ τὰ χρόνια πολλὰ στοῦ γιατροῦ της, ποὺ τὸν ἔλεγαν Εὐθύμιο, καὶ στὴν εἰρηνοδίκενα ποὺ τὴν φώναζε μὲ τόση περηφάνεια ὁ κ. εἰρηνοδίκης «Εὐθυμίαν». Φόρεσε τὸ καινούργιο της φόρεμα, ἔβαλε τὸ παληό της καπέλλο, διορθωμένο λίγο τώρα τελευταῖα, φώναξε τὴν Ἀντρίκω νὰ τῆς δέσῃ τὸ βέλλο, πέρασε στὰ χέρια της τὰ γάντια, ἔρριξε στὴν τσέπη τοῦ μεσοφοριοῦ της ὅλα τὰ κλειδιὰ τῶν ντουλαπιῶν καὶ τοῦ κομμοῦ καί, γυρίζοντας στὴν Ἀντρίκω ποὺ εἶχε σταθῆ σὰν ἄγαλμα καὶ τὴν καμάρωνε ἀμίλητα, τῆς εἶπε σιγαλά:

—Ἔλα, πάρε τώρα ἐσὺ τὸ κορίτσι νὰ μὴ μὲ καταλάβῃ ποὺ θὰ φύγω καὶ πρόσεχε! Τὰ μάτια σου τέσσερα στὸ κορίτσι καὶ στὸ σπίτι ὡς ποὺ νὰ γυρίσω!...

—Ἔννοια σου, κυρά! Νὰ πᾷς στὸ καλό...

Ἡ Λενίτσα — τὸ «κορίτσι»— καθισμένη καταγῆς στὸ σαλότο, ποὺ ἔπεφτε ὡραῖος ἥλιος ἀπ' τὸ φεγγίτη τῆς σκάλας, ἔπαιζε ἥσυχα μὲ τὴ ψιψίνα, μιὰ παρδαλοπράσινη ἥμερη γατοῦλα. Ἡ Ἀντρίκω βγῆκε γελαστὴ ἀπ' τὴν κρεββατοκάμαρα τῆς κυρᾶς. Κι' ἄρχισε ἀμέσως τὰ χάδια.

— Ποιὰ θὰ πάρω ἐγὼ ἀγκαλιά;... Μὲ ποιὰ θὰ πάω ἐγὼ νὰ ἰδοῦμε τὰ κουνέλια στὸν κῆπο;

— Μὲ τὴ Λενίτσα!...

—Ὄπ! Καλῶς μου την!

Κι' ἅρπαξε τὸ κορίτσι στὴν ἀγκαλιά της καὶ γαργαλῶντας το γιὰ νὰ γελάσῃ ἔτρεξε στὴν αὐλή. Ἡ κυρὰ Σταθούλα, ποὺ παραμόνευε πίσω ἀπ' τὴν πόρτα, μόλις ἔφυγαν, βγῆκε σιγὰ - σιγὰ καὶ κατέβηκε γρήγορα-γρήγορα τὴ μέσα σκάλα, ἔκλεισε τὴν ὀξώπορτα πίσω της καὶ τράβηξε ἴσα στοῦ γιατροῦ.

Ἡ Ἀντρίκω μὲ τὴ Λενίτσα στὴν ἀγκαλιὰ κατέβηκαν στὸν κῆπο, χόρεψαν λίγο γύρω στὴν λευκανθισμένη μυγδαλιὰ καὶ κυνήγησαν ἔπειτα μέσα στὶς μολόχες τὰ σταχτιὰ κουνέλια, ποὺ ἔτρεξαν νὰ κρυφτοῦν στὶς τρύπες τους.

Ἦταν ὡραῖο γενναριάτικο ἀπόγεμα. Ἡ ξερὴ ἀτμόσφαιρα εἶχε ζεσταθῆ ἀπ' τὸν λαμπρὸν ἥλιο. Ἀπ' τὶς μολόχες ὡς τοὺς ἀνθρώπους ὅλα αἰσθανόντουσαν ἕνα γλυκὺ θάλπος. Ἡ θάλασσα ἦταν ἀσπρογάλανη σὰν παγωμένη καὶ ἀντίπερα τὰ ψηλὰ βουνὰ εἶχαν τὰ χιόνια τους λουστραρισμένα ἀπ' τὴ λιακάδα. Ἡ μυγδαλιὲς ἀσπρούδιαζαν σ' ὅλα τὰ περιβόλια κι' οἱ σπουργίτες χοροπηδοῦσαν ἀπάνου στὰ ξερὰ κλαριά. Μακρυὰ στ' Ἀλωνάκι τὰ παιδιά, ποὺ εἶχαν σκόλη, ἔπαιζαν τὴν ἀμπάριζα κι' ἱδρωκοποῦσαν σὰν καλὰ τὸν Ἀλωνάρη. Ἡ ζωὴ τοῦ χωριοῦ κάπως λαμπρὴ σὰν τὴ λιακάδα, κάπως ἄσπρη κι' ἁγνὴ σὰν τὶς μυγδαλιὲς καὶ σὰν τὰ χιόνια, ἄφηνε μιὰν ἐντύπωσι ἀνακουφιστικὴ κι' εὐχάριστη.

Τρέχοντας, χορεύοντας, τραγουδῶντας, χαχανίζοντας μὲ τὸ «κορίτσι» στὴν ἀγκαλιὰ ἡ Ἀντρίκω εἶχε μεθύσει, χωρὶς νὰ τὸ νοιώθῃ, ἀπὸ κεῖνο ποὺ λένε χαρὰ τῆς ζωῆς. Παράξενο κέφι τὴν εἶχε κυριέψει καὶ δίχως νἄχῃ στὸ νοῦ της τίποτα, ὅλα τῆς φαινόντουσαν ἴσα, καλοπίχερα, εὐχάριστα. Ἔτσι, σιγὰ - σιγὰ ξεγνοιάστηκε καὶ σὰν ἀφερεμένη, ἀφοῦ παράτησε πρῶτα καταγῆς τὸ κορίτσι, ἀκούμπησε στὴ μάντρα τοῦ περιβολιοῦ καὶ κύτταζε πέρα τὸ καινούργιο χωριὸ χαζά, μὲ ὀρθάνοιχτα τὰ μάτια σὰν τὰ βόϊδια.

Ἡ Λενίτσα ἔπαιξε λίγο μὲ τ' ἀγριοχόρταρα καὶ μὲ τὰ τσάκνα, ποὔηταν γεμᾶτο τ' ἄσαρκο μέρος τοῦ περιβολιοῦ, ἔξυσε μὲ τὰ βρώμικα δαχτυλάκια τὴν κουτσουμπλὴ μυτούλα της, περπάτησε πέρα - δῶθε χαζοκουβεντιάζοντας ἀσυνάρτητα μοναχή της. Δὲν εἶχε τὶ ἄλλο νὰ κάμῃ. Σταμάτησε κι' ἄρχισε νὰ τραβάῃ τὸ φορεματάκι ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ σὰ νὰν τὴ στένευε καὶ νὰν τὴ στενοχωροῦσε. Εἶχε βαρεθῆ τὸ καϋμένο. Χωρὶς νὰ ξέρῃ τὶ τοῦ φταίει, τράβηξε τὴν Ἀντρίκω ἀπ' τὸ φουστάνι.

— Ντίκω!

Ἡ Ἀντρίκω ἔκανε νὰ τ' ἁρπάξῃ πάλε στὴν ἀγκαλιά της.

— Δὲ θέλω...

—Ἔλα! Ἔλα, ποὺ σ' ἔχω καλή, νὰ ξαναπᾶμε στὰ κουνελάκια. Θέλεις;...

— Θέλω τσίσια...

— Τσί - σια;... Ἔλα μου δῶ... Ἔλα νὰ σὲ βάλω γὼ νὰ μᾶς ποτίσῃς τὶς πικροσταφίδες... Κάτσε...

Ἡ πικροσταφίδες γλύτωσαν ἀπὸ τέτοιο πότισμα. Ἡ Λενίτσα εἶχε ζητήσει κάτι, ποὺ δὲν τὸ ἤθελε στ' ἀλήθεια.

—Ἀκόμα;... Μήπως δὲν ἔχεις;... Σήκω μὴ μοῦ κρυώσῃς κι' ὅλα!

Ἡ Λενίτσα δὲν κουνιόταν. Ἄξαφνα θυμήθηκε κεῖνο, ποὺ φοβόταν ἡ Ἀντρίκω.

— Θέλω τὴ μαμᾶ!...

— Νάτα μας!... μουρμούρισε ἀπὸ μέσα της ἡ Ἀντρίκω. Αὐτὸ μᾶς ἔλειπε τώρα... Σήκω, Λενίτσα μου, σήκω, χρυσῆ μου, σήκω, κοπέλλα μου ἐσύ...

Κι' ἄρχισε νὰ βάνῃ ὅλη τὴ γλύκα της, ὅλη τὴν τέχνη της, ὅλα τὰ δυνατά της γιὰ νὰ πνίξῃ τὸ κακό, τώρα στὴν ἀρχή.

— Σήκω νὰ σοῦ πῶ κι' ἕνα τραγουδάκι... Ἄκου, Λενίτσα!

«Τὸ μικρό μας τὸ κορίτσι
δὲ μπορεῖ νὰ κατουρήσῃ
θέλει ἀγδᾶ, θέλει σαποῦνι...».

Μὰ ἡ Λενίτσα δὲν ἄκουγε τίποτ' ἀπ' αὐτά. Κακακὰ τὰ ψεύτικα γέλια ἡ Ἀντρίκω:

«Θέλει ἀγδᾶ, θέλει σαποῦνι...».

Μὰ ποῦ νὰ γελάσῃ ἡ Λενίτσα!

— Θέλω τὴ μαμᾶ!... Κι' ἡ φωνή της ἄρχισε νὰ γίνεται κλαψιάρικη.

— Κακὸ πὤπαθα!... Θὰ μοῦ ψήσῃ τὸ ψάρι στὰ χείλη τώρα! Ἔλα, σήκω - σήκω νὰ πᾶμε στὴ μαμᾶ, ἀφοῦ δὲ μ' ἀγαπᾷς ἐμένα!

Τῆς ἔδεσε τὸ παντελονάκι, τὴν ἅρπαξε στὴν ἀγκαλιὰ κι' ἄρχισε νὰ χορεύῃ πάλε. Ἡ Λενίτσα, γέρνοντας τὸ κορμάκι πίσω, σὰ νἄθελε νὰ πέσῃ, δὲν ἄλλαζε χαβᾶ.

— Πᾶμε στὴ μαμᾶ...

— Στὴ μαμᾶ, ἔ;... Δὲ μ' ἀγαπᾷς λοιπὸν ἐμένα καθόλου!.... Καλά!... Ἂν σὲ ξαναχορέψω κι' ἐγώ!... Ἂν σὲ ξαναφέρω στὸ περιβόλι!... Ἂν σοῦ ξαναδώσω ζάχαρη ἀπ' τὸ καφοκοῦτι!..

— Πᾶμε στὴ μαμᾶ!...

— Πᾶμε! Πᾶμε!... Νά, πᾶμε! Ἂν σοῦ ξαναφκιάσω κοῦκλα νὰ μὴ μὲ λὲν Ἀντρίκω!...

Ὅλ' αὐτὰ ἀντὶ νὰ σωπάσουν τὸ κοριτσάκι, τοῦ κεντοῦσαν τὸ παράπονο. Καὶ στενοχωρημένο ξανάλεγε πάντα μηχανικὰ καὶ παραπονιάρικα:

— Πᾶ - με στὴ μα - μᾶ!...

Ὅταν ἔφτασαν στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ, ἡ Ἀντρίκω σταμάτησε.

— Θέλω τὴ μαμά !

— Λενιώ! Λενάκι! Ἄκου νὰ σοῦ πῶ... Θέλεις... νὰ σὲ πάω στὴ μαμᾶ ἢ νὰ πᾶμε κρυφὰ νὰ σοῦ δώσω ζάχαρη ἀπ' τὸ ντουλάπι;...

— Πᾶμε στὴ μαμᾶ!...

— Θὰ σοῦ δώσω καὶ γλυκό.

— Πᾶμε στὴ μαμᾶ!...

— Βύσινο γλυκό, Λενάκι!... Θὰ σοῦ φκιάσω καὶ κοῦκλες! Νὰ ἰδῆς τί ὤμορφες κοῦκλες!... Ἔλα, πᾶμε - πᾶμε!

— Θέ - λω τὴ μα - μάαααα!...

Ἄνοιξε τὴν πόρτα κι' ἔτρεξε στὴν κουζίνα. Ἅρπαξε τὸ καφοκοῦτι, ἔβγαλε ἕνα σβολάκι ζάχαρη.

— Πῶ! Πῶ! Κύττα, Λενίτσα!... Ὅλο αὐτὸ εἶναι δικό σου! Καὶ θὰ σοῦ δώσω κι' ἄλλο!

Ἡ Λενίτσα ἔρριξε μιὰ δακρυσμένη ματιὰ στὴ ζάχαρη, μὰ δὲν ἅπλωσε. Οὔτ' ἔπαψε. Τῆς ἔβαλε τὴ ζάχαρη στὰ χειλάκια κι' ἄρχισε νὰ τὴν τρίβῃ. Ἄφησε νὰ γλυκαθῆ λίγο κι' ἔπειτα ἔφτυσε πεισμωμένα. Εἶχε νικήσει τὸν πειρασμό.

— Θέλω τὴ μα - μᾶ! Μα - μᾶ!...

Ἡ Ἀντρίκω ἔχασε μονομιᾶς τὴν ὑπομονή της:

— Μπᾶ τὸ ζαλίμι!... Ἂν τὸ πιάσουν τώρα τὰ μπουρίνια του τί νὰ τὸ κάμω;... Σῶπα, Λενίτσα μου, σῶπα, τσουπούλα μου... τώρα θὰ πᾶμε στὴ μαμᾶ... Μαμᾶ! Ποῦεισαι, μαμᾶ;... Ἔλα ποὺ σὲ θέλει τὸ Λενάκι!...

— Θέλω τὴ μα - μάααα!

— Μπᾶ τὸ παρλιακό!... Ἔτσι μοῦρχεται... Κι' ἀπὸ μέσα της: (Τί φταίει κιόλας αὐτὸ τὸ κακόμοιρο!... Φταίει ἐκείνη, ποὺ πῆρε τοὺς δρόμους... Μ' ἄφηνε καὶ μένα ἡ μάνα μου ὁλομόναχη στὸ χωριὸ — μιὰ φορὰ πῆγα νὰ ψηθῶ στὸ παραγῶνι — πάαινε ὅμως γιὰ δουλειά... Δὲν ἄφηνε τὸ παιδί της νὰ γυρίσῃ γιὰ τὸν καλὸ τὸ χρόνο!... Ἡ μάνα - μάνα ἤ...).

— Θέλω τὴ μα - μάααα!...

— Σῶπα, Λενίτσα μου. Τώρα θἄρθῃ κ' ἡ μαμᾶ. Νά, πᾶρε, πᾶρε τὸ κλουβάκι. Κύττα τί ὤμορφο πουλεινε. Θὰ βάλουμε μέσα κ' ἕνα πουλάκι κόκκινο! Καὶ θάεινε τῆς Λενίτσας... Στάσου νὰ σοῦ φέρω καὶ τὸ ρολόϊ νὰ παίξῃς... Νά το... Μὴν κλαῖς λοιπόν.

— Πά(ρ)τα... Πά(ρ)τα... Θέλω τὴ μαμάαααα...

— Μὰ ἐσὺ δὲν ὑποφέρεσαι! Τὸ ξέρεις;... Σοῦ λένε τώρα θἄρθῃ ἡ μαμᾶ... Πάψε λοιπόν!...

Τὸ κορίτσι ἄρχισε νὰ κλαίῃ τώρα δυνατά.

Πάψε γιατὶ θὰ πάω νὰ σὲ δώσω στὸν Πατσογιάννη... Νά τος, περνάει, θὰ τὸν φωνάξω...

Μὲ τὴ φοβέρα τὸ κλάμα τοῦ κοριτσιοῦ ἀγρίεψε. Οἱ λυγμοὶ τοῦ σπάραζαν τὸ στηθάκι. Τὸ παράπονο τοὔκαιγε τὸ λαιμό. Τὸ προσωπάκι του κοκκίνισε κι' ἀπ' τὰ ἐρεθισμένα ματάκια του ἔτρεχαν βροχὴ τὰ δάκρυα.

— Σ' ἔπιασε! Σ' ἔπιασε!... Κύττα νεῦρ' ἀπ' τὰ τώρα... Παιδὶ τῆς Σταθούλας δὲν εἶσαι;... Θὰ τὴν περάσῃς τὴ μάνα σου στὰ νεῦρα!... Θὰ γίνῃς καὶ σὺ μία!... Μμμμ! Κλάψε σὰν ἔχῃς ὄρεξι... Ἂν δὲν κλάψῃς, δὲ μεγαλώνεις!...

Ἄκουσε τὰ κλάματα ὁ πατέρας κάτου στὸ μαγαζί, ποὺ δὲν καταπρόφταινε τοὺς χωριάτες μὲ τὰ χίλια - δυὸ κυριακάτικα μικροψώνια τους (μιὰ δεκάρα πιπέρι. Δυὸ πλάκες σαποῦνι. Δεκαπέντε λεπτὰ μπακάμι. Ἕνα κουτὶ σπίρτα). Τ' ἄκουσε μιά, ξαφνίστηκε. Τ' ἄκουσε δυό, βλαστήμησε. Τ' ἄκουσε τρεῖς, ἔχασε τὴν ὑπομονή του. Ἅρπαξε τὴν καλαμίδα ποὔειχε στὴ γωνιὰ γιὰ τὶς ἀράχνες καὶ χτύπησε δυὸ - τρεῖς φορὲς δυνατὰ στὸ νταβάνι. Ἡ Ἀντρίκω τ' ἄκουσε, ἄνοιξε τὸ μικρὸ καταρράχτη κι' ἔπεσε μπρούμυτα στ' ἄνοιγμά του.

— Τ' εἶν' ἀφέντη;

— Καλά, τί ἔχει τὸ παιδὶ καὶ κλαίει τόσην ὥρα;

— Θέλει τὴ μαμᾶ του...

— Καὶ δὲ μπορεῖς νὰ τὸ ξεγελάσῃς, κακομοίρα!...

—Ἀπ' ὅ,τι τὤκανα!... Δὲν ἀκούει! Νά, Λενίτσα, ἔλα νὰ ἰδῆς τὸ μπαμπᾶ. Τὰ - μπαμπᾶ! Τά!... Ἔλα νὰ κάνῃς τὰ τοῦ μπαμπᾶ!... Δὲν ἔρχεται!...

— Πάρτο καὶ βγάλτο ὄξω νὰ ξεχάσῃ...

— Καὶ τὸ σπίτι;

— Κλεῖστο... Θάχω κ' ἐγὼ τὸ νοῦ μου...

* * *

Σήκωσε ἡ Ἀντρίκω τὴ Λενίτσα στὴν ἀγκαλιά, σύρτωσε τὴν καλὴ πόρτα καὶ κατέβηκε στὸ περιβόλι. Βγῆκε στὸν κάτου δρόμο, κλείδωσε τὴν ὀξώπορτα καὶ μὲ τὸ κλειδὶ στὸ χέρι τράβηξε πέρα στὴ γειτονιά. Ἡ Λενίτσα ἐξακολουθοῦσε νὰ κλαίῃ καὶ στὸ δρόμο.

— Πῶ, πῶ! Θὰ μᾶς γελάῃ ὁ κόσμος!... Σῶπα μὴ μᾶς ἀκούσῃ κι' ὁ γαμπρὸς καὶ δὲ θέλει νὰ σὲ πάρῃ!...

Ἡ γειτονιὰ εἶχε τὴν κυριακάτικη ὄψι. Στὶς προσηλιακὲς αὐλὲς καὶ στὰ μπαλκόνια λιαζόντουσαν καὶ κοτσομπόλευαν ἄνεργες, μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια, οἱ γυναῖκες. Ἡ βρύση ἔτρεχεν ἐλεύθερη χωρὶς καμμιὰ σκάφη νὰ τῆς μαζεύῃ τὸ νερό. Δυὸ - τρία κάρρα ξεζεμένα ἔστεκαν στὰ πλατύτερα μέρη τοῦ δρόμου καὶ μικρὰ παιδάκια χοροπηδοῦσαν ἀπάνου καὶ τριγύρω τους. Ὅλα τὰ μικρὰ κοριτσάκια τῆς γειτονιᾶς ἔπαιζαν τὶς κουμπάρες στὴν αὐλὴ τῆς κυρὰ Σπύραινας. Παρέες - παρέες ἀπὸ χτίστες, καρροτσέρηδες κι' ἄλλους ἐργατικοὺς μὲ τὰ γιορτινά τους ροῦχα περνοῦσαν καὶ ξαναπερνοῦσαν στὸ δρόμο πρὶν κατασταλάξουν στὸν καφενὲ ἢ στὴν ταβέρνα.

Τὴ σήκωσε τὴ Λενίτσα στὴν ἀγκαλιά της...

Ἡ γρηὰ Μπερλίσταινα, παράξενη γρηούλα, ποὺ ζοῦσε ὁλομόναχη στὸ φτωχικό της, ἔβαλε πρώτη τὶς φωνὲς ἅμα εἶδε τὴ Λενίτσα νὰ σπαράζῃ ἀπ' τὰ κλάματα.

—Τί τὤκανες, μωρή, τοῦ κοριτσιοῦ;... Μπᾶ ποὺ πολὺ κακὸ νὰ σὤρθῃ!... Γκάνιαξε, μωρή, τὸ κορίτσι!...

— Δὲ μ' ἀφήνῃς λέω ἐγώ, κυρὰ θειά!... Σὰν τί θὰ τοῦ κάνω ἐγὼ τοῦ κοριτσιοῦ;... Κλαίει θέλει τὴ μάνα του.

— Καὶ δὲ μπορεῖς νὰ τὸ χασταλέψῃς τὸ μαξουμάκι, κοτζὰμ γυναῖκ' αὐτοῦ!...

Ἄκουσε τὶς κουβέντες καὶ τὰ κλάματα ἡ Παναγιοῦ ἡ πλύστρα καὶ πετάχτηκε ἀπ' τὴν ἀντικρυνὴ αὐλή. Γυναίκα τοῦ σπιτιοῦ ἡ Παναγιοῦ — βοηθοῦσε καμμιὰ φορὰ στὴν πλύση καὶ στὸ σφουγγάρισμα τὴν Ἀντρίκω — ἐνδιαφέρθηκε περσότερο.

— Τὸ δικό μας τὸ κορίτσι κλαίει ἔτσι, Ἀντρίκω; Πῶ, πῶ! Θὰ θερμαθῆ, μωρὴ μαύρη, ἀπὸ τὰ κλάματα! Τσαούνιξε!... Ἔμπ' ἀπὸ μέσα νὰ τὸ μωρώσουμε... Μπᾶ!...

— Γιὰ δοκίμασε κ' ἐσύ, κυρὰ Παναγιοῦ... Τὦχει πιάσει ἀπ' τὸ ποδάρι καὶ δὲν τ' ἀφήνει!... Καὶ τί δὲν τὤκαμα!... Τὤταξα, τὤδωσα... τίποτα!... Δὲ λουφάζει τὸ καλότυχο!...

— Ποὔειναι ἡ Λενίτσα μου;... Ποὔειντο τὸ καλό μου τὸ κορίτσι;... Ἔλα μου δῶ, τρυγόνα μου... Ἔλα μου δῶ!... Ἡ παλη - Ἀντρίκω φταίει!... Τώρα νὰ ἰδῆς ποὺ θὰ τὴν κάνω ἐγὼ ντὰ - ντά... Νά! Νά! Νά, παλη - Ἀντρίκω, ποὺ μοῦ πείραξες τὸ κορίτσι!...

Πῆρε ἡ Παναγιοῦ στὴ δική της ἀγκαλιὰ τὴ Λενίτσα κ' ἔκανε πὼς δέρνει τὴν Ἀντρίκω. Ἡ Ἀντρίκω ἔκανε πὼς κλαίει ὅσο μποροῦσε κωμικώτερη. Ἄλλες φορὲς τὸ παιχνίδι αὐτὸ ξεκάρδιζε στὰ γέλια τὴ Λενίτσα, μὰ τώρα οὔτε τῆς ἀντίκοψε καθόλου τὰ κλάματα!... Τὴν χοροπηδοῦσε ἡ Παναγιοῦ ὡς τὸ νταβάνι, τῆς ἔκοψε ρόϊδο, τῆς ἔβγαλε ἀπ' τὸ ντουλάπι τοῦ τοίχου ζαχαρωμένο βύσινο γλυκό, τῆς εἶπε, τῆς ἔκανε, τὴν ἔταξε — τίποτα! Φόρεσε ἡ Ἀντρίκω τὴ φουστανέλλα τοῦ γέρο - Τούμπα, τοῦ γραμματικοῦ τῆς ἐφορείας, ποὺ δὲν εἶχε προφτάσει νὰ τοῦ τὴ σιδερώσῃ καὶ νὰ τὴν πάῃ ἡ Παναγιοῦ, καὶ χόρευε μ' αὐτὴ περιγελαστικά, μὰ ποῦ νὰ ξαστερώσῃ ἡ συνεφιασμένη Λενίτσα!

— Θέλω τὴ μαμᾶ!...

(Συνέχεια στὴν ἑπόμενη σελίδα)

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν προηγουμένη σελίδα)

—Ὄχι ἄλλο!... Μπᾶ! Γκάνιαξε τὸ κορίτσι — θὰ θερμαθῆ! Πάρτο νὰ τὸ πᾶς στὴ μάνα του!...

— Θέλεις νὰ μὲ σκοτώσῃ;...

—Ἀπὸ κεῖ ποὺ θὰ τὸ βρῆ θερμασμένο τὸ βράδυ!...

— Λέω νὰ τὸ πᾶμε ἐδῶ δίπλα, ποὺ παίζουν καὶ τἄλλα τὰ κορίτσια, μὴν τύχῃ καὶ ξεχάσῃ...

Μὰ ποῦ νὰ ξεχάσῃ ἡ Λενίτσα! Ἔπαιζαν μιὰ χαρὰ τἄλλα κοριτσάκια, συνομήλικα καὶ μεγαλύτερά της, χίλια δυὸ παιχνίδια. «— Δὲν περνᾶς, κυρὰ Μαρία

— Δὲν περνῶ - περνῶ».

Ἐγέμιζε ἡ αὐλὴ ἀπὸ τὶς φωνὲς κι' ἀπὸ τὰ γέλια τους. Ἦρθαν τώρα νὰ προστεθοῦν καὶ τὰ γοερὰ κλάματα της Λενίτσας.

— Δὲν εἶν' ἄλλο, Ἀντρίκω! Πάρτο νὰ τὸ πᾶς στὴ μάνα του!

Τὸ πῆρε πάλι στὴν ἀγκαλιά της ἡ Ἀντρίκω, φωνάζοντας πεισμωμένα.

— Κυρὰ - Σταθούλα! Ἔ! κυρὰ - Σταθούλα, μὲ τὰ νεῦρα σου! Τί νὰ κάνω!... Ἔπρεπε νὰ σ' εἶχα δικό μου!

Κλαίοντας ἡ Λενίτσα, βρίζοντας ἡ Ἀντρίκω (καὶ τσιμπῶντας πότε - πότε τὸ μπουτάκι τῆς Λενίτσας) βγῆκαν πάλι στὸ δρόμο γιὰ νὰ πᾶνε στοῦ γιατροῦ ἢ στοῦ εἰρηνοδίκη νὰ βροῦν τὴν Σταθούλα. Καθὼς πήγαιναν βρῆκαν τὸν παιδονόμο στὸ δρόμο. Νόμισε πὼς ἔπρεπε νὰ ἐπέμβῃ. Ἀγρίεψε, χτύπησε τὸ βούρδουλά του στὸν ἀέρα καὶ κλείνοντας τάχα τὸ μάτι στὴν Ἀντρίκω, φώναξε ἄγρια:

—Γιατί κλαῖς ἐσύ, αἵ;... Τὸν βλέπεις τὸν βούρδουλα; Τὸν ἔχω γιὰ τὰ παληοκόριτσα ποὺ κλαῖνε!... Ἔχω καὶ ψαλλίδι γιὰ τὴ γλῶσσα τους!...

Γύρισε ἡ Λενίτσα τὸ μουτράκι της καὶ τὤκρυψε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Ἀντρίκως, κατάπιε τοὺς λυγμοὺς καὶ τὰ δάκρυά της μουγκρίζοντας κι' ἄρχισε νὰ σπαράζῃ. Ἡ Ἀντρίκω ἔννοιωσε ὡς τόσο τὸ κακὸ πὤκανε ὁ παιδονόμος καὶ τἄβαλε μαζί του.

—Μπᾶ, σὲ καλό μου, καϋμένε! Ἦρθες νὰ μοῦ λαβατώσῃς τὸ κορίτσι!... Ἔτσι λὲς πὼς σωπαίνουν τὰ μαξουμάκια;... Ἄιντε πήγαινε!

— Δὲ θέλω νὰ ξαναπατήσης στὴν πόρτα μου, κακόγρ ια στρίγγλα!

Κι' ἐπειδὴ ἡ Λενίτσα φοβόταν νὰ βγάλῃ τὸ προσωπάκι της, χώθηκε ἡ Ἀντρίκω στὴν πρώτη αὐλὴ πὤτυχε μπροστά της. Καὶ στάθηκε μέσ' στὴν αὐλόπορτα, παρηγορῶντας τὴ Λενίτσα στ' αὐτάκι:

—Ἔφυγε, Λενίτσα! Ἔφυγε!... Νά, κύττα νὰ ἰδῇς! Εἶδες γιὰ νὰ κλαῖς;... Ἔλα, πάψε, πουλάκι μου, τώρα!...

Ἡ κυρὰ Λούκαινα σηκώθηκε κ' ἔτρεξε νὰ ἰδῇ τί συμβαίνει ποὺ μπῆκαν ἔτσι ξαφνικὰ στὴν αὐλή της. Ἦταν μιὰ μεγάλη αὐλὴ μὲ πηγάδι στὴ μέση, μὲ μιὰ σκιά, μὲ δυὸ λεμονιὲς καὶ μὲ ψηλὸ ὑπόστεγο γιὰ τὴν κάδη τοῦ κὺρ Λουκᾶ. Σ' ἕνα προσηλιακὸ κι' ἀπόγωνο μέρος εἶχε κατεβάσει ἡ κυρὰ Λούκαινα καρέκλες καὶ καθότουν μὲ τρεῖς ἄλλες σεβαστὲς γρηοῦλες φιλενάδες της. Ὅλες μαυροφόρες, μὲ τὶς μαῦρες σκέπες σφιχτοδεμένες στ' ἄσπρα τους μαλλιά.

Τὰ πρόσωπά τους ἦταν ὀργωμένα ἀπ' τὰ βάσανα καὶ κιτρινισμένα ἀπ' τὸν καιρό. Κουβέντιαζαν ἥσυχα - ἥσυχα μὲ τὴ σιγαλὴ φωνή τους, ποὺ εἶχε κάποιαν ἁγιωσύνη, γιὰ τὸ Θεὸ καὶ τὰ θάματά του, γιὰ τὸν καιρὸ καὶ τὰ καμώματά του, γιὰ τὸν κόσμο, ποὺ ψεύτισε καὶ τ' ἄνομα τὰ ἔργατά του. Καθὼς σηκώθηκε ἡ κυρὰ Λούκαινα, ἔπαψε ἡ κουβέντα. Οἱ δυὸ γρηοῦλες τράβηξαν ἀπὸ τὴν τσέπη τῶν μεσοφοριῶν τους ἀπὸ μιὰ μακρουλὴ τενεκεδένια θήκη, τὴν ἄνοιξαν, ἔβγαλαν τὰ ματογυάλια τους, τὰ στέριωσαν στ' αὐτιά τους κι' ἔκαμαν ἀναγνώρισι τῆς Ἀντρίκως. Ἡ τρίτη ἔβαλε μόνο τὴν ἀπαλάμη της πάνου ἀπ' τὰ φρύδια καὶ δοκίμασε γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμα τὰ γεροντίστικα μάτια της, πὤβλεπαν μακρυὰ χωρὶς γυαλιά.

—Τί εἶναι;... Τί τρέχει;...

—Ὄχου μένα!... Ἕνα κοριτσάκι κλαίει καὶ δέρνεται... Ποιὸς ξέρει τί νὰ τὤκαναν, τὸ πουλάκι μου!... Τίνος νἆναι τὸ καλότυχο;

—Δὲν εἶναι ἡ δούλα τῆς Σταθούλας, κυρὰ Δήμαινα; ρώτησε ἡ κυρὰ Ζαχάρω.

—Κείνη εἶναι μοῦ φαίνεται...

—Κὺρ Ἀντρέαινα! Εἶναι ἡ ἀγκόνα σου τοῦ κὺρ Χρήστου, ἡ Λενίτσα, ποὺ κλαίει!... φώναξε ἡ κυρὰ Ζαχάρω καὶ σηκώθηκε νὰ πάῃ κι' αὐτὴ στὴν αὐλόπορτα. Καμώθηκε ν' ἀνασηκωθῆ κ' ἡ κυρὰ Ἀντρέαινα, μὰ ἔτρεμαν τὰ γόνατά της. Χτυποῦσε ἡ καρδιά της, θάμπωσαν τὰ μάτια της. Ξανάπεσε στὴν καρέκλα.

—Κάτσε καὶ θὰ σοῦ τὴν φέρω ἐδῶ! γύρισε καὶ τῆς εἶπε ἡ κυρὰ Ζαχάρω.

—Ἔχεις πολὺν καιρὸ νὰ τὴν δῆς τὴν ἀγκόνα σου; ρώτησε ἡ κυρὰ Δήμαινα.

—Ἀπὸ κοντά; Πολύν!...

Ἐγὼ τὴν εἶχα δῆ τοῦ Χριστοῦ, ποὺ πῆγα στὸ σπίτι τους. Μιὰ χαρὰ εἶναι τὸ καϋμένο!... Τὤφτυσα τρεῖς φορὲς νὰ μὴ τ' ἀβασκάνω...

—Ἀπὸ μωρουδάκι, μπουσουλοῦσε ἀκόμα, ἔχω νὰ τὸ χαρῶ ἡ ἔρμη τὸ πουλάκι μου! τραύλισε παραπονιάρικα ἡ κυρὰ Ἀντρέαινα.

Οἱ γρηοῦλες πῆγαν μὲ χίλια δυὸ γλυκόλογα κι' ἄλλα τόσα χάδια νὰ μωρώσουν τὴ Λενίτσα. Μὰ οὔτε ἡ κυρὰ Λούκαινα οὔτε ἡ κυρὰ Ζαχάρω τὸ κατάφεραν. Ἡ Λενίτσα δὲ δεχόταν καμμιά.

— Τσάκισε τὴν καρδιὰ τοῦ παιδιοῦ τὸ παράπονο... εἶπε ἡ κυρὰ Λούκαινα κι' ἀπαρατήθηκε ἀπὸ κάθε ἄλλη προσπάθεια.

—Ἄστο, κυρὰ θειά, εἶπε ἡ Ἀντρίκω, δὲ σωπαίνει... Τὸ πέργωσε! Καὶ στὴ μάνα του ἀκόμα θὰ κλαίῃ!...

Ἔκαμε νὰ φύγῃ.

—Μπᾶ! φώναξε ἡ κυρὰ Ζαχάρω, πιάνοντάς την ἀπ' τὸ μπράτσο, ποῦ πᾶς;... Στάσου νὰ δῆ τὸ κορίτσι ἡ κυρὰ Ἀντρέαινα. Φέρτο δῶ...

Καὶ τ' ἄρπαξε ἀπ' τὰ χέρια τῆς Ἀντρίκως. Σπαρτάριζε ἡ Λενίτσα στὴν ἀγκαλιὰ τῆς κυρὰ Γαχάρως κι' ἀναγκάστηκε νὰ τὴν ἀπιθώσῃ μπροστά της. Τὴν ἔπιασε μὲ τὰ δυό της χέρια ἀπ' τοὺς νώμους καὶ τὴν ἔσπρωχνε ἀλαφρά.

—Ἄιντε... περπάτα... περπάτα νὰ πᾶς μοναχή σου στὴ νόνα... Πῶ! Πῶ! καλούδια ποὺ θὰ τῆς δώσῃ τῆς Λενίτσας ἡ νόνα!...

Κλαίοντας ἡ Λενίτσα καὶ τρίβοντας σὰν ἀπὸ ντροπὴ τὰ ματάκια της καὶ μὲ τὰ δυό της χεράκια, προχωροῦσε στανικὰ μὲ μισὰ βήματα. Ἔκανε νὰ τὴ χαϊδέψῃ ἡ κυρὰ Δήμαινα μὰ δὲ δέχτηκε. Καὶ καθὼς τὴν εἶχε ἀφήσει πιὰ ἡ κυρὰ Ζαχάρω, ἔτρεξε ξαφνικὰ μὲ γρήγορα-γρήγορα βήματα κι' ἔπεσε στὴν ποδιὰ τῆς Ἀντρέαινας, χώνοντας τὸ κεφαλάκι μέσ' τὰ γόνατά της. Ἡ νόνα χάϊδεψε μὲ τὰ τρεμουλιάρικα χέρια της τὸ κεφαλάκι σὰ νὰ τὤλουζε, κύτταξε ψηλὰ τὸν οὐρανό, ἀναστέναξε κι' ἔπειτα ἔσκυψε καὶ φίλησε τὰ ξανθὰ μαλλάκια. Δυὸ δάκρυα κόμπιασαν στὰ μάτια της καὶ χάθηκαν ἔπειτα στὶς ζαρωματιὲς τοῦ προσώπου. Ἡ Λενίτσα δὲν ἀκουγόταν καθόλου. Εἶχε σωπάσει.

—Ἔλα Χριστὲ καὶ Παναγιά! εἶπαν οἱ ἄλλες γρηοῦλες καὶ σταυροκοπήθηκαν! Θᾶμα Κυρίου!... Ἀκοὺς νὰ τρέξῃ ἀμέσως στὴ βάβα του!...

—Καὶ νὰ μωρώσῃ ἀπὸ μοναχό του ἀμέσως!

—Χωρὶς νὰ τὴν ξέρῃ καθόλου!...

—Πρώτη φορὰ ποὺ τὴ βλέπει ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια...

—Ἀμ' τί θαρρεῖς!... Τὸ αἷμα βλέπεις...

—Μηστητί μου Κύριε!... Τὸ αἷμα! Τί ἄλλο;

Παραξενεύτηκε κι' ἡ Ἀντρίκω. Ἔβλεπε τὴ Λενίτσα νὰ σωπαίνῃ χωμένη στὰ πόδια τῆς γρηᾶς-βάβας καὶ δὲν τὸ πίστευε.

—Αὐτὸ ἦταν ἀπ' τ' ἀνεπάντεχα!... Μιὰ ὥρα εἶχε ποὖσκασε ἀπ' τὸ σκουσμό... Καὶ τί δὲν τὤκαμα νὰ τὸ χασταλέψω!... Γιὰ κύττα το:—τώρα λούφαξε μοναχό τ'...

(Τὸ τέλος στὸ ἑπόμενο)

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ἀταξίες

Ἀγαπητά μου παιδιά. Σᾶς ἀρέσει, βέβαια νὰ κάνετε φάρσες καὶ κασκαρίκες τὸ ἕνα στὸ ἄλλο ἢ καὶ καμμιὰ φορὰ στοὺς μεγάλους ποὺ ξέρετε πὼς σᾶς ἀγαποῦν κι' εἶναι πρόθυμοι νὰ γελάσουν μαζί σας. Πιστεύω ὅμως νὰ ξέρετε ποῦ καὶ πότε νὰ σταματᾶτε τ' ἀστεῖα σας, χωρὶς νὰ κουράζετε τοὺς ἄλλους.

Ἀκοῦστε ἕνα ἐπεισόδιο ποὺ μοῦ ἔτυχε τοῦτες τὶς μέρες στὴ Βουλιαγμένη, ὅπου ἔμεινα στὸ ξενοδοχεῖο γιὰ μιὰ βδομάδα, κάνοντας μπάνια ζεστὰ γιὰ τὰ πόδια μου ποὺ πονᾶνε. Σ' αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖο μένουν πολλὲς οἰκογένειες ποὺ πηγαίνουν γιὰ θεραπεία ἢ παραθέρισμα καὶ πάρα πολλοὶ κουρασμένοι ποὺ θέλησαν λίγο νὰ ἡσυχάσουν. Λοιπὸν μιὰ παρέα παιδιὰ — μὲ συγχωρεῖτε πάρα λίγο νὰ πῶ παλιόπαιδα ὅπως τοὺς ταίριαζε — περίμεναν κάθε βράδυ νὰ πάη ἡ ὥρα ἕντεκα, γιὰ νὰ ἀρχίσουν τὶς φάρσες τους. Γύριζαν τρέχοντας ἔξω ἀπ' τὰ παράθυρα, ἔκαναν τὸ ἄλογο, τὸ θηρίο, τὸ τραῖνο, φώναζαν κούκου σὲ τριφωνία καὶ κάποτε σοῦ χτυποῦσαν καὶ τὰ παντζούρια. Ἕνας κύριος ποὔχε βαρυγιεστήσει σηκώθηκε ἀπ' τὸ κρεββάτι του κάποιο βράδυ καὶ τὰ κυνήγησε. Ὅταν ἔπιασε δυὸ κορίτσια ἀπ' τὶς κοτσίδες κι' ἕνα ἀγόρι ἀπὸ τὸ σβέρκο, ἀρχίσαν νὰ καταγγέλουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο.

— Αὐτὸς ἔκανε τὸ γάϊδαρο.

— Αὐτὴ σφύριζε σὰν τὸ τραῖνο.

— Δὲν χτύπησα ἐγὼ τὸ παράθυρο. Ἐγὼ ἤμουν φρόνιμη.

Μπῆκα τότε στὴ μέση καὶ παρακάλεσα τὸν ἀγανακτισμένο κύριο νὰ τὰ συγχωρήση. Καθὼς τοῦ κουβέντιαζα ξέφυγαν καὶ κρυφτῆκαν στὴν κάμαρά μου. Πῆγα καὶ τὰ βρῆκα σὲ λίγο.

— Κάνατε ὅμως σπουδαία συναυλία τοὺς λέω. Ποιὸς ἔκανε ἔτσι ὡραῖα τὸ ἄλογο;

—Ἐγώ, εἶπε μὲ καμάρι τὸ πιὸ μεγάλο κορίτσι.

— Καὶ τὸ λιοντάρι; Καὶ τὸ πουλί; Καὶ τὸ τραῖνο; Ἦταν θαυμάσια.

—Ἐγώ! ἐγώ! ἐγώ! καμάρωναν, τώρα, ὅλα μὲ τὴ σειρά.

— Λοιπόν, κατεργάρηδες, νὰ ποῦ πιαστήκατε, τοὺς εἶπα. Προτήτερα ὅμως τὰ ρίχνατε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο.

— Μὰ τότε μύριζε ξύλο, μοῦ εἶπε τὸ ἀγόρι.

— Τὸ ἴδιο μυρίζει καὶ τώρα, τοὺς εἶπα κι' ἂν δὲ φοβόμουν μὴ ξενυστάξω θὰ σᾶς τὶς ἔβρεχα γιὰ καλά. Γιὰ νὰ μάθετε νὰ μὴν ἐνοχλῆτε τοὺς ἄλλους καὶ μάλιστα τέτοιες ὧρες. Πηγαίνετε τώρα νὰ κοιμηθῆτε κι' ἂν ξανακάνετε συναυλία νυχτερινὴ θὰ τὰ ποῦμε ἀπ' τὴν καλή.

Φυσικὰ δὲν τολμήσανε νὰ τὸ ξανακάνουν παιδιά μου, κι' ἐλπίζω νὰ καταλάβανε τὸ λάθος τους. Γιατί λάθος ἦταν, τί λέτε;

Σᾶς φιλῶ

Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ τοῦ Μυλωνᾶ

Μιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρὸ εἶχε χαλάσει τὸ σαμάρι τοῦ γαϊδάρου τοῦ κὺρ Λάμπρου τοῦ Μυλωνᾶ, κι' αὐτὸς ἀποφάσισε νὰ κατεβῆ στὴ χώρα γιὰ νὰ φτιάση καινούργιο! Πῆρε μαζί του καὶ τὸ Γιῶργο, τὸ γιό του, καὶ φυσικὰ καὶ τὸ γαϊδοῦρι. Καὶ περπατοῦσαν κι' οἱ τρεῖς τους! οἱ δυὸ ἄνθρωποι κι' ὁ γάϊδαρός τους. Στὸ δρόμο ἀντάμωσαν μιὰ παρέα ἀπὸ χωριατοποῦλες ποὺ πήγαιναν στ' ἀμπέλια τους νὰ τρυγήσουν!

— Κυττάξετε, κορίτσια, εἶπε ἡ μιά, αὐτοὺς τοὺς κουτούς. Περπατοῦν καὶ δὲν καβαλλικεύει ὁ ἕνας τουλάχιστο τὸ γαϊδοῦρι.

— Χα - χα - γέλασαν οἱ ἄλλες!

Κι' ὁ Γερο Μυλωνᾶς ποὺ ἄκουσε τὰ κορίτσια, ἔβαλε τὸ γιό του νὰ καβαλλικέψη τὸ γαϊδουράκι, κι' αὐτὸς εὐχαριστημένος ἀκολουθοῦσε ἀπὸ πίσω πεζός!

Σὲ λίγο ἀντάμωσαν δυὸ γέρους!

— Δὲν ντρέπεσαι τεμπέλικο παιδὶ νάχης τὸν πατέρα σου νὰ περπατῆ κι' ἐσὺ νὰ πηγαίνης καβαλλάρης, εἶπε ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ γέρους!

—Ἔχουν δίκιο, σκέφτηκε τὸ παιδί, ξεπέζεψε, κι' ἔβαλε τὸν πατέρα του νὰ καβαλλικέψη...

Κι' ὁ Γιῶργος ἀκολούθησε τώρα πεζός.

Μὰ δὲν πρόκαμαν πολὺ νὰ προχωρήσουν κι' ἄκουσαν μιὰ γυναικεία φωνή.

—Πω-πὼ γερο-ἄκαρδε. Πῶς σὲ βαστᾶ ἡ ψυχή σου νὰ καβαλλικεύῃς ἐσὺ καὶ νάχης τὸ παιδί σου νὰ περπατᾶ;

Γυρίζουν πρὸς τὴ φωνὴ καὶ βλέπουν μιὰ μάνα ποὺ κρατοῦσε ἀγκαλιὰ τὸν κανακάρη της. Κι' ὁ Μυλωνᾶς ἔβαλε τὸ γιό του νὰ καθήση στὸ γάϊδαρο! Ἔτσι πήγαιναν τώρα κι' οἱ δυό τους καβάλλα!

Σὲ μιὰ ὥρα εἶχαν κι' ὅλας φτάσει στὰ προάστεια τῆς πολιτείας.

— Πατριώτη, δὲν μοῦ λές, δικός σου εἶναι ὁ γάϊδαρος; ρώτησε κάποιος τὸ μυλωνᾶ.

— Ναί. Δικός μου εἶναι, ἀπάντησε ὁ κὺρ Λάμπρος.

— Καὶ τὸν τυραννᾶς ἔτσι; Ἄμ γρήγορα θὰ σοῦ ψοφήση κακομοίρη μου! Ποιὸ εὔκολο εἶναι νὰ σηκώνετε ἐσεῖς οἱ δυὸ τὸ ζῶο παρὰ νὰ σηκώνη αὐτὸ καὶ τοὺς δυό σας!

— Καλὰ τὰ λέει, σκέφτηκαν ὁ μυλωνᾶς κι' ὁ γιός του!

Κι' ἔδεσαν τὸ γάϊδαρο ἀπὸ τὰ πόδια σ' ἕνα κοντάρι, τὸν φορτώθηκαν στοὺς ὤμους καὶ μπῆκαν στὴν πόλη. Μὰ σᾶς ἀφήνω νὰ φαντασθῆτε μόνοι σας τί ἔγινε ὅταν ὁ κόσμος εἶδε τοὺς δυὸ χωρικοὺς νὰ κουβαλοῦν στὸν ὦμο τους τὸ γαϊδοῦρι! Τοὺς πῆραν ἀπὸ πίσω καὶ ἔσπαγαν κέφι μ' αὐτὸ τὸ πρωτοφανὲς θέαμα.

Τοὺς πετοῦσαν ὅτι σάπιο εὕρισκαν μπροστά τους καὶ τοὺς ἔλεγαν λόγια κοροϊδευτικά! Σὲ μιὰ στιγμὴ μιὰ σάπια ντομάτα πῆρε τὸ γάϊδαρο στ' αὐτί. Καὶ τόσο ξαφνιάστηκε ποὺ μ' ἕνα τρανταχτὸ τίναγμα ἔσπασε τὸ σκοινὶ ποὺ τὸν κρατοῦσε δεμένο, στάθηκε στὰ πόδια του στὸ δρόμο κι' ἄρχισε νὰ κλωτσάη μ' ὅλη του τὴ δύναμη τ' ἀφεντικά του.

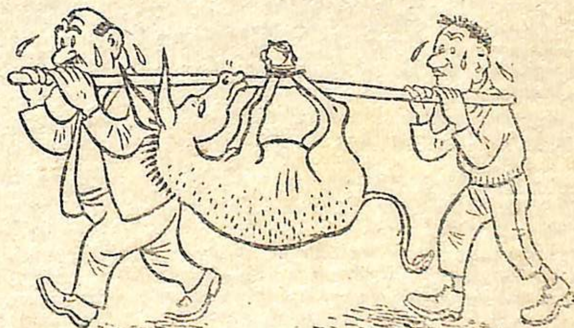
Σὰν διαλύθηκε ὁ κόσμος κι' ἔμειναν πάλι μόνοι οἱ τρεῖς τους ὁ γάϊδαρος γύρισε στ' ἀφεντικό του, τὸν κὺρ Λάμπρο καὶ τοῦ εἶπε:

Ντροπή σου ἀφεντικὸ μεγάλη,
νὰ σοῦ γυρίζουν τὸ κεφάλι
καὶ νὰ μὴν κάνης ὅτι ξέρεις
κι' ὅτι θαρρεῖς ἐσὺ σωστό.
Ἐγὼ κι' ἂν εἶμαι ἕνα γαϊδοῦρι
συχνὰ δική μου γνώμη ἔχω
τί λὲν οἱ ἄλλοι δὲν προσέχω
καὶ τὸ γινάτι μου βαστῶ.
Δὲν λέω, ν' ἀκοῦς τί λὲν κι' οἱ ἄλλοι
— νὰ μὴ σὲ λὲν «ξερὸ κεφάλι» —
μὰ πρέπει νάχης κι' ἐσὺ γνῶσι
νὰ ξεχωρίζης τὸ καλό!

Βρῆκε σωστὴ καὶ τὴ γνώμη τοῦ γαϊδάρου, κι' ἀπὸ τότε ὁ κὺρ Λάμπρος ἄκουε τί τοῦ ἔλεγαν οἱ ἄλλοι μὰ τὰ ζύγιζε στὸ μυαλό του κι' ἔκανε ὅτι εὕρισκε καλλίτερο.

Κι' ἔζησε καλὰ καὶ μεῖς καλλίτερα.

Η ΑΝΕΜΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Τά παιδιά τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

— Καταλαβαίνετε, εἶπε ἡ λαίδη Γκλένερβαν, πῶς γιὰ τὸ καλὸ τοῦ πατέρα σας ἐκεῖνα τὰ σημειώματα ἔπρεπε νὰ πᾶνε στὸ Λονδῖνο. Ξέρομε τὸ γεωγραφικὸ πλάτος ποὺ βρίσκεται ὁ πατέρας σας. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ γεωγραφικὸ μῆκος ἔχει χαθῆ.

— Δὲν μᾶς χρειάζεται! φώναξε τὸ ἀγόρι.

— Μάλιστα νεαρέ μου κύριε! εἶπε ἡ λαίδη Ἕλενα χαμογελῶντας. Θὰ τὰ καταφέρωμε καὶ χωρὶς τὸ γεωγραφικὸ μῆκος! Πάντως τώρα ξέρετε ὅσα ξέρω κι' ἐγώ!

— Γιατί πῆγε ὁ λόρδος στὸ Λονδῖνο; ρώτησε ὁ Ροβέρτος.

— Μὰ μοῦ φαίνεται πὼς σᾶς τὸ εἶπα: γιὰ νὰ καταφέρῃ τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ναυτικῶν, νὰ στείλη ἕνα καράβι νὰ βρῆ τὸν πατέρα σας καὶ τοὺς ναῦτες.

— Εἴσαστε ἕνας σωστὸς ἄγγελος, κυρία! φώναξε ἡ Μαίρη.

— Μοῦ φαίνεται πὼς αὐτὸ ποὺ προσπαθοῦμε νὰ ἐπιτύχωμε εἶναι ὅτι πρέπει γιὰ νὰ σωθῆ ὁ πατέρας σας, εἶπε ἁπλᾶ ἡ λαίδη. Ὁ καθένας στὴ θέση μας τὸ ἴδιο θὰ ἔκανε.

— Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς ἔχη καλά, ἐσᾶς καὶ τὸν λόρδο Γκλένερβαν! εἶπε ἡ Μαίρη.

— Εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές σου καλό μου παιδί, εἶπε ἡ Ἕλενα. Καὶ τώρα κάτι ἄλλο: ὡς νὰ γυρίσῃ ὁ ἄντρας μου, εἶστε φιλοξενούμενοί μου.

— Μὰ μυλαίδη. Νὰ σᾶς δώσωμε τόσο βάρος...

— Κανένα βάρος. Εὐχαρίστηση!

— Μὰ γιὰ σᾶς εἴμαστε δυὸ ξένοι! εἶπε ὁ μικρὸς Ροβέρτος. Δὲν εἴμαστε παρὰ τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ. Ποὺ χτὲς οὔτε κὰν ὑποψιαζόσαστε τὴν ὕπαρξή τους.

— Ναί. Ἀλλὰ ποὺ σήμερα τὰ γνώρισα, καὶ τὰ συμπαθῶ πολύ! εἶπε ἡ λαίδη. Μὴ κάνετε ζήτημα ἕνα τόσο ἁπλὸ πρᾶγμα. Ὁ Πύργος εἶναι μεγάλος...

— Σᾶς εὐχαριστοῦμε πολύ, ἔκανε ἁπλᾶ ἡ Μαίρη. Ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλος. Ἂς σᾶς ξεπληρώσῃ τὴν καλωσύνη σας, γιατί ἐμεῖς, πῶς νὰ δείξωμε τὴν εὐγνωμοσύνη μας; Εἴμαστε δυὸ παιδιά, ποὺ ὡς χτὲς ἀκόμη, θαρρούσαμε πὼς εἴμαστε ὀρφανά.

— Ὅμως δὲν εἴμαστε! φώναθε ὁ Ροβέρτος.

— Δόξα νάχη ὁ Θεός, δὲν εἴμαστε, ψιθύρισε ἡ Μαίρη.

Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΛΑΙΔΗΣ ΓΚΛΕΝΕΡΒΑΝ

Ἡ λαίδη Ἕλενα, αἰσθάνθηκε μιὰ ζωηρὴ συμπάθεια γι' αὐτὰ τὰ δυὸ παιδιά, ἀμέσως μόλις τὰ εἶδε. Τὸ ἴδιο κιόλας βράδυ, ἔβαλε τὴ Μαίρη νὰ διηγηθῆ τὴν ἱστορία τους.

Κι' αὐτὰ ποὺ εἶπε ἡ Μαίρη, αὔξησαν τὴν ἀγάπη τῆς λαίδης ἀκόμη πιὸ πολύ.

Ἡ Μαίρη κι' ὁ Ροβέρτος, ἦταν τὰ μόνα παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ. Ὁ Χάρρυ Γκράντ — ὁ πατέρας τους — εἶχε χάσει τὴ μητέρα τους ὅταν γεννήθηκε ὁ Ροβέρτος. Δὲν ἄφησε τὸ ἐπάγγελμά του ὕστερα ἀπ' αὐτὸ τὸ θλιβερὸ γεγονός. Ἐμπιστεύθηκε τὰ παιδιά του σὲ μιὰ γριά, καλή του ἐξαδέρφη, κι' ὁ ἴδιος ἐξακολούθησε νὰ ταξιδεύη στὶς μακρινὲς θάλασσες. Ἦταν ἕνας τολμηρὸς πλοίαρχος τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, τόσο ριψοκίνδυνος καὶ καλός, ποὺ ὅταν γεννήθηκε ὁ Ροβέρτος, εἶχε μιὰ μικρὴ περιουσία ποὺ θὰ τοῦ ἐπέτρεπε, ἂν ἤθελε, ν' ἀγοράση μιὰ ἐπιχείρηση καὶ νὰ ἐργασθῆ στὴ στεριά.

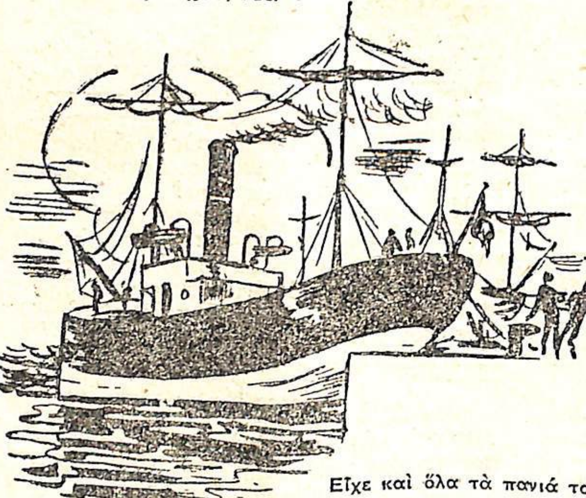
Ὅμως εἶχε μέσα στὸ μυαλό του καὶ στὴν καρδιά του μιὰ Μεγάλη Ἰδέα. Ἐκείνη τὴν ἐποχή, οἱ Σκωτσέζοι, δὲν αἰσθάνονταν ἀκόμη πὼς ἦταν Ἄγγλοι... Ὅπως ὁ ἴδιος ὁ λόρδος Γκλένερβαν καὶ πολλὲς ἄλλες ἀριστοκρατικὲς οἰκογένειες τῆς Σκωτίας, ὁ πλοίαρχος Γκράντ ὀνειρευόταν ἕνα μεγάλο, Σκωτσέζικο ἀποικιακὸ κράτος... Ἡ Μεγάλη Βρεταννία, δὲν τὰ ἔβλεπε μὲ καλὸ μάτι αὐτά, γιατὶ τὰ θεωροῦσε οὐτοπίες.

Ὁ Χάρρυ Γκράντ ὡστόσο, ξέροντας τὴν φτώχεια τῶν συμπατριωτῶν του, εἶχε πάρει τὴν ἀπόφαση νὰ ἱδρύσῃ μιὰ ἀποικία, ὅπου θὰ πήγαιναν νὰ ἐγκατασταθοῦν οἱ φτωχοὶ Σκωτσέζοι. Γι' αὐτὸν τὸν σκοπό, πρόσφερε ὅλη του τὴν περιουσία. Ναυπήγησε ἕνα καράβι, κι' ἀφοῦ πῆρε γιὰ πλήρωμα τοὺς πιὸ τολμηροὺς καὶ τοὺς καλύτερους Σκωτσέζους ναυτικούς, ἔφυγε νὰ πάη ν' ἀνακαλύψη τὴν ἀποικία του, ἀφήνοντας τὰ παιδιά του στὴ φύλαξη τῆς ξαδέρφης του.

Ὅλη ἡ Σκωτία ἤξερε γιὰ ποιὸ σκοπὸ ξεκίνησε ὁ πλοίαρχος Γκράντ. Τ' ὄνομά του, εἶχε γίνει θρυλικό. Τοῦ εἶχαν φτιάσει τραγούδια, κι' ἕνα πλῆθος φτωχοὶ ἄνθρωποι, περίμεναν πῶς καὶ πῶς νὰ ἱδρύσῃ τὴν ἀποικία του ὁ Καπετάνιος, γιὰ νὰ πᾶνε νὰ γυρέψουν τύχη ἐκεῖ.

Ὁ πλοίαρχος Γκράντ λοιπὸν ξεκίνησε γιὰ τὰ ὀνειρεμένα νησιὰ τοῦ Εἰρηνικοῦ κατὰ τὸ 1861. Ἐκεῖ οἱ συμπατριῶτες του θὰ ζοῦσαν καλύτερα παρ' ὅσο στὴ φτωχὴ καὶ ἄγονη Σκωτία.

Ἕνα ὁλόκληρο χρόνο — ὡς τὸν Μάη τοῦ 1862, εἶχαν νέα οἱ δικοί του. Ἀλλὰ

Εἶχε καὶ ὅλα τὰ πανιά του.

ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφυγε ἀπὸ τὸ Καλλάο, τὸν Ἰούνιο, κανένας πιὰ δὲν ξανάκουσε νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸ «Βρεταννία» καὶ ἡ «Ναυτικὴ Ἐφημερὶς» ἔγραψε ὅτι πιθανὸν τὸ πλοῖο τοῦ πλοιάρχου Γκράντ, νὰ εἶχε ναυαγήσει.

«Πιθανόν»...

Δὲν ὑπάρχει τίποτε πιὸ μαρτυρικὸ ἀπὸ αὐτὴ τὴν μικρὴ λέξη ποὺ στέκεται ἀνάμεσα στὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἀπελπισία.

Τὰ δυὸ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ, δοκίμασαν ὅλη τὴν τραγικότητά της. Στὸ μεταξύ, πέθανε καὶ ἡ γριὰ συγγένισσα. Τὰ παιδιὰ ἔμειναν ὁλομόναχα στὸν κόσμο.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἡ Μαίρη Γκράντ ἦταν δεκατεσσάρων χρόνων. Οἱ φοβερὲς δυσκολίες καὶ τὰ προβλήματα ποὺ εἶχε ν' ἀντιμετωπίσῃ, δὲν τὴν ἐφόβιζαν ὡστόσο. Ἀφοσιώθηκε ἀπόλυτα στὸν μικρό της ἀδελφὸ ποὺ ἦταν τόσο δὰ παιδάκι, καὶ ποὺ ἔπρεπε νὰ τὸν κατευθύνῃ, νὰ τὸν προστατεύῃ, νὰ γνοιαστῆ γιὰ τὴν μόρφωσή του.

Εἶχαν ἕνα πολὺ μικρὸ εἰσόδημα, καὶ τὸ σπιτάκι ὅπου ἔμεναν.

Μὲ οἰκονομία ὅμως, μὲ στερήσεις, δουλεύοντας ἀκούραστα μέρα καὶ νύχτα, μόνη της μαγείρευε, μόνη της ἔπλενε, μόνη της ἔραβε τὰ ροῦχα τους κι' ἔκανε τὸ κάθε τί — ἡ Μαίρη κατάφερε νὰ μὴ στερηθῆ τίποτε τὸ παιδί, καὶ νὰ πηγαίνη τακτικὰ στὸ σχολεῖο του. Αὐτὴ ἦταν μάνα καὶ πατέρας γιὰ τὸν Ροβέρτο.

Ἔτσι ζοῦσαν τὰ δυὸ ἀγαπημένα ἀδέρφια μέσα σὲ μιὰ μεγάλη φτώχεια γεμάτη ὅμως ἀξιοπρέπεια. Ἡ Μαίρη ἔκανε ὅτι μποροῦσε νὰ μὴν ὑποφέρῃ πολὺ ἀπ' αὐτὴν ὁ Ροβέρτος. Δὲν εἶχε ἄλλη ἔγνοια, ἄλλη φροντίδα ἀπὸ ἐκεῖνον. Τὸν ἑαυτό της δὲν τὸν συλλογιζόταν διόλου. Πίστευε δὲ ὅτι δὲν θὰ ξανάβλεπε ποτὲ τὸν πατέρα της. Ὅτι εἶχε χαθῆ στὸ ναυάγιο τῆς «Βρεταννίας»...

Καὶ εἶναι βέβαια περιττὸ νὰ δοκιμάσῃ κανεὶς νὰ περιγράψη τὴν συγκίνηση τῶν δυὸ παιδιῶν ὅταν διάβασαν τὴν ἀγγελία τοῦ λόρδου Γκλένερβαν στοὺς «Τάιμς».

Τέτοια χαρὰ — τέτοια ἀπροσδόκητη εὐτυχία, τὰ κακόμοιρα δὲν τὴν περίμεναν.

Ἡ Μαίρη πῆρε ἀμέσως τὴν ἀπόφασή της: θὰ ἔφευγαν κι' οἱ δυὸ γιὰ τὸ «Μάλκομ - Κάσλ» νὰ συναντήσουν τὸν θεόσταλτο λόρδο καὶ νὰ μάθουν περισσότερα γιὰ τὸν πατέρα τους.

Αὐτὴ ἦταν ἡ ἁπλὴ καὶ δραματικὴ ἱστορία τῆς οἰκογένειας τοῦ πλοιάρχου Γκράντ, ποὺ ἡ Μαίρη τὴν διηγήθηκε στὴν Ἕλενα μὲ μεγάλη σεμνότητα.

Ἡ λαίδη κατάλαβε καὶ τὰ ὅσα ἡ Μαίρη δὲν θέλησε νὰ πῆ ἀπὸ μετριοφροσύνη: τὸ κουράγιο τῆς παιδούλας, τὴν αὐτοθυσία της, τὶς ἀδιάκοπες ἀγωνίες της γιὰ ν' ἀναθρέψη καλὰ τὸν ἀδερφό της, χωρὶς νὰ τοῦ λείψη τίποτε.

Εὐγενικὴ καὶ γενναιόψυχη καθὼς ἦταν ἡ Ἕλενα, δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά της: ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά της τὰ δυὸ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ, καὶ τὰ φίλησε τρυφερὰ καὶ τὰ δυό.

— Καλό μου παιδί! ψιθύρισε στὴν Μαίρη. Τί μαρτυρικὲς μέρες πρέπει νάχης περάσει! Ἔχεις μιὰ ἐξαιρετικὴ ἀδερφή, Μπόμπυ, καὶ πρέπει νὰ τὴν ἀγαπᾶς πολύ.

— Ὦ, μυλαίδη, ἔκανε ἡ Μαίρη. Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πόσο καλός, πόσο σπουδαῖος εἶναι ὁ Μπόμπυ. Ποτὲ δὲν ζήτησε κάτι ποὺ δὲν θὰ μποροῦσα νὰ τοῦ τὸ πάρω. Ἐπιμελής, ὑπάκουος, γεμάτος ἀγάπη! Μόνο χαρὲς μοῦ ἔχει δώσει! Τί θ' ἄξιζε ἡ ζωή μου χωρὶς τὸν μικρό μου ἀδελφό;

Ὁ Ροβέρτος ἄκουγε τὴ διήγηση τῆς ἀδερφῆς του, σὰ νὰ μάθαινε γιὰ πρώτη

φορὰ αὐτὰ ποὺ ἔλεγε. Τὸ δωδεκάχρονο ἀγόρι, δὲν εἶχε ὡς τότε ἀναλλογιστῆ τί κόπους καὶ θυσίες εἶχαν κοστίσει στὴν ἀδερφή του οἱ σπουδές του καὶ ἡ καλοπέρασή του.

— Μαίρη μου, Μαιρούλα μου! φώναξε. Ἔγνοια σου, θὰ μεγαλώσω καὶ θὰ δῇς! Δὲν θὰ σὲ κουράζω γιὰ πολὺ ἀκόμη!

— Μὰ ποτὲ δὲν μ' ἐκούρασες χρυσό μου, εἶπε ἡ Μαίρη. Ἤσουν ἡ μόνη εὐτυχία ποὺ μοῦ εἶχε ἀπομείνει. Ἂν δὲν σ' εἶχα τί θὰ γινόμουν;

Ἡ λαίδη Γκλένερβαν φρόντισε νὰ δώσουν στὰ παιδιὰ ἕνα καλὸ δωμάτιο, γιατὶ ἦταν καὶ τὰ δυὸ πολὺ κουρασμένα ἀπὸ τὸ ταξίδι καὶ τὶς συγκινήσεις.

Τὴν ἄλλη μέρα πρωΐ - πρωῒ ὁ λόρδος Γκλένερβαν γύρισε ἀπὸ τὸ Λονδῖνο.

— Λοιπὸν ἀγαπητέ μου Ἐδουάρδε, ἦταν τὰ πρῶτα λόγια τῆς Ἔλενας. Κατάφερες τίποτε;

— Τίποτε, ἀπάντησε κακόκεφα ὁ λόρδος. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι στὸ ὑπουργεῖο δὲν ἔχουν καρδιά.

— Δηλαδὴ ἀρνοῦνται νὰ στείλουν ἕνα πλοῖο;

— Τὰ μάσησαν καὶ τελειωτικὰ ἀρνήθηκαν. Δὲν ξέρομε, λένε, καλὰ καλὰ ποῦ βρίσκεται ὁ πλοίαρχος Γκράντ. Ἂν εἴχαμε καὶ τὸ γεωγραφικὸ μῆκος κάτι μποροῦσε νὰ γίνη. Ἀλλὰ ἔτσι ὅπως εἶναι γραμμένα τὰ σημειώματα, θὰ πρέπει λέει νὰ ψάξουν ὅλες τὶς ἀκτὲς τῆς Παταγωνίας καὶ νὰ βάλουν σὲ κίνδυνο πολλοὺς ἄνδρες γιὰ μιὰ πολὺ ἀμφίβολη διάσωση...

— Μὲ ἄλλα λόγια, ἀφήνουν τὸν πλοίαρχο Γκρὰντ στὴν τύχη του! εἶπε ἡ λαίδη Ἔλενα.

— Ναί. Ἀκριβῶς.

— Καὶ τὰ καϋμένα τὰ παιδιά του ποὺ εἶχαν τόσες ἐλπίδες! Πῶς θὰ τοὺς τὸ ποῦμε; ψιθύρισε ἡ λαίδη Ἔλενα.

— Ποιὰ παιδιὰ ἀγαπητή μου;

— Τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ.

—Ὁ πλοίαρχος εἶχε παιδιά;

— Ναί. Δυό. Ἕνα κορίτσι κι' ἕνα ἀγόρι. Δυὸ ἀξιολάτρευτα παιδιά!

— Μὰ ποῦ τὰ ξέρεις ἐσὺ Ἔλενα;

—Ἀλήθεια, ποῦ ἔχω τὸ κεφάλι μου! Ἀγαπητέ μου Ἐδουάρδε ξέχασα νὰ σοῦ πῶ πὼς τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκρὰντ διάβασαν τὴν ἀγγελία σου στὴν ἐφημερίδα καὶ ἦρθαν νὰ σὲ συναντήσουν.

— Βρίσκονται ἐδῶ, στὸν Πύργο;

— Ναί. Τὰ φιλοξενοῦμε.

—Ἔκανες πολὺ καλά. Ποῦ εἶναι τώρα;

—Ἀμέσως, νὰ στείλω νὰ τὰ φωνάξω.

Ὅταν ἦρθαν τὰ δυὸ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου, κι' ἔγιναν οἱ ἀπαραίτητες συστάσεις, ὁ λόρδος Γκλένερβαν τοὺς ἔδωσε νὰ καταλάβουν μὲ λίγα λόγια πὼς δὲν εἶχαν νὰ περιμένουν καμμιὰ βοήθεια ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ναυτικῶν.

Ἦταν βέβαια σκληρὸ αὐτὸ ποὺ τοὺς εἶπε, ἀλλὰ πολὺ σωστὰ πίστευε πὼς ἔπρεπε νὰ ξέρουν τὴν ἀλήθεια.

Ἡ ἀπελπισία τῶν παιδιῶν ἦταν ἀπερίγραπτη. Ἡ Μαίρη συλλογίστηκε νὰ πάη νὰ πέση στὰ πόδια τῆς Βασίλισσας καὶ νὰ τὴν παρακαλέση νὰ διατάξη νὰ στείλουν στὸν Εἰρηνικὸ ἕνα καράβι. Ὅσο γιὰ τὸν Ροβέρτο, φοβέριζε πὼς θὰ πήγαινε στὸ Ὑπουργεῖο τῶν ναυτικῶν «καὶ θὰ μάθαινε σ' αὐτοὺς τοὺς κυρίους νὰ δείχνουν μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον γιὰ ἕνα Σκῶτο πλοίαρχο».

Μὲ πολὺν καλὸ τρόπο ἡ λαίδη Γκλένερβαν τοὺς ἀπόδειξε ὅμως πὼς οὔτε τὸ ἕνα μποροῦσε νὰ γίνη, οὔτε τὸ ἄλλο.

Στὰ ναυτικὰ ζητήματα, ἡ Βασίλισσα βασιζόταν στὴ γνώμη τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν καὶ μὲ ὅλη τὴν καλὴ διάθεση ποὺ μποροῦσε νὰ ἔχη, δὲν θὰ ἦταν διατεθιμένη νὰ μεσολαβήση γιὰ ἕνα ζήτημα τέτοιο. Ἐκτὸς ποὺ θὰ ἦταν ἐξαιρετικὰ δύσκολο γιὰ τὴν Μαίρη νὰ πλησιάση τὴν Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας.

—Ἂν ὁ καθένας ποὺ ἐνδιαφέρεται γιὰ κάτι ἔτρεχε στὸ παλάτι, ἡ Βασίλισσα Βικτωρία θὰ ἔπρεπε ν' ἀκούη καθημερινὰ τὰ παράπονα δέκα τουλάχιστον χιλιάδων ἀνθρώπων! Αὐτὰ δὲν γίνονται! εἶπε ἡ καλὴ λαίδη. Γι' αὐτὸ ὑπάρχουν οἱ διάφορες ἐπίσημες ὑπηρεσίες. Ὅσο γιὰ τὶς ἀπειλὲς τοῦ Ροβέρτου...

— Μὴν τὸν παρεξηγεῖτε μυλαίδη, παρακάλεσε ἡ Μαίρη. Αὐτὸ τὸ τελευταῖο κτύπημα ἦταν φοβερὸ γιὰ μᾶς. Κι' ὁ Ροβέρτος κι' ἐγὼ δὲν ξέρομε πιὰ τί λέμε!

— Δὲν μποροῦμε ν' ἀφήσωμε τὸν πατέρα ἀγαπητοί! φώναξε ὁ Ροβέρτος.

— Θὰ σκεφθοῦμε τί μποροῦμε νὰ κάνωμε! εἶπε ἡ Μαίρη. Γιὰ τὴν ὥρα ὅμως, ἂς εὐχαριστήσωμε τὴν λαίδη καὶ τὸν λόρδο Γκλένερβαν, κι' ἂς πάψωμε πιὰ νὰ τοὺς ζαλίζωμε μὲ τὴν ὑπόθεσή μας.

— Μὰ ὄχι μὶς Μαίρη! Ποτὲ δὲν θεωρήσαμε τὴν ὑπόθεση τοῦ πλοιάρχου Γκρὰντ σὰν μιὰ ξένη ὑπόθεση! φώναξε ὁ νέος λόρδος.

— Μιὰ στιγμὴ παιδιά, εἶπε καὶ ἡ λαίδη. Κάτι ἔχω νὰ πῶ!

Ὅλων τὰ μάτια τώρα ἦταν καρφωμένα ἐπάνω της.

—Ἐδουάρδε, εἶπε, ὁ πλοίαρχος Γκρὰντ ὅταν ἔγραψε τὰ τρία σημειώματα καὶ τ' ἄφησε στὰ κύματα, τὰ ἐμπιστεύθηκε στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Κι' ὁ Θεὸς ὁδήγησε ἐκείνη τὴ μπουκάλα ποὺ ἦταν κλεισμένα στὰ χέρια μας. Μοῦ φαίνεται πὼς ἡ ἴδια ἡ Θεία Πρόνοια ἐδιάλεξε ἐμᾶς γιὰ νὰ προσπαθήσωμε νὰ σώσωμε τὸν πλοίαρχο Γκρὰντ καὶ τοὺς ἄμοιρους συντρόφους του!

— Τί θέλεις νὰ πῆς Ἔλενα; ψιθύρισε ὁ λόρδος.

— Θέλω νὰ πῶ πὼς ναυπήγησες τὸ «Ντάγκαν» γιὰ χατήρι μου. Γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ γάμου μας, λογαριάζες νὰ κάνωμε τὸν γύρο τοῦ κόσμου. Ἀντὶ νὰ πᾶμε στὴν Ἰταλία, στὴν Ἑλλάδα, στὴν Ταϊτή, θὰ πᾶμε ἐμεῖς νὰ βροῦμε καὶ νὰ σώσουμε τὸν πλοίαρχο.

—Ἔλενα! φώναξε συγκινημένος ὁ λόρδος.

— Ναί Ἔντυ! Τὸ «Ντάνγκαν» εἶναι ἕνα γερό, καλὸ καράβι. Μπορεῖ θαυμάσια νὰ πάη ὡς τὴν Παταγωνία καὶ ὅπου ἀλλοῦ χρειαστῆ. Προτείνω νὰ ξεκινήσωμε νὰ βροῦμε τὸν πλοίαρχο Γκράντ...

Ὁ λόρδος Γκλένερβαν, φώναξε μὲ μεγάλο ἐνθουσιασμό:

—Ἀμέσως τὸ συλλογίστηκα κι' ἐγώ, ἀλλὰ δὲν τολμοῦσα νὰ σοῦ πῶ τίποτε, Ἑλενά μου! Δὲν ξέρεις πόση χαρὰ μοῦ ἔδωσες ποὺ ἡ πρόταση ἦρθε ἀπὸ σένα!

Οἱ ὑπηρέτες τοῦ Πύργου — ποῦροι Σκωτσέζοι ὅλοι — ποὺ θαύμαζαν τὸν κύριό τους, ἐλάτρευαν τὴν λαίδη Γκλένερβαν καὶ θεωροῦσαν τὸν πλοίαρχο Γκρὰντ ἐθνικό τους ἥρωα, ὅταν ἔμαθαν πὼς τὸ «Ντάγκαν» θὰ ἔφευγε γιὰ νὰ πάη νὰ βρῆ τὸν καπετάνιο, ξέσπασαν σὲ ζητωκραυγές.

— Ζήτω τοῦ λόρδου Γκλένερβαν!

— Ζήτω τῆς λαίδης μας! Νὰ μᾶς ζήση!

— Ζήτω τοῦ πλοιάρχου Γκράντ, τοῦ σκωτσέζου καπετάνιου!

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ἔγινε σωστὸ πανηγύρι στὸν Πύργο, καὶ σὲ ὅλο τὸ γύρω ὑποστατικό. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἀπέραντου κτήματος, ἤπιαν, ἔφαγαν, γλέντησαν ὡς ἀργά.

Αὐτὴ ἦταν ἡ ἐπιθυμία τῆς λαίδης Ἔλενας...

ΤΟ «ΝΤΑΓΚΑΝ» ΣΑΛΠΑΡΕΙ

Ὅταν ἀποφάσισαν τὸ ταξίδι, δὲν θέλησαν πιὰ νὰ χάσουν οὔτε μιὰ ὥρα.

Τὴν ἴδια κιόλας μέρα, ὁ λόρδος Γκλένερβαν ἔστειλε μήνυμα τοῦ πλοιάρχου τοῦ νὰ φέρη τὸ «Ντάγκαν» στὴ Γλασκώβη, καὶ νὰ κάνη τὶς ἀπαραίτητες ἑτοιμασίες γιὰ ἕνα ταξίδι ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ κρατήση καὶ πάνω ἀπὸ χρόνο.

Ἡ λαίδη Ἔλενα δὲν εἶχε ἄδικο: τὸ «Ντάγκαν» ἦταν γερὸ καράβι, γρήγορο, καλοτάξιδο. Μποροῦσαν νὰ βασίζονται σ' αὐτό.

Κινοῦνταν μὲ ἀτμό, ἀλλὰ ὅπως τὰ καλύτερα καράβια ἐκείνου τοῦ καιροῦ, εἶχε καὶ ὅλα τὰ πανιά του, ἔτσι ὥστε νὰ μπορῆ νὰ ἐπωφεληθῆ κι' ἀπὸ τὸν ἄνεμο.

Ὁ Κολόμβος, ὁ Βεσπούτη καὶ ὁ Μαγγελάνος εἶχαν σκίσει τοὺς ὠκεανοὺς μὲ πολὺ πιὸ μικρὰ καὶ πρωτόγονα καράβια.

Ὁ πλοίαρχος Τζὼν Μάνγκλς, δὲν εἶχε παρὰ νὰ κάνη μερικὲς μικρὲς ἀλλαγές, καὶ τὸ καράβι θὰ ἦταν ἕτοιμο νὰ κάνη τὸν γύρο τοῦ κόσμου.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἀπέραντου κτήματος, ἤπιαν, ἔφαγαν, γλέντησαν...

Πρῶτα πρῶτα μεγάλωσε τὶς καρβουναποθῆκες του, γιὰ νὰ χωροῦν περισσότερο κάρβουνο. Ὕστερα στοίβασε στ' ἀμπάρια προμήθειες καὶ ζωοτροφίες γιὰ δυὸ χρόνια.

Ἀγόρασε ἄφθονα ὅπλα καὶ πολεμοφόδια, κι' ἔστησε μάλιστα στὴν πλώρη κι ἕνα κανονάκι, γιατὶ κανεὶς δὲν ἤξερε τί μποροῦσε νὰ τοὺς παρουσιαστῆ...

Χρήματα εἶχε ἄφθονα — ὁ λόρδος τοῦ εἶπε νὰ ξοδεύη χωρὶς νὰ λογαριάζη, κι' αὐτὸ φυσικὰ εὐκόλυνε πολὺ τὰ πράγματα.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ὁ καπετάνιος τοῦ «Ντάγκαν» ἦταν εἰκοσιοχτὼ χρόνων, καὶ αὐτὴ ἡ περιπέτεια τὸν ἐνθουσίαζε.

Ὁ Δεύτερος καπετάνιος, ὁ Τὸμ Ὤουστιν, ἦταν ἕνας θαυμάσιος θαλασσόλυκος. Ἄλλοι εἰκοσιτρεῖς ναῦτες — χωρὶς νὰ λογαριάσουμε τὸν μάγειρα καὶ τοὺς καμαρότους — ἀποτελοῦσαν τὸ πλήρωμα.

Ἦταν ὅλοι τους παιδιὰ ἀνθρώπων ποὺ δούλευαν στὰ κτήματα τοῦ λόρδου, κι' ἦταν ἀπόλυτα ἀφοσιωμένοι στὸν Γκλένερβαν καὶ τὴν γυναίκα του.

Ὁ πλοίαρχος Γκράντ, ἦταν ὁ ἥρωάς τους, τὸ καμάρι τους, κι' ὅταν ἔμαθαν πὼς τὸ «Ντάγκαν» θὰ πήγαινε νὰ τὸν βρῆ, ὁ ἐνθουσιασμός τους, δὲν γνώριζε ὅρια.

Ὁ πλοίαρχος, ἐφρόντισε ἰδιαίτερα τὶς καμπίνες καὶ τὸ σαλόνι τοῦ λόρδου καὶ τῆς λαίδης, ὅπως καὶ τὶς καμπίνες τῶν δυὸ παιδιῶν τοῦ Γκράντ, ποὺ θὰ πήγαιναν φυσικὰ κι' αὐτὰ μαζί.

Ὁ Ροβέρτος ἐδήλωσε ἀπὸ τὴν πρώτη κιόλας μέρα, πὼς δὲν ἐννοοῦσε νὰ ταξιδέψη σὰν ἐπιβάτης στὸ «Ντάγκαν» παρὰ σὰν μοῦτσος. Εἶχε σκοπὸ νὰ γίνη κι' αὐτὸς ναυτικὸς ἀργότερα σὰν τὸν πατέρα του.

Φυσικὰ ὁ ταγματάρχης Μὰκ Νάμπι, θὰ πήγαινε κι' αὐτὸς μαζί.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Χρήσιμες γνώσεις

Ἡ κονσερβοποιΐα στὸ χωριὸ

Εἶναι γνωστὸ ὅτι ὡρισμένη ἐποχὴ ἔχουμε στὸ χωριὸ ἄφθονη παραγωγη ἀπὸ ἕνα εἶδος τὸ ὁποῖον στερουμεθα ὁλωσδιολου τὶς ἄλλες ἐποχὲς τοῦ χρόνου. Ἐπίσης εἶναι γνωστὸ ὅτι καθε προϊὸν τῆς ἐποχῆς τῆς παραγωγῆς του ἔχει χαμηλὴ τιμὴ ποὺ εἶναι τόσο πιὸ χαμηλὴ ὅσο ἀφθονώτερο εἶναι τὸ εἶδος αὐτό. Θάτανε λοιπὸν καλὸ νὰ ὑπῆρχε ἕνας τρόπος ὥστε νὰ ἐξασφαλίσουμε τὴν διατήρηση τοῦ προϊόντος αὐτοῦ καὶ σ' ἄλλες ἐποχὲς γιατὶ ἔτσι α) δὲν θὰ εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ πετᾶμε ἢ νὰ πουλᾶμε σὲ ἐξευτελιστικὴ τιμὴ προϊόντα ποὺ γρήγορα σαπίζουνε ὅπως π. χ. τὰ λαχανικὰ καὶ τὰ φροῦτα καὶ β) θὰ ἔχουμε σ' ὅλες τὶς ἐποχὲς φροῦτα ἢ λαχανικὰ ποὺ σπανίζουν τὸν χειμῶνα.

Τὴν διατήρηση αὐτὴ μποροῦμε νὰ τὴν πετύχουμε μὲ τὴν κονσερβοποίηση τῶν φρούτων ἢ τῶν λαχανικῶν. Ὅταν λέμε κονσερβοποίηση ἐννοοῦμε τὴν μέθοδο τῆς διατηρήσεως τῶν τροφῶν μὲ τὴν θερμότητα μέσα σὲ καλοσφραγισμένα δοχεῖα. Τὸ ἴδιο μποροῦμε νὰ πετύχουμε μὲ τὴν ἀποξήρανση τῶν φρούτων ἢ τῶν λαχανικῶν ποὺ θὰ μᾶς ἀπασχολήση ἄλλοτε.

Ὅλα τὰ εἴδη τῶν τροφῶν μποροῦν νὰ κονσερβοποιηθοῦν στὰ διάφορα μικρὰ ἢ μεγάλα κονσερβοποιεῖα. Ἐδῶ στὸ χωριὸ μποροῦμε εὔκολα νὰ κονσερβοποιήσουμε τὶς ντομάτες καὶ τὰ διάφορα φροῦτα. Τὰ ἄλλα λαχανικὰ ἐκτὸς τῆς ντομάτας θέλουν δυνατώτερη ἀποστείρωση δηλαδὴ δυνατώτερο ζέσταμα γιὰ τὴν καταστροφὴ τῶν μικροβίων. Θὰ μᾶς ἀπασχολήση λοιπὸν ἡ κονσεβοποίηση τῆς ντομάτας καὶ τῶν φρούτων.

ΣΚΕΥΗ ποὺ χρειαζόμαστε γιὰ τὴν κονσερβοποίηση τῆς ντομάτας καὶ τῶν φρούτων. 1). μιὰ μεγάλη κατσαρόλα ποὺ νὰ χωράη πολλὰ βάζα. Αὐτὴ θὰ σκεπάζεται μὲ ἕνα ξύλινο ἢ μετάλλινο καπάκι καὶ θὰ ἔχη συρμάτινο ψευτοπάτο γιὰ νὰ μὴν ἀκουμπᾶνε τὰ βάζα στὸν πάτο τῆς κατσαρόλας. Γι' αὐτὴν τὴν δουλειὰ μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσουμε κι' ἕναν τενεκὲ τοῦ πετρελαίου. Τὰ βάζα πρέπει ν' ἀκουμπᾶνε στὸν ψευτοπάτο καὶ νὰ σκεπάζωνται μὲ τὸ νερὸ τῆς κατσαρόλας.

2) Δυὸ μικρότερες κατσαρόλες.

3) Δυὸ συρμάτινα καλαθάκια ἢ τουλπάνι.

4) Μερικὰ ποτήρια καὶ φλυτζάνια γιὰ τὸ μέτρημα.

5) 1 - 2 μαχαίρια ἀπὸ ἀνοξείδωτο ἀτσάλι.

6) Γυάλινα βάζα ἢ μπουκάλια. Τὰ γυάλινα βάζα καλὸ εἶναι νὰ ἔχουν λαστιχάκι ξεχωριστὸ ὥστε νὰ κλείνουν καλά.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΗΣΗ

Πρέπει νὰ καθαρίσουμε καλὰ ὅλα τὰ σκεύη ποὺ θὰ χρησιμοποιήσουμε. Ἡ καθαριότης εἶναι ὁ βασικὸς παράγων στὴν κονσερβοποιΐα. Θὰ πρέπει νὰ εἶναι τελείως καθαρὲς οἱ κατσαρόλες, τὰ μαχαίρια, τὰ φλυτζάνια, τὰ τραπέζια, τὸ δωμάτιο ὅλο καὶ τὰ χέρια μας. Τὰ βάζα ἰδίως πρέπει νὰ εἶναι τελείως καθαρά. Ἀφοῦ βγάλουμε τὰ καπάκια τους τὰ πλένουμε καλὰ μὲ ζεστὴ σαπουνάδα, τὰ ξεπλένουμε μὲ πολὺ νερὸ καὶ μετὰ τὰ βάζουμε στὴν κατσαρόλα μὲ τὸν ψευτοπάτο, τὰ σκεπάζουμε μὲ νερὸ καὶ τὰ βάζουμε στὴν φωτιά. Τὰ καπάκια μπαίνουν στὴν κατσαρόλα χωριστά. Κατόπιν κάνουμε τὶς παρακάτω ἐργασίες.

α) Ντομάτες: Διαλέγουμε ὥριμες σφικτὲς καὶ γερὲς ντομάτες. Ἀφοῦ τὶς πλύνουμε τὶς βουτᾶμε μὲ τὸ συρμάτινο καλαθάκι ἢ τὸ τουλπάνι σὲ βραστὸ νερὸ ἐπὶ 1½ - 2 λεπτὰ καὶ μετὰ τὶς βουτᾶμε ἀμέσως στὸ κρῦο νερὸ καὶ τὶς βγάζουμε ἀμέσως. Μετὰ τὶς ξεφλουδίζουμε και τις καθαρίζουμε ἀπὸ τὸ σκληρὸ μέρος ποὺ εἶναι στὸ κοτσάνι. Τὶς κόβουμε στὰ τέσσερα. Γεμίζουμε μὲ τὰ κομμάτια αὐτὰ μιὰ κατσαρόλα καὶ τὰ ζεσταίνουμε μέχρις ὅτου βράσουν καὶ ἀμέσως γεμίζουμε τὰ βάζα προσθέτοντας μιὰ κουταλιὰ τοῦ καφὲ ἀλάτι στὸ κάθε βάζο. Ἀπογεμίζουμε τὰ βάζα μὲ τὸ ζουμὶ ἀπὸ τὶς ντομάτες. Τὸ γέμισμα νὰ γίνεται πολὺ προσεχτικὰ καλλίτερα με μιὰ μικρὴ τσιμπίδα. Μετὰ τὸ γέμισμα βγάζουμε τὸν ἀέρα ποὺ ἔμεινε στὸ βάζο μὲ τὴν βοήθεια τοῦ μαχαιριοῦ. Τὸ βάζο δὲν θὰ γεμίση μέχρις ἐπάνω ἀλλὰ ἕνα ἑκατοστὸ κάτω ἀπὸ τὰ χείλη του.

Ἀφοῦ γεμίσουμε τὰ βάζα τὰ σφραγίζουμε τελείως καὶ ἀμέσως ξεβιδώνουμε λίγο τὸ καπάκι καὶ μετὰ τὰ βάζουμε στὴν κατσαρόλα μὲ τὸν ψευτοπάτο καὶ τὰ σκεπάζουμε μὲ ζεστὸ νερὸ 5 ἑκατοστὰ ἀπὸ τὰ καπάκια τους. Βάζουμε τὴν κατσαρόλα στὴ φωτιὰ καὶ ἀφοῦ ἀρχίσει νὰ βράζη τὸ νερὸ μετρᾶμε 5 λεπτὰ καὶ μετὰ τὴν κατεβάζουμε ἀπὸ τὴν φωτιά. Μετὰ βγάζουμε τὰ βάζα τὰ σφραγίζουμε καλὰ καὶ τὰ βάζουμε στὸ τραπέζι χωρὶς νὰ κολλᾶνε μεταξύ τους.

β) Χυμὸς ντομάτας: Πλένουμε καλὰ τὶς ντομάτες, τὶς κόβουμε σὲ κομματακια καὶ τὶς ζεσταίνουμε γιὰ νὰ μαλακώσουν. Μετὰ τὶς στίβουμε σὲ σουρωτῆρι καὶ παίρνουμε τὸν καθαρὸ χυμὸ τὸν ὁποῖον ζεσταίνουμε καὶ μὲ τὸν ζεστὸ χυμὸ γεμίζουμε τὰ βάζα ἀφήνοντας ἕνα ἑκατοστὸ ἀγέμιστο. Ἀκολουθοῦμε τὸν ἴδιο τρόπο ὅπως καὶ παραπάνω μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι ἀποστειρώνουμε (ἀφήνουμε τὰ βάζα στὴν κατσαρόλα ἀπὸ τότε ποὺ ἀρχίζει νὰ βράζη τὸ νερὸ) ἐπὶ 15 λεπτά.

γ) Μῆλα: Τὰ πλένουμε καλά, τὰ ξεφλουδίζουμε, τὰ καθαρίζουμε ἀπὸ τὸ κοτσάνι καὶ τοὺς σπόρους καὶ τὰ κόβουμε στὴ μέση ἢ στὰ τέσσερα. Μετὰ τὰ βουτᾶμε σὲ διάλυση ποὺ ἔγινε μὲ δυὸ κουταλιὲς τῆς σούπας ἀλάτι καὶ δυὸ κουταλιὲς τῆς σούπας ξύδι σὲ 1 ὀκᾶ νερὸ (γιὰ νὰ μὴ μαυρίζουν). Τὰ πλένουμε μετὰ καλὰ μὲ νερὸ καὶ τὰ βράζουμε στὸ σιρόπι ἐπὶ 5 λεπτά. Τὸ σιρόπι γίνεται μὲ 1 μέρος ζάχαρης σὲ 3 μέρη νεροῦ (ἀραιὸ σιρόπι). Μετὰ τὸ βράσιμο βάζουμε τὰ κομμάτια στὰ βάζα τὰ ἀπογεμίζουμε μὲ τὸ σιρόπι καὶ τὰ ἀποστειρώνουμε ἐπὶ 15 λεπτά.

δ) Ἀχλάδια: Τὰ βράζουμε μὲ τὸ σιρόπι ἐπὶ 5 - 10 λεπτὰ καὶ τὰ ἀποστειρώνουμε ἐπὶ 20 λεπτά.

Μετὰ τὴν ἀποστείρωση καὶ τὸ κρύωμα τῶν βάζων τὰ ἀποθηκεύουμε σὲ μέρος δροσερὸ σκοτεινὸ καὶ ὄχι ὑγρό.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΩΤΑΣ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Νέοι καὶ νέες!

Πυκνῶστε τὶς τάξεις τῶν «ΕΛΙΚΩΝΙΔΩΝ» καὶ «ΕΛΙΚΩΝΙΑΔΩΝ». Προσχωρῆστε χωρὶς δισταγμὸ στοὺς δυὸ αὐτοὺς συλλόγους, δίνοντας τὴν εὐκαιρία νὰ δημιουργήσουν κάτι τὸ ἀνώτερο, κάτι ποὺ θὰ μείνη!

Νέοι καὶ νέες!

Στεῖλτε ἀμέσως τώρα ποὺ διαβάζετε τὶς γραμμὲς τοῦτες ἕνα γράμμα προσχωρήσεως στοὺς δυὸ συλλόγους, ἔχοντας ὑπ' ὄψη ὅτι βοηθᾶτε ἔτσι στὴ δημιουργία μιᾶς νέας Ἑλλάδας.

Νέοι καὶ νέες!

Ἐλᾶτε ὅλοι κάτω ἀπ' τὴ σημαία τοῦ «ΕΛΙΚΩΝΑ» καὶ τῶν «ΕΛΙΚΩΝΙΑΔΩΝ». Βοηθῆστε στὸν τίμιο αὐτὸν ἀγῶνα τῆς νέες γενιᾶς γιὰ τὴν ἀναγέννηση τῆς Χώρας μας.

Ἐλᾶτε ὅλοι μαζί μας.

ΤΑ Δ. Σ. ΤΟΥ «ΕΛΙΚΩΝΑ»
ΚΑΙ ΤΩΝ «ΕΛΙΚΩΝΙΑΔΩΝ»

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Προκηρύσσομε διαγωνισμὸ μεταξὺ τῶν καλλιτεχνῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» γιὰ τὴν εὕρεση σήματος τῆς σφραγίδας τοῦ συλλόγου μας.

Συμμετοχὲς δεκτὲς μέχρι 30 Αὐγούστου. Θὰ δοθῆ γιὰ βραβεῖο τὸ βιβλίο «Μυστικὸ τῆς καλλιτεχνικῆς δημιουργίας» τοῦ Τσβάϊχ καὶ τὸ προκριθησόμενο σῆμα θὰ γίνη σφραγίδα τοῦ συλλόγου. Περιμένουμε ἀπ' ὅλους.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΛΙΚΩΝ»

ΑΠΟ ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

⁂ Στὸ «Σπίτι τοῦ παιδιοῦ» Μελᾶ κτίσθηκε ἀπὸ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς χωρικοὺς ἕνα πτηνοτροφεῖο. Τὸ οἰκοδομήσιμο ὑλικὸ καὶ ἡ προσωπικὴ ἐργασία προσφέρθηκε ἀπὸ τὸ χωριό.

⁂ Τὰ παιδιὰ τοῦ Σπιτιοῦ Κρανιώνας ἔκτισαν παρεκκλήσιο στὴν εἴσοδο τοῦ χωριοῦ.

⁂ Παρεκκλήσιο ἔκτισαν καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Σπιτιοῦ Κορησοῦ.

⁂ Στὸ Συνεργεῖο Ξυλουργοῦ τὰ παιδιὰ τοῦ Σπιτιοῦ Διποταμίας κατεσκεύασαν κονικλοτροφεῖο.

⁂ Κονικλοτροφεῖα κατεσκευάστηκαν καὶ στὰ Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ Μελανθίου καὶ Ἀγ. Κυριακῆς.

⁂ Στὸ Σπίτι τοῦ παιδιοῦ Βασιλειάδος λειτουργεῖ ἐκτάκτως συνεργεῖο κατασκευῆς τούβλων. Τὸ συνεργεῖο λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψη τριῶν μεγάλων παιδιῶν τοῦ «Σπιτιοῦ» ποὺ μαθήτευσαν στὰ ἐργοστάσια Θεσσαλονίκης.

Νέοι Ποιηταὶ

«ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ»

Μπερδεύτηκα σὲ θάλασσα πλατειά,
ἀπέραντη, γαλάζια, μαγεμένη·
ἡ ἀναπνοή μου, κι' ἡ καρδιά,
στὰ μουσικὰ νερὰ δεμένη,
μπερδεύτηκα σὲ θάλασσα πλατιεά!...

Γοργόφτερη ἡ βαρκούλα μου γλυστρᾶ
καὶ φεύγει, κι' ὅλο χάνεται μὲ χάρη·
τριγύρω μας βραχάκια γκριζοπά,
στὴν ἐρημιά μας κάποιοι γλάροι,
γοργόφτερη ἡ βαρκούλα μας γλυστρᾶ!

Μὲ παραμεθοῦν οἱ ἀκρογιαλιές,
κάποιες νεράϊδες, κι' ὥριες μοῦσες,
σειρῆνες, κυματόβρεχτες ξανθές,
στὴν πλώρη μου, γλυκοθωροῦσες,
μὲ παραμεθοῦν οἱ ἀκρογιαλιές!

Ὁ πόθος μὲς στὰ σπλάχνα μου ξεσπᾶ,
σ' ἕνα ἀραξοβόλι, νὰ γυρέψω,
τὴν ἴδια, τὴν φτωχή μου τὴν καρδιά,
κι' ἀπ' τὰ ξένα πέλαα, νὰ τὴν κλέψω,
ὁ πόθος μὲ στὰ σπλάχνα μου ξεσπᾶ.

Μπερδέφτηκα σὲ θάλασσα πλατειὰ
ἀπέραντη, γαλάζια, μαγεμένη·
ἡ ἀναπνοή μου, κι' ἡ καρδιά,
στὰ μουσικὰ νερὰ δεμένη,
μπερδεύτηκα σὲ θάλασσα πλατειά!...

«ΩΣΠΟΥ ΝΑ ΒΓΗ»!...

«dum, spiro, spero»

Πλάκωσ' ἡ νύχτα· κι' ἦρθε τὸ σκοτάδι,
πυκνὸ στὰ τζάκια τοῦ παραθυριοῦ μου·
καὶ κάποιες σκέψεις μου, θλιβές, ὁμάδι,
ὀργώνουνε βαθειὰ τὸν νοῦ μου.

«Σ' αὐτὸ τὸν σκοτεινὸ π' ἔμεινα Ἅδη,
τὰ χέρια νὰ σταυρώσω; ἢ τοῦ λυχναριοῦ (μου,
τὸ φτῦλι πλημμυρῶντας ἀπὸ λάδι,
ζέστα νὰ δώσω τ' ἀνεμόδαρτου κορμιοῦ (μου;...»

Κι' εἶπα:—νύχτα εἶναι· θὰ γοργοπεράση,
ἔτσι ὡς περνοῦν, κι' αὐτὲς οἱ ὧρες·
κι' εἶπα:—βοριὰς κι' αὐτὸς θὲ νὰ κοπάση,

Ἔτσι, ὡς θὰ σβύσουνε κι' οἱ μαῦρες μπό- (ρες·
μὰ ὥσπου νὰ βγῆ τ' ὥριο φεγγάρι,
θὰ ἀνάψω κάποιο μου λυχνάρι!...

«ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ»

Κρούσταλλο, θὰ ὑψώσω τὴν φωνή,
ὡς τ' ἄστρα.
ἡ προσευχή μου γιασεμὶ
καὶ ἡ καρδιά μου γλάστρα.

Μὲ ξωρίζει τοῦ χτήνους ἡ ὁρμὴ
στοὺς δρόμους·
κι' ἡ συνείδηση φορτίο βαρύ,
μοῦ λυγάει τοὺς ὤμους!

Ριζοθεμέλιωσαν κάποιοι βωμοιί,
στὰ σπλάχνα·
ζῆ ἀκόμα στὸ κορμί,
τῆς δροσιᾶς Σου ἡ ἄχνα!...

Ἀργοσβυέται ἀλάργα ἡ ψυχή,
στὸν Ἅδη·
κι' ἡ ἀπελπισμένη μου ἰαχὴ
πνίγεται ὅλη στὸ σκοτάδι.

Μοῦ θολώσανε οἱ στοχασμοὶ
τὰ μάτια·
σὲ χίλιους κύριους ἡ ψυχή,
γίνεται κομμάτια!

Στὸ νοῦ σὲ θέλω Κουρσεφτὴ
μαγνήτη·
καὶ στῶν βωμῶν τὴν συντριβή,
δόσμου τὸν δυναμίτη!...

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑΣ (Νάξος)

Τά παιδιά γράφουν

ΕΛΙΚΩΝΙΑΔΕΣ

(Χαρισμένο στὸ σύλλογό μας
ποὺ ἀρχίζει δράση...)

Εὐτέρπη, Πολύμνια, Καλλιόπη, Κλειὼ
Λατρείας διαμάντια, φωτίζοντ' ἀστέρια
'Ισότιμες ὅλες στῆς σκέψης τὸ χορὸ
Καθὼς θὰ κινήσουμε δῶστε μας χέρια.
Ὦ! τί μεγάλος ἀνοίγετ' ὁ δρόμος
Νεκροὶ δὲν θὰ ὑπάρχουνε πιὰ
Ἴκαροι ἀνοίγουμε φτερά, πάει ὁ φόβος
'Αγῶνες, θυσίες, ἐργασία, χαρά.
Δᾶδες θ' ἀνάψουμε ἀπ' τ' ἀνέσπερο φῶς
—'Εμεῖς οἱ μικροὶ τοῦ ἔθνους ἡ 'Ελπίδα—
Στὴν Τέχνη σὰν ἄλλοι Σκόπαι σαφῶς.

ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ

ΝΥΧΤΩΝΕΙ!...

'Εκεῖ στὴν ἄκρη τοῦ βουνοῦ ποὺ ἡ ψηλὴ κορφὴ
θαρρεῖς φιλάει τ' οὐρανοῦ τὸ γαλανὸ τὸ θόλο
ὁ ἥλιος μεγαλόπρεπος στέλνει στερνὸ φιλὶ
στὴ μέρα ποὺ τὴν ἔλουσε μὲ τὸ χρυσάφι του
(ὅλο.

Φεύγει καὶ χάνεται σιγὰ πίσω ἀπ' τὸ βουνὸ
καὶ οἱ στερνὲς ἀχτίδες του χαϊδεύουνε τὴν
(πλάση.
Δίνουνε χρῶμα ρόδινο στῆς φύσης τὸ ταμπλὼ
καὶ φεύγουν γιὰ ν' ἀφήσουνε τὴ νύχτα νὰ πε-
(ράση.

Πᾶψαν τὰ κελαηδοῦν γλυκὰ στὰ δέντρα τὰ
(πουλιὰ
τίποτα δὲν ἀκούγεται παρὰ ἡ φωνὴ τοῦ
(γκιώνη.
Ὅλα κοιμοῦνται ξέγνοιαστα μέσα στὴ σιγαλιὰ
μόν' τὸ φεγγάρι ξάγρυπνο τ' ἀσήμια του ἁ-
(πλώνη.

ΖΗΛΙΑΡΑ

ΣΤΙΣ ΜΟΝΕΣ ΤΩΝ ΜΕΤΕΩΡΩΝ

'Αργὰ κυλοῦν οἱ ρόδες τοῦ αὐτοκινήτου. 'Α-
φήσαμε πίσω μας τὸν ἀνθοστόλιστο κάμπο
τῶν Τρικκάλων καὶ προχωροῦμε πρὸς τὴν Κα-
λαμπάκα. Προχωροῦμε καὶ ὅλα γύρω μας γί-
νονται πιὸ ὄμορφα καὶ χαρούμενα. 'Αριστερά
μας ἁπλώνεται ἕνα πέλαγος ἀπὸ χρυσὰ κύ-
ματα σιταριοῦ. Δεξιὰ γιγαντιαῖα βουνά. Περ-
νᾶμε ἀπὸ γραφικὲς τοποθεσίες, ποὺ θὰ μᾶς
μείνουν ἀξέχαστες. Φτάνουμε σχεδὸν στὸ Κα-
στράκι ποὺ βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὰ πελώρια
στόμια τῶν βράχων, ποὺ φαντάζουν σὰν δρά-
κοντες. Σὲ λίγο τὸ αὐτοκίνητο σταματᾶ. Φτά-
σαμε; ρώτησα μὲ ἀπορία. Ποῦ ὅμως! Στὸ Κα-
στράκι. Κατεβαίνουμε καὶ ἀφοῦ δροσιζόμαστε
στὰ γάργαρα νερὰ ποὺ μᾶς προσφέρουν οἱ
τρεῖς βρύσες κάτω ἀπὸ τὰ γέρικα πλατάνια,
συνεχίζουμε τὴν πορεία μας πεζῆ γιὰ τὶς μο-
νὲς τῶν Μετεώρων. 'Ανεβαίνουμε τὴν πλαγιὰ
μὲ ἀνυπομονησία. Μπροστά μας ἀνοίγεται μιὰ
βαθειὰ χαράδρα. 'Αριστερὰ καὶ δεξιὰ ὄμορφα
βουνά, ἂν καὶ εἶναι γυμνὰ κι' ἄγρια. 'Ακο-
λουθῶντας τὸ μικρὸ ρεματάκι ποὺ σχηματί-
ζουν τὰ βράχια φτάσαμε στοὺς πρόποδες ἑνὸς
ἀπόκρημνου βράχου, ποὺ στὴν κορφή του ὀρ-
θώνει τὸ ἀνάστημά της καὶ δίνει ζωὴ καὶ
χάρη στὰ γυμνὰ βράχια, ἡ μονὴ τοῦ Βαρλαάμ.
'Απόκρημνος στέκει ὁ βράχος γύρω γύρω, καὶ
ἀπειλεῖ κάθε διαβάτη ποὺ προσπαθεῖ νὰ τὸν
κυττάξη μόνο καὶ ὄχι ν' ἀνεβῆ. Κι' ὅμως δύ-
σκολα μπορεῖ νὰ φανταστῆ κανεὶς τὴν ἀποφα-
σιστικότητα ποὺ γέμιζε τὴν ψυχὴ τοῦ φιλο-
θρήσκου ἐκείνου καλόγηρου γιὰ ν' ἀνεβῆ καὶ
νὰ χτίση τὴ μονὴ γιὰ νὰ μὴ ρημάζεται ἀπὸ
τοὺς Τούρκους. Τώρα σκαλισαν στὸ βράχο
σκάλα ποὺ ἀνεβαίνουν οἱ ἐπισκέπτες. Σώζον-
ται ἀκόμη τὰ ἐρείπια ἀπὸ τὴν ἀνεμόσκαλα ποὺ
ἀνέβαιναν τὴν ἀρχαία ἐποχή. Ἄνοιξε ἡ με-
γάλη σιδερένια πόρτα καὶ μιὰ μικρὴ γαλαρία
μέσα στὸ βράχο μᾶς ἔφερε ἔξαφνα στὰ σκα-
λοπάτια ποὺ δέχονται καθημερινὰ ἐπισκέπτες
ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο. Φόβος καὶ τρόμος κατα-
λαβαίνει τὸν ἐπισκέπτη ἂν ρίξη ἕνα βλέμμα
γύρω του. Οἱ βράχοι ὑπερήφανοι στέκονται ἀ-
πειλητικὰ πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια μας, γυμνοί,
μὲ λίγα πουρνάρια κάπου - κάπου. 'Ανεβήκαμε
καὶ τὸ τελευταῖο σκαλὶ ὅταν φτάσαμε στὴν
πόρτα τοῦ μοναστηριοῦ. Οἱ τοιχογραφίες του πολὺ παλαιὲς δίνουν κάποια ἐντύπωση στὸν ἐπισκέπτη. Μᾶς ὑποδέχτηκαν οἱ σεβάσμιοι καὶ ἁπλοϊκοὶ καλόγεροι ποὺ ζοῦν στὸ μοναστῆρι. 'Ανάψαμε ἀπὸ ἕνα κεράκι μπρὸς στὴν εἰκόνα τοῦ Θεανθρώπου, καὶ πήραμε κατενθουσιασμένοι τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ. Κάθε βράχος ἔχει γιὰ στολισμό του κι' ἀπὸ ἕνα λευκὸ μοναστηράκι. Προχωροῦμε στὴ δεύτερη καὶ στὴν τρίτη Μονή, βουβοὶ ἀπὸ τὴν τόση ἀγριότητα τῶν βράχων. Οἱ κισσοὶ σφιχταγκαλιάζουν τοὺς βράχους λὲς καὶ θέλουν νὰ τοὺς συγκρατήσουν. Ὦ τί μυστήριο! Μιὰ ἀπελπισία μᾶς καταλαμβάνει βλέποντας τὰ κατσάβραχα καὶ τὶς χαράδρες. Οἱ φωνές λας ἀντιλαλοῦν στὰ βράχια ἀπὸ χαρὰ καὶ ἱκανοποίηση...

Σε μια γωνια στεκω εκστατικος μπροστὰ στὸ θεαμα ενω άθελα μου αφηνω νὰ ξεφυγη απο το στομα μου σαν ευχαριστηριο προς τον Δημιουργο το: «Ως εμεγαλυνθη τα ἔργα Σου Κυριε, παντα ἐν σοφια εποιησας».

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΕΡΒΕΝΑΓΑΣ
(Μαθητης Δ΄ ταξ. Γυμν. Καρδιτσης)

ΗΡΩ·Ι·ΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ ὁ 'Ελληνικὸς στρατὸς ἔγραφε με τον ηρωισμὸ και τις αὐτοθυσιες του τις πιὸ ωραίες σελιδες τοῦ Γενους μας... 'Υψωθηκε και παλι σὲ πολεις και σε χωρια ἡ γαλανολευκη. 'Αλλὰ πολλα παιδιὰ γυρισαν απ' τὸν πολεμο τραυματισμένα. Ἕνα τετοιο παλληκαρι βρισκόταν τραυματισμένο στὸ εξοχικο νοσοκομειο. Νικο τον ελεγαν. Ἦταν ενα απ' τα πολλα παλληκαρια που δὲν διστασαν να προσφερουν ὅ,τι μποροῦσαν στον βωμο τῆς Πατριδας. Καὶ τωρα μεσα στὸ νοσοκομειο κοιταζε απ' το παραθυρο μ' ἕνα χαμόγελο, μ' ἕνα ονειροπόλο βλεμμα, τον ὡραῖο Μαρτιατικο ἥλιο που χρυσωνε το πρασινο χαλὶ τῆς χλοης. Το βραδυ παλι σήκωνε τὸ κεφαλι ἀπ' τὸ κρεβάτι και κοιταζε τα μυρωμενα κεφαλάκια τῶν λουλουδιῶν, ποὺ εγερναν νὰ κοιμηθοῦν κατω ἀπ' τὸν ἀστροκέντητο μαῦρο πεπλο ποὺ ἁπλωνε ἡ νύχτα. Ποση χαρὰ και περηφανεια αισθανόταν γιατὶ κατι κι' αὐτὸς προσεφερε στὴν Πατρίδα. Κοίταζε μὲ χαμόγελο την ἀδελφὴ τοῦ νοσοκομείου ποὺ μοιραζε χαμόγελα καλωσύνης σ' ἐκείνους ποὺ πολέμησαν γιὰ τὴν ἐλευθερία. Πόσο εὐχαριστιόταν νὰ κοιτάζη ἀπ' τὸ παραθυράκι τὴ θαλασσα, ποὺ σὰν γαλάζιο ὄνειρο ἁπλωνόταν. Ἄχ! πόσο νοσταλγεῖ νὰ βρεθῆ πάλι κατω ἀπ' τὸν Μαρτιάτικο ἥλιο ποὺ ἅπλωνε τὸ χρυσάφι του πάνω στὸ σμαραγδένιο τριφύλλι τῆς ἐξοχῆς, νὰ δῆ τὰ ποικιλόχρωμα λουλουδάκια νὰ ξεπροβάλουν ἀρωματισμένα γιὰ νὰ στολίσουν τὴν ἄνοιξη ποὺ ἦρθε μὲ τὸ ψιθύρισμα τῶν φύλλων καὶ τὰ κελαϊδήματα τῶν πουλιῶν.

— Καϋμένο παιδί, εἶπε ὁ φίλος του ποὺ εἶδε τὸ χαμόγελο στὰ χλωμὰ χείλη τοῦ νέου.

— Θέλεις νὰ σοῦ φέρω τίποτε Νῖκο τὴν Κυριακὴ ποὺ θἄρθω;

— Μιὰ φλογερα, ἀπάντησε ὁ νέος! 'Ο γιατρὸς εἶπε πὼς θὰ γίνουν καλὰ τὰ χέρια μου...

Τὸ καϋμένο... Ἦταν τσοπανόπουλο κάποτε, κι' ἤθελε νὰ θυμηθῆ τὰ παλιά του. Ὅταν τὴν Κυριακὴ ἦρθε ὁ Νικος δὲν ἦταν πιὰ ἐκεῖ. 'Η ἡρωϊκὴ ψυχή του πέταξε στὸν κόσμο τῶν ἡρώων. Πῆγε στὸν τάφο. Ἄφησε τὴ φλογέρα πλάϊ στὸν ξύλινο σταυρὸ μαζὶ μ' ἕνα μπουκέτο τριαντάφυλλα ποὺ σκόρπιζαν τὴ μοσχοβολιά τους τριγύρω.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΝ. ΘΕΟΦΙΛΑΚΟΣ
(Σπάρτη)

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ

Εἶναι ἡ ὥρα, ποὺ ὁ βασιλιᾶς τῆς μέρας κουρασμένος ἀπ' τὸν μεγάλο δρόμο του, φεύγει γιὰ ἄλλους τόπους.

Κατεβαίνει σιγὰ - σιγὰ καὶ κάθεται στὴν κορυφὴ ἑνὸς βουνοῦ γιὰ νὰ ξεκουραστῆ λιγάκι. Ἔπειτα κυλιέται πίσω ἀπ' αὐτὸ καὶ χάνεται. Πίσω του ἀφήνει νὰ παίζουν ὅλα τὰ χρώματα τῆς Ἴριδος. Τὸ θέαμα εἶναι ἐξαίσιο. Ψηλὰ στὸ βουνό, ὅλα καίγονται μὲ μιὰ μαγικὴ χρυσὴ φωτιά, ποὺ ὁ χρυσὸς καπνός της, φτάνει στὸν οὐρανὸ καὶ τὰ χρυσώνει. Πιὸ πίσω μερικὰ συννεφάκια μοιάζουν μὲ πρωτοχρονιάτικα πυροτεχνήματα. 'Ο τσοπάνης μὲ τὰ πρόβατα γυρίζει στὸ μαντρί. Πιὸ κάτω οἱ χωριανοί, γυρίζουν ἀπ' τὰ χωράφια ποὺ ὅλη τὴ μέρα δούλευαν. 'Η νύχτα σιγὰ - σιγὰ ἀγκαλιάζει ὅλη τὴ φύση.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΨΑΛΗΣ
(Καρδίτσα)

ΜΙΑ ΓΡΙΟΥΛΑ ΝΟΣΤΑΛΓΕΙ

Ποῦνε τὰ μικρά μου χρόνια τὰ δροσάτα κι'
(ἀνθηρὰ
τότε πούμουνα μικρούλα πλουτισμένη μὲ χαρά,
τότε ποὺ τὸ πρόσωπό μου εἶχ' ἀγγελικὴ
(μορφὴ
καὶ δὲν ἔπαυε τὸ γέλιο στὰ χειλάκια μου ν'
(ἀνθῆ.
Ποῦν' οἱ μέρες ποὺ διαβῆκαν καὶ χαθῆκαν μα-
(κρυὰ
κι' ἔμεινε ἀπ' τὸ πέρασμά τους μέσ' στὸ νοῦ
(μου μιὰ στεριά.
Μιὰ στεριὰ γιομάτη χάρη, μὲ λουλούδια στο-
(λισμένη,
ξωτική, παραμυθένια, κρυσταλλένια.... μαγε-
(μένη.
Πόσο νοσταλγῶ καὶ πάλι μιὰ στιγμούλα νὰ
(βρεθῶ
στὸν παράδεισο ἐκεῖνο ποὺ λατρεύω καὶ ποθῶ.
Πόσο νοσταλγῶ νὰ ἤμουν σὰν καὶ τότε ἕνα
(πουλάκι
νὰ πετοῦσα μέσ' στὰ ἄνθη ἐνῶ... διάβαινε τὸ
(ρυάκι.
Διάβαινε ἀγάλια - ἀγάλια καὶ ποτὲ δὲν στα-
(ματοῦσε
κι' αἰσθανόμουν εὐτυχία τὴν καρδιά μου σαν
(δροσοῦσε.
...Ποῦ νὰ ξέρω πὼς θὰ πάψη κάποια μερα
(νὰ κυλᾷ...
καὶ πὼς δίψα θὰ μαράνη, τὴν φτωχή μου τὴν
(καρδιά..

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΟΝΙΤΗΣ

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

Σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς γραφικὲς τοποθεσίες τῆς 'Ελλάδος εἶναι καὶ τὸ χωριό μου.

Τὸ ὄνομά του εἶναι Καλλιπεύκη καὶ βρίσκεται στοὺς πρόποδας τοῦ γερω - 'Ολύμπου, καὶ κοντὰ στὴν κοιλάδα τῶν Τεμπῶν, ὅπου κυλοῦν τὰ γάργαρα νερὰ τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ, τοῦ βασιλιᾶ τῆς Θεσσαλικῆς πεδιάδας.

Τὰ κάτασπρα σπιτάκια του ἁπλώνονται στὴν πλαγιὰ ἑνὸς βουνοῦ σὰν νὰ εἶναι λευκὰ προβατάκια καὶ βοσκουν τὸ χλωρὸ χορτάρι ποὺ εἶναι ἄφθονο πάνω στὴ γῆ.

Στὴν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ ἕνας γέρικος πλάτανος στέκει ὀλόρθος σὰν παλληκάρι καὶ ἀφήνει τὴν πλούσια σκιά του νὰ ξεκουράζη κάθε διαβάτη, ποὺ θὰ ἔχη τὴν τύχη νὰ ἐπισκεφθῆ τὸ χωριό μου.

'Ανάμεσα στὰ κλαδιά του πετοῦν χιλιάδες πουλάκια κελαϊδῶντας γλυκοὺς σκοπούς.

Καὶ ἄλλα πολλὰ μπορεῖ νὰ βρῆ κανεὶς σ' ἕνα χωριὸ ποὺ βρίσκεται στὶς πιὸ ὄμορφες πλαγιὲς τῶν ἑλληνικῶν βουνῶν ὅπως καὶ τὸ δικό μου.

Σ' ὅλες τὶς ρεματιὲς καὶ σ' ὅλα τὰ λαγκάδια τρέχουν γάργαρα νερὰ ποὺ ποτίζουν τοὺς κήπους.

Τὰ πολύχρωμα ἄνθη, ὁ καθαρὸς ἀέρας ποὺ παίζει μὲ τὴ φτέρη, τὰ κελαϊδήματα τῶν πουλιῶν καὶ τὰ πανύψηλα δέντρα δίνουν τὴ χάρη καὶ τὴν ὀμορφιὰ στὸ μικρὸ χωριό μου καὶ μὲ κάνουν νὰ τὸ νοσταλγῶ.

Κι' ἀλήθεια, πῶς μπορεῖ νὰ ξεχάση κανεὶς τὸ χωριὸ ὅπου γεννήθηκε, ἐκεῖ ποὺ πρωτάνοιξε τὰ μάτια του καὶ εἶδε τὸ γλυκὸ χαμόγελο τῆς καλῆς του μητέρας ν' ἀνθίζη στὰ χείλη της; Πῶς μπορεῖ νὰ λησμονήση τὰ πρῶτα εὐχάριστα χρόνια τῆς παιδικῆς του ζωῆς;

Ὅλα αὐτὰ τἄχω στὴν ἀνάμνησή μου καὶ περιμένω ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα νὰ γυρίσω καὶ νὰ τὰ ζήσω, ἔστω καὶ μιὰ ὥρα στὸ ἀγαπημένο μου χωριό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ
(Μαθ. Σχολ. Μον. 'Υπ)κῶν)

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΠΩΣ ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΤΟ ΚΡΕΑΣ

Είναι κι' αυτό ένα πρόβλημα για την νοικοκυρά...

Όχι πως συμβαίνει ταχτικά να πρέπει κανείς να φυλάξη μερικές οκάδες κρέας για μερικές μέρες — αλλά είναι κάτι που μπορεί να συμβή, και η νοικοκυρά πρέπει να έχη προβλέψει την περίπτωση, και να ξέρη τί να κάνη.

Θα μου πήτε ότι σήμερα με τα ψυγεία όλα τα τρόφιμα διατηρούνται καλά...

Ναί μά...

α) Για να διατηρηθή κρέας μέσα στο ψυγείο, πρέπει το ψυγείο να είναι από τα πολύ καλά... Και να είναι γεμάτο με πάγο.

β) Σε πολλές επαρχίες και χωριά της Ελλάδος, δεν υπάρχει πάγος. Τί ανάγκη τον έχουν; Έχουν νερά κελαρυστά, δροσερά, περίφημα... Έχουν πηγάδια με νερό κρύσταλλο... Εκεί, μέσα στον κουβά κρυώνουν και τα φρούτα, ή το κρασί... Όσο για τα άλλα είδη που πρέπει να διατηρηθούν, το μόνο που μένει είναι το «φανάρι» της κουζίνας, κρεμασμένο στο φρέσκο... Ο τρόπος που ξέρουν όλες οι νοικοκυρές όταν είναι να διατηρήσουν το κρέας... ως την άλλη μέρα, είναι το καβούρδισμα από την παραμονή και το ζεμάτισμα. Ζήτημα όμως είναι αν το κρέας μπορεί να διατηρηθή πάνω από 2 μέρες... Ωστόσο νά μερικοί πρακτικοί τρόποι για να διατηρήσετε το κρέας: Το κόβετε σε φέτες μεγάλες (μισής οκάς) είτε είναι βοδινό, είτε μοσχαράκι είτε αρνάκι.

Κι' αν είναι χειμώνας, το αλείφετε καλά καλά με λάδι, λυωμένο βούτυρο ή λίπος, και το κρεμάτε σε μέρος που να το χτυπάη ο αέρας.

Το καλοκαίρι αυτός ο τρόπος δεν κάνει. Υπάρχουν άλλοι: βουτάμε το κρέας σε γάλα, και το αφήνομε σε μέρος δροσερό. Ή ακόμη καλύτερα: το τρίβομε με λεμόνι ή ξύδι, και το πασπαλίζομε με ψιλό αλάτι και πιπέρι (δυό μέρη αλάτι, ένα πιπέρι και λίγο μπαχάρι). Πριν το μαγειρέψομε, το ξεπλένομε καλά. Έτσι διατηρείται 4 - 5 μέρες.

Ο καλύτερος όμως τρόπος, είναι με βόρακα. Από το φαρμακείο, τον τρίβομε καλά σαν το ψιλό αλάτι, και μ' αυτόν πασπαλίζομε καλά ολόκληρο το κρέας, και το κρεμάμε σε μέρος δροσερό όπου να το χτυπάη ο αέρας.

Έτσι διατηρείται θαυμάσια 6 και 8 μέρες χωρίς να πάθη τίποτε. Πρέπει όμως ο βόρακας να είναι γνήσιος. Όταν είναι να χρησιμοποιήσωμε το κρέας, το ξεπλένομε με χλιαρό νερό. Και κανένας κίνδυνος δεν είναι για την υγεία μας!

Ένας άλλος πολύ σίγουρος τρόπος είναι να σκεπάσωμε το κρέας με σκόνη από ξυλοκάρβουνο: φυσικά, πρέπει να την ετοιμάζωμε αυτήν την σκόνη. Παίρνομε σκόνη ξυλοκάρβουνου χονδροκοπανισμένη. Την ρίχνομε σ' ένα δοχείο με νερό, και την πλένομε καλά, να φύγουν όλες οι ακαθαρσίες. Την στραγγίζομε, και την αφήνομε στον ήλιο να στεγνώση καλά. Ύστερα την ρίχνομε σ' ένα μικρό ξύλινο κιβώτιο ή μεγάλο κουτί από χαρτόνι, που το έχομε επί τούτου.

Αν θέλομε να διατηρήσωμε κρέας χωρίς επιδερμίδα, (φέτα λ.χ.) το τυλίγομε σ' ένα τουλπάνι, και το χώνομε στην καρβουνόσκονη, φροντίζοντας να σκεπαστή καλά, με παχύ στρώμα απ' αυτή. Αν δε είναι κρέας με επιδερμίδα (μπούτι λ.χ.) το βάζομε στην καρβουνόσκονη και χωρίς τουλπάνι.

Αν σκεπαστή καλά τοκρέας με άφθονη καρβουνόσκονη σε τρόπο που να μην το φτάνη ο αέρας, μπορεί να διατηρηθή 10 και 12 μέρες, και να ταξιδέψη μιά χαρά.

Τώρα και το κυνήγι διατηρείται και μεταφέρεται με τον ίδιο τρόπο: αν είναι πουλιά, τους βγάζομε τα εντόσθια χωρίς να τα μαδήσωμε, και τα γεμίζομε με χοντρά ξυλοκάρβουνα που τα ξεπλύναμε, και τα στραγγίσαμε χωρίς να τα στεγνώσωμε. Στη μεταφορά τα κρεμάμε σε μέρος που θ' αερίζεται κι' όχι σωρό το ένα πάνω στ' άλλα. Για το μεγάλο κυνήγι, τα τριχωτά, θα σας μιλήσω καμιά άλλη φορά.

ΠΩΣ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΨΑΡΙΑ.

Τα ψάρια διατηρούνται μόνον στον πάγο, και με το αλάτισμα.

Χαλάν όμως πολύ πιό γρήγορα από το κρέας (διατηρούνται 15 - 20 ώρες).

Καθαρίζομε τα ψάρια, τους βγάζομε τα σπάραχνα και τα εντόσθια, τα ξεπλένομε με άφθονο νερό και τα αλατίζομε παντού, στο εσωτερικό της κοιλιάς, στον λαιμό και απέξω. Κατόπιν στίβομε απάνω τους λίγο λεμόνι, τα σκεπάζομε και τ' αφήνομε σε μέρος δροσερό.

Αν τα ψάρια είναι μεγάλα —πάνω από οκά και θέλομε να τα διατηρήσωμε ώς 24 ώρες, τα σχίζομε στη μέση κατά πλάτος, και αφού τα αλατίσωμε καλά, τα κρεμάμε σε μέρος δροσερό.

ΣΑΛΤΣΑ ΝΤΟΜΑΤΑ!

Ντομάτα! Η ευλογία της εποχής!

Η σάλτσα με φρέσκια ντομάτα, νοστιμίζει πολλά φαγητά: το πιλάφι, τα μακαρόνια, κ.λ.π. Έχει όμως κι' αυτή την τέχνη της... Νά μιά καλή συνταγή:

Προμηθευόμαστε ντομάτα φρέσκη, κρεμμύδι, καρόττα, σέλινο, μαϊντανό. Αυτά τα τέσσερα τελευταία τα κόβομε σε ψιλά ψιλά κομμάτια.

Νά οι δόσεις:

1 οκά ντομάτες φρέσκες κομμένες φέτες 1½ κουταλιά της σούπας βούτυρο μαγειρικό. 1 κουτ. (της σούπας αλεύρι (άχνη). 1 κουταλιά κρεμμύδι ψιλοκομμένο. 1 κουταλιά καρόττο ψιλοκομμένο. 1 κουταλιά σέλινο ψιλοκομμένο. 1 κουταλιά μαϊντανό ψιλοκομμένο. 1 κουταλιά πατατάλευρο. Αλάτι. Πιπέρι. Ένα φύλλο δάφνη. 1 κουταλάκι του γλυκού ζάχαρι.

Ρίχνομε στην κατσαρόλα το ψιλοκομμένο κρεμμύδι, με το βούτυρο.

Τ' αφήνομε ώς να ξανθίνη το κρεμμύδι, και ύστερα ρίχνομε το καρόττο, το σέλινο τον μαϊντανό (σε ρίζα). Το ανακατεύομε με το κουτάλι ν' ανακατευθούν καλά, κι' ύστερα ρίχνομε την ντομάτα. Προσθέτομε ένα κουταλάκι του γλυκού ζάχαρη, ένα φύλλο δάφνη, λίγα σπυριά πιπέρι και το ανάλογο αλάτι. Τ' αφήνομε να πάρουν βράση, ανακατεύοντας με το κουταλάκι για να μην πιάση.

Αφού πάρει καλά βράση η σάλτσα, κανονίζομε την φωτιά να είναι σιγανή, κι' αφού την αφήσωμε την κατσαρόλα ώς μισή ώρα να σιγοβράζη, περνάμε την σάλτσα από τρυπητό.

Ύστερα, περασμένη πιά, την ξαναφήνομε στη φωτιά να πάρη βράση. Αν είναι πυκνή, την αραιώνομε με λίγο νερό. Ας είναι αραιή, προσθέττομε λίγο πατατάλευρο (λυώνομε μισό κουταλάκι του γλυκού πατατάλευρο και λίγο κρύο νερό. και το ρίχνομε σιγά σιγά στην κατσαρόλα, προσέχοντας να μην σβολιάση.

Αντίς για βούτυρο, μπορούμε να ρίξωμε λάδι. Αν δεν μας αρέσει, δεν ρίχνομε διόλου ζάχαρη, ή ότι άλλο.

ΜΕΛΙΤΖΑΝΕΣ ΨΗΤΕΣ ΣΑΛΑΤΑ

Είναι δροσερή και πολύ γευστική σαλάτα. Παίρνομε 6 - 7 μέτριες μελιτζάνες, (άν είναι δυνατόν όχι σποριασμένες), 3 - 4 ντομάτες, ξύδι, μαϊντανό αλάτι και πιπέρι.

Βάζομε τις μελιτζάνες να ψηθούν είτε στον φούρνο, είτε (καλύτερα) σκεπασμένες με χόβολη. Τις αφήνομε 40 - 45 λεπτά της ώρας να ψηθούν καλά. Τις βγάζομε, και τους αφαιρούμε την φλούδα τους. Πιάνομε την καθεμιά από το τσαμπί, και μ' ένα μυτερό μαχαίρι, βγάζομε καλά το φλοιό τραβώντας προς τα κάτω. (Όπως καθαρίζομε τα σύκα). Τέλος κόβομε και πετάμε το κεφάλι της μελιτζάνας. Τις βάζομε στο σανίδι της κουζίνας που το έχομε φρεσκοπλυμένα, κι' αφού τις καθαρίσωμε όλες τις κοπανάμε με το μαχαίρι ή με τον μπαλτά του κρέατος ώς να γίνουν σαν χοντρός πουρές.

Τις ρίχνομε σε πύλινη λεκάνη, και προσθέττομε την ντομάτα, που την ετοιμάσαμε έτσι: ξεφλουδίζομε τις ντομάτες τις κόβομε σε φέττες, τις στίβομε λίγο για να φύγουν οι σπόροι, και τις κοπανάμε με το μαχαίρι. Βάζομε στη φωτιά το τηγάνι, τσιγαρίζομε λίγο πολύ ψιλοκομμένο κρεμμύδι, κι' εκεί ρίχνομε τον πουρέ της ντομάτας.

Προσθέτομε αλάτι, πιπέρι, λίγη ζάχαρη. Αφήνομε την ντομάτα να πιή όλο το ζουμί της, και να γίνη ένας πυκνός πουρές. Αυτόν τον ανακατεύομε με τις μελιτζάνες, προσθέτομε λάδι, ξείδι, αλάτι, πιπέρι, μαϊντανό, και ότι άλλο. Τα δουλεύομε καλά με το σύρμα ή με ξύλινη κουτάλα για ν' ανακατευτή καλά, και η σαλάτα είναι έτοιμη! Όποιος δεν θέλει δεν ρίχνει διόλου ζάχαρη, ή ακόμη και ντομάτα. Η σαλάτα γίνεται και με μόνο τις μελιτζάνες. Σερβίρεται δε με λίγο κρεμμύδι ωμό, κομμένο σε μακρουλές ψιλές φέττες.

Η θειά ΜΑΡΙΑΝΑ

Πεννομαχίες

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξη).

1172) (27—36) Καραβάνι τοῦ Θανάτου ἢ Στάθη Βουνᾶ τί θέλουν τὰ «Κοκόπουλα» στὸν Ὄλυμπο;... ἀλλὰ τόσο μυαλὸ ἔχεις. (924).
Γεράκι τοῦ Ὀλύμπου

1173) Ἥρωα τῆς Κορέας Τσέντσαν Τσάλνους. Ἔγκμοντ νὰ πῆς στὸ μπαμπᾶ σου νὰ σοῦ πάρη ἕνα μπιμπερὸ γιὰ νὰ ξεχνᾶς... τὰ ὅσα ἔχεις πάθει.
Γεράκι τοῦ Ὀλύμπου

1174) Πλάτανε τῆς Ἀρκαδίας ἡ (714) εἶναι μᾶλλον ὄνειρο θερινῆς νυκτός.
Γεράκι τοῦ Ὀλύμπου

1175) (27—37) Χαιρετῶ Ντόλλυ, Ἀηδονάκι. Ἀλληλογραφοῦμε;
Κόκκινο Φίδι

1176) Ἀγρίμι τῆς Πάμπας (994) δέχομαι. Γράψε Ἀνδρέα Βασιλειάδην, Μεσοχώριον Καρπάθου. Διὰ
Κόκκινο Φίδι

1177) (27—38) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν πεννομαχιῶν χαιρετοῦμε πάντας.
Τρεῖς Καμπαλέρο

1178) Δίδομεν μαθήματα κιθάρας. Ἐνδιαφερόμενοι σπεύσατε.
Τρεῖς Καμπαλέρο

1179) Εἴμαστε φανατικοὶ Ὀλυμπιακοί. Ἐξαγριωμένε Γάτε (1026). Τὸ τριφύλλι θὰ τὸ φᾶτε ὄχι ὅμως καὶ τὴν Ὀλυμπιακάρα. Ἐκεῖ βρωμάει μπαροῦτι αἴ;
Τρεῖς Καμπαλέρο
(Ἀτρόμητοι)

1180) (Χ.Χ.) Οἱ προσχωρήσεις ποὺ λάβαμε μέχρι σήμερα, στὸν «Ἑλικῶνα», δὲν ἦσαν ὅσες περιμέναμε. Ἰδιαίτερα οἱ σύλλογοι ποὺ ὑπῆρχαν στὸ Περιοδικὸ δὲν ἔδειξαν τὴν προθυμία ποὺ ἔπρεπε γιὰ νὰ προσχωρήσουν στὸν καινούργιο σύλλογο καὶ οὔτε συμμορφώθηκαν μὲ τὴν παράκληση ποὺ δημοσιεύσαμε στὴ διακήρυξή μας νὰ στείλουν καταστάσεις μελῶν κλπ. Ἂν εἶχαν ἀντιρρήσεις σχετικῶς μὲ τὴν ἵδρυση τοῦ «Ἑλικῶνα» καὶ τῶν «Ἑλικωνιάδων» μποροῦσαν νὰ μᾶς τὶς γράψουν μὲ τὴ βεβαιότητα ὅτι ἡ γνώμη τους θὰ ἐξεταζόταν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἂς ἔχουν ὑπ' ὄψη τους ὅλοι τὴν παλιὰ ἐκείνη ἱστορία ποὺ λέει ὅτι «ἕνα καλάμι εὔκολα σπάει ἐνῶ πολλὰ ἑνωμένα κρατοῦν ἄθικτα» καὶ ἂς πιστέψουν ὅτι μόνον ἑνωμένοι ὅλοι οἱ νέοι μποροῦν νὰ μεγαλουργήσουν, ἐνῶ σκορπισμένοι καὶ διαλυμένοι τίποτα νὰ δημιουργήσουν δὲν μποροῦν.
Φάρος Ἀρετῆς
(Πρόεδρος «Ἑλικῶνα»)

1181) Θὰ περιμένουμε αὐτὸ τὸ δεκαπενθήμερο οἱ προσχωρήσεις μελῶν νᾶναι πολλὲς στοὺς δυὸ νεανικοὺς συλλόγους καὶ οἱ ἐπιδιώξεις τοῦ «Ἑλικῶνα» νὰ ἐνισχυθοῦν ὅπως πρέπει. Ὅλοι πρέπει ν' ἀγοράσουν τὸν «Ἑλικῶνα», νὰ στείλουν συμμετοχὲς στοὺς διαγωνισμοὺς τοῦ συλλόγου καὶ νὰ ἐνισχύσουν μὲ κάθε τρόπο τὸν σύλλογο. Ἂς μὴν ἀμελήσουν.
Φάρος Ἀρετῆς

1182) Ἁγία Μαύρα σὲ γνωρίζω. Ἀλληλογραφοῦμε; Γράψε: Νίκη Πολίτου, Πόρος - Λευκάδος.

1183) (27—46) Θερμοαντιχαιρετῶ Βαρῶνο Χ, Ἀγρίμι τῆς Πάμπας (σᾶς εὐχαριστῶ) καὶ Κωστὴ Δειλινό· (θἄθελα νὰ σὲ γνωρίσω).
Ἁγία Μαύρα

1184 (27—41) Ἀετὲ τῶν Θαλασσῶν ἀλληλογραφοῦμε; Χαιρετῶ τὸν φίλον μου Ξανθὸν Μίκυ.
Μαῦρος Πειρατὴς
(Κάρλος Λεζάμα)

1185) Ἐξάψαλμε φάε πολὺ
γιὰ νὰ τὴν ἀδυνατίσης
καὶ φοβᾶμαι βρὲ παιδὶ
μήπως πρόωρα μᾶς ἀφήσης.
Μαῦρος Πειρατὴς

1186) (27—42)
Ἐγωϊσταὶ Ἀρτινοὶ πεννομάχοι
σὰν πολὺ μοῦ καθήσατε στὸ στομάχι
Γι' αὐτὸ ἄνευ δειλίας ἄσχημης καὶ φό-
(βου ἀνυπάρκτου
θὰ σᾶς κτυπήσω ἄσχημα μ' ἀγκάθια
(φύλλων κάκτου.
Ἀρτινοπούλα
(Ὅλο νειᾶτα)

1187) Μαραμένη Τριανταφυλλιὰ = ὄνομα καὶ πράμα. Ἁγία Μαύρα = κίτρινη λαύρα. Βαρῶνος Χ = Ντέτεκτιβ β. Ἀγρίμι τῆς Πάμπας = ἀδικημένος μαθητής.
Ἀρτινούλα (ἐκ Γραμενίτσης)

1188) (27—44)
Μὴν μὲ κολλᾶς καὶ πολὺ
ἐμένανε βρὲ Ντολορές,
γιατὶ θὰ ἔρθη ἡ στιγμὴ
ποὺ «συγγνώμην» θὲ νὰ λές!
Ντορεμῆς

1189) Τρελλὸ κορίτσι Ντολορὲς
το τραγουδι πιὰ σταματα,
και παψε πλεον να μας λες
γιὰ την τρανη σου μαμα!
Ντορεμῆς

1190) Τὴ σκούπα τώρα ἄρπα
κι' αφησε τα ολ' αυτὰ
στὸ σπιτακι ισα τραβα
γιὰ να τραγουδας καλα.
Ντορεμῆς

1191) Τράβα τώρα γιὰ νὰ κάνης
χρειαζούμενο μασάζ,
κι' αντε γρηγορα νὰ μάθης
καὶ τη μουσικη τοῦ τζαζ.
Ντορεμῆς

1192) ΣΤΟΝ Θ. ΑΘΑΝΑΤΟ:
Βρῆκες ἀθανατο νερὸ
Δωσε καὶ εἰς τὴν Σαπφώ,
κι' ἀθάνατο βοτανι;
ποτὲ νὰ μὴν πεθανη.
Ἀντιχαιρετῶ: Α. Γιασεμί, Φ. Δαύτον.
Ντορεμῆς

1193) (27—46) Ἀντιχαιρετῶ ἀγαπητοὶ φίλοι Κ. Τριαντάφυλλο, Μ. Πειρατή, Τὸ Ἀγρίμι ἱππεύει τον Βαρ...ονο, ἐνῶ ο Ἐξαγριωμενος Γάτος στριγγλίζει. Φωτεινὴ Δαύτον, Μυλωνᾶ ἀντιχαιρετῶ. Δυὸ λόγια σας θὰ μοῦ γέμιζαν χαρά.
Τροβαδοῦρος (ὁ Ἄσσος)

1194) (27—47) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ χαιρετῶ ὅλους - ες, ἰδίως Ἑλ. Γκραῖκο, Ζιζάνιο. Ἀρτινοπούλα σὲ γνωρίζω. Βαρῶνε Χ λογικέψου. Βουλγαροκτόνε μεγάλος μαθητὴς εἶσαι. Ἀηδονάκι ζητῶ ἀλληλογραφία.
Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ

1195) Ἀρτινοὶ προσοχὴ θὰ ἀποκαλυφθῆτε ὅλοι.
Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ

1196) (27—48) Ζητῶ ἀλληλογραφία ἀπό: Ξανθὴ Μπουκλίτσα, Ροζαλίτα, Ἀγωνίστρια. Πρωτογράψτε μέσω περιοδικοῦ. (Λοιπὸν συμφωνεῖτε; Περιμένω μὲ ἀνυπομονησία γράμμα σας).
Γεράκι τοῦ Ὀλύμπου

1197) Βασιλέα Ροδο - λινὲ εἶσαι μικρὸς γιὰ τέτοια πράματα (1013) πρόσεχε... γιατὶ θὰ σὲ συντρίψω.
Γεράκι τοῦ Ὀλύμπου

1198) Προσοχή! Προσοχή! Ὁ φαφούτης ὁ Ἔγκμοντ πῆρε τήν... ἄγουσα γιὰ τὸ Δαφνί... μὴ τὸν παρεξηγῆτε...!
Γεράκι τοῦ Ὀλύμπου

1199) (27—49) Εἰσερχόμεθα πρώτην φορὰν εἰς πεννομαχίας. Χαιρῶ ὅλους - ες, κηρύσσω πόλεμο μὲ Ἀράχνη ἐγὼ ὁ Γκῶρντον Ρὲξ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀράχνη. Ἄρχισε πρῶτος ἐσύ.
Γκῶρντον Ρὲξ

1200) (27—52)
Γειά σας καὶ πάλι φίλοι μου,
γειά σας καὶ πάλι, γειά σας!
Βουβάθηκαν τά... χείλη μου(!)
καὶ κάηκε ἡ καρδιά σας.
Ἑξάψαλμος

1201) Εἶχα πάει ἕνα ταξίδι
μέχρι τὴν Μασσαχουσέτη
καὶ μὲ χάσατε. Μὰ ἤδη
νᾶμαι πάλι στὸ κουρβέτι!
Ἑξάψαλμος

1202) Σκορπῶ πάλι τὸ ξύδι μου
καὶ θρίαμβου ἀφίσσας!
Ξέρετε, στὸ ταξίδι μου
εἶχα καὶ κροῦσμα λύσσας!
Ἑξάψαλμος

1203) Κάνω στὴ γλῶσσα μου παρκέ,
μασάω καὶ γλιστρίδα,
καὶ θὰ χαθῆς, ρὲ κουτεντὲ
στῆς... πάρλας τὴν τσιμπίδα!
Ἑξάψαλμος

1204) Ἐπέρασα ἀπ' τὸ Δαφνί,
Κέρκυρα καὶ Παλέρμο,
μὰ φοβηθήκανε κι' ἐκεῖ
τό... στόμα μου τὸ ἔρμο!
Ἑξάψαλμος

1205) Μὰ σεῖς μέ... ὑποφέρετε!
πῆτε, δὲν εἶναι ἔτσι;
Ἔστω κι' ἂν — δὲν τὸ ξέρετε;—
σᾶς κάνω... κοκορέτσι!
Ἑξάψαλμος

1206) Ζουμτριαλαριλαρό!
χάθηκε τὸ μεράκι μου!
καὶ σπαρταρᾶ — νὰ τὸ χαρῶ!—
τό... ψυχοκαρδουλάκι μου.
Ἑξάψαλμος

1207) Ὅλοι οἱ ἔξυπνοι μαζύ,
ἐλᾶτε δῶ καὶ πῆτε
«Νὰ ζῆ ἡ... γλῶσσα μου! Νὰ ζῆ!»
κι' ἂν θὰ τὴν βαρεθῆτε
δὲν εἶστε ἄξιοι ὀπαδοὶ
σὲ τέτοια... μοναρχία
κι' ὑποστηρίξετε, κουτοί,
στήν... πάρλα ἀναρχία!!!
Ἑξάψαλμος

1208) Ἐμπρός! ἓν - δυό! Μάρς! Σαὴν «Αὐτοκρατορία τῆς Πάρλας!» Ἐγώ... ἀρχηγός! Ποιὰ ἡ... ἀρχηγίνα; Ποιοὶ ὀπαδοί; Περιμένω ἐνισχύσεις. Ὅσοι... πιστοὶ προσέλθετε!
Ἑξάψαλμος (ὁ θρυλικὸς)

1209) (27—53) Πεννομάχε, ἢ πάσχεις ἀπὸ μυωπία, ἢ θέλεις νὰ σὲ στραπατσάρω. Χαιρετῶ Φάρο Ἀρετῆς, Ἑξάψαλμο, Ντόλυ, Ντολορές.
Σκακιστὴς

1210) Λεύτερος πιὰ τώρα, εἶμαι ὅλος κέφι γιὰ κουβέντα. Ἔτσι δίνω τοῦ Ἑξάψαλμου μικροσκόπιο νέου τύπου, γιὰ νὰ δῆ πόσο ὄμορφα τοῦ πάει ἡ... κεφάλα του! Εἶσαι γιὰ κλάματα καϋμένε!...
Ἥρωας Θρῦλος

1211) Πρόσεχε Μ. Πειρατή, γιατὶ κινδυνεύεις νὰ πνιγῆς στὰ... σόλια σου! Μπράβο!!! Ντολορὲς γιὰ τὶς ποιητικές σου ἐμπνεύσεις! Ἀξίζεις παιδί μου ἐσύ!... Ἀναποδογυρισμένος... Σουρῆς!... Καλὲ ἄντες Μ. Τροβαδοῦρε (742)!... Ποιὸς ἐσένα, μικρούλη μου;
Ἥρωας Θρῦλος

1212) Χί!... χί!... χί!... Σαπφὼ ἡ... χήνα! Μὰ γιατὶ ἔτσι καλό μου; Ἀλληλογραφῶ μὲ Δραμονοὺς - ές, πεννομάχους, ἂν ὑπάρχουν.
Ἥρωας Θρῦλος
(Παναθηναϊκο - εθνικός, ἀοκτζῆς καὶ... τίποτε!)

1213 (ΔΕΧ) Γειὰ χαρὰ γερο - Σαλονικιέ μου! Παλιὸς ἐσὺ κι' ἐπηρεάστηκες ἀπ' τὸν αὐτοκρατορικὸ τίτλο! Συγχαρητήρια γιὰ τὴν γενναιοδωρία σου (375) ἀγαπητὴ Πεντάμορφη! Εἶναι ἀλήθεια, Ζελίνα, ὅτι ἀνταποκρίνεσαι στὴν (999) στοῦ Μ. Πειρατῆ; Τί κωμικοτραγικό!!
Θᾶνος Ἀθάνατος

1214) (28—9) Ἥρωα Κορέας κάτι εἶπες!!! πφφφ. Βρὲ Τετραπέρατε δὲν σὲ περίμενα τόσο ἔξυπνο κουτό. Κρῖμα! Ζωγράφε Πὼλ Σεζὰν κουταμααααάρες (447). Χαρούμενο Σπουργιτάκι ἂς γελάσω (570).
Μυρσίνη

1215) Ὄχι καϋμέν' Ἐξάψαλμε
δὲν ἔχω γὼ κοτσίδια
οὔτε ποτὲ ἐζήτησα
κολιὲ καὶ δαχτυλίδια.
Γιὰ μένα εἶναι περιττὰ
τέτοια σαχλὰ στολίδια
ἐφ' ὅσον ἔχω ὀμορφιὰ
καὶ μ' ἄνθος εἶμαι ἴδια.
Μυρσίνη

1216) (28—10) Πρωτομπαίνοντας στὶς πεννομαχίες χαιρετῶ ὅλους καὶ ἰδιαιτέρως τοὺς Ὀλυμπιακούς.
Ἁγνὸς Θρᾶξ

1217) Τσίρκο ἔκανες τὴν αὐτοκρατορία σου Β. Ροδολίνε 1013. Θεάματα: Σαλονικιός, Εὐζωνοπούλα = δυὸ γκαφατζῆδες. Μπούλης = Ὁ γιὸς τῆς μαμᾶς. Ἑξάψαλμος = Εἶμαι ἕνας... ἥρωας. Χαιρετῶ Ἀρτινοπούλα.
Τροβαδοῦρος

1218) (28—12) Κόκκινο Τριαντάφυλλο ἔγραψα. Περιμένω. Ἀγρίμι τῆς Πάμπας κάθησε καλά, γιατὶ θὰ σὲ κάνω ἥμερο. Φυλάξου διότι εἶμαι ὁ
Γιὸς τῆς Πίνδου

1219) (28—13) Ὥστε ἔτσι Χλωμὲς Ἀκτῖδες; (1121). Τὸν ἔξυπνο μᾶς κάνετε; Δὲν θὰ κατέβαζε τὸ ξερό σας νὰ γράψετε ἀγγελίες κι' ἀρχίσατε τὶς ἀποκαλύψεις. Ἔτσι. Δὲν εἶναι Δεσποινὶς Κορκονεξέλα; Κάνετε ὅμως μεγάλο λάθος.
Λυγερὴ

1220) Μαραμένη Τριανταφυλλιά. Δὲν μ' ἀγοράζεις ἕνα παλτὸ μὲ γούνα γιατὶ μὲ κρύωσες;
Λυγερὴ

1221) Μ. Ποιήτρια (1094). Τὸ πουγγὶ τοῦ παπποῦ δὲν ἀδειάζει ποτέέέέέ!!! Τί θᾶλεγες ὅμως γιὰ καμμιὰ ἀδειούλα... ἀπ' τὸν παπποῦ...
Λυγερὴ

1222) (28—14) Ἄϊντε οὐρὲ Φωτοδότη (1053). Κάτσε στ' αὐγά σου. Ἄλλωστε τί σοῦ κάναμε; Βεβαίως Ἀρχιπεννομάχε (1122). Μήπως σοῦ κακοφάνηκε;
Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

1223) Π. Τσιγγάνα ὁ (1111) στίχος σου δὲν ἦταν τίποτε. Παρὰ μιὰ ἀνάλατη ἀγγουροντοματοσαλάτα. Ἀρτινοπούλα πολὺ τὸν ἔξυπνο κάνεις, καὶ ... δὲν σοῦ πάει.
Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

1224) Ἐξάψαλμε....
Μὲς τῆς ζέστης τὴν κραιπάλη
φαίνεσαι...
σὰν καρναβάλι.
Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

1225) (28—15) Π. Τσιγγάνα (1111)
Τί ποιητικὴ μεγαλοφυΐα
τί διάνοια, τί φῶς
μὰ νομίζω πὼς κι' οἱ δυό σας
«συμπεριφέρεσθε τρελλῶς».
Μ. Ποιήτρια

1226) Ἀηδονάκι (1043)
Ἔχω δυὸ μάτια γκριζοπράσινα νεανικὰ
τὸ ταῖρι μου εἶναι ἡ νειότη
σύ 'σαι μιὰ ζαρωμένη γριὰ
τρελλὴ βασίλισσα στὰ σκότη.
Ποιήτρια ἡ Μικρούλα

1227) Τακατάκι, τακατάκι, τακατάκι φθάσαμε στὴν πεννομαχόστηλη. Ἔ, ἔ, ἔ;;; κι' ἀρχίζομε τὶς ἀποκαλύψεις.
Μπάρμπα Μέντωρ

1228) Ἀποκαλύψεις σταθερές: Κωστῆς Δειλινὸς = Κώστας Κατσούκας, Μ. Ποιήτρια = Σοφία Παπαϊωάννου, Πονεμμένη Τσιγγάνα νὰ σὲ ἀποκαλύψουμε ἢ ὄχι; Χριστιανικὴ Πίστη = Ἀλίκη Πάζου, Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς — Λεμονιὰ Χατζοπούλου, Ὑπεράνθρωπε, ξέρουμε τὸ ὄνομά σου καὶ θά... Μαραμένη Τριανταφυλλιὰ — Εἰρήνη Ντουρμπᾶ, Ἐξάψαλμε σὲ γνωρίζουμε. Πρόσεχε γιατὶ θὰ πάθης νίλα. Χλωμὲς Ἀκτῖδες = Ἀντωνία Δημάζη καὶ Φρειδερίκη Σταυρούλη, Γεράκι τῆς Ἐρήμου = Ἰωάννης Κώττης.
Μπάρμπα Μέντωρ

1229) (28—17) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ πάντας, ἰδιαιτέρως Ἀηδονάκι. Ὥστε Ἐξάψαλμε κατήντησες γελωτοποιὸς κιόλας; Χά, χά, χά! Ροδολίνε σὲ συγχαίρω γιὰ τὰ κατορθώματά σου. Τὰ κατάφερες μιὰ χαρά.
Λευκὸ Μπουμπούκι

∴ Μὰ τί Μωσαϊκὸ εἶναι αὐτὸ ποὺ μοῦ στέλνεις φίλε μου ΙΩΑΝΝΗ ΚΟΣΜΑ·Ι·ΔΗ; Στὴν πρώτη σελίδα τῆς ἐπιστολῆς μοῦ ἀπευθύνεις ἐρώτηση: ἀμέσως κατόπιν σπαζοκεφαλιά, στὴ 2α σελίδα ἀρχίζεις μὲ πεννομαχίες· συνεχίζεις μὲ αἴνιγμα, στὴ 3η σελίδα ἀρχίζεις μὲ σπαζοκεφαλιὲς καὶ συμπληρώνεις μὲ «γιὰ νὰ γελᾶτε». Στὴ 4η σελίδα μοῦ βάζεις πάλι σπαζοκεφαλιά. Καὶ ρωτάω: πῶς θὰ τὰ ξεχωρίσω ὅλ' αὐτά; Μόνον ἕνας τρόπος ὑπάρχει: Νὰ τὰ ἀντιγράψω. Ἀλλὰ ποῦ καιρός! Ἔπειτα γιὰ τὶς πεννομαχίες δὲν στέλνεις οὔτε τὸ ἀντίτιμό τους. Φταίω λοιπὸν ἐγὼ ἔπειτα ἀπ' ὅλα αὐτά, ποὺ τὰ ἔρριξα στὸ καλάθι γιὰ νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ μοῦ τὰ ξαναστείλης γραμμένα σὲ ξεχωριστὸ χαρτί.

∴ Καὶ σὺ ἀγαπητὲ ΙΩΑΝΝΗ Γ. ΝΙΚΑ κάνεις τὸ ἴδιο σφάλμα. Στὸ ἴδιο γράμμα ποὺ μοῦ γράφεις γιὰ συνδρομὴ καὶ ἀλλαγὴ διευθύνσεως, μοῦ ἀνακατεύεις ἐρωτήσεις ἀθλητικές, μοῦ μιλεῖς γιὰ σπαζοκεφαλιές· εἶπα χίλιες φορές: Κάθε θέμα ξεχωριστὰ γραμμένο. Ἔτσι ἐξυπηρετεῖτε καὶ μένα καὶ ἐξυπηρετεῖσθε καὶ σεῖς.

∴ Ὁ Ἐγκυκλοπαιδικὸς δὲν σοῦ ἔχει ἀπαντήσει ἀκόμη ΠΑΥΛΟ ΛΕΠΟΥΡΗ γιατὶ ἔχει μπροστά του ἕνα βουνὸ ἀπὸ ἐρωτήσεις. Ἀκριβῶς αὐτὸ σκέπτομαι. Τί νὰ γίνη; Σκέπτομαι νὰ βγάλω μιὰ μέρα ἕνα παράρτημα μ' ὅλες τὶς ἀπαντήσεις. Συμφέρει ὅμως;

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΤΑΚΗ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΕ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο σου γράμμα. Εἶσαι ἕνας πολὺ καλὸς φίλος τοῦ περιοδικοῦ.

∴ Γιὰ ποιὲς ἀγγελίες μοῦ μιλᾶς ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΕ; Δὲν εἶδα πουθενὰ δικές σου ἀγγελίες... Νὰ μοῦ τὶς στείλης ἀφοῦ μοῦ σημειώσης δίπλα τὸν ἀριθ. 27)39.

∴ Εὐχαριστῶ ΔΗΜ. ΚΟΥΡΟΥΣ γιὰ τὴν προαιρετική σου εἰσφορά.

∴ Διάβασα ΧΡΗΣΤΟ ΧΡΗΣΤΙΔΗ τὸ γράμμα σου καὶ ἔνοιωσα ἰδιαίτερη εὐχαρίστησι ποὺ ἀπέκτησα ἕνα καλὸ φίλο. Παρ' ὀλίγον θὰ ἦσουν Σαοὺλ καὶ ξαφνικὰ ἔγινε Παῦλος κήρυκας καὶ ἀπόστολος τοῦ περιοδικοῦ μας. Μὲ πολλὴ χαρὰ θὰ σὲ δῶ μεταξὺ τῶν συνδρομητῶν τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ».

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Δημ. Χαριτᾶτος, Πέτρος Μενεγᾶτος καὶ Γεώργιος Παπαδόπουλος, Χαράλαμπος Χατζηαθανασιάδης, Γεώργιος Σπ. Μπαρμπερόπουλος, Ἀνδρέας Παπαρρηγόπουλος, Παῦλος Χ. Λέπουρης, Ἀθ. Λώλας, Ζήνων Σγουράκης, Ἰωάννης Ἀγναντόπουλος (τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε» γραμμένο στὸ ἴδιο χαρτὶ δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψη), Ἰωάννης Σ. Μιάρης καὶ Χρ. Ἰωάννου Κοτσομύτης.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ἢ ἐρωτήσεις ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Νῖκος Ψημμένος, Π. Καμβυσίδης, Π. Μυρτσιώτης, Βασίλειος Ζάχος, Χαρ. Ζάρμπος (οἱ ἐρωτήσεις σου γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη). Χρ. Μέλκας, μὴ ὑπογράφων ἀπὸ τὸν Ἅγιο Ἀνδρέα, Μ. Λάμπης, Μιλ. Ἀν. Παπαζαχαρίας καὶ Ζήσης Καλιαγκός.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν: Κόκκινου Φιδιοῦ (καλούτσικο). Στεφάνου Χαροκόπη (καλά). Ἀθ. Νικ. Παπαθανασοπούλου (καλὰ ἀλλὰ μὲ ἀκατάλληλη μελάνη). Τάσου Τσακνάκη (καλούτσικο), Εὐαγγέλου Στεφανίδη (πολὺ καλά). Ἑξάψαλμου (ἀρκετὰ καλά).

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: Ν. Πολυχρονοπούλου, Παύλου Λαζαρίδη, Γεωργίου Δαγκαβάνου, Ἀρχαιολόγου Ἴβανς, Μιχ. Παφίλη, Ἀηδονάκι, Ντορεμῆ, Χρ. Δημητριάδη, Πεννομάχου, Ἀθ. Ν. Παπαθανασοπούλου (φρόντιζε ἄλλη φορὰ νὰ γράφης σὲ κάθε ποὺ μοῦ στέλνεις τὸ ὄνομά σου). Παυσανία Μυλωνᾶ, Σωτηρίου Φασούλη, Α. Χατζῆ καὶ Π. Παπαηλιοῦ Ἀγησιλάου Παπαοικονόμου, Μιχαὴλ Γεωρ. Μαραγγούλα, Νίκου Γιαννούλη, Πέτρου Μενεγάτου καὶ Γεωργίου Παπαδοπούλου.

∴ Μοῦ γράφεις ΝΙΚΟ ΤΣΙΡΙΔΗ: «Ἡ χαρά μου ποὺ ξανάρχομαι πιὰ σὲ ἐπαφὴ μαζί σας καὶ μάλιστα ὕστερα κι' ἀπὸ δική σας ἐπιθυμία, ἴσως νὰ μὴ μπορῶ νὰ τὴν ἐκφράσω. Θέλω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω γιὰ τὰ λόγια ποὺ μοῦ ἀφιερώσατε καὶ νὰ σᾶς πῶ ὅτι μοὔδωσαν ἀρκετὸ ζῆλο γιὰ νὰ ἐργαστῶ. Ἐκεῖνα ποὺ θὰ μποροῦσα νὰ δώσω δὲν ἔχουν βέβαια καμμιὰ ἀξία γιατὶ καὶ οἱ δυνάμεις μου εἶναι μικρὲς καὶ ἔπειτα σὲ τί θὰ ὠφελήσουν τὰ λόγια;... Ὅμως σὰν ὅλους θὰ δουλέψω καὶ συνηθίζω νὰ λέω «θὰ δουλέψω» γιατὶ ἐμεῖς ἐδῶ πάνω δουλεύουμε, δουλεύουμε... Ὅπως ὁ μεγάλος δουλευτὴς καὶ σύντροφος τοῦ μόχθου μας ζωντανεύει τὶς «σοδιές» μας μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ζωντανεύει καὶ μᾶς, μᾶς φήνει τὶς ψυχές, πλάθει τὶς καρδιὲς καὶ τὸ κορμὶ δίνοντάς τα ἕνα μονάχα σκοπὸ «θὰ δουλέψω!».

»Οἱ ἀπασχολήσεις τοῦ καλοκαιριοῦ δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν σχεδὸν καθόλου χρόνο ἐλεύθερο, γιαὐτὸ δὲν ἔχουμε τὶς δυνατότητες τοῦ χειμώνα. Οἱ Κυριακὲς ὅμως εἶναι ἀρκετὲς γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἀφοσιωθοῦμε σὲ κάθε δικό μας σκοπό. Ἔτσι θἆμαι κοντά σας, θὰ μιλῶ δηλαδὴ μαζί σας στὸ μικρό μου γραφεῖο, κάθε Κυριακή, καὶ κάθε ἄλλη στιγμὴ τοῦ ἐλεύθερου χρόνου μας.

»Ὑπάρχουν στὴ μικρή μας πόλη κι' ἄλλα παιδιά, ποὺ κυριολεκτικὰ ζοῦν γιὰ τὸ περιοδικό σας. Μόνη μας χαρὰ εἶναι νὰ τὸ δοῦμε σ' ἕνα ἀνέβασμα ἀνώτερο.... Πιὸ ψηλὸ ἀπὸ κάθε ἄλλο περιοδικό...καὶ πολὺ πιὸ ψηλά... Θέλουμε νὰ γίνη ἕνα μὲ τὶς ψυχές μας... Ἕνα μ' ὅλο μας τὸ εἶναι. Κι' εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ γίνη, γιὰ νὰ πληρώση τοὺς πόθους τῶν παιδιῶν, ποὺ ἐργάζονται καὶ ποὺ μὲ ἀφάνταστο ζῆλο διαδίδουν καὶ ἐξυμνοῦν κάθε του σελίδα. Ἔτσι μονάχα μὲ τὸ ἀνέβασμά του θὰ μπορῆ νὰ μᾶς πληρώση καὶ θἆναι αὐτὸ ἡ καλλίτερη πληρωμή μας. Ἔτσι εἶναι, αὐτὸ θέλουμε κι' αὐτὸ ποθοῦμε...». Μπράβο. Πολὺ μὲ ἱκανοποιεῖ, πίστεψέ με, αὐτὸ τὸ γράμμα. Καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ, γιατὶ ἐλπίζω πὼς ὅλοι οἱ φίλοι μου θὰ ἐκτιμήσουν ἰδιαίτερα αὐτὸ ποὺ γράφεις: «Δουλεύουμε».

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΝΟΥΤΣΟ γιὰ τὰ λίγα ἀλλὰ τόσο ὡραῖα καὶ ζουμερὰ λόγια σου.

∴ Βρίσκω πολὺ καλὰ τὰ ποιήματά σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Β. ΛΙΑΛΙΤΣΗ. Μπράβο. Καλλιέργησε τὴν ποίηση καὶ θὰ πετύχης.

∴ Ζήτω λοιπὸν ΕΞΑΨΑΛΜΕ ποὺ μοῦ ἔδωσες σημεῖα ζωῆς. Λίγο καὶ θὰ σὲ κήρυττα σὲ ἄγνοια. Πῶς τὰ περνᾶς στὴν Τῆνο; Βλέπω ταξιδεύεις. Κοντεύεις νὰ μὴν ἀφήσης νησὶ γιὰ νησὶ ποὺ νὰ μὴν ἐπισκεφθῆς.

∴ Χάρηκα ἰδιαίτερα φίλε ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΛΑΖΑΡΟΥ ποὺ τὰ περνᾶς τόσο ὡραῖα στὸ ὡραῖο πραγματικὸ χωριὸ τὴν Κωνσταντία Ἀρδαίας.

∴ Λυπᾶμαι πολὺ ΝΙΚΟ ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΕ ἀλλὰ ἡ διασκευὴ τοῦ Μικροῦ Κριτῆ δὲν εἶναι καθόλου, μὰ καθόλου καλή! Διασκευὴ δὲν θὰ πῆ νὰ πάρης ἕνα διήγημα γνωστοῦ Ἕλληνα διηγηματογράφου καὶ νὰ τοῦ κάμης μιὰ περίληψη τῆς κακῆς ὥρας. Καὶ μάλιστα νὰ καταστρέψης ὁλόκληρες φράσεις. Αὐτὸ λέγεται «κακοποίησις» τοῦ διηγήματος καὶ ὄχι διασκευή. Λές, καὶ τὸ παίρνω γιὰ παράδειγμα καὶ μάλιστα στὴν πρώτη σου φράση: «Μιὰ φορὰ ἕνα παιδὶ ποὺ ἦταν καὶ δὲν ἦταν 10 ἐτῶν καὶ ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ ξεκινοῦσε γιὰ τὴν «Κιρκὴ αὐτὴ τοῦ Ἠπειρωτικοῦ Κόσμου». Τί εἶναι ἡ Κιρκὴ αὐτή; Καὶ πῶς ἔρχεται ἔτσι ξεκάρφωτα. Θέλεις νὰ πῆς ἁπλούστατα: Πρώτη φορὰ ξεκινοῦσε γιὰ τὴν ξενητειά, τὴν Κίρκη αὐτὴ καὶ ὄχι τὴν Κιρκὴ αὐτὴ τῶν Ἠπειρωτῶν. Σὲ ὑποσημείωση μᾶς ἐξηγεῖς τί εἶναι ἡ «Κιρκή σου». Ἡ Μαγηκὴ μάγησα = πλανέστρα. Μά, χρυσέ μου, τί θὰ πῆ «μαγικὴ μάγισσα»; καὶ τὸ γράφω τώρα ὅπως πρέπει νὰ γραφῆ! Ἡ Κίρκη εἶναι μυθικὴ μάγισσα. Καὶ ἦταν αὐτὴ ποὺ σαγήνευσε, ποὺ ἐπλάνεψε, ἂν θέλης, τὸν Ὀδυσσέα καὶ μεταμόρφωσε τοὺς συντρόφους του σὲ χοίρους. Ἔπειτα αὐτὸ τὸ πλανέστρα ποῦ τὸ εἶδες γραμμένο; Πλανέφτρα ἢ πλανεύτρα τὸ καταλαβαίνω!... Σοῦ τὰ ἔγραψα αὐτὰ γιὰ νὰ σοῦ πῶ ὅτι δὲν εἶναι εὔκολη ὅσο τὴ νομίζεις ἡ διασκευή. Ἔτσι; Περιορίσου λοιπὸν σὲ κάτι δικό σου καὶ μικρὸ καὶ γιὰ μεγάλα καὶ διασκευὲς ἔχει ὁ Θεός. Ὁ «Κότσυφας» δὲν εἶναι καθόλου ἄσχημος· καὶ τὸ «Σπίτι» καὶ ἡ «Κάμπια καὶ τὸ πουλὶ» ἀρκετὰ καλά. Ἂν δούλευες λίγο τὸ στίχο θὰ ἦταν πραγματικὰ ποιήματα:

Καθισμένος στὸ πιρνάρι
στὴ ψηλὴ ψηλὴ κορφὴ
κελαδοῦσε μὲ καμάρι
τοῦ Μαρτιοῦ κάθε πρωΐ.

Κελαδοῦσε καὶ σκεφτόταν
ποῦ νὰ κτίση τὴ φωλιὰ
καὶ ἐκεῖ νὰ ἐγκαταστήση
κοτσυφήνα καὶ παιδιά.

Ἐπὶ τέλους πιὰ τὸ βρῆκε
μὲ χαρὰ κι' ἀναφωνεῖ
εἰς τὸ ἴδιο τὸ πιρνάρι
ὅπου μὲ φιλοξενεῖ.

Κάνει σχέδια καὶ τρέχει
ὑλικὰ νὰ οἰκονομήση
κι' ἔχει κοτσυφήνα βοηθό του
τὸ παλάτι των νὰ κτίση.

Γιὰ δὲς π.χ. τὸν 7ο στίχο: Τί χασμωδίες ἔχει: Καὶ ἐ, νὰ ἐ.

∴ Μέσα στὸ γράμμα σου μικρὴ ΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΟΥ δὲν ὑπῆρχαν τὰ χρήματα ποὺ γράφεις. Μπορεῖς νὰ τὰ στείλης.

∴ Ἔχεις ὡραῖο καὶ ἁρμονικὸ στίχο ΑΛΕΚΟ ΚΟΥΒΑΛΑΚΟ, ἀλλὰ δὲν μὲ ἱκανοποιεῖ ἡ ἐκτέλεση τοῦ θέματος. Γράφε. Μπορεῖς νὰ γράψης καλὰ ποιήματα. Ἀλλὰ πρόσεχε στὸ θέμα καὶ στὴ διατύπωση.

∴ Ὅπως βλέπεις ΝΤΟΡΕΜΗ δὲν φταῖνε πάντοτε οἱ... ταχυδρόμοι. Ὡραῖο πάντως τὰ «Παράπονα». Τὸ λὲς καὶ στὸ παράθυρο γιὰ νὰ τ' ἀκούση ἡ πόρτα.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅλα πιστὲ φίλε τοῦ περιοδικοῦ ΣΤΕΦ. ΑΝΤ. ΔΕΡΒΕΝΑΓΑ. Θὰ προσπαθήσουμε. Σιγὰ - σιγά.

∴ Ἀρκετὰ καλὸ τὸ πεζογράφημά σου ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΕ ΙΒΑΝΣ.

∴ Ἐν τάξει ΝΑΠ. ΣΑ·Ι·ΝΗ. Τὰ νέα ποιήματα ἀρκετὰ μὲ ἱκανοποίησαν. Μπράβο.

∴ Καλὸ τὸ «Τώρα...» Μ. ΠΑΦΙΛΗ.

∴ Καὶ ἡ δική σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΡΚΟ.

∴ Μὲ ἱκανοποίηση ΕΞΑΨΑΛΜΕ διάβασα τὰ νέα σου μὴ «σατυρικὰ» ποιήματα. Ἐξακολουθῶ πάντα νὰ ἔχω γιὰ σένα τὴ γνώμη ποὺ προφορικὰ σοῦ ἐξέθεσα.

∴ Χαίρω ἰδιαίτερα ΘΕΟΔΟΣΙΕ Θ. ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΕ γιατὶ προβιβάστηκες καὶ εὔχομαι καλὴ πρόοδο στὴν 5η γυμνασιακὴ τάξη ποὺ πᾶς. Ἡ μελέτη σου ἄριστη γιὰ τὴν τάξη σου. Ἀλλὰ γραμμένη πολὺ σχολαστικά. Ἐνῶ μποροῦσε νὰ γραφῆ μὲ περισσότερη χάρη. Κάνεις δὲ πολλὰ φραστικὰ λάθη σὰν αὐτό: «Ἡ ἀκμή τους — τῶν δασῶν — ἄρχισε νὰ ἐλαττοῦται». Ἡ ἀκμὴ δὲν ἐλαττοῦται. Ἡ ἀκμὴ εἶναι ἀκμή. Καὶ ἕνα πρᾶγμα φθάνει στὸ μεγαλείτερο μέρος τῆς ἀκμῆς του καὶ ἐκεῖ ἢ μένει στάσιμο ἢ ἀρχίζει νὰ παρακμάζει. Δὲν ὑπάρχει αὐξημένη ἢ ἐλαττωμένη ἀκμή. Μιὰ εἶναι. Παράδειγμα: Λέμε γιὰ ἕνα ἡ περιουσία του ἔφτασε στὴν ἀκμή της στὰ 1900. Εἶχε τότες μιὰ περιουσία ποὺ ἔφθανε τὶς 100.000 χρυσὲς λίρες. Μὰ λίγο καιρὸ τὴ χάρηκε. Γιατὶ σὲ λίγο πῆρε τὴν κάτω βόλτα. Ἡ περιουσία του λιγόστευε. Ἡ ἀκμὴ ἦταν τότε μὲ τὶς 100.000 χρυσὲς λίρες. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα ἄρχισε ἡ «παρακμή». Ἂν ὑποτεθῆ πὼς ξανάκανε λεπτά, θὰ λέγαμε: «Μὰ δὲν τὰ ἔχασε. Ἄρχισε πάλι νὰ ἀκμάζη. Κι' αὐτὴ τὴ φορὰ ξαναπόκτησε ὅσα ἔχασε καὶ ἀκόμα ἄλλα τόσα»... Ἡ γλῶσσα σου θὰ ἦταν καλλίτερη ἂν ἔγραφες πιὸ στρωτά. Καὶ περισσότερη δημοτική.

∴ Πολὺ καλὴ ἡ ἔκθεσή σου ΗΛ. ΠΑΝ. ΜΠΑΜΠΑΛΗ. Μπράβο. Ἐπίσης πολὺ καλὸ καὶ τὸ ποίημά σου.

∴ Ἂς τὰ ποῦμε εἰλικρινὰ ΙΩΑΝΝΗ Σ. ΜΙΑΡΗ (Περιβόλι Κερκύρας). Τὸ «Χριστὸς καὶ τὸ παιδάκι» εἶναι ἀντιγραφή. Δὲν καταλαβαίνεις πὼς ἂν τὸ δημοσιεύσω μὲ τὸ ὄνομά σου θὰ χαλάση κόσμος καὶ κόσμος καὶ θὰ λάβω 40 γράμματα μὲ σχετικὲς καταγγελίες. Ἐγὼ τὸ ποίημα αὐτὸ θὰ τὸ ἔχω διαβάσει τουλάχιστο 30 φορές. Τὸ ξέρω ἀπ' ἔξω:

Μὲ καλαθάκι ἀδειανὸ
ἕνα μικρούτσικο φτωχὸ
εἰς τὸ σχολειό του μοναχὸ
τραβοῦσε τὸ καϋμένο...

Τὸ πεζό σου ὅμως τί νὰ σοῦ πῶ: Σχολαστικό. Τρομερὰ σχολαστικό! Τί τὴν ἤθελες αὐτὴν τὴν ὑπερκαθαρεύουσα καὶ αὐτὸ τὸ θέμα; Ἀρχίζεις: «Ἂς ἐπισκοπήσωμεν τὸ σύμπαν! Πανταχοῦ διαβλέπομεν τὴν σοφίαν τοῦ Θεοῦ, πανταχοῦ πλεῖστα φαινόμενα ἐξεγείρουσι τὸν θαυμασμόν! Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ μέγιστον τῶν θαυμάτων. Ἀσθενὴς καὶ ἐστερημένος μέσων πρὸς ἄμυναν δεσπόζει ὅμως τοῦ κοσμου»... Καὶ ἐρωτῶ: Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐστερημένος μέσων; Αὐτὸς φίλε μου ἔχει τὸ μεγαλείτερο ὅπλο: τὴ λογική.

∴ Ποιὸς σοῦ εἶπε ΚΩΝ. Ε. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ πὼς δημοσιεύονται ποιήματα ἐπὶ πληρωμῇ; Τὶς 5000 δραχμὲς μπορεῖς νὰ τὶς χρησιμοποιήσης γιὰ «πεννομαχίες». Μὴν ξεχάσης μόνο νὰ σημειώσης τὸν ἀριθμὸ 27—51. Δηλαδὴ ὅταν μοῦ στείλης ἀγγελία νὰ μοῦ γράψης: «5000 δραχμὲς σᾶς τὶς ἔστειλα (27—51)».

Ὅσο γιὰ τὰ ποιήματά σου εἶναι περίφημα. Μπράβο!

∴ Πολὺ καλὸ τὸ πεζό σου ΑΓΓΕΛΕ ΛΕΥΚΗ. Ἀλλὰ ἔχει ἕνα βασικὸ ἐλάττωμα: Εἶναι μεγάλο. Καὶ αὐτὸ καὶ μόνο δυσκολεύει τὴ δημοσίευσή του.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ ΝΤΟΡΕΜΗ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο σου γράμμα. Πραγματικὰ ἡ ἀγάπη τῶν φίλων μου, ὅπως μοῦ τὴν ἐκδηλώνης κι' ἐσύ, γεμίζει βάλσαμο τὴν ψυχή μου. Για τὸ Γουργιώτη τί νὰ πῆ κανείς! Τὸ ζήτημα εἶναι τὸ παιδὶ αὐτὸ νὰ τὸ κερδίσουμε! Γιατὶ στὸ βάθος δὲν εἶναι κακός. Εἶναι μάλιστα πολὺ καλός.

∴ Χάρηκα πολὺ ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΙΦΛΟΓΛΟΥ ποὺ ἔλαβα γραμμα σου. Τὸ διαβίβασα μάλιστα στὶς «Κυρίες τοῦ Ἐράνου» γιὰ νὰ κάνουν ὅ,τι μποροῦν.

∴ Ὁ ΑΛΕΚΟΣ ΓΚΩΓΚΟΣ (μαθητὴς Ρουπακιᾶ 649, Χαλάνδρι) μοῦ γράφει:

«Οἱ ἀντιγραφεῖς, ἂν καὶ κατάλαβαν πιστεύω ὅτι οἱ ἀντιγραφές τους ὁπωσδήποτε θ' ἀνακαλυφθοῦν, ἐν τούτοις, συνεχίζουν τὸ θαυμάσιον... ἔργον τους. Ἕναν ἀπ' αὐτοὺς σᾶς καταγγέλλω σήμερα, ἢ μᾶλλον δυό. Λοιπόν, στὸ τ. 60 στὴ στήλη σας ἀπαντῶντας στὸν Ἠλία Δ. Χρίστου ἐκφράζεται τὴν ἀμφιβολία σας ἂν τὰ ποιήματα ποὺ σᾶς ἔστειλε ἀπ' τὴ συλλογή του «Εἶπε», εἶναι δικά του, κι' ἂν ναί, τότε πρόκειται περὶ ποιητικοῦ ἀστέρος μόλις ἀνατέλλοντος. Παραθέτετε δὲ κι' ἕνα του

ποίημα. Αὐτὸ ἀνήκει στὸ Δροσίνη, «Τὰ χρυσᾶ στάχυα», καθὼς καὶ τοῦ Δροσίνη εἶναι ἡ συλλογὴ «Εἶπε». Στὸ 62 κατ' ἐπανάληψιν λέτε στὸν Χρίστο Δ. 'Ηλία (γιὰ τὸν ἴδιο προφανῶς πρόκειται) ὅτι ἔχετε μπροστά του δοκιμάσει ἔκπληξη κ.λ.π. Τὰ ἴδια σχεδὸν στὸν Παν. Λιαλιάτση, ποὺ ἔστειλε κι' αὐτὸς καλὰ ποιήματα μαζὶ μὲ τὸν πρῶτο. Ἔχω τὴ γνώμη ὅτι εἶναι καὶ οἱ δύο ἀντιγραφεῖς καὶ βρῆκαν τὴν ποιητικὴν συλλογὴν τοῦ Δροσίνη «Εἶπε», ποὺ εἶναι λίγο ἄγνωστη (στὶς περισσότερες μάλιστα βιογραφίες του δὲν ἀναφέρεται ἡ συλλογὴ αὐτή) καὶ ἀντιγράφουν ἀπ' αὐτὴν καὶ σᾶς στέλλουν. Τὴ γνώμη μου τὴν πιστεύω (ἔχω κάθε λόγο μετ' ἀπ' ὅσα σᾶς γράφω), ὅπως καὶ σεῖς θὰ συμφωνήσετε μαζί μου. Θ' ἀποδειχθῆ λοιπὸν ὅτι τὰ δυὸ ἀστέρια τ' Ἀναπλιοῦ, εἶναι δύο ἀντιγραφεῖς καὶ τίποτ' ἄλλο. (Ἡ μᾶλλον αὐτὸ ἀπεδείχθη)».

Τί νὰ πῶ; Τί νὰ πῶ; Τί νὰ πῶ; Πάω νὰ τρελλαθῶ. Ἂς μοῦ γράψουν καὶ οἱ δύο καταγγελλόμενοι περὶ τίνος πρόκειται!

❖ Ἡ πρώτη σου αὐτὴ ἔκθεση, σὰν πρώτη, πολὺ καλὴ ΧΡΙΣΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ ΤΣΑΠΑΛΗ.

❖ Δὲν κατάλαβα εἰλικρινῶς ΖΗΝ. ΣΓΟΥΡΑΚΗ τί εἶναι αὐτὰ ποὺ ἀκριβῶς καταγγέλλεις γιὰ τὸν Λάζαρο Παπαδόπουλο. Προκειμένου περὶ ἀντιγραφῶν θέλω συγκεκριμένες κατηγορίες.

❖ Εὐχαριστῶ πολὺ ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΛΩΛΟ γιὰ τὸ ὡραῖο σου ποίημα.

❖ Εὐχαριστῶ ΡΟΥΛΑ ΦΑΤΟΥΡΟΥ γιὰ τὸ ὡραῖο κι' εὐγενικὸ γράμμα σου. Διὰ τὰ περὶ «Ἀγέλας» δὲν ἔχω ἰδέα. Πάντως πρώτη φορὰ μαθαίνω γι' αὐτό.

❖ Πῆρα ΛΑΖΑΡΕ Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ τὰ ποιήματά σου. Εἶναι ὅπως πάντα καλά! Ἀλλὰ τί θέλει νὰ πῆ ὁ Ζήνων Σγουράκης; Ἀντιγράφεις; Γιὰ γράψε μου.

❖ Ὁ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΤΖΗΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ, τοῦ ΙΩΑΝΝΟΥ, ἐτῶν 16, ἀπόφοιτος τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου, μοῦ γράφει ἀπὸ τὴν Καλὴ Παναγιά: «Νοιώθουμε μιὰ ἀφάνταστη χαρά, συγκίνηση καὶ περηφάνεια νὰ μᾶς πλημμυρίζη τὴν καρδιά, κάθε φορὰ ποὺ ἔχομε στὴν ἀγκαλιά μας τὸ χρυσοστόλιστον καὶ πολυπόθητο πνευματικὸν Περιοδικὸν σας. Πάντοτε μὲ ἀνυπομονησία περιμένουμε τὴν πνευματικὴν αὐτὴ τροφὴ ὅπως τὰ μικρὰ χελιδονάκια περιμένουν τὴν σωματικὴν τροφὴ ἀπὸ τὴ μάνα τους. Τὸ κάθε τι ποὺ διαβάζομε ἀπὸ αὐτό, διαλύει καὶ σιγὰ - σιγὰ τὸ σκοτάδι τῆς ψυχῆς μας, ὅπως τὸ ὁλοπόρφυρο φεγγάρι διαλύει μὲ τὶς χρυσές του ἀκτίνες τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας. Γιὰ ὅλα αὐτὰ δὲν θὰ ξεχάσωμε νὰ φανοῦμε ἀντάξιοι ἀπέναντί σας καὶ τοῦ θεαρέστου ἔργου σας. Καὶ κάθε γνήσια, καθάρια παιδικὴ ψυχὴ τῆς πανέμορφης φωλιᾶς μὲ ὅλες τὶς καλλονὲς τῆς φύσεως Βασιλίσσας «Παιδόπολη» σᾶς ἔχει κλείσει μὲ σεβασμὸ κι' ἀγάπη στὰ βάθη της ὅπως καὶ κάθε ἑλληνόπουλο». Μπράβο σου Χατζηαθανασιάδη.

❖ ΑΝΤ. Π. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΕ: Διάβασα τὴ συνεργασία σου ποὺ εἶναι ἀρκετὰ καλή. Ἀλλὰ σκίτσο καὶ ἀθλητικὰ ποὺ εἶναι γραμμένα στὸ ἴδιο χαρτὶ δὲν τὰ ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου. Ἐὰν ἐνδιαφέρεσαι γιὰ τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες καὶ θέλεις νὰ δημοσιευτοῦν νὰ τὶς ξαναστείλης.

❖ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ - πολὺ ΜΙΧΑΗΛ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΑΓΓΟΥΛΑ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα.

❖ Πολὺ μοῦ ἄρεσαν οἱ συνεργασίες σου ΖΗΣΗ ΚΑΛΙΑΓΚΕ. Εὐχαριστῶ.

❖ Καλὸ ΑΓΗΣΙΛΑΕ ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ τὸ παραμυθάκι σου, ἀλλὰ μεγάλο.

❖ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ - πολὺ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΡΙΤΑΤΟ γιὰ τὸ ὡραῖο καὶ εὐγενικὸ γράμμα σου.

❖ Καλὲς συνεργασίες μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Κων. Ν. Κανελλάκης, Νικ. Τσιρίδης, Στ. Δερβέναγας, Δημ. Καλτσούλας, Γρηγόριος Λάφας, Τάκης Σπυρόπουλος, Ἁγία Μαύρα, Γεώργιος Παλιοτζίκας, Χατζῆς Α., Παπαηλιοῦ Π., οἱ ἀδελφοὶ Βακάμη, Νίκος Ταμπούρης, Νικ. Δ. Κοντονής, Μένης Ντίτσιος, Γιώργος Παλαιοβραχνιώτης, Γεώργιος Τσιάλιος, Β. Ἰωσηφίδης, Γεώργιος Λιάλιος, Κων. Τσιρογιάννης, Χρ. Δημ. Κοτινᾶς, Στ. Παύλου Τσιάκας καὶ Νίκος Γιαννούλης.

❖ Εὐχαριστῶ Γιὲ τῆς Λέσβου γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σου. Στὰ ἐρωτήματά σου θὰ ἀπαντήσω ἐν καιρῷ.

❖ Ὁ Φιλοτελιστὴς μοῦ ἔγραψε γιὰ σένα ΣΠΥΡΟ ΤΣΙΓΓΛΙΦΗ τὴν ἀκόλουθη ἀπάντηση: «Κυκλοφόρησαν: Λευκὸς Πύργος 1927, Ναυαρίνου 1928, Ναυμαχία Σαλαμῖνος καὶ Μέγ. Ἀλέξανδρος 1937, Ὕδρα 1942. Δι' ἀγορὰν γραμματοσήμων ἑλληνικῶν ἢ ξένων ἀποταθῆτε εἰς τὸν κ. Μιχαὴλ Τζιβόγλου, Κάνιγγος 12 Β, Ἀθῆνας. Δι' ἀγορὰν ἑλληνικοῦ καταλόγου γραμματοσήμων συνιστῶμεν νὰ ἀναμείνετε νέαν ἔκδοσιν 1953».

❖ Καὶ γιὰ σένα ΚΥΡΙΑΚΟ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΕ ὁ Φιλοτελιστὴς γράφει: «Ὅποιος συλλέγει γραμματόσημα μαθαίνει γεωγραφίαν, ἱστορίαν, διάφορα ἄλλα γεγονότα, περνᾶ εὐχάριστα τὸν καιρὸ του κτλ. Μιὰ μικρὴ συλλογοῦλα ἀπὸ ἑλληνικὰ ἢ ξένα γραμματόσημα στοιχίζει τουλάχιστον δέκα χιλιάδες δραχμές».

❖ ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΥΡΚΟ: Διάβασα μὲ προσοχὴ τὸ γράμμα σου καὶ βγάζω δυὸ συμπεράσματα: Εἶσαι ἕνας νέος μὲ πολλὴ ἀξία. Ἀλλὰ καὶ διστακτικὸς μπροστὰ στὸ μέλλον. Βγάλε ἀπὸ τὴν ψυχή σου τοὺς δισταγμοὺς καὶ προχώρησε. Εἶσαι προορισμένος νὰ πετύχης στὴ ζωή. Φτάνει νὰ τὸ πάρης ἀπόφαση. Τὶς ὑποδείξεις σου τὶς ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου. Ὅσο γιὰ τὸ ποίημά σου πολὺ καλό.

Νὰ διατηρῆτε πάντα ἄσβεστη μέσα στὴ ψυχή σας τὴν εὐγνωμοσύνη στὴ Μάννα - Βασίλισσα.

❖ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο ὅσο καὶ εὐγενικό σου γράμμα φίλε μου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΕ ΕΛ. ΣΜΑΡΟΠΟΥΛΕ. Τέτοια γράμματα σὰν τὰ δικά σου εἶναι ἡ μόνη ἀνταμοιβὴ τῶν κόπων μου.

❖ Δὲν ἔχεις δίκιο καθόλου νὰ παραπονεῖσαι φίλε μου ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΛΟΥΔΗ. Δὲν ἀφήνω ποτὲ ἀναπάντητο γράμμα. Τὸ γράμμα σου τὸ ἔστειλα στὸν μπάρμπα Μῆτρο. Ἐπίσης καὶ στὴ διεκπεραίωση γιὰ τὸ 45.

❖ Πήραμε τὰ σκίτσα ποὺ μᾶς ἔστειλαν οἱ φίλοι μας: Στ. Χαροκόπης (καλό), Κων. Μαρκόπουλος (καλό), Βασίλειος Παπαχρῆστος (ἔτσι κι' ἔτσι), Γιὸς τῆς Λέσβου (καλό), Ρὸς Μαργαριτάρι (καλό), Στεφ. Χαροκόπη (ἀγροικιά. Πολὺ καλό).

Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Εὐσταθίου Βλάση (ἂν καὶ πότε θὰ δημοσιευθῆ ἄγνωστο. Πάντως δὲν χρειάζονται χρήματα γιὰ τὴ δουλειὰ αὐτή), Στ. Π. Τζώτζη, Γιοῦ τῆς Λέσβου, Ἀντωνίου Κορφῆ, καὶ Σοφίας Γεωργακοπούλου, Χρήστου Ι. Κοτσομύτη.

❖ Ἔλαβα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Μ. Λάμπης, Στ. Π. Τζώτης, Πέτρος Νοῦτσος, Κων Ἰωάν. Καραμίχας, Νικ. Γαχίδης, Νικόλαος Μιχαηλίδης, Ἰωάννης Λεωνίδας καὶ Γεώργιος Ἀντωνίου.

❖ Τώρα τὰ «γιὰ νὰ γελάτε» τῶν φίλων μου: Σοφίας Γεωργακοπούλου, Νίκου Ἰωάν. Πατσατζῆ καὶ Βασιλείου Παπαχρίστου, Κικῆς Μπόμπη, Λευκου Μπουμπουκιοῦ.

❖ Δὲν μοῦ λὲς ΣΟΦΙΑ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Ἀχλαδοχώρι) σὲ ποιὰ τάξη πηγαίνεις; Μὰ ἂν κρίνω ἀπὸ τὰ γράμματά σου, θὰ εἶσαι ἀκόμη στὸ δημοτικό! Ἂν τὸ κατάλαβα σωστὰ τότε ἡ ἔκθεσή σου εἶναι πολὺ καλὴ καὶ δείχνει πὼς ἔχεις ταλέντο στὸ γράψιμο.

❖ Πολὺ καλὸ τὸ μικρό σου πεζογράφημα ΔΗΜ. ΚΑΛΤΣΟΥΛΑ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου καὶ εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ περάσης πολὺ ὡραῖα στὴ νέα παιδόπολη τοῦ Ἁγ. Ἀνδρέα.

❖ Εἶναι δικά σου τὰ ποιήματα ποὺ μοῦ στέλνεις ἀγαπητέ μου ΧΡΙΣΤΟ ΣΤΑΘΟΥΡΟ. Πάντως τὸ ἕνα ἀπὸ ὅσα μοῦ στέλνεις, εἶναι ὅπως μοῦ λές, ἀνέκδοτο ποίημα τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ ποὺ γράφτηκε πιθανῶς στὶς 11 Νοεμβρίου 1951 κατόπιν παρακλήσεως τῶν φιλάθλων τῆς πόλεως Λαρίσης. Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Ο ΑΘΛΗΤΗΣ

Τὰ μεστὰ κορμιὰ τὰ δῶρα
τραχειᾶς μαυρῆς ἀρετῆς,
τὰ χαμένα αἰῶνες τώρα,
τ' ἀνασταίνει ὁ ἀθλητής.

Τῶν ἀγώνων τὴν λαμπάδα
νέος πυρφόρος λατρευτής
θεοῦ ἀρχαίου μέσ' τὴν Ἑλλάδα
τὴν ἀνάφτει ὁ ἀθλητής.

Στὴν πατρίδα τῶν ὡραίων
μέσ' τῶν Ἀχιλλέων τὴ Γῆ,
τῶν εἰρηνικῶν τροπαίων
ἡ ψυχὴ τὸν ὁδηγεῖ.

Ἡ ἀγριλιὰ σ' ἕνα στεφάνι
μὲ τὴν δάφνη ταιριαστές,
πὼς τοῦ πάει καὶ πὼς τοῦ κάνει
τοὺς ἀγῶνες τοὺ γιορτές!

Τὸ αἷμα βράζει, τοῦ φωνάζει
«ρῖξου, δειξου θριαμβευτής!»
Τὸ κορμὶ φτεροτινάζει
γιὰ τὴ δόξα ὁ ἀθλητής.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Τὰ ἄλλα σου ποιήματα, ποὺ μοῦ παρουσιάζεις — ἔτσι δὲν εἶναι;—γιὰ δικά σου, εἶναι ἀρκετὰ καλά. Τόσο καλὰ ποὺ... ἀμφιβάλλω. Δημοσιεύω ἐδῶ τὸ ἕνα:

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟ

Ὁ πόλεμος μοῦ στέρησε μαννοῦλα καὶ πατέρα,
καὶ μέσ' τοὺς δρόμους περπατῶ φτωχὸ δυστυχι-
(σμένο,
δὲ γνώρισα τὸ ἄμοιρο εὐτυχισμένη ἡμέρα
γυρίζω πάντα νηστικὸ δειλὸ κουρελιασμένο.
Χτυπῶ τὶς πόρτες μὰ ποτὲ κανεὶς δὲ μὲ προσέχει
καὶ οὔτε ἔννοιωσε κανεὶς γιὰ μένανε συμπόνια
ἀλλοίμονο σὲ κεῖνους, ποὺ ἡ μοίρα του τὸ ἔχει
νὰ ζῆ φτωχὸς καὶ ταπεινὸς μέσα στὴν καταφρόνια.
Σὺ πλάστη ποὺ μοῦ στέρησες καὶ μάννα καὶ πα-
(τέρα
λυπήσουμε τὸ δύστυχο καὶ πάρεμε κοντά σου
καὶ κεῖνο ποὺ δὲ γνώρισα ποτὲ μου ἐδῶ πέρα
ἴσως τὸ βρῶ θεούλη μου στὴν ἀγκαλιά σου.

❖ Πολὺ μοῦ ἀρέσουν τὰ ποιήματά σου ΚΩΣΤΗ ΔΕΙΛΙΝΕ· καὶ δημοσιεύω τὸ ἕνα:

ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

Πῶς νὰ Σὲ ψάλλω;(!) δὲν μπορῶ
φτωχὸς ἐγὼ
φτωχὸ καὶ τὸ βιολί μου.
Στεφάνι νὰ Σοῦ πλέξω ποῦ θὰ βρῶ
— μικρὸς ἐγὼ —
δαφνόκλωνα, καλή μου;
... Σκύβω τὰ χώματα φιλῶ,
Κόνιτσα θεία,
τὰ αἱματοβαμμένα.
Σκύβω δυὸ λόγια νὰ Σοῦ πῶ:
«Χαῖρε Ἁγία
Ἱστορίας Παρθένα.

❖ Ἀρκετὰ ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ πεζογραφήματά σου ΤΗΛΕΜΑΧΕ ΧΡΗΣΤΟΥ.

❖ Καὶ τὸ δικό σου ΑΛ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ. Ἀρκετὰ καλό.

❖ Ὁ Χαράλαμπος Μπάλτας μοῦ γράφει ἕνα γράμμα ἀπὸ τὸ Φουρτζῆ - Χατζῆ Μεσσηνίας γεμάτο ανησυχίες. Διάβασε σε κάποιο περιοδικο ένα είδος διηγήματος που φέρνει την υπογραφὴ ΝΗΛ ΜΠΕΛ. Συμφωνα μ' αυτο ο καυηγητης Ρόκετ (ανύπαρκτος και φανταστικὸς) ἔχει βρῆ ἕνα μηχάνημα ποὺ μπορεῖ μ' αὐτὸ νὰ ἀκούση φωνὲς ποὺ ἀκούστηκαν στὸ παρελθόν, ἀλλὰ καὶ φωνὲς ποὺ θ' ἀκουστοῦν στό... μέλλον. Ἀφοῦ, λοιπόν, ἄκουσαν ἦχους τοῦ παρελθόντος ζήτησαν νὰ ἀκούσουν καὶ ἦχους τοῦ μέλλοντος. Ἔβαλαν λοιπὸν τὸ μηχάνημα γιὰ νὰ ἀκούσουν ἤχους μετὰ 100 χρόνια. Μὰ δὲν ἄκουσαν τίποτα. Δοκίμασαν μετὰ 10 χρόνια. Μὰ καὶ πάλι δὲν ἀκούστηκε τίποτα. Δοκίμασαν σὲ 5 χρόνια, σὲ 4. Τίποτα. Ἔπιασαν τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 52. Ἄκουσαν κάτι ἀγωνιώδεις φωνὲς ἀνθρώπων ποὺ λὲς καὶ ζοῦσαν στὴν παραμονὴ πολέμου. Προχώρησαν στὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1953. «Ἀκούσαμε, λέει, φωνὲς καὶ ὁμιλίες μέσα στὶς ὁποῖες διέκρινε κανεὶς τὸ συναίσθημα τοῦ τρόμου. Ἐποχὴ πολέμου, ἐξήγησε μὲ κάποιο σκεπτικισμὸ ὁ καθηγητής. Δὲν μιλᾶνε παρὰ γιὰ πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις καὶ καταστροφές. Ἂς πάρουμε μετὰ 2 χρονια επροτείνα παλι. Δοκίμασε αλλα κανεις ἦχος δὲν ἀκούστηκε». Καὶ γιὰ νὰ μὴ σᾶς τὰ πολυλογῶ ἀπὸ τὸ Μάιο τοῦ 53 καὶ πέρα τίποτα δὲν ἀκουγόταν. Καὶ τὸ συμπέρασμα. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα συνεπεία τοῦ πολέμου τὸ ἀνθρώπινο γένος δὲν θὰ ὑπάρχει. Καὶ ὁ φίλος μου Χαρ. Μπάλτας μὲ ρωτᾶ μὲ ἀγωνία: «Μπορεῖ νὰ ὑπάρξη τέτοιο μηχάνημα;». Πρῶτα - πρῶτα ὅλα αὐτὰ εἶναι ἕνα φανταστικὸ διήγημα ποὺ μπορεῖ νὰ βάλη σὲ ἀνησυχία μόνο τοὺς ἀφελεῖς. Τί μπορεῖ νὰ ἀνακαλύψη ἡ Ἐπιστήμη εἶναι ἄδηλο. Μὰ ἡ σύλληψη ἤχων παρελθόντος καὶ μέλλοντος ἀπὸ ὅ,τι μπορεῖ νὰ χωρέση σήμερα ἕνα ἀνθρώπινο κεφάλι εἶναι ἀδύνατος! Καὶ αὐτὰ τῶν προγενεστέρων καὶ τῶν μεταγενεστέρων ἤχων ἀνάγονται ὄχι στὴν Ἐπιστήμη ἀλλὰ στὴ μεταφυσική. Λοιπόν: «Μὴ τρασσέσθω, ὑμῶν, ἡ καρδία».

❖ Πολὺ ἐνδιαφέροντα ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΜΠΑΛΤΑ τὰ ποιήματά σου. Βλέπω μὲ ἐξαιρετικὴ μου εὐχαρίστηση πὼς κάνεις προόδους.

❖ Πολὺ καλὰ τὸ σκέφτηκες αὐτὸ ΜΙΣΚΟ ΜΑΚΡΙΔΗ νὰ μάθης ἠλεκτρολόγος. Μπορεῖς φυσικὰ νὰ μάθης καὶ στὴ Θεσσαλονίκη σὲ συνεργεῖο. Δὲν ξέρω δυστυχῶς ἂν ὑπάρχει σχολὴ στὴ Θεσσαλονίκη. Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πὼς ὑπάρχει.

❖ Ἀρκετὰ καλὴ ἡ ἔκθεσή σου ΚΙΚΗ ΜΠΑΜΠΗ (Πάργα). Θὰ προσπαθήσω, μὲ τὴν καλὴ διάθεση καὶ τοῦ Γραμματέως τῆς Συντάξεως νὰ τὴν δημοσιεύσω.

❖ Καὶ τὸ πεζὸ καὶ τὸ ποίημα μοῦ ἄρεσαν ἐξαιρετικὰ φίλε μου ΝΙΚΟ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΤΣΑΤΖΗ.

❖ Εὐχαριστῶ τὰ παιδιὰ τῆς παιδόπολης τοῦ Ζηροῦ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικὸ χαιρετιστήριο γράμμα τους.

❖ Πολὺ καλὴ ἡ Προσευχή σου ΒΑΣΙΛΗ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟ. Μὰ εἶναι φτιασμένη ἀπὸ σένα; Ἡ εἶναι προσευχὴ ποὺ τὴ λένε στὴν παιδόπολή σας στὸ Ζηρό; Ἂν εἶναι τὸ πρῶτο σὲ παρακαλῶ πολὺ νὰ μοῦ τὴν ξαναστείλης μὲ τὴ δήλωση πὼς εἶναι δική σου.

❖ Διάβασα ἀγαπητὴ ΒΕΡΑ ΓΟΥΝΑΡΗ μὲ προσοχὴ τὸ γράμμα σου καὶ τὸ πεζογράφημά σου. Καὶ γιὰ μὲν τὸ πεζογράφημα σου ἔχω τοῦτο μόνο νὰ παρατηρήσω. Ἔχει ὄμορφο καὶ στρωτὸ γράψιμο. Ἀλλὰ κάνει κάπου - κάπου κάτι ποὺ δὲν στέκει. Ἀρχίζεις πραγματικὰ περίφημα: «Ἦταν ἕνα ἀπόγευμα, ἕνα ἀξέχαστο ἀπόγευμα μιᾶς καλοκαιριάτικης μέρας. Ὅλο τὸ νησὶ πανηγύριζε εὐτυχισμένα κάτω στὸ ἀγαπημένο ἀκρογιάλι, ἡ θάλασσα ἡ πανώρια κυρὰ ἁπλωνόταν νωχελικὰ κάτω ἀπὸ τὶς τελευταῖες ἀναλαμπὲς τοῦ ἥλιου ποὺ ἔγερνε κουρασμένος στὴ δύση». Καὶ ἐνῶ πάει τόσο καλὰ προσθέτεις: «Κάτω στοὺς γαλανοπράσινους βυθοὺς παραμυθένια ἀντιφέγγιζαν τὰ πορφυρὰ κοράλλια». Ἐκεῖ λοιπὸν στὴ δύση τοῦ ἥλιου μέσα στὸ πανηγύρι τοῦ χωριοῦ εἶδες τὰ παραμυθένια αὐτὰ πράμματα. Καλὰ εἶναι εἰπωμένα. Ἀλλὰ δὲν χρειάζονται. Θὰ εἶχε τὴ θέση του ὄχι σ' ἕνα διήγημα ρεαλιστικό, σὰν τὸ δικό σου, ἀλλὰ σὲ μιὰ παραμυθένια φαντασία. Ὅσο γιὰ τὸ γράμμα σου

θὰ μοῦ ἐπιτρέψης νὰ σοῦ πῶ πὼς δὲν συμμερίζουμε καθόλου τις σκέψεις σου. Τὸ περιοδικὸ γιὰ τὸ ὁποῖον μοῦ μιλᾶς, ἦταν μιὰ ἐπιχείρηση, καὶ προσπαθοῦσε νὰ καλλιεργήση τις πιὸ κακογουστες ροπὲς τῶν παιδιῶν. Σᾶς σερβίριζε μυθιστορήματα κακὰ διασκευασμένα· καὶ ἡ ὕλη του, φθηνοπληρωμένη πάντα, ἦταν ἀπρόσεχτη καὶ κακογραμμενη. Ἡ δική μας φιλοδοξία δὲν εἶναι ἡ ἴδια. Θελουμε νὰ δώσουμε στὸ παιδὶ κάτι τὸ καλλιτεχνικὰ καὶ λογοτεχνικὰ ἄρτιο!

Ἤξερα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ πὼς στὴν προσπάθεια αὐτὴ θὰ συναντοῦσα ἀντίδραση. Ἔχω πρὸ ὀλίγων μηνῶν συμπληρώσει 30 χρόνων δημοσιογραφικὴ ζωὴ καὶ ἡ μακρὰ αὐτὴ πειρα μὲ δίδαξε οτι τὸ πιὸ ἐλαφρὸ ἀρεσει καὶ περισσοτερο. Ἂν πάρης τὸ ἔργο ενὸς ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀσήμαντους συγγραφεα καὶ τὸ ἄρτιο ἔργο ἑνὸς συγγραφέα ποὺ θὰ ἀποτελῆ ἀριστούργημα, καὶ γιὰ τὰ δυὸ αὐτὰ προκηρύξεις δημοψήφισμα, μπορῶ νὰ σοῦ πῶ μὲ πεποίθηση ὅτι τὸ «σκαρτο» ἔργο θὰ πάρη τὶς περισσότερες ψήφους. Ἀλλὰ ἡ λογοτεχνία, γενικὰ ἡ καλλιτεχνία δὲν εἶναι ζήτημα δημοψηφίσματος. Μπροστὰ σὲ μιὰ μουσικὴ συμφωνία, μπροστὰ σ' ἕνα ἔργο ζωγραφικῆς μεγάλης ἀξίας, οἱ πολλοὶ θὰ περάσουν ἀδιάφοροι. Οἱ λίγοι θὰ τὸ ἐκτιμήσουν. Ἀντίθετα. Μπροστὰ στὸ ὁποιοδήποτε ἀποκρουστικὸ καὶ κακόηχο τραγοῦδι οἱ πολλοὶ θὰ χειροκροτήσουν! Οἱ λίγοι θὰ ἀηδιάσουν! Μπροστὰ σὲ μιὰ χαλκομανία οἱ πολλοὶ θὰ μείνουν μὲ τὸ στόμα ἀνοικτό! Οἱ λίγοι θὰ γελάσουν γιὰ τὸ κακοτέχνημα αὐτό! Ἐγὼ δὲν πρόκειται στὸ σημεῖο αὐτὸ νὰ προδώσω τὸν ἑαυτό μου. Θὰ ἀγωνισθῶ γιὰ νὰ σᾶς δίνω πάντα κάτι τὸ ὄμορφο καὶ ἐκλεκτό. Χαρὰ σὲ κείνους μόνο ποὺ θὰ τὸ ἐκτιμήσουν! Ἦταν μιὰ ἀπάντηση ποὺ τὴν δίνω σὲ ὅλους τοὺς ἀναγνῶστες μου καὶ σ' εὐχαριστῶ πολὺ ἀγαπητὴ Βέρα Γούναρη ποὺ μοῦ ἔδωκες τὴν εὐκαιρία νὰ ἐκθέσω καὶ σὲ σένα καὶ σ' ὅλους τοὺς φίλους τὶς σκέψεις μου.

⁂ Μὰ ἀσφαλῶς ΤΙΜΟ ΔΩΡΗ σὲ θεωρῶ ἕνα ἀπὸ τοὺς καλούς μου φίλους. Δὲν νομίζω ὅτι ἔχεις γι' αὐτὸ τὴν παραμικρὴ ἀμφιβολία. Ἔτσι δὲν εἶναι; Ἀλλὰ γιὰ νὰ σοῦ εἶμαι εἰλικρινὴς σοῦ λέω ἀκόμα ἀγαπητέ μου φίλε πὼς τὸ ποίημά σου δὲν εἶναι καλὸ ὅσο περίμενα ἀπὸ σένα. Τὸ γράφεις δὲ καὶ κάπως ἀπρόσεχτα. Ἐνῶ οἱ «Στοχασμοί» σου λίγο προσεκτικώτερα γραμμένοι θὰ μποροῦσαν νὰ εἶναι πραγματικὰ ἕνα πολὺ καλὸ ποίημα. Ἀντιγράφω ἐδῶ χωρὶς καμμιὰ διόρθωση. Ὅποιος τὸ δῆ ἔτσι θὰ φρίξη. Ἐνῶ ἂν ἦταν καλά, ὅπως πρέπει γραμμένο θὰ τὸ εὕρισκαν ὅλοι περίφημο!

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ...

Πέτα, ψυχή, στὰ περασμένα καὶ χαιρέτα
Τὰ ὄνειρά μου· πέστα γλυκὰ τραγούδια
Μὴν μαραθοῦν καὶ πέσουν σὰ λουλούδια
Πότησῖα μὲ νεκτάρι στὴ ζωὴ ξανάφερέτα.
Μὲ τὸ χαμόγελό σου χρύσονέτα.
Νἄρθουν ξανὰ στὴ λίμνη ἐκεῖ στὴν ἄκρι
Ποῦ χύσαμε μαζὶ ἀγάπης δάκρυ
Καὶ φτιάχναμε τὰ ἄτεχνα σονέτα...
Μὲ λευκανμένα ὄνειρα κι' ἀνάλαφρες φτεροῦγες
Πετάξαμε καὶ φθάσαμε σὲ γῆ Παραμυθένια
Στὶς εὐτυχίας τὸ νησὶ μὲ φῶς κι' ἀνάερες ροῦγες
Ἐκεῖ ποῦ νοιώθω ζωντανὰ τὰ ὄνειρα νεραϊδένια
Τὰ βλέπω ἀκόμα στὶς χαρᾶς τὰ ὀνειροπαλάτια
Μὰ τῆς ψυχῆς μου βούρκοσαν τὰ μάτια
Σὰν ἀργοσβύνανε στὶς λήθης τὰ παλάτια.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ΓΕΩΡΓΙΕ Π. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΕ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα καὶ τὰ καλὰ λόγια ποὺ μοῦ γράφεις. Οἱ συνεργασίες σου πολὺ καλές. Μπράβο.

⁂ Πολὺ καλὴ ἡ συνεργασία σου ΓΕΩΡΓΙΕ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΙΑΛΙΟ. Γιὰ τὸ ὡραῖο σύντομο γράμμα σου εὐχαριστῶ.

⁂ Ἀρκετὰ καλὴ ΜΥΡΣΙΝΗ ἡ συνεργασία σου. Πολὺ μὲ ἱκανοποίησε.

⁂ Ὁ φίλος μου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΣΧΟΣ μοῦ γράφει ἀνάμεσα στὰ ἄλλα κολακευτικὰ λόγια καὶ ὡρισμένες παρατηρήσεις γιὰ τὴ διάταξη τῆς ὕλης τοῦ Περιοδικοῦ. Τὸν πληροφορῶ λοιπὸν ὅτι διάβασα μὲ προσοχὴ τὶς παρατηρήσεις του, ποὺ οἱ περισσότερες εἶναι ἀξιοπρόσεχτες. Ἀλλὰ ὄχι ὅλες. Ἂς διαβάση πάντως τὰ ὅσα γράφω στὴν Βέρα Γούναρη. Οἱ συνεργασίες του, ὅπως πάντα, καλές.

⁂ Δὲν εἶναι ἄσχημο τὸ πεζογράφημά σου ΚΩΝ. ΛΑΠΑ.

⁂ Τὸ ποίημά σου ΒΑΣΙΛΗ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟ καλούτσικο.

⁂ Καὶ τὰ δικά σου ἀρκετὰ καλὰ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΝΙΚ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Δὲν νομίζω ΝΙΚΟ ΡΟΔΑ πὼς τὸ «Κρίσις» ἀξίζει τίποτε! Γιὰ διάβασε καὶ σὺ τυπωμένο:

Ψυχὴ τ' ἐδῶ εἶναι πρόσχαρα
τὰ δὲ ἐκεῖ αἰώνια.
Βλέπω τὸ δικαστήριο
κι' ἕνα κριτὴ στὸ θρόνο
καὶ τρέμω στὴν ἀπόφαση
καὶ τὴν ἀπολογία
γι' αὐτὸ ἂς σπεύσης γρήγορα
γιὰ τὸ σκοπὸ τὸ μόνο...
Στὴν κρίση αὐτὴ συγχώρεση
δὲν θἄχης πιὰ καμμία...

Καὶ ρωτάω ἁπλῶς· μὲ αὐτὸ τὸ «πρόσχερα» τί θέλεις νὰ πῆς; Μήπως θέλεις νὰ πῆς «πρόσκαιρα». Ἂν ναὶ τότε ἡ μεταβολή του εἰς πρόσχερα εἶναι ἀπολύτως αὐθαίρετη. Τὸ ποίημα «Στὸ χαλασμένο σπίτι μου» νομίζω πὼς εἶναι καλλίτερο.

⁂ Διάβασα ΤΑΚΗ ΧΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ τὴ «Χωριατοπούλα» γραμμένη σὲ τόνο δημοτικοῦ τραγουδιοῦ. Διερωτῶμαι ἁπλῶς. Εἶναι δικό σου; Ἂν ναί. Ἔχεις ποιητικὸ ταλέντο!

⁂ Διάβασα ΜΙΚΡΗ ΠΟΙΗΤΡΙΑ τὸ ὄμορφο γράμμα σου καὶ νοιώθω ἀπόλυτα τὴ νοσταλγία σου γιὰ τὸ χωριό σου. Καὶ μάλιστα δημοσιεύω ἐδῶ, ἕνα μέρος, ἀπὸ τὸ τόσο ὄμορφο γράμμα σου.

«Ἂν καὶ εἶχα τὴν μεγάλη τύχη νὰ ζῶ μὲς τὴν παιδόπολη μιὰ ζωὴ τόσο ὄμορφη, ποὺ ἄλλα παιδιὰ δὲν εἶχαν τὴν τύχη νὰ τὴν ζήσουν, ἐν τούτοις ὅμως κάτι σὰ νοσταλγία ἐπισκιάζει τὴν εὐτυχία μου. Ποθῶ νὰ βρεθῶ πάλι στὸ ἀγαπημένο μου χωριό. Ὅταν λοιπόν, παίρνω τὸ Περιοδικό μας διαβάζοντάς το ζῶ καὶ ἐγὼ μὲ τοὺς ἥρωες τῶν μυθιστορημάτων του, ἢ καὶ ἐφαρμόζω τὶς διάφορες συμβουλὲς τῆς Θειᾶς Μαριάνας. Ἔτσι θυμοῦμαι καὶ πάλι τὸ χωριό μου ,βλέποντας μὲ τὴν φαντασία μου πότε τὸν παπού μου νὰ μοῦ διηγῆται διάφορες ἱστορίες καὶ πότε τὴν μητέρα μου ζωσμένη τὴν ποδιὰ τῆς Ἑλληνίδας χωρικῆς νὰ ἀσχολῆται μὲ τὸ νοικοκυριό της».

⁂ Πολὺ καλὸ ὁ «Ἐργάτης» ΓΙΩΡΓΟ ΤΡ. ΓΙΑΝΝΕΛΟ. Καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Ὁλημερὶς ἐργάζεται
μὲ κέφι στὴ δουλειὰ
καὶ τὸ βραδάκι μὲ χαρὰ
στὸ σπίτι του γυρνᾶ.

Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ
δουλεύει ὅλη μέρα
μέσα στὸν κάμπο τὸν πλατὺ
στὸν καθαρὸ ἀέρα.

Τὰ χέρια του εἶναι γερὰ
— στὰ ἔχει ὁ Θεὸς χαρίσει —
ὥστε ποτὲ καμμιὰ δουλειὰ
νὰ μὴν τονὲ φοβίση.

Ὁ τίμιος ἐργάτης
σὲ ὅλη τὴν ζωή του
μὲ βάσανα καὶ κόπους
κερδίζει τὸ ψωμί του.

Πολὺ φοβᾶμαι μόνο μήπως μερικοὶ φίλοι μοῦ μοῦ γράψουν πς δὲν εἶναι δικό σου. Θὰ λυπηθῶ πάρα πολύ! Ἡ Κα Ἑλένη Περῆ πάει. Πέρασε ἀπὸ τὴν πατρίδα σας.

⁂ Ἀρκετὰ καλὸ ὁ «Πάθος» ΑΛ. ΣΑΓΗΝΗ.

⁂ Τὸ πεζογράφημά σου «Πρωϊνὸ ξύπνημα» ΖΩΗ Β. ΛΕΥΚΗ ἀρκετὰ ἱκανοποιητικό.

⁂ Πολὺ μοῦ ἀρέσει ΚΩΝ. ΗΛ. ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΑ τὸ «Δείλι». Καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Φωτι' ἄναψε σὰ γίγαντας
καὶ κάηκαν τὰ νέφη
κι' ἄναψ' ἡ πλάτη τοὐρανοῦ
τὸ μακρυνὸ βουνό.
Δὲν εἶναι γλῶσσα πύρινη, παρά 'ναι δειλινό.

Καλὸ καὶ τὸ «Γέρου γυρίσματα». Μὰ σὲ ρωτῶ. Εἶναι δικά σου; Ἂν ναὶ μπράβο σου!

⁂ Ὅπως πάντα ΓΙΩΡΓΟ ΚΟΥΒΕΛΑ δὲν ἔχω νὰ πῶ γιὰ σένα πολλὰ πράγματα. Εἶμαι ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὶς συνεργασίες σου. Ὅσο γιὰ τὶς «Παραδόσεις» ἔχω μιὰ ἠθικὴ ὑποχρέωση ἀπέναντι τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος. Φυσικά, τίποτα δὲν μ' ἐμποδίζει νὰ γράφω κι' ἐδῶ. Ἂς δοῦμε.

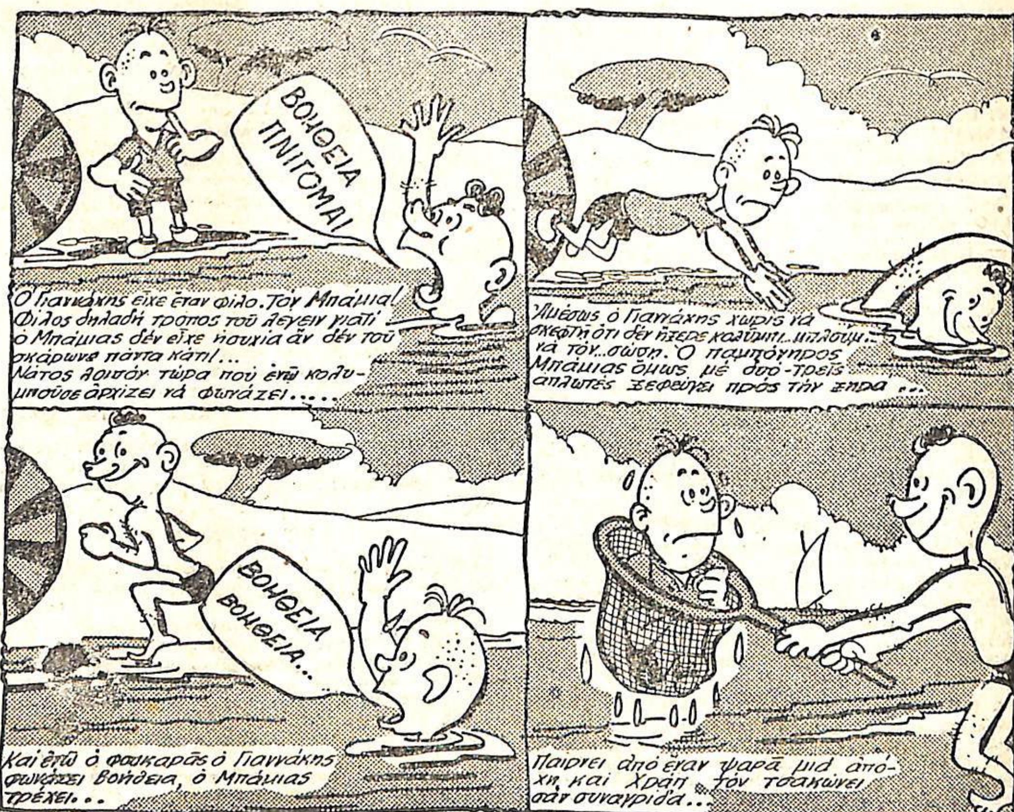
⁂ Μὲ συνεκίνησε ΧΡ. ΧΡΙΣΤΑΚΟΠΟΥΛΕ τὸ ὡραῖο σου γράμμα. Ἀλλὰ δὲν γέλασα καθόλου μὲ τοὺς «διαφόρους στίχους γελαστικούς». Πρῶτα-πρῶτα δὲν εἶναι στίχοι ἀλλὰ μιὰ σειρὰ ἀπὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ ὅσα εἶναι ἔξυπνα εἶναι πολὺ γνωστά. Ἀντίθετα ἡ «Χθεσινὴ βροχὴ» πολὺ-πολὺ καλό!

⁂ Μοῦ γράφεις ΝΙΚΟ ΓΙΑΚΙΔΗ: «Μὲ μεγάλη χαρὰ παρακολουθῶ τὴν ἀρτίαν σου ἀνάπτυξιν καὶ διάδοσιν. Είμαι κι' ἐγὼ ἐνας ἀπὸ τοὺς πλεον ἐνθέρμους φίλους σου καὶ μάλιστα ἀπ' τοὺς πιὸ παλιούς. Παντοτε σὲ διαβαζω μὲ βαθυτάτη συγκίνηση καὶ βρίσκω μέσα σου μιὰ ἀνυπόταχτη χαρά, μιὰ ἀληθινὴ ἀνακούφιση. Παίρνοντας τὴν κατσίκα μου καὶ ξαπλώνοντας στὰ παχειὰ λιβάδια τοῦ χωριοῦ μου ρουφῶ λαίμαργα τὸ μορφωτικὸ καὶ διδαχτικὸ περιεχόμενό σου τρεῖς ἴσως καὶ περισσότερες φορές. Ἡ μεγάλη μου ἐπιθυμία εἶναι νὰ σὲ βλέπω νὰ ἀναπτύσσεσαι συνεχῶς καὶ ἔτσι κάθε πιστός σου ἀναγνώστης ποὺ θὰ σὲ διαβάζη νὰ μὴν ἠμπορῆ νὰ σ' ἀποχωρισθῆ — ὅπως κι' ἐγώ». Τί νὰ σοῦ πῶ; Εὐχαριστῶ πολύ.

⁂ Ὄχι δὲν ἐγκρίνω τὸ ψευδώνυμο ΓΑΪΔΑΡΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ. Ἀλλὰ ἀντ' αὐτοῦ τὸ «Μπάρμπα Μέντωρ».

Ἀπάντησα σ' ὅλα τὰ γράμματα ποὺ εἶχα στὰ χέρια μου μέχρι τῆς 10 Αὐγούστου.

Ὅπου ὁ Γιαννάκης πιάνεται στὴν... ἀπόχη

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΙ ΠΑΥΛΕΣ

Ν'ἀντικατασταθοῦν οἱ τελεῖες μὲ φωήεντα καὶ οἱ παῦλες μὲ σύμφωνα, ὥστε μὲ τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ θὰ βροῦμε, νὰ σχηματισθῇ ὁ τίτλος τοῦ καλλιτέρου ἑλληνικοῦ περιοδικοῦ:

1) — . — . —
2) — . — — . —
3) . . — . . —
4) — . — . — .
5) . — . — . .
6) — . . — — . —
7) . . — .
8) . — — .
9) — . — . . —
10) . — — . —
11) . . . — . —
12) — . . — . — .
13) . . —
14) . — . — — . —
15) . — . — . —

1) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 2) Βουνὸ τῆς 'Ηπείρου. 3) Λειτουργὸς τοῦ 'Υψίστου. 4) Πρωτεύουσα Βαλκανικοῦ Κράτους. 5) Εὐρωπαϊκὸν Κράτος. 6) Εἶναι σύμμαχός μας. 7) Ὀροσειρὰ τῆς Στερεᾶς 'Ελλάδος. 8) Ἔνδοξο νησί. 9) 'Ο μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας. 10) Δὲν ἔχει δουλειά. 11) Ὄνομα ποὺ συμβολίζει τὴν προδοσία. 12) Πόλις τῆς Νοτιοσλαυΐας. 13) Βιβλικὸ πρόσωπο. 14) 'Εκεῖ κατοικοῦσαν οἱ θεοί. 15) 'Ο ἐφιάλτης τῶν ναυτικῶν.

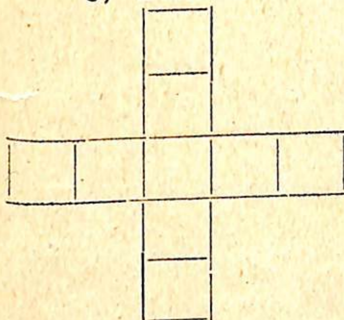
Δημ. Γκιζάνης

2) ΠΟΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ;

Ποιός εἶναι ὁ ἀριθμὸς στὸν ὁποῖον θὰ προσθέσουμε 13, θὰ διαιρέσουμε διὰ 13 καὶ θὰ βροῦμε πηλίκον 13;

Σωτ. Καρλῆς, Πύλος

3) ΣΤΑΥΡΟΣ

Νὰ τοποθετηθοῦν στὰ κενὰ τετράγωνα οἱ ἀριθμοί: 3, 3, 3, 3, 4, 4, 4, 4, 8, κατὰ τέτοιον τρόπο, ὥστε νὰ δίνουν ὁριζόντια καὶ κάθετα ἄθροισμα 22.

Λ. Χαλμούκης

4) ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Μὲ τ' ἀρχικὰ τῶν παρακάτω ζητουμένων λέξεων σχηματίζεται τὸ ὄνομα ἀρχαίου Ἕλληνος φιλοσόφου.

1) Ποταμὸς τῆς 'Ηπείρου.
2) Βουνὸ τῆς Β. 'Ελλάδος.
3) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου.
4) Ποταμὸς τῆς Α. Μακεδονίας.
5) Πόλις τῆς Κεντρικῆς Πελοποννήσου.
6) 'Ελληνικὸ βουνό.
7) Βρίσκονται μεταξὺ 'Ολύμπου καὶ Κισσάβου.
8) Ποταμὸς Β. 'Ελλάδος.
9) Πόλις τῆς Θεσσαλίας.
10) Μεγάλη ἑλληνικὴ περιοχή
11) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου.

'Αθαν. Πάσχος, Ἔδεσσα
Θέρμον Τριχωνίδος

5) ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

Εἶμαι κτίριο ψηλό,
ἕνα γράμμα ἂν ἀλλάξης
Βασιλέα τῆς 'Ηπείρου
ἀπορώντας θὰ κυττάξης.

Σ. Δερβέναγας, Καρδίτσα

6) ΤΡΙΑΙΝΑ

*   *   *
*   *   *
*   *   *
* * * * * * *
        *
        *
        *
        *

Κ ά θ ε τ α (ἀριστερά): Ἔνδοξο ἑλληνικὸ νησί. (Μέσον): Σύμπλεγμα ἑλληνικῶν νησιῶν. (Δεξιά): Μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α: Τὸ μικρὸ ὄνομα ἑνὸς παράφρονος δικτάτορος.

Παγ. Διαμάντης

7) ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΑ

1) Ποιός εἶναι ὁ καλλίτερος τρόπος γιὰ νὰ μὴν καπνίζῃ τὸ τζάκι σας;

2) Ποιά λέξη μικραίνει ὅταν τῆς... προσθέσουμε δυὸ συλλαβές;

Στ. Κυριακίδης
Σέδες Θεσσαλονίκης

8) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Θεά, Μοῦσα κι' ἕνα γράμμα
ἂν τὰ βάλης στὴ γραμμή,
πόλη ἀρκετὰ γνωστή σου
θὰ προβάλῃ στὴ στιγμή.

'Αλέξ. Πάρπουλος

9) ΕΛΛΙΠΟΣΜΦΩΝΟ

Μὲ τὴν προσθήκη τῶν συμφώνων σχηματίζεται ἕνα γνωστὸ γνωμικό:

ει — ιη — οαο — ο — α — α — οα.

Χρ. Σαμανίδης, Γιαννιτσὰ

10) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Εἶμαι ὅλο χαρὰ διότι τὸ ἀγόρασε ὁ μπαμπᾶς μου.
— Ποιό, καλέ;
— Μὰ σοῦ τὸ εἶπα.

Γ. Γιαγιάνης

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΑΡΙΘ.64

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2		■								■	
3			■			■			■		
4				■				■			
5					■		■				
6			■			■			■		
7					■		■				
8				■				■			
9			■			■			■		
10		■								■	
11											

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Μᾶς κάνει καὶ ὑποφέρουμε.— 'Ακριβῶς τὰ ἴδια. 2) 'Αρχαία θεά. 3) Λατρευόταν στὴν ἀρχαία Αἴγυπτο. — Δυὸ ὅμοια φωνήεντα.— Καθώς.— Νότα. 4) Σύνδεσμος. — Αἰσθητήριο ὄργανο. — Νότα. 5) Λόφος παρὰ τὴν 'Ιερουσαλήμ.— Βρίσκεται στὸ Βατικανό. 6) 'Επιδέξια. 7) 'Αναφορικὴ ἀντωνυμία (θηλ.). — Τὴν κερδίζουν πάντα οἱ γενναῖοι. 8) Ἕνα στρατιωτικὸ σῶμα ποὺ ἔδρασε στὸν συμμοριτοπόλεμο. — Μάρκα αὐτοκινήτου. — Χρησίμευε τὰ παληὰ χρόνια ὡς φωτιστικὸ μέσο (ἀνάπ.). 9) Δυὸ ὅμοια φωνήεντα.— Κάτι.— 'Αναφορικὴ ἀντωνυμία (θηλ. γεν.). — Μισὴ σόλα. 10) Ἕνας μεγάλος ἕλληνας ποιητής. 11) Γυναικεῖο χαϊδευτικὸ ὄνομα. — Νησάκι τῶν Κυκλάδων.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Αὐτὸς ὑπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. — Δίχως αὐτὸν δὲν θὰ ὑπῆρχε ζωή. 2) Δὲν θεραπεύονται. 3) Σύνδεσμος. — 'Η ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. — Μὲ ἕνα φωνῆεν στὸ τέλος γίνεται ἀσφαλιστικὸ ἵδρυμα.— Βυζαντινὴ νότα. 4) Παραπέμπει. — Γαλλικὴ πόλη ὅπως προφέρεται — Πρακτορεῖο εἰδήσεων ποὺ δὲν φημίζεται γιὰ τὶς ἀλήθειες του. 5) Γνωστὴ μάρκα λεμονάδας. — Πάθημα (δημ.). 6) Μέρος τοῦ πλοίου. 7) Σύνδεσμος ἐναντιωματικός. — Διακριτικὸ γνώρισμα. 8) 'Η δεσποινὶς τῶν Ἄγγλων.—'Αρχαῖος θεός. — Μόριον τροπικόν. 9) 'Ο ὁποῖος. — Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου. — Εἶναι πολὺ λεπτή. — Δικά σου. 11) Μ' αὐτὰ πίστευαν οἱ Γερμανοὶ πὼς θὰ κερδίσουν τὸν πόλεμο. 11) 'Υπάρχουν πολλοὶ στὸ ἑορτολόγιο. — Μεγάλη εὐχαρίστηση.

ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 63ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

Ν
Δ Ε Ν
Κ Ι Μ Ω Ν
Β Ε Ν Ε Τ Ι Α
Φ Ι Λ Λ Α Ν Δ Ι Α

2) ΑΣΤΕΡΙ

Κ Ι Μ
Α Σ Ο
Β Π Ν
Μ Ι Λ Α Ν Ο Ν
Χ Ν Λ
Ο Ι Λ
Ν Α Α

3) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, 2) Ρόδος, 3) Νάνος, 4) Λέρος, 5) Νάσος, 6) Σανός, 7) Ὄνος, 8) Δόξα. 9) Ἄννα, 10) Σάλα.

4) ΔΙΑΓΩΝΙΑ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Α θ ῆ ν α ι
χ Ι ο ς
α ἰ Γ α ῖ ο ν
χ α ν Ι ά
χ ε λ μ Ο ς
π ή λ ι ο Ν

5) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

1	2	2	5	5	6
2	2	1	6	5	5
2	1	5	2	6	5
5	6	2	5	1	2
5	5	6	1	2	2
6	5	5	2	2	1

6) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

$99 + \frac{9}{9} = 100.$

7) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΚΑΤΑ — ΡΑ = ΚΑΤΑΡΑ.

8) ΚΛΙΜΑΚΩΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

Α Ρ Ι Σ Τ Α
Ν Α Ρ Θ Η Ξ
Α Κ Α Κ Ι Α
Α Β Ρ Α Α Μ
Ι Ο Υ Δ Α Σ
Τ Ε Λ Ε Ι Α

9) ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Χλόη — Χολή.

10) ΤΟΝΟΓΡΙΦΟΣ

Ἄργος — 'Αργός.

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 63

Ο Ρ Ι Ζ Ο Ν Τ Ι Α: 1) ΦΑΡΟΣ — ΧΑΠΙΑ, 2) ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ, 3) ΗΣ — ΣΑΣ — ΜΗΝ — ΜΗ, 4) ΣΥΣ — ΕΑΝ, 5) ΟΝΟΣ— ΑΝΑ — ΡΑΚΙ, 6) ΙΩΝ — ΡΑΣ, 7) ΜΑΤ — ΘΩΝ, 8) ΜΥΣ — ΑΡΑ, 9) ΟΜΑΣ — ΟΛΑ — ΑΓΙΝ, 10) ΙΟΝ — ΩΟΝ, 11) Ρ. Σ. — ΠΥΡ — ΟΡΕ,—ΣΑ, 12) ΑΡΡΩΣΤΟΥΣ, 13) ΜΑΣΙΑ — ΕΣΑΕΙ.

Κ Α Θ Ε Τ Α: 1) ΝΗΣΟΙ — ΜΟΙΡΑ, 2) ΣΥΝΩΝΥΜΟΣ, 3) ΑΝ — ΣΟΝ — ΣΑΝ — ΑΙ, 4) ΡΙΣ — ΠΡΣ, 5) ΟΚΑΣ — ΚΑΙ — ΟΥΡΑ, 6) ΣΗΣ — ΡΩΜΗ, 7) ΜΝΑ — ΑΛΤ, 8) ΧΑΜ — ΟΤΕ, 9) ΑΡΗΣ — ΚΩΣ — ΩΡΟΣ, 10) ΠΑΝ — ΕΥΑ, 11) ΙΣ — ΕΑΡ — ΑΓΩ — ΣΕ, 12) ΜΑΚΑΒΡΙΟΣ, 13) ΜΗΝΙΣ — ΑΝΝΑΜ.

Θεσσαλονίκη
ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ
ΙΟΒΑΤΗΣ
ΟΛΥΜΠΟΣ ΟΡΟΣ
Γιάννινα
Λάρισα
Λέσβος
Εύβοια
Σκύρος
Χίος
Ιθάκη
θήβαι
ΑΘΗΝΑΙ
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
Σαλαμίς
Κόρινθος
Ὀλυμπία
Ἄργος
ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΕΛ.
Σπάρτη
Πύλος
ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ
ΠΗΓΑΣΟΣ
ΧΙΜΑΙΡΑ